

Innst. 400 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Meld. St. 2 (2015–2016), Prop. 121 LS (2015–2016) og Prop. 122 S (2015–2016)

**Innstilling fra finanskomiteen om revidert nasjonalbudsjett 2016,
om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2016,
og om avgifter og toll i statsbudsjettet for 2016**

Innst. 400 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Meld. St. 2 (2015–2016), Prop. 121 LS (2015–2016) og Prop. 122 S (2015–2016)

**Innstilling fra finanskomiteen om revidert nasjonalbudsjett 2016,
om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2016,
og om avgifter og toll i statsbudsjettet for 2016**

Innhold

	Side
1. Innledning	5
1.1 Om innstillingen	5
1.2 Avtale mellom regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet, og Kristelig Folkeparti og Venstre om revidert nasjonalbudsjett for 2016	5
2. Revidert nasjonalbudsjett 2016	13
2.1 Sammendrag fra Meld. St. 2 (2015–2016)	13
2.1.1 Hovedlinjer i den økonomiske politikken og utsiktene for norsk økonomi	13
2.2 Komiteens merknader	20
3. Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2016	35
3.1 Sammendrag fra Prop. 122 S (2015–2016)	35
3.1.1 Rammer for finanspolitikken	35
3.1.2 Anmodningsvedtak	35
3.1.3 Komiteens merknader	37
3.2 Avgifter og toll	37
3.2.1 Endring av produktavgiften i fiskerinæringen	37
3.2.2 Veibruksavgift på drivstoff	37
3.2.3 Tollfrihet for informasjonsteknologi	38
3.2.4 Omtale av trafikkforsikringsavgiften	38
3.2.5 Utsatt iverksettelse av flypassasjeravgiften	38
3.2.6 Omtale av arbeidet med sektorunntakene for energi og transport i den differensierte arbeidsgiveravgiften	39
3.2.7 Andre forslag til avgiftsvedtak fremkommet under komiteens behandling	39
3.3 Forslag under det enkelte departement	42
3.3.1 Utenriksdepartementet	42
3.3.2 Kunnskapsdepartementet	48
3.3.3 Kulturdepartementet	66
3.3.4 Justis- og beredskapsdepartementet	73
3.3.5 Kommunal- og moderniseringsdepartementet	91
3.3.6 Arbeids- og sosialdepartementet	106
3.3.7 Helse- og omsorgsdepartementet	124
3.3.8 Barne- og likestillingsdepartementet	137
3.3.9 Nærings- og fiskeridepartementet	143
3.3.10 Landbruks- og matdepartementet	157
3.3.11 Samferdselsdepartementet	162
3.3.12 Andre forslag	173
3.3.13 Klima- og miljødepartementet	173
3.3.14 Finansdepartementet	180
3.3.15 Forsvarsdepartementet	192
3.3.16 Olje- og energidepartementet	204
4. Andre merknader og forslag fremkommet under komiteens behandling	213
5. Oversikt over primærforslag	216
6. Forslag fra mindretall	229
7. Komiteens tilråding	251

Innst. 400 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Meld. St. 2 (2015–2016), Prop. 121 LS (2015–2016) og Prop. 122 S (2015–2016)

Innstilling fra finanskomiteen om revidert nasjonalbudsjett 2016, om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2016, og om avgifter og toll i statsbudsjettet for 2016

Til Stortinget

1. Innledning

1.1 Om innstillingen

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tore Hagebakken, Irene Johansen, Tor Arne Bell Ljunggren, Torstein Tvedt Solberg, Vegard Grøslie Wennesland og Truls Wickholm, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Svein Flåtten, Sigurd Hille, Heidi Nordby Lunde og Siri A. Meling, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, lederen Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Venstre Terje Breivik, og fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, viser til Stortingets forretningsorden § 43 syvende ledd, som lyder:

«Eventuell kongelig samleproposisjon om endringer i statsbudsjettet legges fram senest den 15. mai i budsjettåret, sammen med stortingsmelding om revidert nasjonalbudsjett. Finanskomiteen avgir innstilling om disse senest annen fredag i juni.»

Komiteen viser til at avtalen om revidert nasjonalbudsjett 2016 mellom regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet, og Kristelig Folkeparti og Venstre følger under pkt. 1.2 nedenfor.

Meld. St. 2 (2015–2016) er behandlet under kapittel 2 og Prop. 122 S (2015–2016), samt plenarvedtaksdelen av Prop. 121 LS (2015–2016) er behandlet under kapittel 3 i denne innstilling. Kapittel 5 inneholder en oversikt over de enkelte fraksjonenes primærforslag som avviker fra regjeringens forslag. Kapittel 6 inneholder forslagene fra komiteens mindretall, og kapittel 7 inneholder komiteens tilråding.

Komiteen viser videre til at merknader og forslag som er fremsatt under komiteens behandling og som gjelder budsjettposter som ikke er omhandlet i Prop. 119 S (2015–2016), er lagt kronologisk etter kapittel- og postnummer under omtalen av de respektive departementene.

Når det gjelder lovforslag som er omtalt i Meld. St. 2 (2015–2016) og i Prop. 122 S (2015–2016), viser komiteen til at disse er fremsatt i Prop. 121 LS (2015–2016). Komiteen viser til Innst. 385 L (2015–2016) når det gjelder behandlingen av disse.

1.2 Avtale mellom regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet, og Kristelig Folkeparti og Venstre om revidert nasjonalbudsjett for 2016

Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre (heretter kalt «avtalepartene») er enige om en helhetlig avtale om revidert nasjonalbudsjett for 2016. Avtalen innebærer at Kristelig Folkeparti og Venstre gir tilslutning til regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2016, med følgende endringer:

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster

Kap.	Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V
Utgifter (i tusen kroner)				
41		Stortinget		
	1	Driftsutgifter	932 800	912 800 (-20 000)
51		Riksrevisjonen		
	1	Driftsutgifter	486 200	471 200 (-15 000)
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål		
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	49 242	48 242 (-1 000)
118		Nordområdetiltak mv.		
	71	Støtte til utvikling av samfunn, demokrati og menneskerettigheter mv.	60 905	56 905 (-4 000)
150		Bistand til Afrika		
	78	Regionbevilgning for Afrika	2 070 640	2 094 640 (+24 000)
151		Bistand til Asia		
	78	Regionbevilgning for Asia	591 500	581 500 (-10 000)
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika		
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika	584 000	574 000 (-10 000)
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling		
	70	Sivilt samfunn	1 942 688	1 955 488 (+12 800)
170		FN-organisasjoner mv.		
	70	FNs utviklingsprogram (UNDP)	565 000	560 900 (-4 100)
	75	FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA)	125 000	112 500 (-12 500)
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat		
	1	Driftsutgifter	90 133	93 433 (+3 300)
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.		
	71	Frittstående videregående skoler	1 520 416	1 532 416 (+12 000)
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre		
	72	Stiftelsen Arkivet	25 522	26 122 (+600)
260		Universiteter og høyskoler		
	50	Statlige universiteter og høyskoler	31 339 996	31 355 396 (+15 400)
	70	Private høyskoler	1 279 859	1 281 859 (+2 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V
315		Frivillighetsformål		
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge	26 000	27 000 (+1 000)
	87	Tilskudd til X-Games Oslo	0	8 000 (+8 000)
320		Allmenne kulturformål		
	78	Ymse faste tiltak	37 298	39 298 (+2 000)
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	70	Det nasjonale museumsnettverket	1 173 881	1 174 881 (+1 000)
410		Domstolene		
	1	Driftsutgifter	2 094 833	2 098 833 (+4 000)
430		Kriminalomsorgen		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	60 872	65 872 (+5 000)
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten		
	1	Driftsutgifter	14 574 199	14 579 199 (+5 000)
	70	Tilskudd	74 033	73 533 (-500)
491		Utlendingsnemnda		
	1	Driftsutgifter	270 090	265 090 (-5 000)
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere		
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	81 208	83 708 (+2 500)
534		Erstatningslokaler for departementene		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	0	-10 000 (-10 000)
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling		
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling	441 400	436 400 (-5 000)
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner		
	60	Innbyggertilskudd	31 547 475	31 481 975 (-65 500)
576		Vedlikehold og rehabilitering		
	60	Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner	250 000	400 000 (+150 000)
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.		
	70	Tilskudd	35 130	30 130 (-5 000)
732		Regionale helseforetak		
	70	Særskilte tilskudd	800 543	801 543 (+1 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V
761		Omsorgstjeneste		
	62	Dagaktivitetstilbud	276 333	267 333 (-9 000)
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene	1 062 200	1 045 500 (-16 700)
	68	Kompetanse og innovasjon	346 948	348 948 (+2 000)
762		Primærhelsetjeneste		
	63	Allmennlegetjenester	123 604	99 604 (-24 000)
781		Forsøk og utvikling mv.		
	79	Tilskudd	62 318	63 318 (+1 000)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	35 252	34 452 (-800)
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	22	Kjøp av private barnevernstjenester	1 917 724	1 924 724 (+7 000)
920		Norges forskningsråd		
	50	Tilskudd til forskning	2 296 636	2 316 636 (+20 000)
1320		Statens vegvesen		
	34	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	339 900	299 900 (-40 000)
	37	E6 vest for Alta	357 600	337 600 (-20 000)
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester	984 300	954 300 (-30 000)
1350		Jernbaneverket		
	23	Drift og vedlikehold	8 167 594	8 187 594 (+20 000)
1360		Kystverket		
	21	Spesielle driftsutgifter	51 736	36 736 (-15 000)
1400		Klima- og miljødepartementet		
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	53 305	53 805 (+500)
1481		Klimakvoter		
	22	Kvotekjøp, generell ordning	200 000	178 000 (-22 000)
1600		Finansdepartementet		
	1	Driftsutgifter	329 458	326 458 (-3 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	55 396	52 396 (-3 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg		
	1	Driftsutgifter	3 488 899	3 483 899 (-5 000)
1800		Olje- og energidepartementet		
	21	Spesielle driftsutgifter	24 450	22 950 (-1 500)
1815		Petoro AS		
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	3 000	1 500 (-1 500)
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel	10 600	9 100 (-1 500)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	21	Spesielle driftsutgifter	93 050	91 550 (-1 500)
1840		CO₂-håndtering		
	50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering	254 600	239 600 (-15 000)
2309		Tilfeldige utgifter		
	1	Driftsutgifter	4 175 000	4 122 400 (-52 600)
2410		Statens lånekasse for utdanning		
	50	Avsetning til utdanningsstipend	6 173 579	6 180 079 (+6 500)
	72	Rentestøtte	865 662	865 762 (+100)
	90	Økt lån og rentegjeld	24 348 023	24 367 923 (+19 900)
2421		Innovasjon Norge		
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	583 500	553 500 (-30 000)
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	296 100	306 100 (+10 000)
	76	Miljøteknologi	424 500	464 500 (+40 000)
2426		Siva SF		
	70	Tilskudd	69 992	79 992 (+10 000)
2490		NVE Anlegg		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	3 500	2 500 (-1 000)
Inntekter (i tusen kroner)				
5538		Veibruksavgift på drivstoff		
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	100 000	6 000 (-94 000)
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning		
	80	Renter	3 669 249	3 669 349 (+100)

Avtalepartene foreslår følgende endring i vedtak om veibruksavgift på drivstoff:

«I

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 14. desember 2015 om veibruksavgift på drivstoff del I:

§ 1 første ledd bokstav c skal lyde:

c) naturgass per Sm³: kr 0,00

II

Endringen under I gjøres gjeldende med virkning fra 1. januar 2016.

III

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff del II:

§ 1 første ledd ny bokstav d skal lyde:

d) LPG per kg: kr 0,69.

§ 6 nytt annet ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.»

Forslag til anmodningsvedtak:

«Stortinget ber regjeringen følge utviklingen og endringene i rammebetingelser og muligheter for flyplassene nøye og gi en grundig vurdering av situasjonen, spesielt av de ikke-statlige flyplassers fremtidige rolle i Østlandsområdet, i forbindelse med budsjettet for 2017.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at kriteriene for tilskuddsordningen Aktivitet for seniorer og eldre under kap. 761 post 21 endres slik at Tjukkasgjengen kan omfattes av ordningen.»

Nasjonal organisering rettsmedisinske fag

Flertallet viser til at regjeringen vil legge til rette for ny organisering av rettsmedisinske fag ved at fagområdet innlemmes i Oslo universitetssykehus og ikke lenger skal være en del av Folkehelseinstituttet. Flertallet er enige med regjeringen i at en samlokalisering med OUS kan bidra til faglig styrking og tettere samarbeid, men har over lengre tid også vært bekymret for at organiseringen av rettsmedisinske fag ikke har vært hensiktsmessig. Flertallet mener at et sterkt rettsmedisinsk miljø i Norge er avgjørende for å bekjempe blant annet vold mot barn, og for å styrke rettssikkerheten.

RV-19

Flertallet viser til at det arbeides med å få på plass en bypakke for Moss der utbygging av rv. 19 er et svært sentralt prosjekt, og hvor det samtidig skal etableres dobbeltspor for jernbanen. Pågående planlegging av jernbanen antas å legge en del premisser for valg av løsning for rv. 19. Flertallet ber Samferdselsdepartementet bidra til fortgang i planleggingen, slik at det i størst mulig grad sikres at planlegging og gjennomføring av KVVU-veisystemet for Moss/Rygge samordnes med dobbeltsporet gjennom Moss.

Sluttvederlag

Flertallet har merket seg at skatteplikt for sluttvederlag kan ha utilsiktede konsekvenser for ulike ytelser fra folketrygden. Flertallet ber derfor regjeringen utrede konsekvenser og vurdere behov for endringer i trygderegelverket.

Arbeidsforberedende trening

Flertallet viser til anmodningsvedtak nr. 467 av 24. mars 2015 om at regjeringen særlig skal prioritere økning av plasser til det nye sammenslåtte tiltaket Arbeidsforberedende trening (AFT) og til at regjeringen i RNB varsler oppstart av det tiltaket i høst. Flertallet understreker at det nye AFT-tiltaket må startes opp så raskt som mulig for å sikre at flere med nedsatt arbeidsevne får gode oppfølgende tilbud for å komme i jobb.

Internatskoler og merverdiavgiftskompensasjon

Flertallet viser til at frittstående skoler med internat og skoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående skole er økonomisk rammet av gjeldende praksis knyttet til regelverket for merverdiavgiftskompensasjon. Dette innebærer for disse skolene bl.a. krav om tilbakebetaling for tidligere mottatt kompensasjon, redusert kompensasjon og omgjøring av vedtak fra skattemyndighetenes side. Flertallet forutsetter at samtlige skoler får kompensert for den tapte merverdiavgiftskompensasjonen som følge av praktiseringen av eksisterende regelverk. Kompensasjonen skal også gjelde for de krav og avkortninger som fremsettes inntil nytt regelverk er kommet på plass, og det forutsettes at et slikt nytt regelverk gjøres gjeldende fra 1. januar 2017. Flertallet viser til at kompensasjonen som både skal gjelde internat og voksne elever uten rett til videregående skole, bevilges over KDs budsjett kap. 228 post 71, men også kan omfatte skoler som får sine driftstilskudd over poster også utenfor kap. 228.

Flertallet viser til at denne situasjonen har skapt utfordrende betingelser for de skoler dette gjel-

der, og vil understreke behovet for mer forutsigbare og bestandige regelfortolkninger over tid.

Kjøp av private barnevernstjenester

Flertallet viser til at det i budsjett for 2015 ble bevilget midler til kjøp av barnevernstjenester hos fem ideelle foreldre og barn-sentre med 35 mill. kroner. Midlene ble først feilpostert og i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2015 ble midlene fordelt mellom Bufdir 21 mill. kroner og Oslo kommune 14 mill. kroner. Flertallet viser til at midlene er videreført og prisjustert til 36 mill. kroner i statsbudsjettet for 2016, hvorav 21,6 mill. kroner er disponert av Bufdir. Den resterende summen på 14,4 mill. kroner som ble bevilget til Oslo kommune har ikke gått til kjøp av tjenester hos de to Oslo-baserte sentrene i slikt omfang som forutsatt verken i 2015 eller i 2016. Flertallet ber regjeringen bidra til at midlene bevilget til Oslo kommune går til det formålet de var tiltenkt, og ber regjeringen eventuelt omdisponere midlene fra Oslo kommune til kjøp gjennom Bufdir fra 2017.

Flertallet forutsetter at kjøp av plasser og tjenester fra disse fem ideelle foreldre og barn-sentrene videreføres på samme nivå i 2016 slik avtalen for 2015 la opp til. En eventuell underdekning på posten omdisponeres innenfor rammen til Bufdir.

Flertallet foreslår på denne bakgrunn å bevilge ytterligere 7 mill. kroner til kjøp av tjenester gjennom Bufdir fra de ideelle foreldre og barn-sentrene.

Datasentre under 5 MW

Flertallet ber regjeringen vurdere redusert elavgift også for datasentre med uttak under 5 MW, tilsvarende den som gjelder for industrien, herunder om det er behov for eventuell notifikasjon til ESA.

Fengsel Agder

Flertallet viser til Innst. 305 S (2014–2015) om utviklingsplan for kapasitet i kriminalomsorgen der komiteen skriver:

«Komiteen viser til KS1: Fengselskapasitet i Agder, Buskerud, Telemark og Vestfold der det anbefales at det bygges 300 nye fengselsplasser i Agder. Det opprettes ett Agder fengsel med en felles administrasjon og to driftsenheter. Kapasiteten fordeles på to driftsenheter med 150 plasser hver, som er et fornuftig kompromiss mellom stordriftsulemper ved en driftsenhet på 300 plasser og smådriftsulemper ved tre driftsenheter med 100 plasser. Agder fengsel med 300 plasser fordelt på to like store driftsenheter vil plasseres i Mandal og Froland.»

Flertallet viser til at for å løse kapasitetsutfordringen ble det valgt en midlertidig løsning med leie av soningskapasitet i Nederland, og en permanent løsning om utbygging av kapasitet i Norge. Flertallet

understreker derfor viktigheten av at byggingen av 300 plasser i Agder og at dette må iverksettes så raskt som mulig. Flertallet foreslår derfor å øke bevilgningen under kap. 430 post 1 med 5 mill. kroner slik at utbygging av fengslene i Mandal og Froland kan gjøres parallelt.

Vold mot barn

Flertallet viser til at samarbeidspartiene har satset betydelig på å bekjempe vold mot barn. Statens Barnehus har fått mer en doblet sine budsjetter, men arbeidet har også medført mange flere anmeldelser og dermed en sterk økning i tilrettelagte avhør ved barnehusene. Ifølge Politidirektoratet (POD) ligger det an til en økning på antall tilrettelagte avhør ved barnehusene på ca. 30 pst. sammenlignet med 2015. Mange av avhørene blir fremdeles ikke tatt innen den lovfestede fristen, og hovedproblemet ifølge POD er manglende kapasitet ved barnehusene. Flertallet foreslår derfor å øke bevilgningen til økt kapasitet ved Statens Barnehus med 5 mill. kroner under kap. 440 post 1.

Konsekvenser av endringer i prestenes arbeidstidsavtale

Flertallet viser til at boplikten for prester ble opphevd med virkning fra 1. september 2015. I forberedelsene til avviklingen av boplikten har det vært forhandlet med prestenes tjenestemannsorganisasjoner, da tjenestebolig- og bopliktordningen regnes for å være en del av prestenes generelle lønns- og arbeidsvilkår. Det har vært uttrykt bekymring for de økonomiske og kapasitetsmessige konsekvenser disse endringene har fått for prestenes arbeidsavtale.

Flertallet ber regjeringen gjøre en vurdering av de økonomiske og kapasitetsmessige konsekvenser disse endringene har fått, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Bistand Uran – Kasakhstan og Iran

Flertallet har merket seg at det i proposisjonen foreslås å belaste bistandsbudsjettets kap. 152 og 164 med i alt 54,9 mill. kroner til betaling av en leveranse uran fra Kasakhstan til Iran. Beløpet dekkes inn ved reduksjoner i andre kapitler under bistandsbudsjettet. Flertallet mener Iran-avtalen kan være et viktig tiltak i et sikkerhetspolitisk perspektiv, og er kjent med at den aktuelle bevilgningen er et engangstilfelle.

RV-9

Flertallet viser til Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2016, hvor et flertall i transport- og kommunikasjonskomiteen pekte på at utbygging av Skomedal kunne startes opp i 2016, under forutset-

ning av at oppstart kunne dekkes av ledige midler fra mindreforbruk på prosjekter innenfor rv. 9, samt bruk av egenfinansiering. Flertallet viser til at vilkårene nå er på plass. Flertallet forutsetter derfor at arbeidet på Skomedal kan starte opp høsten 2016.

Flertallet viser til at det vil være en forutsetning for prosjektet at Statens vegvesen, Region sør, finner midler til fullføring av prosjektet innenfor egne rammer og bruk av lokal finansiering.

Prosjekteringsarbeid krysningspunkt E18/jernbane Østfold

Flertallet viser til E18-utbyggingen gjennom Østfold med planer om videre utbygging til Vinterbro, inkludert krysningspunkt for E18 og jernbane. Flertallet er opptatt av mest mulig rasjonell fremdrift i samferdselsprosjekter med helhetlig og sammenhengende veiutbygging. Flertallet ber Samferdselsdepartementet sikre at Statens vegvesen og Jernbaneverket inngår enighet om nødvendig sportilgang og stengning for å forsikre at utbyggingen ikke forsinkes. Det må avsettes midler for inneværende år for oppstart av planleggingsarbeidet for å samkjøre E18s kryssing av jernbanesporet med planlagt stans i trafikken.

Hydrogenstrategi

Flertallet viser til at det i forhandlingene om statsbudsjettet, Innst. 2 S (2015–2016) romertallsvedtak 18, ble fattet slik anmodningsvedtak:

«Stortinget ber regjeringen etablere en støtteordning for hydrogenfyllestasjoner i forbindelse med utarbeidelse av ny avtale og mandat for Enova».

Flertallet forventer at ordningen trer i kraft snarest mulig.

X Games

Flertallet viser til budsjettforliket hvor det er bevilget 8 mill. kroner til X Games Oslo. 6 mill. kroner av bevilgningen forutsetter fullfinansiering av arrangementet. Det øvrige forutsettes gitt som generell driftsstøtte. Det forutsettes videre at det foreligger en tilfredsstillende dopingløsning godkjent av Antidoping Norge for arrangementet.

Landstrøm

Flertallet ber regjeringen sikre at Enovas støtte til landstrømanlegg går til de beste og mest miljø- og kostnadseffektive prosjektene.

Husbanken

Flertallet viser til budsjettforliket og forventer at Husbankens utviklingsprosjekt «Morgenda-

gens Generasjonssamfunn» tilgodeses med 1 mill. kroner innenfor kap. 2412 post 21.

Naturgass (LNG)

Flertallet viser til at naturgass som backupgass er viktig for etableringen av et marked for biogass og at regjeringen har foreslått en kompensasjon for veibruksavgift for andel backupgass på inntil 30 pst. Flertallet er opptatt av konkurransedyktige og forutsigbare rammebetingelser for biogass. Flertallet mener derfor regjeringen også bør avklare forholdene rundt en kompensasjon for veibruksavgift på backupgass, og undersøke mulighetene for gjennomslag hos ESA. Flertallet ber regjeringen rapportere status på dette arbeidet i forbindelse med statsbudsjettet for 2017. Flertallet mener en slik ordning bør iverksettes så snart det er mulig, men erkjenner at problemstillingen er kompleks og at det kan ta tid. Utgangspunktet bør være at en full avgiftssats kompenseres for en andel backupgass på inntil 50 pst. og at denne kompensasjonen gradvis fases ut innen 2025.

Flertallet legger til grunn at satsen på veibruksavgift på naturgass for 2016 settes til 0,00 kroner per Sm³. Flertallet legger opp til at endringen skal gjelde med virkning for hele 2016. Dette innebærer at avgiftsmyndighetene må korrigere avgiftsinnbetalingene for perioden fra 1. januar til 1. juli 2016. Dette vil være til gunst for de avgiftspliktige.

Flertallet legger videre til grunn at kompensasjoner for økt veibruksavgift på naturgass gitt over rammetilskuddet til fylkeskommunene kan kuttes med 100 pst., siden avgiftssatsen reduseres med 100 pst. Det vises til forslag til avgiftsvedtak.

LPG

Flertallet viser til at veibruksavgift for LPG er vedtatt å innføres fra 1. juli 2016. Flertallet viser til innspill fra Norsk petroleumsinstitutt (NP) og LPG Norge om en gradvis innfasing av veibruksavgiften på LPG. Flertallet viser til at det per i dag ikke er bio-alternativer til auto-LPG i kommersielt salg, og at innføring av full avgift nå vil kunne føre til at et distribusjonsnettverk for fremtidige bio-alternativer vil kunne forsvinne. Flertallet mener derfor veibruksavgift på LPG bør innføres gradvis over en lengre periode, og fremmer derfor forslag om at veibruksavgiften på LPG settes til 0,69 kroner per kg LPG. Dette utgjør 10 pst. av full sats, og satsen forutsettes økt trinnvis i kommende budsjetter opp til full sats i 2025. Det vises til forslag til avgiftsvedtak.

Flytrafikken i Østlandsområdet

Flertallet vil understreke viktigheten av en best mulig utvikling for norsk luftfart. Dette inklude-

rer en vurdering av OSL og de ikke-statlige lufthavnenes rolle i flytrafikken på det sentrale Østlandsområdet både med tanke på en helhetlig og samfunnsøkonomisk best mulig utvikling av fremtidig kapasitetsutbygging, Avinors rolle og Forsvarets virksomheter. Flertallet viser i denne forbindelse til Innst. 310 S (2015–2016).

Flertallet viser til at utviklingen og endringer i rammebetingelser og markedsmuligheter for flyplassene, særlig de ikke-statlige, kan skje raskt og at det er viktig at regjeringen følger denne utviklingen med stor oppmerksomhet. Flertallet viser til at slike endringer kan ha betydelige konsekvenser både for privat sektor, for ansatte og for staten og skape vesentlige, uønskede ringvirkninger i samfunnet. Det er derfor avgjørende at staten har god oversikt over situasjonen og utviklingen til enhver tid og kan handle på et godt faglig grunnlag om det skulle være nødvendig. Det vises til anmodningsforslag.

TCM

Flertallet viser til at teknologisenteret for CO₂-fangst på Mongstad er et demonstrasjonsanlegg av en betydelig størrelse. Prøving og feiling er en naturlig del av aktivitetene som utføres ved anlegget. Det er derfor lagt til grunn at det vil være behov for modifikasjoner og utbedringer av anlegget i driftsperioden. Det har vist seg at behovet for slike investeringer i 2016 er lavere enn opprinnelig forutsatt.

Innlemme Tjukkasgjengen i tilskuddsordningen Aktivitet for seniorer og eldre

Flertallet har merket seg at Tjukkasgjengen er et godt tiltak som har spredt seg rundt i hele Norge. Flertallet viser til at dette er et lavterskeltilbud ettersom man ikke trenger å melde seg inn eller registrere seg, og at dette gjør at mange mennesker kommer seg ut og i aktivitet. Flertallet mener at kriteriene for tilskuddsordningen Aktivitet for seniorer og eldre, kap. 761 post 21, endres slik at Tjukkasgjengen kan omfattes av ordningen. Det vises til anmodningsforslag.

Romanifolket/taternes kulturfond

Flertallet er kjent med at Lotteri- og stiftelsestilsynet har åpnet sak overfor Romanifolket/taternes kulturfond. Flertallet forutsetter at departementet avventer Stiftelsestilsynets vurderinger før det tas nærmere stilling til om tilskuddet kan utbetales, og eventuelt hvordan saken bør følges opp videre. Det er viktig at potten til denne gruppen opprettholdes, og flertallet understreker at kulturstøtte til dette miljøet er viktig.

Norsk helsearkiv og Arkivverkets fellesdepot

Flertallet er opptatt av å få en god løsning for et helsearkiv, og viser til at regjeringen vil legge et digitaliseringsanlegg for arkiv på Tynset. Flertallet viser til at Norsk helsearkiv skal digitalisere pasientjournaler så langt det er mulig, og at digitalisering vil føre til økt tilgjengelighet til dokumentene. Flertallet påpeker videre at ved digitalisering vil behovet for magasinplass for papirarkiv bli redusert, og at kompetansearbeidsplasser knyttet til digitalisering vil bli stadig viktigere i årene som kommer.

Flertallet mener derfor det viktige er at arbeidsplasser knyttet til saksbehandling, kontorbygg og administrasjon skal legges til Tynset. Flertallet mener en løsning for depot og lokalisering av papirdokumenter bør løses på en mest mulig kostnadseffektiv måte og viser til at Kulturdepartementet nå undersøker flere løsninger.

Flertallet viser til helse- og omsorgskomiteens behandling av Dokument 8:79 S (2015–2016) Representantforslag om sikker lagring av pasientopplysninger og understreker at denne merkningen gir uttrykk for et omforent standpunkt.

Flertallet ser frem til at regjeringen innen utgangen av 2016 kommer tilbake til Stortinget på egen måte når pågående utredninger er gjennomført og beslutningsgrunnlaget anses tilstrekkelig.

Tillatelse lakseoppdrett

Flertallet viser til Prop. 122 S (2015–2016) kap. 919 post 60 Diverse fiskeriformål, der regjeringen foreslår at den ene tillatelsen til lakseoppdrett som ikke ble tildelt i tildelingsrunden 2013 ikke retildes. Etter flertallets syn bør tillatelsen retildes, på den måten departementet finner mest hensiktsmessig, selv om det vil kreve noe ressurser hos forvaltningen å tildele denne. Det var også stor interesse knyttet til tillatelsene, og en retildeling vil kunne bidra ytterligere til å fremme næringens arbeid med å løse miljøutfordringene den står overfor.

2. Revidert nasjonalbudsjett 2016

2.1 Sammendrag fra Meld. St. 2 (2015–2016)

2.1.1 Hovedlinjer i den økonomiske politikken og utsiktene for norsk økonomi

EN POLITIKK FOR ARBEID, AKTIVITET OG OMSTILLING

Norge er et land med store muligheter. Vi har en høyt utdannet befolkning og store naturressurser og en åpen økonomi som bidrar til effektiv produksjon og varebytte. Over tid er det særlig vekstevnen i fastlandsøkonomien som bestemmer velferdsutviklingen i Norge. Da er det en utfordring at mange står

utenfor arbeidslivet og at veksten i produktiviteten er lavere enn før. Høy arbeidsinnsats og økende produktivitet er grunnlaget for høy verdiskaping.

Gjennom flere tiår har økende aktivitet i petroleumsnæringen vært en viktig drivkraft for den økonomiske veksten i Norge. Økt etterspørsel fra oljenæringen har trukket opp aktiviteten i fastlandsøkonomien og bidratt til høye inntekter og stadig flere godt betalte jobber. Petroleumsnæringen vil være viktig for norsk økonomi i tiår fremover, men den vil ikke fortsette å trekke opp aktiviteten i fastlandsøkonomien, snarere tvert imot.

Vår økonomi og vår næringsstruktur må omstilles. Fallet i prisene på olje og gass har gjort at omsittingen kommer raskere enn ventet. Redusert aktivitet i petroleumsrelaterte næringer har ført til at ledigheten har økt, særlig på Sør- og Vestlandet. Den fremste utfordringen for Norge blir å skape nye, lønnsomme arbeidsplasser i privat, konkurranseutsatt sektor. For å ivareta vårt velferdsnivå er det behov for ny aktivitet som kan bidra til høy sysselsetting og høy samlet verdiskaping.

Regjeringen vil derfor arbeide for gode rammebetingelser for næringslivet, med et enklere og mer vekstfremmende skattesystem, bedre infrastruktur og en kompetent arbeidsstyrke. Det vil styrke næringslivets konkurransekraft. Konkurransedyktige bedrifter vil skape større verdier og trygge arbeidsplasser for fremtiden. Et høyt kunnskapsnivå er viktig for produktiviteten og gir samtidig større valgmuligheter for den enkelte. Regjeringen vil avregulere og legge til rette for økt konkurranse i både privat og offentlig sektor. Konkurranse fremmer produktivitsvekst og god ressursutnyttelse.

Regjeringen er opptatt av å sikre høy sysselsetting og lav ledighet. Regjeringen forsterker den finanspolitiske innsatsen med tiltak for aktivitet, arbeid og omstilling. Samlet gir statsbudsjettet et bidrag til økt etterspørsel etter varer og tjenester tilsvarende 1,1 pst. av verdiskapingen i fastlandsøkonomien, vesentlig mer enn gjennomsnittlig økning siden handlingsregelen ble etablert i 2001.

Budsjettet for 2016 inneholder en sterk satsing på investeringer i infrastruktur, forskning og innovasjon. Dette vil redusere næringslivets transportkostnader, styrke nyskapingen og heve kompetansen i befolkningen. Redusert selskapsskatt vil fremme investeringer i norsk næringsliv og legge grunnlaget for økt sysselsetting. Det er viktige tiltak for å styrke Norges vekstevne og for å oppnå en vellykket omsitting av norsk økonomi.

Tiltakspakken som ble vedtatt i fjor høst, støtter opp under sysselsetting i områder som er særlig rammet av lavere oljepris. Regjeringen foreslår å styrke tiltakene rettet mot Sør- og Vestlandet ytterligere med over 900 mill. kroner. Tiltakene er innrettet slik

at de raskt gir sysselsetting i områder og sektorer som er særlig rammet av ledighet.

Det er også nødvendig å øke bevilgningene til integreringstiltak i lys av den kraftige tilstrømmingen av asylsøkere i fjor. Arbeidsmarkedet og integrering er særlig prioritert i budsjettrevisjonen.

Budsjettet for 2016 gir en sterk satsing på arbeid, aktivitet og omstilling. Det er usikkerhet om den videre utviklingen i norsk økonomi. Regjeringen er beredt til å fremme nye målrettede tiltak om nødvendig i budsjettet for 2017 som legges fram i oktober.

Den økonomiske politikken innebærer samlet sett en kraftfull innsats i en krevende konjunktursituasjon. Svakere krone bidrar til ny vekst i konkurranseutsatt næringsliv, mens lav rente og ekspansiv finanspolitikk trekker opp veksten i innenlandsk etterspørsel. Vi har ennå ikke sett den fulle effekten av den ekspansive økonomiske politikken som nå føres.

Budsjettpolitikken må innrettes slik at vi får mer ut av pengene som brukes i offentlig sektor. Offentlig virksomhet skal bli mer effektiv. Regjeringen ønsker derfor større oppmerksomhet om resultater og hva vi får igjen for offentlig ressursbruk. Produktivitsvekst i offentlig sektor betyr at tjenestetilbudet kan forbedres uten utgiftsøkninger, noe som også fremmer konkurransekraft og letter omstilling i privat sektor. I tråd med handlingsregelen er mer av den økte bruken av oljepenger vridd i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur, samt vekstfremmende skattelettelser.

Regjeringen løser viktige oppgaver i dag og ruster Norge for fremtiden.

SVEKKET VEKST OG BEHOV FOR OMSTILLING I NORSK ØKONOMI

De økonomiske utsiktene er annerledes enn vi har vært vant til de siste 10–15 årene, en periode som var preget av kraftig inntektsvekst fra petroleums-eksporten, lav prisvekst på importerte varer, høy arbeidsinnvandring og sterk oppgang i etterspørselen etter varer, tjenester og arbeidskraft i fastlandsøkonomien.

Flere forhold kan tyde på at vi er på vei mot en ny normal for norsk økonomi. Veksten vil bli lavere fremover enn i perioden etter tusenårsskiftet. En kraftig bedring av bytteforholdet er de siste par årene snudd til en markert forverring som følge av lavere priser på olje og gass. Etterspørselen fra petroleumsnæringen vil avta målt mot størrelsen på fastlandsøkonomien, en utvikling som er blitt forsterket av fallet i prisene på petroleumsprodukter. Det vil kreve omstillinger, særlig i næringer som leverer varer og tjenester til sokkelen. I tillegg falt veksten i produktiviteten tilbake i midten av forrige tiår, og aldringen av befolkningen vil trolig gi lavere vekst i arbeidsstyrken fremover. Arbeidsinnvandringen ser ut til å

avta, og mindre netto arbeidsinnvandring kan dempe utslagene i arbeidsledigheten som følger av oljepris-fallet.

Fallet i oljeprisen, fra rundt 110 dollar per fat sommeren 2014 til under 50 dollar per fat nå, gjør Norge til en litt mindre rik nasjon. Utviklingen i olje- og gassprisene har vært svakere enn lagt til grunn i fjor høst selv om oljeprisen har tatt seg litt opp de siste to månedene. Staten bærer en stor del av tapet i form av lavere inntekter fra petroleumsvirksomheten. Det gjør at mindre settes av i Statens pensjonsfond utland. Selv om pensjonsfondet skjermer budsjettet fra løpende svingninger i olje- og gassprisene, vil handlingsrommet i finanspolitikken reduseres over tid dersom prisene blir liggende lavt lenge.

Fallet i oljeprisen reduserer også inntektene i oljenæringen. Etterspørselen fra petroleumsnæringen mot fastlandsøkonomien ligger nå an til å bli noe svakere enn lagt til grunn i fjor høst. Lave priser gjør at oljeselskapene må kutte kostnader, kontrakter om leveranser må reforhandles, og inntektene for leverandørene faller.

Tilbakeslaget i oljenæringen bidrar til at veksten i fastlandsøkonomien i 2016 ser ut til å bli noe svakere enn lagt til grunn i fjor høst. Prisene på olje og gass har vært lavere enn forutsatt. Det preger aktiviteten i petroleumsrettet virksomhet, og arbeidsledigheten har steget videre på Sør- og Vestlandet. Samtidig er utviklingen mer positiv i andre regioner og næringer. Den økonomiske politikken har lagt godt til rette for at veksten vil ta seg opp igjen. Finanspolitikken brukes aktivt for å holde veksten i produksjon og sysselsetting oppe. Renten er satt videre ned, og konkurranseevnen er kraftig forbedret som følge av svakere kronekurs. Lønnsomheten i næringslivet styrkes også gjennom lave tillegg i årets lønnsoppgjør.

Kronen svekket seg markert de siste tre årene fram til i vinter. I det siste har den styrket seg noe igjen, men den er fortsatt nesten 20 pst. svakere enn ved inngangen til 2013. Det er en klar fordel for både eksportbedrifter, leverandører til oljevirksomheten og andre bedrifter som møter konkurranse fra utlandet i det norske hjemmemarkedet. Kronesvekkelsen er en viktig støttemper for økonomien og bidrar, sammen med veksten i internasjonal økonomi, til økt eksport fra fastlandsøkonomien. Det ventes også at oppgang i fastlandsindustriens investeringer vil trekke aktiviteten i norsk økonomi opp framover.

Lavere lønnsvekst bidrar til å bedre konkurranseevnen for norske bedrifter. I tråd med utfallet av lønnsoppgjøret i frontfaget anslås den samlede årslønnsveksten i år til 2,4 pst., som er vesentlig lavere enn de seneste årene. Den kostnadsmessige konkurranseevnen er betydelig bedret, men kostnadsnivået i Norge er fortsatt klart høyere enn hos et gjennomsnitt av våre handelspartnere.

Husholdningenes etterspørsel etter varer og tjenester har fortsatt å vokse, men veksttaket har avtatt. Forbrukerne er det siste året blitt mer pessimistiske i sine vurderinger av de økonomiske utsiktene. Sammen med reallønnsnedgang peker det mot svak vekst i konsumet i år, selv om lave renter og skattelettelser isolert sett trekker i motsatt retning. Norges Bank satte i mars styringsrenten ned til rekordlave 0,5 pst., og banken varslet videre reduksjon. Boligprisveksten tok seg opp igjen i mars og april, men det er store geografiske forskjeller. Det siste året har boligprisene steget med 10,5 pst. i Oslo, mens de har falt med 7,2 pst. i Stavanger.

Samlet sett anslås veksten i BNP Fastlands-Norge til 1,0 pst. i år, som er det samme som i fjor. Vekstanslaget er 0,8 prosentenheter lavere enn anslått i fjor høst. Neste år ventes veksten å ta seg opp til 1,7 pst., for deretter å ta seg videre opp til trendveksten i økonomien.

Anslagene er usikre. Den videre utviklingen i norsk økonomi påvirkes av hvilken vei prisene på olje og gass går og hvordan husholdninger og bedrifter reagerer på endringer i petroleumspriser og ledighet. Husholdningenes sparing er høy, og investeringsnivået i bedriftene er nokså lavt. Begge deler innebærer isolert sett at etterspørselen etter varer og tjenester kan øke mer enn vi nå ser for oss. På den annen side er det en risiko for at tilbakeslaget på Sør- og Vestlandet blir dypere og sprer seg til øvrige deler av norsk økonomi. Gjelden blant norske husholdninger er kommet opp på et høyt nivå. Mange som opplever bortfall av inntekt, vil måtte stramme betydelig inn på konsumet eller selge boligen for å kunne betjene gjelden sin. Det kan bidra til å utløse boligprisfall og forsterke tilbakeslaget i norsk økonomi.

Sysselsettingen fortsetter å vokse, men arbeidsmarkedet er blitt gradvis mindre stramt siden sommeren 2014. Så langt har arbeidsledigheten først og fremst steget i fylker på Sør- og Vestlandet med sterk tilknytning til oljenæringen, mens ledigheten har falt eller vært uendret i flertallet av de øvrige fylkene. For landet samlet sett har arbeidsledigheten vært nokså stabil siden i fjor høst. Den registrerte ledigheten hos Nav har holdt seg på om lag 3 pst. justert for sesongsvingninger. Statistisk sentralbyrås arbeidskraftundersøkelse (AKU) indikerer at ledigheten har økt mer, og den har siden høsten 2015 ligget rundt 4,6 pst. Forskjellen mellom de to ledighetsmålene er større enn normalt. Spørreundersøkelser og utviklingen i permitterings- og oppsigelsesvarsler peker i retning av videre økning i ledigheten framover, særlig for petroleumstilknyttede virksomheter.

De økonomiske utsiktene er nærmere omtalt i kapittel 2 i meldingen.

EN GODT TILPASSET ØKONOMISK POLITIKK

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling. Sundvolden-erklæringen understreker at bruken av oljepenger skal tilpasses situasjonen i økonomien innenfor handlingsregelens rammer. Svakere utvikling i oljeprisen har ført til at veksten i fastlandsøkonomien ikke har tatt seg opp slik vi anslo i høst, og ledigheten har gått noe mer opp enn vi så for oss, særlig på Sør- og Vestlandet. Regjeringen foreslår derfor nye, målrettede tiltak for å motvirke arbeidsledighet i områder som er særlig hardt rammet, samtidig som det foreslås økte utgifter til integrering.

Regjeringen foreslår blant annet økte midler til kommunalt vedlikehold, vedlikehold og investeringer i vei og bane, vedlikehold av sykehusbygg og satsing på grønn skipsfart. Det kommer i tillegg til de særskilte tiltakene for økt sysselsetting i saldert budsjett. Flere av investeringsprosjektene som ligger inne i statsbudsjettet for 2016, innebærer også økt aktivitet på Sør- og Vestlandet. Dette gjelder blant annet utbyggingen av E18 Tvedestrand-Arendal, anleggsstart for prosjektet E18 Varoddbrua og fase 2 av barne- og ungdomssenteret ved Haukeland universitetssykehus. Byggene ved dagens sykehus i Stavanger er trange, og enkelte funksjoner er blitt flyttet ut av sykehusområdet til leide arealer. Helse Stavanger har valgt konsept for nytt sykehus i Stavanger og arbeider med detaljplanlegging av dette nå. Regjeringen vil ta stilling til utbyggingsprosjektet i forslaget til statsbudsjett for 2017. Det pågår eksternt kvalitets-sikring (KS2) av prosjektet E39 Rogfast i Rogaland, som omfatter kryssing av Boknafjorden og Kvitøysfjorden nord for Stavanger med undersjøisk tunnel. Det vil også snart settes i gang felles kvalitetssikring (KS2) av to store jernbaneprosjekter på Vossebanen, Ulriken tunnel og strekningen Bergen stasjon–Fløien.

Etter en meget kraftig økning i antall asylkomster til Norge i fjor, har det kommet relativt få så langt i år. De fire første månedene i år har det til sammen kommet 1 185 asylsøkere. Usikkerheten er stor, og beregningsgruppen for utlendingsforvaltningen legger til grunn et årsanslag for 2016 på 25 000 asylkomster. Arbeidet med bosetting av flyktninger i kommunene går raskere enn tidligere lagt til grunn, og bidrar til at utgiftene på innvandrings- og integreringsområdet øker med 1,3 mrd. kroner.

Samlet sett gir budsjettet for 2016 en etterspørselsimpuls rettet mot fastlandsøkonomien på 1,1 pst. av trend-BNP for fastlands-Norge, opp fra anslått 0,7 pst. i fjor høst. Med unntak for finanskriseariet 2009 og i 2002, er budsjettet for 2016 det mest ekspansive så lenge handlingsregelen har ligget til grunn for finanspolitikken.

Den økonomiske politikken bidrar kraftig til å trekke opp veksten i norsk økonomi. Pengepolitikken er første forsvarslinje i møte med svakere konjunkturer. Kronen har svekket seg markert, og sammen med lavere lønnsvekst har det bidratt til en vesentlig styrking av den kostnadmessige konkurranseevnen for norsk næringsliv. Mens en svakere krone gir det viktigste bidraget til ny vekst i private, konkurranseutsatte virksomheter, trekker den rekordlave styringsrenten og klart ekspansiv finanspolitikk opp veksten i innenlandsk etterspørsel etter varer og tjenester.

Samtidig som budsjettpolitikken nå brukes aktivt for å dempe tilbakeslaget som følger av lavere oljepris, må den også støtte opp under nødvendige omstillinger i norsk økonomi. Lavere vekstbidrag fra norsk sokkel er en varig, strukturell endring. Hovedsvaret kan ikke være kortsiktige tiltak eller en omfattende utbygging av en allerede stor offentlig sektor. En for rask oppgang i bruken av penger over statsbudsjettet kan virke mot sin hensikt og sette bedringen i konkurranseevnen på spill. Statens viktigste rolle er nå å bidra til at arbeidskraft raskt kan flyttes fra oljerelaterte næringer til annen konkurranseutsatt virksomhet, og ikke til offentlig sektor. For å møte de strukturelle utfordringene har regjeringen satset på tiltak som kan øke produktiviteten og vekstevnen i økonomien.

Med store, svingende og forbigående inntekter fra naturressurser er det viktig for Norge å ha et troverdig ankerfeste for budsjettpolitikken. Statens pensjonsfond utland og handlingsregelen legger til rette for stabil, høy verdiskaping i fastlandsøkonomien og for at også fremtidige generasjoner skal kunne bruke av olje- og fondsinntektene.

De siste tre årene har kapitalen i pensjonsfondet vokst svært raskt. Bruken av olje- og fondsinntektene ligger følgelig godt under 4 pst. av fondets verdi. Nærmere halvparten av oppgangen i fondsverdien de siste tre årene skyldtes svekkelse av kronen og gir ikke økt kjøpekraft i utlandet. Vi må være forberedt på betydelige svingninger i fondets verdi fremover. Endringene kan gå begge veier, noe fallet i fondsverdien på nærmere 400 mrd. kroner i løpet av første kvartal tydelig demonstrerer. Den store avstanden mellom bruken av oljeinntekter og 4-prosentbanen må ses i sammenheng med at fondsavkastningen nå ser ut til å være på en nedadgående bane målt som andel av verdiskapingen i fastlandsøkonomien. Nedgangen blir brattere jo lavere fondsavkastningen og oljeprisen blir.

Thøgersen-utvalget la fram sine vurderinger i juni i fjor. Høringsuttalelsene oppsummeres i avsnitt 3.6 i meldingen. Flertallet i utvalget pekte på at flere hensyn trekker i retning av å fase oljeinntektene mer gradvis inn fremover enn i perioden fra 2001 og fram til i dag. Usikkerheten om den videre utviklingen i fi-

nansieringsbidraget fra pensjonsfondet tilsier ifølge utvalget isolert sett tilbakeholdenhet i innfasingen av oljeinntekter i årene framover. Da blir banen for bruk av oljeinntekter jevnere, behovet for raske omstillinger i fremtiden reduseres, og vi etterlater et større fond til kommende generasjoner. Samtidig understreket utvalget at den årlige innfasingen av oljeinntekter må tilpasses situasjonen i norsk økonomi.

I denne meldingen pekes det på at det over tid kan være begrenset rom for å trappe opp bruken av olje- og fondsinntekter. Vi må være forberedt på at realavkastningen i Statens pensjonsfond utland de neste 10–15 årene trolig vil bli lavere enn 4 pst. Regjeringen understreker at den årlige oljepengebruken må tilpasses konjunktursituasjonen, samtidig som det må tas hensyn til forventninger om svakere fondsavkastning og at en aldrende befolkning vil øke utgiftene i statsbudsjettet framover.

Regjeringen vil i forbindelse med perspektivmeldingen, som legges fram våren 2017, komme tilbake med en vurdering av anbefalingene fra Thøgersenutvalget. Vurderingen vil da også kunne bygge på anbefalingene fra Mork-utvalget som i oktober skal gi råd om aksjeandelen i Statens pensjonsfond utland.

Vår økonomi og konkurransevne påvirkes av hvor mye oljepenger vi bruker, men også av hvordan vi bruker dem. Stortingsmelding nr. 29 (2000–2001) om nye retningslinjer for finans- og pengepolitikken, fremmet av regjeringen Stoltenberg I, fremhevet at handlingsrommet som økt bruk av oljeinntekter gir, burde brukes på en måte som også vil styrke vekstevnen til norsk økonomi. Stortinget sluttet seg til dette og understreket at økningen i bruken av oljeinntekter bør rettes inn mot tiltak som kan heve produktiviteten, og dermed vekstevnen i resten av økonomien. En enstemmig finanskomité pekte på at skatte- og avgiftspolitikken og satsing på infrastruktur, utdanning og forskning er viktig for å få en mer velfungerende økonomi. Regjeringen viderefører prioriteringen av disse områdene i budsjettet for 2016.

Skal vi opprettholde om lag den samme veksten i levestandard som vi har vent oss til gjennom de siste 40 årene, må produktiviteten vokse raskere enn i de senere årene. For å finansiere velferdsordningene på lang sikt må dessuten fellesskapets inntekter brukes fornuftig. Det krever målrettede reformer i offentlig forvaltning og resten av økonomien. Dette arbeidet er godt i gang, blant annet gjennom Produktivitetskommisjonens to rapporter. I kapittel 5 i denne meldingen gis en særskilt omtale av hvordan regjeringen følger opp rådene fra Produktivitetskommisjonen og OECD. På en rekke områder har regjeringen allerede gjennomført eller er i ferd med å gjennomføre reformer som vil styrke vekstevnen i norsk økonomi. Både våre egne og andre lands erfaringer tyder på at det kan ta tid før reformer slår ut i økt produktivitet.

Skattereform, kommunereform, regionreform av statlig sektor, samferdselsreform og digitalisering av offentlig sektor er eksempler på reformer som vil gi økt produktivitet i både privat og offentlig sektor over tid, og bidra til å redusere byråkrati og frigjøre ressurser for tjenesteproduksjon i offentlig sektor.

Arbeidsinnsatsen er viktig både for verdiskapingen i økonomien og for bærekraften i offentlige finanser. Vi har høy sysselsetting, men den gjennomsnittlige arbeidstiden er lav. Dermed er arbeidsinnsatsen per innbygger ikke høyere enn gjennomsnittet for EU-landene. Samtidig er det mange som mottar trygd. Andelen som står utenfor arbeidslivet som følge av sykdom og nedsatt arbeidsevne, er høyere i Norge enn i mange andre land. Å redusere denne andelen er krevende, men viktig.

Fremover vil aldring av befolkningen gi markert høyere utgifter til pensjoner og helse- og omsorgstjenester. Bare en mindre del av de økte utgiftene kan finansieres av inntektene fra pensjonsfondet. Pensjonsreformen er utformet for å gi langsiktige innsparinger og økt arbeidstilbud, men den er ikke tilstrekkelig til å lukke gapet mellom statens utgifter og inntekter på lang sikt. Det vil derfor bli nødvendig med nye tiltak for å sikre finansiering av de velferdsordningene som allerede er etablert.

HOVEDTALL I DET REVIDERTE BUDSJETTET FOR 2016

Regjeringens forslag til revidert budsjett for 2016 innebærer en bruk av oljeinntekter på 206 mrd. kroner, målt ved det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet. Det svarer til 2,8 pst. av Statens pensjonsfond utland ved inngangen til året. Bruken av oljeinntekter over statsbudsjettet anslås til 7,5 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge i 2016. Det utgjør om lag 39 000 kroner per innbygger. Hver åttende krone som brukes over offentlige budsjetter, hentes nå fra pensjonsfondet. Realveksten i statsbudsjettets underliggende utgifter anslås til 3,5 pst. Den nominelle veksten anslås til 6,0 pst., klart høyere enn den nominelle veksten i fastlandsøkonomien.

Endringen i det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet brukes ofte som et enkelt mål for hvordan budsjettet virker på samlet etterspørsel etter varer og tjenester. Bruken av olje- og fondsinntekter anslås å øke reelt med 34 mrd. kroner fra 2015 til 2016. Målt ved endringen i det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet er etterspørselsimpulsen fra statsbudsjettet 1,1 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge, mot 0,7 pst. i det budsjettet Stortinget vedtok i fjor høst. Drøyt en tredel av økningen i budsjettimpulsen skyldes økte engangsinntekter i 2015 som ikke er videreført til 2016, mens resten skyldes økte utgifter og reduserte inntekter i 2016, herunder økte utgifter til bosetting av flyktninger og de nye tiltakene regjeringen

nå legger fram for å styrke sysselsetting på Sør- og Vestlandet.

Budsjettpolitikken og utviklingen i offentlige finanser er nærmere omtalt i avsnitt 3.1 i meldingen.

KOMMUNENES ØKONOMI

Inntektsveksten i kommunesektoren ble betydelig høyere i 2015 enn anslått i fjor høst. Den viktigste årsaken til oppjusteringen skyldes at kommunesektorens skatteinntekter ble høyere enn lagt til grunn.

I forbindelse med revidert budsjett for 2016 økes overføringene til kommunesektoren med vel 3 mrd. kroner. Av dette er 2,5 mrd. kroner øremerkede tilskudd knyttet til flyktninger og asylsøkere. Som en del av regjeringens tiltakspakke for å motvirke økt ledighet foreslås 250 mill. kroner i form av et engangstilskudd til kommunalt vedlikehold på Sør- og Vestlandet. I tråd med etablert praksis holdes både tilskudd til flyktninger og engangstilskudd til vedlikehold utenom kommuneopplegget.

Nivået på både samlede og frie inntekter i 2016 anslås nå høyere enn lagt til grunn i fjor høst, men som følge av de høyere skatteinntektene i 2015 anslås inntektsveksten noe lavere enn i saldert budsjett. Realveksten anslås nå til 8,3 mrd. kroner for samlede inntekter og 3,4 mrd. kroner for frie inntekter.

I Kommuneproposisjonen 2017 varsler regjeringen en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2017 på mellom 3 1/4 og 4 mrd. kroner. Det legges opp til at de frie inntektene øker med mellom 3 3/4 og 4 mrd. kroner. Dersom kommunesektoren setter et effektiviseringskrav til egen virksomhet på 0,5 pst., tilsvarer det 1,2 mrd. kroner i 2017. Gitt en effektivisering i kommune-sektoren i denne størrelsesorden vil en vekst i frie inntekter på 3 3/4–4 mrd. kroner øke kommunesektorens handlingsrom med 1 3/4–2 mrd. kroner utover merkostnader til demografi og pensjon, samt satsing på rusfeltet.

Kommuneøkonomien er nærmere omtalt i avsnitt 3.2 i meldingen.

SKATTE- OG AVGIFTSOPPLEGGET

Skatte- og avgiftsreglene bør som hovedregel ligge fast gjennom året. Regjeringen foreslår derfor kun mindre endringer i skatte- og avgiftsreglene, se Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga. Forslagene anslås å redusere statens inntekter med om lag 264 mill. kroner påløpt og 257 mill. kroner bokført i 2016.

Hoveddelen av provenytapet skyldes at flypassasjeravgiften blir innført på et senere tidspunkt enn tidligere forutsatt. ESA ga i brev 9. mars uttrykk for at fritaket for transitt- og transferflyginger kan utgjøre statsstøtte. På grunn av dette er iverksettelsen av avgiften utsatt til 1. juni 2016 slik at de nødvendige avklaringer kan gjøres med ESA. Utsettelsen gir et

provenytap på om lag 250 mill. kroner påløpt og bokført i forhold til saldert budsjett.

Regjeringen fremmer forslag om fritak for merverdiavgift ved uttak av næringsmidler som leveres vederlagsfritt på veldedig grunnlag. Dette vil bidra til at mat kan gis bort i stedet for å kastes. Fritaket foreslås iverksatt fra 1. juli 2016.

Regjeringen følger også opp anmodningsvedtaket fra Stortinget om å innføre en overgangsordning med unntak for veibruksavgift på naturgass for naturgass brukt som supplement til biogass. Regjeringen foreslår dette utformet som en refusjonsordning. Refusjonen begrenses oppad til 30 pst. av total mengde omsatt gass i 2016. Andelen trappes lineært ned til 0 pst. i 2025. Ordningen notifiseres til ESA og kan ikke tre i kraft før godkjenning foreligger.

Fra 2016 er det innført en ny trinnskatt til erstatning for toppskatten. Dette kan gi noe økt skatt for en liten gruppe som fortsatt skatlegges etter skattebegrensingsregelen. For å unngå det foreslår regjeringen å la skattebegrensningen også gjelde for trinnskattens trinn 1 og 2, og ikke bare for skatt på alminnelig inntekt og trygdeavgift slik reglene er nå. Provenytapet anslås til 14 mill. kroner påløpt og 7 mill. kroner bokført i 2016.

Regjeringen foreslår enkelte endringer i den kommunale eiendomsskatten, blant annet å innføre adgang for kommunene til å frita fritidseiendom fra eiendomsskatt.

Regjeringen foreslår også at lån fra deltakerligget selskap til personlig deltaker skatlegges som utbytte, slik reglene er for lån fra aksjeselskap til personlig aksjonær.

Formuesskatten kan være spesielt utfordrende i krevende tider når eiere må ta ut utbytte fra virksomheter som går med underskudd for å betale skatten. For selskap som ikke har god tilgang på kapital, kan dette skape likviditetsproblemer for virksomheten og gjøre det vanskeligere å opprettholde aktiviteten. For å forebygge slike problemer vil regjeringen i forbindelse med budsjettet for 2017 komme tilbake med et forslag til en midlertidig og avgrenset ordning med utsatt formuesskatt for eiere av virksomheter som går med regnskapsmessig underskudd. Det tas sikte på at ordningen skal gjelde fra og med i år.

Endringene i skatte- og avgiftsopplegget herunder status for støtte til enøktiltak i private husholdninger og omtale av den generelle ordningen med merverdiavgiftskompensasjon i kommunesektoren, omtales nærmere i kapittel 4 i meldingen.

SYSSELSETTINGS- OG INNTEKTSPOLITIKKEN

Høy sysselsetting og lav arbeidsledighet står sentralt i regjeringens økonomiske politikk. Sysselsettingspolitikken skal legge til rette for et fleksibelt arbeidsmarked, slik at flest mulig er i arbeid og får

brukt sine evner, og slik at bedriftene får tak i den kompetansen de etterspør.

Som følge av et svakere arbeidsmarked er omfanget av arbeidsmarkedstiltak betydelig økt fra 2015 til 2016. Godt tilpassede tiltak kan styrke den enkeltes muligheter i arbeidsmarkedet og hindre passivitet. I saldert budsjett for 2016 er det lagt opp til henholdsvis 16 000 og 57 900 plasser for arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeidsevne. Regjeringen foreslår i denne meldingen at tiltakene for arbeidssøkere trappes opp med ytterligere 1 000 nye plasser for andre halvår i år. Nav har fleksibilitet til å vri tiltaksbruken mot geografiske områder med særlige behov for arbeidsrettet bistand. Det kan være hensiktsmessig dersom forskjellene i arbeidsmarkedet i ulike deler av landet vedvarer eller forsterker seg.

For å hjelpe bedrifter og arbeidstakere gjennom en midlertidig periode med bortfall av etterspørsel og mangel på oppdrag, foreslås det å utvide permitteringsperioden til 52 uker fra 1. juli. Det er godt i tråd med innspill fra partene i arbeidslivet. Samtidig må ikke ordningen svekke mobilitet og hindre nødvendige omstillinger. Økt arbeidsgiverbetaling i permitteringsordningen vil kunne dempe slike uheldige virkninger, og det foreslås å innføre en ny periode med lønnsplikt i 5 dager etter 30 uker med dagpenger, som etterfølges av en forlenget dagpengeperiode på 19 uker.

Regjeringen har nylig fremmet forslag til Stortinget om enkelte endringer i regelverket for dagpenger. Hensikten er å gjøre det lettere å kombinere dagpenger med utdanning og bedre mulighetene for å etablere egen næringsvirksomhet med dagpenger.

Gjennomføringen av lønnsoppgjørene er partenes ansvar. Koordinerte oppgjør, der sentrale tariffområder i konkurranseutsatt sektor forhandler først, skal bidra til å holde lønnsveksten innenfor rammer konkurranseutsatt virksomhet kan leve med over tid. Myndighetene har ansvar for at lover og regler legger til rette for et velfungerende og fleksibelt arbeidsmarked. Det inntektspolitiske samarbeidet bidrar til at myndighetene og partene i arbeidslivet har en felles forståelse av den økonomiske situasjonen og av hvilke utfordringer norsk økonomi står overfor. Lønnsoppgjør som er tilpasset den økonomiske situasjonen, vil bidra til å dempe utslagene i produksjon, sysselsetting og arbeidsledighet av lavere etterspørsel fra oljenæringen.

Svekkelsen av kronen og lavere lønnsvekst har gitt en klar bedring av den kostnadsmessige konkurransevnen, men kostnadsnivået i Norge ligger fortsatt klart høyere enn hos våre handelspartnere. I Holden III-utvalget konkluderte partene med at lønnsta-

kerne trolig må godta en vesentlig svakere utvikling i kjøpekraften i en situasjon med kraftig fall i oljeprisen og svak utvikling i verdensøkonomien. På bakgrunn av resultatene fra de gjennomførte oppgjørene så langt anslås årslønnsveksten til 2,4 pst. i år. Med en anslått vekst i konsumprisene på 2,8 pst. innebærer det negativ reallønnsvekst i samfunnet i 2016.

Etter at Holden III-utvalget la fram sin rapport i 2013 har to nye utviklingstrekk særlig betydning for den norske lønnsdannelsen, nemlig fallet i oljeprisen og tilstrømmingen av asylsøkere til Europa. Regjeringen har nylig oppnevnt et partssammensatt offentlig utvalg under ledelse av forsker Ådne Cappelen for å vurdere utfordringer for lønnsdannelsen i lys av disse nye utviklingstrekene. Utvalget skal legge fram sin innstilling innen 20. september.

Sysselsettings- og inntektspolitikken er nærmere omtalt i avsnitt 3.4 i meldingen.

KLIMAPOLITIKKEN

På klimakonferansen i Paris i desember 2015 ble partene til klimakonvensjonen enig om en global klimaavtale for å styrke den globale innsatsen mot klimautfordringene. Avtalen har et langsiktig temperaturmål og et kollektivt utslippsmål. Paris-avtalen er den første klimaavtalen som etablerer juridisk bindende forpliktelser for alle parter. Det knytter seg likevel usikkerhet til hvordan Paris-avtalen vil virke. Blant annet opprettholder avtalen, på enkelte områder, skillet mellom industriland og utviklingsland. I tillegg er det partene selv som fastsetter sine bidrag. De foreløpige bidragene til utslippsreduksjoner landene har forpliktet seg til, er langt fra tilstrekkelige til å være på en bane i tråd med avtalens langsiktige temperaturmål. En viktig del av avtalen er derfor at partene må oppdatere eller fornye sine nasjonalt bestemte bidrag regelmessig. Fremover skal det være gjennomganger av partenes felles fremgang i retning av å oppfylle formålet med avtalen og å nå de kollektive målene for reduksjon av klimagassutslipp. Gjennomgangene er ment å styrke det internasjonale samarbeidet over tid. Økt innsats over tid er nødvendig dersom tilstrekkelig utslippsreduksjoner skal oppnås.

Norges har spilt inn at vi vil bidra til å oppfylle Paris-avtalen ved å redusere våre utslipp av klimagasser med minst 40 pst. i 2030 sammenliknet med 1990. Det er i tråd med anslagene fra FNs klimapanel for hva som kreves for å nå togradersmålet, og tilsvarer EUs forpliktelse. Norge er i dialog med EU om en avtale om felles oppfyllelse av klimaforpliktelsen.

Klimapolitikken er nærmere omtalt i avsnitt 3.5 i meldingen.

Det vises til meldingen for nærmere redegjørelse.

2.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett forsterker innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling. Disse medlemmer viser til at utviklingen i norsk økonomi er todelt. Tilbakeslaget i oljenæringen rammer særlig Sør- og Vestlandet, og disse medlemmer vil understreke betydningen av at regjeringen foreslår nye, målrettede tiltak for å bidra til flere jobber i særlig utsatte områder. Regjeringen løser viktige oppgaver i dag og ruster Norge for fremtiden. Regjeringen er opptatt av å sikre høy sysselsetting og lav arbeidsledighet. Disse medlemmer viser til at tilbakeslaget dempes av en kraftfull økonomisk politikk. Pengepolitikken er første forsvarslinje i møte med svakere konjunkturer. Renten er satt ned til et historisk lavt nivå, og kronen har svekket seg markert. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at en svakere krone hjelper eksportbedriftene, mens lav rente styrker mange husholdningers økonomi og gjør det billigere å skaffe kapital til bedrifter og nye prosjekter. Sammen med moderate lønnsoppgjør bidrar det til ny vekst i konkurranseutsatt næringsliv.

Disse medlemmer viser til at finanspolitikken bidrar til å støtte opp under sysselsetting, aktivitet og omstilling i norsk økonomi. Budsjettet for 2016 er blant de mest ekspansive så lenge handlingsregelen har ligget til grunn for finanspolitikken. Disse medlemmer understreker betydningen av at regjeringen fører en ansvarlig økonomisk politikk basert på handlingsregelen for bruk av oljepenger. Samlet sett anslås bruken av oljepenger i 2016 til 206 mrd. kroner, målt ved det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet. Det er 10 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i fjor høst. Bruken av oljepenger svarer til 2,8 pst. av kapitalen i Statens pensjonsfond utland, uendret fra anslaget i nasjonalbudsjettet 2016. Disse medlemmer viser til at den økonomiske politikken regjeringen legger opp til, svarer godt på utfordringene som Norge står overfor. Disse medlemmer viser til at de økonomiske utsiktene er annerledes enn i de siste 10–15 årene, en periode preget av kraftig inntektsvekst fra petroleumssektoren, lav prisvekst på importerte varer, høy arbeidsinnvandring og sterk oppgang i etterspørselen etter varer, tjenester og arbeidskraft i fastlandsøkonomien. Disse medlemmer viser til at flere forhold kan tyde på at vi er på vei mot en ny normal for norsk økonomi og at veksten fremover vil bli lavere enn i perioden etter tusenårsskiftet. Disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av regjeringens politikk for å arbeide for gode rammebetingelser for nærings-

livet, med et enklere og mer vekstfremmende skattesystem, bedre infrastruktur og en kompetent arbeidsstyrke.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har som mål at flest mulig skal ha en trygg jobb å gå til, og foreslår nå en rekke nye, målrettede tiltak for å støtte opp om sysselsettingen på Sør- og Vestlandet. Tiltakene er innrettet slik at de virker raskt og kommer i tillegg til tiltakspakken som ble vedtatt i forbindelse med statsbudsjettet for 2016. Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår blant annet økte midler til kommunalt vedlikehold, vedlikehold og investeringer i vei og bane, vedlikehold av sykehusbygg og satsing på grønn skipsfart. Disse medlemmer vil understreke betydningen av regjeringens økonomiske politikk med reduserte skatter og sterkere satsing på forskning, utdanning, infrastruktur for å legge til rette for omstilling og nye arbeidsplasser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at dagens anbudssystem favoriserer store internasjonale selskaper og at norske aktører i økende grad opplever at anbud som legges ut, er så store og komplekse at de i praksis utestenges fra å konkurrere. Dette er uheldig både fordi konkurransen begrenses og fordi norsk næringsliv forbigås. Disse medlemmer mener på dette grunnlag at størrelsen på anbud fra det offentlige bør tilpasses slik at også nasjonale aktører får reell mulighet til å konkurrere. Disse medlemmer viser videre til at man tidligere har hatt gode erfaringer med å stille krav til materialvalg og byggeskikk og at dette har resultert i flotte symbolbygg i norsk byggeskikk og med norske materialer.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gi klare føringer om at valg av kriterier skal skje på en slik måte at norsk næringsliv er konkurransedyktig i anbudprosesser.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at budsjettprioriteringene synliggjøres gjennom behandlingen av statsbudsjettet hver høst. Revidert budsjett skal være en revisjon av det budsjettet som ble vedtatt, hvor en tar høyde for oppdaterte anslag og kan justere for uforutsette hendelser som har oppstått etter at budsjettet ble vedtatt. Med Høyre- og Fremskrittsparti-regjeringen har revidert nasjonalbudsjett imidlertid blitt et verktøy for å fremme nye forslag som regjeringen ikke fant rom for å prioritere i den ordinære budsjettprosessen, til tross for rekordhøy oljepengebruk ved hver korsvei. Det kan tyde på manglende evne til å prioritere. Disse medlemmer mener likevel det er helt nødvendig å

gjøre endringer når en ser hvor dårlig det vedtatte budsjettet fra i høst er tilpasset situasjonen i norsk økonomi.

Disse medlemmer mener regjeringens viktigste oppgave bør være å holde folk i arbeid. Det mislykkes dagens regjering med. Disse medlemmer uttrykte for et år siden bekymring over at arbeidsledigheten i Norge hadde passert 4 pst. for første gang på ti år og at regjeringen møtte utviklingen med passivitet. Siden den gang har ledigheten steget betydelig og nærmer seg 5 pst. 135 000 personer er arbeidsledige ifølge SSB. Det er det høyeste antallet som er målt i Norge siden SSB presenterte kvartalstall for første gang i 1972. Sysselsettingsandelen er fallende. Disse medlemmer er bekymret over at så mange som 72 000 unge under 30 år verken er i arbeid eller under utdanning. Tre av fire arbeidsledige har videregående skole som høyeste avsluttede utdanning, fire av ti har bare grunnskole. Etterslepet på kompetanse, særlig blant de yngste, er bekymringsverdig.

Disse medlemmer viser til at det nesten ikke skapes arbeidsplasser i privat sektor. Hele tre av fire jobber ble opprettet i statsforvaltningen. Med regjeringen Stoltenberg II ble om lag 72 pst. av arbeidsplassene skapt utenfor offentlig sektor. Tross lovnader fra dagens regjeringsspartier om «krig mot byråkratiet», er det hittil i år hovedsakelig i byråkratiet det er sysselsettingsvekst.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen atter en gang går til Pensjonsfondet for å hente mer penger, som de gjorde i budsjettet for 2014, nysalderingen 2013, revidert nasjonalbudsjett 2014, budsjettet for 2015, nysalderingen for 2014 og budsjettet for 2016. I år som i fjor nedjusteres vekstanslaget for norsk økonomi fra nasjonalbudsjettet til revidert nasjonalbudsjett, mens den underliggende utgiftsveksten øker ut over anslaget i nasjonalbudsjettet. For 2016 er veksten i offentlig konsum tre ganger høyere enn veksten i BNP, Fastlands-Norge.

Disse medlemmer viser til at veksten i oljepengebruken med dagens regjering har vært større på tre år enn på de ti foregående. Regjeringen setter stadig ny fartsrekord i å gjøre Norge mer oljeavhengig. Mens oljepengebruken økte med om lag 6,5 mrd. kroner pr. år under regjeringen Stoltenberg II, øker den med 25–30 mrd. kroner per år med regjeringen Solberg. Thøgersen-utvalget, som regjeringen satte ned for å vurdere oljepengebruken, anbefaler et sted mellom 5–8 mrd. ekstra oljekroner hvert år, en budsjettimpuls på 0,2 pst. Mens gjennomsnittlig budsjettimpuls med regjeringen Stoltenberg II var 0,28 pst., er snittet med regjeringen Solberg 0,77 pst. Disse medlemmer merker seg at strukturelt budsjettunderskudd økte med 2,1 prosentenheter på åtte år under forrige regjering. Med dagens regjering har den

økt med 2,4 prosentenheter på tre år. Disse medlemmer viser til at handlingsregelen og Thøgersen-utvalget åpner for å fravike fra normalen i tider med lavkonjunktur. Problemet oppstår når den langsiktige trenden for oljepengebruk blir for høy. Da får vi den ulempen at oljepengebruken vil stige raskt og deretter falle raskt. I normalåret 2014 var budsjettimpulsen 0,7 pst., altså langt over anbefalingen fra Thøgersen-utvalget. Det beskriver regjeringens sviktende kontroll over oljepengebruken allerede fra dag én.

Disse medlemmer viser til at Siv Jensen ble den første finansministeren til å ta penger ut av Pensjonsfondet. Det ligger an til å bli gjort uttak i størrelsesorden rundt 80 mrd. kroner i 2016. Disse medlemmer registrerer at sittende finansminister, hvis parti har vært en stor motstander av å sette penger på bok, er svært glad i å bruke pengene som kloke politikere før henne har gitt henne muligheten til. Disse medlemmer er forundret over hvor lite inntrykk utvalgsleder Thøgersens ord ser ut til å ha gjort på dagens regjering.

Disse medlemmer viser til at valget 2013 markerte et skille for offentlig pengebruk. Med unntak av finanskriseariet 2009 la regjeringen Stoltenberg aldri opp til større vekst i offentlig konsum enn veksten i økonomien. Med dagens regjering snudde det. I revidert nasjonalbudsjett 2016 framgår det at offentlig konsum øker ytterligere, til 3,0 pst., mens anslaget for veksten i økonomien ble nesten halvert, til 1,0 pst. Disse medlemmer viser til Høyres programformulering om å «sørge for at veksten i offentlig forbruk over tid ikke er større enn veksten i bruttonasjonalproduktet for Fastlands-Norge (...)», og Fremskrittspartiets programformulering om at «Veksten i offentlig sektor må holdes lavere enn veksten i privat sektor». Underliggende utgiftsvekst med regjeringen Stoltenberg II var i gjennomsnitt 2,2 pst. pr. år, finanskriseariet 2009 inkludert. Underliggende utgiftsvekst med dagens regjering har i snitt vært 3 pst. per år.

Selv om det kan forsvares å bruke noe mer penger ved lavkonjunktur, mener disse medlemmer det er åpenbart at regjeringen har dårlig styring på økonomien. Disse medlemmer er bekymret for opprydningsarbeidet den framtidige regjeringen får etter dagens.

Disse medlemmer viser til at skatte-kuttene så langt summerer seg til 21,3 mrd. kroner, mens avgiftene er økt med om lag 3,2 mrd. kroner, og bompengeneinnkrevningen for 2014–2016 summerer seg til 27,2 mrd. kroner. Mens «folk flest» har fått om lag en femmer om dagen i skatte-kutt, har landets rikeste fått 2 100 kroner hver i snitt per dag. Disse medlemmer konstaterer at mens regjeringen har levert på skatteløftene til landets rikeste, har folk flest fått smuler i skatte-kutt, økte avgifter og økte bompenger.

I revidert budsjett blir det, etter et sirkus uten like, enighet på borgerlig side om å innføre en flypassasjeravgift. Fremskrittspartiet, som skal ha foreslått avgiften i budsjettforhandlingene i fjor, rykket nylig ut og krevde omkamp om sin egen avgift, men ble altså til slutt enige med seg selv. Disse medlemmer tviler på at Fremskrittspartiets vingling i saken har bidratt til å gjøre norsk næringsliv tryggere på regjeringens avgiftspolitik, spesielt etter vinglingen rundt poseavgiften i fjor.

Disse medlemmer har hele tiden hevdet at regjeringen bruker for mye penger totalt, men for lite på å bekjempe ledigheten. Alle som har sett Luksusfellen på tv vet at det er mulig å bruke for mye penger, og samtidig bruke pengene feil. Når regjeringen knuser sparegrisen som skal betale våre barn og barnebarns pensjoner, da må vi stille spørsmålet: Hva brukes pengene til, og hva får vi igjen for det?

Disse medlemmer har gjentatte ganger bedt regjeringen om beregninger av hvor mange arbeidsplasser som skapes gjennom deres skattecuttpolitikk, uten å få svar. Når statsministeren eller finansministeren enten ikke ønsker, eller er ute av stand til å gi et svar på effektene av deres viktigste prioritering, må det lyse en varselampe. Derfor henvendte Arbeiderpartiet seg til SSB og ba dem beregne virkningen av ulik innretning på finanspolitikken. SSBs ferske analyse viser at generelle skattecutt nesten ikke bidrar til å skape arbeidsplasser. For kostnaden av å generere én arbeidsplass gjennom skattecutt, kunne en fått 15 arbeidsplasser i privat sektor ved heller å prioritere offentlige investeringer, forteller rapporten. Effekten av regjeringens skattecutt er trolig enda lavere enn hva som framgår av rapporten, da den tar som utgangspunkt at skattecuttene «kommer brede grupper av befolkningen til gode». Det er særlig skattecutt for personer med lave inntekter og formuer som gir effekt, gjennom at de øker sitt konsum. Regjeringen har imidlertid målrettet skattecuttene mot dem med de høyeste inntektene og formuene, personer som i liten grad øker sitt konsum som følge av skattecutt.

Disse medlemmer mener tallene forteller en historie om en feilslått og utdatert politikk fra høyresiden. I tillegg til å være kostbare er skattecuttene svært effektive for økte forskjeller, og tilsvarende ineffektive hvis målet er å skape arbeidsplasser. I en periode hvor det, i motsetning til under forrige regjering, ikke skapes private jobber, kunne riktigere pengebruk bidratt til å holde ledigheten lav.

Til tross for manglende resultater, fastholder regjeringen at skattecuttene skal bidra til omstilling og vekst. Disse medlemmer mener vi lykkes langt bedre med omstilling om vi holder folk i arbeid. Da er 135 000 ledige et dårlig utgangspunkt. Det kan virke som at regjeringen mener den viktigste omstillin-

gen skjer i Nav-køen, men høy ledighet er det dyreste og dårligste omstillingstiltaket som finnes. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet har prioritert målrettede tiltak mot den økende ledigheten, blant annet gjennom en 75 pst. større tiltakspakke enn den regjeringen foreslo i budsjettet for 2016, samt fire mrd. kroner mer til kommunene, slik at de kan gjøre investeringer. Regjeringspartiene og deres samarbeidspartnere stemte dessverre ned forslagene i Stortinget.

Disse medlemmer mener enigheten som ble inngått mellom Kristelig Folkeparti, Venstre og regjeringspartiene, bekrefter at innsatsen mot den økte ledigheten var altfor svak i regjeringens opprinnelige forslag. Det er positivt at Kristelig Folkeparti og Venstre klarte å øke nivået på tiltak mot ledighet noe, men det er langt fra nok. Disse medlemmer konstaterer at regjeringens tiltakspakke etter revidert budsjett fortsatt er om lag to mrd. kroner lavere enn hva Arbeiderpartiet foreslo i behandlingen av statsbudsjettet for 2016.

Disse medlemmer støtter tiltakene som framgår av forliket, med unntak av omprioriteringene innenfor Utenriksdepartementets rammer, men foreslår langt kraftigere virkemidler for økt aktivitet, hjelp til dem som mister jobben, herunder kompetansehevende tiltak, og omstilling og nye arbeidsplasser. Tiltakene summerer seg til om lag 1,7 mrd. kroner ut over regjeringens forslag i tillegg til 18,3 mrd. kroner under streken.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet foreslår å reversere flypassasjeravgiften, og erstatte den med miljøavgifter. Flypassasjeravgiften er langt mer effektiv for å kutte arbeidsplasser enn å kutte utslipp, den ble vedtatt uten kunnskap om konsekvenser og den vil bli stående som et stjerneeksempel på dårlig politisk håndverk. I tillegg til å reversere regjeringens aktivitetsdempende avgift, foreslår disse medlemmer om lag 900 mill. kroner ekstra til aktivitetsstøttende tiltak, herunder en dobling av regjeringens satsing til kommunalt vedlikehold i sør- og vestlandsfylkene, en rekke samferdsels, bygg- og infrastrukturprosjekter og forsering av fergeanbud.

Disse medlemmer prioriterer videre over en halv mrd. kroner ekstra på kompetanseheving og tiltak for å få arbeidsledige tilbake i jobb, herunder 1 000 nye studieplasser, 300 fagskoleplasser, 2 000 tiltaksplasser og en omfattende kompetansepakke.

Norge opplever rekordhøy arbeidsledighet, og en stor andel av de ledige har et kompetansegap som må fylles for å kunne komme tilbake til arbeidslivet. Samtidig er det for få som gjennomfører videregående opplæring. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet vil prioritere en tetting av dette kompe-

tansegapet i årene som kommer. 100 mill. kroner fordeles på følgende måte:

Kompetansepakke

1. Nye programmer for etter- og videreutdanning på høyskole- og universitetsnivå for å omstille folk fra oljesektoren til teknologer i sykehus og innen omsorgssektoren (20 mill. kroner).

Det er et stort behov for ingeniører i helsesektoren. Ved å hente ledig kapasitet fra petroleumssektoren kan Norge gjøres bedre rustet til å dekke viktige behov i sykehusene. Forslaget bygger på innspill fra NITO.

2. Tilpasset utdanningstilbud ingeniører (45 mill. kroner)

Mange oljeingeniører som nå har mistet jobben mangler formell kompetanse. De har jobbet lenge innen petroleumssektoren, men det er ikke nødvendigvis rett fram å begynne i andre bransjer. Disse medlemmer foreslår en ekstrabevilgning til universiteter og høyskoler på Sør- og Vestlandet, slik at vi kan få på plass et tilpasset utdanningstilbud, kombinert med dagpenger, slik at disse kan stille bedre rustet for jobb i andre bransjer.

3. Tiltak for økt gjennomføring av VGO i Nord-Norge (25 mill. kroner).

Det trengs en sterkere, mer målretta innsats for å skaffe nok læreplasser og øke gjennomføringen i VGO. Det å styrke økonomien til kommunene og fylkeskommunene er det viktigste. Stortinget kan gjøre for å støtte opp om det arbeidet som gjøres i skolen hver dag. Regjeringens kutt i budsjettene til de nordnorske fylkeskommunene gjør arbeidet med skoleutvikling vanskeligere for fylkene.

Disse medlemmer ønsker å prøve ut nye tiltak med sikte på at de etter hvert kan bli nasjonale, og ønsker å starte med tiltak i de nordnorske fylkene, siden næringsstruktur og andre forhold gjør at blant annet rekruttering av lærebedrifter er særlig utfordrende her.

- Flere lærlinger i statlige virksomheter. Staten må ta ansvar for å ta inn flere lærlinger. Arbeiderpartiet vil forsterke kravene og tiltakene i strategien for statlige lærlinger. Regjeringens strategi har etter ett år hatt liten effekt, og bortimot ingen effekt i de nordligste fylkene. For eksempel hadde staten kun fem lærlinger i Finnmark i 2015. En av årsakene er at regjeringen stiller krav om én lærling i statlige virksomheter med mer enn 100 ansatte. For Nord-Norge vil det innebære kun 12–15 lærlinger i statlige virksomheter totalt. Arbeiderpartiet mener regjeringen må gi en tydeligere bestilling til statlige virksomheter

gjennom tildelingsbrev og oppdragsbrev. Samtlige statlige etater som har forutsetninger for det må opprette læreplasser, og større statlige etater må få krav om å ta inn flere lærlinger, basert på antall ansatte og hvilke yrkesgrupper som finnes i virksomheten. I store statlige virksomheter bør det vurderes å opprette en egen stilling for å styrke arbeidet med lærlingordningen.

- Praksistilskudd. Elever kan få økt motivasjon til å fullføre dersom de møter praksis tidlige i videregående opplæring. Disse medlemmer foreslår å innføre et økonomisk tilskudd til bedrifter som tar inn elever i tidlig praksis som del av vekslingsmodellen. Dette kan også lette arbeidet med å rekruttere flere lærebedrifter, fordi flere bedrifter vil dele på oppgaven med å ha elever i opplæring i bedrift. Tilskuddet innføres som en prøveordning i de tre nordligste fylkene for å høste erfaringer med modellen.
- Motvirke framtidig lærermangel. Anslag fra SSB tilsier at det vil kunne mangle 38 000 lærere i Norge i 2025. Lærermangelen vil være mest presserende i de nordlige fylkene. Disse medlemmer vil stimulere til at flere begynner lærerkarrieren i nord, gjennom å ettergi 50 000 kroner i studielån for lærerstudenter som etter utdanning tar jobb i Nord-Norge. Dette gjennomføres som et prøveprosjekt for å høste erfaringer, og kunne vurdere om modellen kan overføres til resten av landet. Tiltaket kan også rettes mot rekruttering av yrkesfaglærere. Disse medlemmer forventer at regjeringen sørger for at dette innrettes slik at det er i tråd med gjeldende EØS-regelverk.
- Bedre tilbud av samiske læremidler. Det er i dag stor mangel på samiskspråklige læremidler, både trykte og digitale. Dette medfører et stort ekstraarbeid for lærerne, og bidrar til økte forskjeller i skolen. Disse medlemmer foreslår derfor å øke bevilgningen til samiske læremidler med 10 mill. kroner.
- Økt gjennomføring må lønne seg. Det er et mål for både staten og fylkeskommunene å øke gjennomføringen i videregående opplæring. Likevel vil fylkene kunne oppleve at kostnadene øker når flere elever fullfører. Dette stimulerer ikke til økt innsats for gjennomføring. Statens finansiering av fylkeskommunene må derfor innrettes annerledes. Disse medlemmer foreslår at regjeringen gjennomgår finansieringssystemet slik at det gir økonomiske insentiver til fylkeskom-

muner og skoler til å øke gjennomføringen i videregående opplæring.

4. Kompetansekartlegging flyktninger (8 mill. kroner).

En del av flyktningene som kommer til Norge mangler helt eller delvis dokumentasjon for sin utdanning. Det kan være personer som kommer fra land der det ikke er mulig å få pålitelig verifikasjon av dokumentasjonen, eller som måtte flykte uten mulighet til å ta med nødvendig dokumentasjon på utdanningsnivå og ferdigheter. Rask godkjenning av utenlandsk utdanning er et viktig tiltak for å få flyktninger raskt i arbeid og kunne ta i bruk den kompetansen de besitter. Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen til NOKUT for å styrke deres saksbehandlingsskapasitet for godkjenning av utenlandsk utdanning og arbeid med veiledning til nyankomne flyktninger.

5. Realkompetansevurdering Nav (2 mill. kroner)

Mange av de nye ledige mangler fullført utdanning, eller har lang arbeidserfaring innen sitt felt, men ikke dokumentasjon. Disse har behov for en god kompetansevurdering for å kunne do-

kumentere faktisk kompetanse etter mange år i arbeidslivet, og kapasiteten til å gjennomføre slike vurderinger er lavere enn behovet tilsier.

Disse medlemmer foreslår om lag 300 mill. kroner til tiltak for å skape nye jobber, herunder styrking av miljøteknologiordningen, opprettelsen av et akseleratorprogram, RUP-midler, en egen havsatsing og omstillingmidler til Sør-Varanger.

Disse medlemmer foreslår å øke lånerammene til Husbanken med 7 mrd. kroner og å tilby 11 mrd. kroner i rentefrie lån til kommunene gjennom å utvide investeringsrammen for rentekompensasjonsordningen for kommuner og fylkeskommuner til rehabilitering, tilrettelegging og nybygging av skole- og svømmeanlegg med 10 mrd. kroner, og å utvide investeringsrammen for rentekompensasjonsordningen for kommuner til istandsetting av kirkebygg med 1 mrd. kroner.

Disse medlemmer viser til at følgende tabell synliggjør tiltak ut over forliket, med differanse til regjeringens forslag:

Kap.	Post	Beskrivelse	Differanse til regjeringens forslag (mill. kroner)
Økte utgifter			
Aktivitetsskapende tiltak			
430	45	Prosjektering fengsel Froland	10
572	60	Forsering av fergeanbud	50
315	73 (ny)	Støtte til idrettsanlegg	50
260	50	Bygg UH-sektoren	100
1380	71	Bredbånd	55
328	70	Museumsformål	20
225	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg	45,9
342	60	Rentekompensasjon kirkebygg	5,6
576	60	Engangstilskudd til kommunalt vedlikehold i sør- og vestlandfylkene	250
1320	30	Riksveiinvesteringer (gang, sykkelvei, vedlikehold)	75
572	60	Fylkesveier	134
1360	30	Kystverket, nyanlegg og større vedlikehold	100
			895,5
Hjelp til dem som mister jobben/kompetanse			
226	22	EVU yrkesfaglærere	20
226	22	Hospitering yrkesfag	10
634	77	250 nye VTA-plasser	20
640	1	Arbeidstilsynet	10
640	21	Regionale verneombud	2,5
649	21	Treparts bransjeprogram	2,5

Kap.	Post	Beskrivelse	Differanse til regjeringens forslag (mill. kroner)
605	1	Senter mot arbeidslivskriminalitet	3
642	1	Petroleumstilsynet	2,5
5501	70	Skattefrihet for sluttvederlag	24
576	60	Fagskoleplasser, 300 nye	12,57
634	76	2000 nye tiltaksplasser	145
Flere	Flere	Kompetansepakke	100
634	76	Nav Ung Vestlandet	20
2541	70	Forbedret permitteringsregelverk	105
260	50/70	1000 nye studieplasser	39,53
2410	50/72	Lånekassen, stipend og rentestøtte (nye plasser)	16,5
			533,1
		Omstilling/nye arbeidsplasser	
551	60	RUP-midler	100
920	50	Havsatsing	15
920	50	Transfer It	20
900	21	Akseleratorprogrammet	45
900	79	Sørlandslabben (MIL)	10
2426	70	Toppindustrisenter	5
551	60	Omstillingsmidler Sør-Varanger	10
2421	76	Miljøteknologiordningen	100
			305
		Annet	
571	60	Gratis kjernetid	15
315	80	Frivilligheten – integrering	10
410	1	Tinghus Drammen	10
5561	70	Reversere flypassasjeravgift	785
			820
Bevilgninger under streken			
Verbal		Rentefrie lån	11000
2424	90 - ny	Akseleratorprogram	300
2412	90	Økte lånerammer Husbanken	7000
2410	90	Økte utlån som følge av nye studieplasser	29,85
		Sum	18 329,85
Inndekninger			
5538	71	50 øre økning i veibruksavgift på diesel	660
5536	71	10 pst. økning i NO _x -komponenten i engangsavgiften	34,5
5526	70	Reversere taxfree-endring	30
5531	70	3 pst. økning i tobakksavgiftene	77,5
5526	70	3 pst. økning i alkoholavgiftene	107,5

Kap.	Post	Beskrivelse	Differanse til regjeringens forslag (mill. kroner)
5548	70	5 pst. økning i avgift på HFK/PFK	10
5542	70	5 pst. økning i grunnavgift på mineralolje	39,5
5543	70	5 pst. økning i CO ₂ -avgift på mineralske produkter	140
5556	70	Gå imot redusert avgift på saft	10
5538	71	Oppheve avgiftsfritak for diesel til båtmotor	14
5526	70	Redusert avgift, øl fra mikrobryggerier	-1,5
5521	70	Redusere merverdiavgift-fritak netthandel til 200 kroner	200
920	50	Omdisp FORNY2020	50
2421	77	Omdisp pre-så Kornfond	50
2421	50	Omdisp innovasjonslån	14
915	1	Regelrådet	5,1
1150	77	Pelsdyrsubsidier	7
540	25	Medfinansiering lønnsomme ikt-prosjekter	37,5
531	45	Kongelige eiendommer	5
605	1	Nav – ny vurdering etter 6 mnd. sykemelding	7,25
320	85	Gaveforsterkningsordningen	22,5
3642	3	Avgift Petroleumstilsynet	2,5
226	22	Omdisp EVU	30
5611	85	Utbytte NSB	479
20/21	1	Statlig konsulentbruk	200
2309	1	Ymse	151

Komiteens medlem fra Senterpartiet understreker at dette er en budsjettrevisjon og at opplegget som presenteres under, ikke gjenspeiler Senterpartiets politiske prioriteringer på alle områder. Dette medlem har valgt å prioritere enkelte områder der det er særlig påkrevd med en kursendring sammenlignet med regjeringens forslag. Senterpartiet har særlig valgt å fokusere på tiltak mot arbeidsledighet og tiltak for vekst i distriktene.

Dette medlem viser til at Norge nå opplever en sysselsettingskrise. Krisen er asymmetrisk ved at økonomi og sysselsetting viser vekst i noen deler av landet samtidig som andre deler opplever sterk tilbakegang. Dette stiller krav til målrettede finanspolitiske tiltak siden asymmetrien gjør generelle tiltak og pengepolitiske virkemidler mindre egnet. Samtidig reduserer den betydelige nedgangen i statens petroleumsinntekter det finanspolitiske handlingsrommet betraktelig. Det er ingen tvil om at dette er en krevende situasjon, og det er nødvendig med tydelige prioriteringer og målrettede tiltak fra politisk hold. Dessverre er slike prioriteringer vanskelig å spore både i innværende budsjett og i revidert nasjonalbudsjett, som begge bærer preg av at man fortsetter å øke olje-

pengebruken i raskt tempo og samtidig unnlater å gjennomføre mange av de tiltakene man faktisk vet motvirker arbeidsledighet. I stedet bruker man oljepenger på generelle og lite målrettede skattelettelser med tilnærmet ingen sysselsettingseffekt. Dette medlem mener at økt oljepengebruk kan være fornuftig som del av en målrettet midlertidig motkonjunkturpolitikk, men når oljepengene hovedsakelig benyttes til å finansiere permanente skattelettelser, vil man raskt kunne befinne seg i en situasjon med permanente store oljekorrigerte underskudd på statsbudsjettet, noe som på lengre sikt vil tære betydelig på oljefondet og nasjonalformuen. I tillegg savner Senterpartiet større satsing på målrettede tiltak for økt sysselsetting og tiltak som kan understøtte den omstillingen som nå er nødvendig i norsk økonomi. Nye anbudsregler som sikrer at norske bedrifter kan konkurrere med store utenlandske aktører, reduserte bompengesatser for større kjøretøy, økte regionale forsknings- og utviklingsmidler, SMB-rabatt i kapitaldekningskravene, bedre avskrivningsordninger og en betydelig styrking av Skattefunn-ordningen er alle tiltak som burde vært gjennomført. Dette medlem ønsker også å påpeke at målrettede finanspoli-

tiske tiltak i noen grad kan gjøre behovet for pengepolitiske virkemidler mindre nødvendig. Man vil da i større grad kunne unngå de negative konsekvensene av svært lav rente, som for eksempel høy boligprisvekst og svekking av pensjoner.

Dette medlem vil ellers påpeke det faktum at Norges mulighet til å føre en uavhengig pengepolitikk og det at vi har en egen valuta i stor grad har bidratt til å dempe de negative konsekvenser oljeprisfallet ellers ville ha hatt på norsk økonomi. Det er paradoksalt at regjeringen og flere andre politiske partier gjennom andre tiltak nå ønsker å svekke den uavhengigheten som har tjent oss så godt.

Dette medlem viser til at regjeringen siden sin tiltredelse har drevet en politikk som i hovedsak har hatt to konsekvenser: sentralisering og skattekutt med svært skeiv fordelingsvirkning. Dersom skattelettelse skal gis for å stimulere økonomien, bør de i størst mulig grad tilfalle lavinntektsgrupper. På denne bakgrunn viser dette medlem til at det i denne budsjettrevisjonen er behov for å motvirke sentralisering og rette opp skeivfordeling som følger av økt arbeidsledighet. Senterpartiet har i denne budsjettrevisjonen derfor valgt å prioritere tiltak som hører inn under to kategorier: tiltak mot arbeidsledighet og tiltak for å styrke distriktene. Dette medlem vil understreke at til tross for at det er Sør- og Vestlandet som har vært hardest rammet av den økende arbeidsledigheten den siste tiden, har enkelte kommuner spredt over hele landet problemer med høy arbeidsledighet. Senterpartiet har valgt å prioritere tiltak som kommer alle disse kommunene til gode. Dette gjør vi blant annet gjennom å sette av til sammen over 2,5 mrd. kroner i en tiltakspakke mot arbeidsledighet som kommer i tillegg til regjeringens opprinnelige pakke og økningen av denne i forslaget til revidert nasjonalbudsjett. Blant annet foreslår Senterpartiet å ikke innføre flypassasjeravgiften ettersom dette er en avgift med diskutabel miljøvirkning og som vil resultere i tap av et stort antall arbeidsplasser. Et annet tiltak for å motvirke ledighet som prioriteres i denne budsjettrevisjonen, er samferdselsinvesteringer på over 700 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at regjeringen gjennom hele sin regjeringstid har drevet en systematisk og målrettet flytting av arbeidsplasser, ressurser og makt fra distriktene til sentrale strøk. Det er derfor etter dette medlems syn nødvendig å motvirke regjeringens politikk med en tiltakspakke for distriktene som beløper seg på drøyt 1,3 mrd. kroner. Senterpartiet har i denne tiltakspakken blant annet prioritert økte midler til politidistriktene, oppstartsbevilgninger på flere riksveiprosjekter, skredsikring av riks- og fylkesveier, bredbåndsutbygging i distriktene og opprusting av fylkesveier.

Et mer produktivt næringsliv

Dette medlem har merket seg regjeringens omtale av produktivitetskommisjonens arbeid. Dette medlem vil understreke at det er viktig å fokusere på å øke produktiviteten og allsidigheten i norsk økonomi i en periode der vi opplever nedgangstider i petroleumssektoren. Beskrivelsen i rapporten og forslag til tiltak er imidlertid gjennomsyret av regjeringens ideologiske tro på sentralisering, liberalisering og stordrift, og flere av tiltakene som foreslås vil ramme norske arbeidsplasser.

Dette medlem viser videre til omtalen av et mer produktivt næringsliv, der det tas til orde for mer konkurranse mellom offentlige og private tjenestetilbydere. Dette medlem vil påpeke at det offentlige ivaretar en rekke oppgaver i Norge som sikrer grunnleggende velferdsgoder, likebehandling og rettsikkerhet. Dette medlem understreker at målet med offentlige tjenestetilbud til syvende og sist er å skape gode liv for innbyggerne. I meldingen vises det til at produktivitetskommisjonen mener at utskilling av økonomisk aktivitet i egne selskaper som kan gå konkurs, fremstår som den mest hensiktsmessige løsningen for offentlige aktører. Dette medlem er sterkt uenig i dette. En slik løsning vil føre til dårligere vilkår for arbeidstakere og mer usikkerhet for offentlige investeringer.

Dette medlem viser videre til at regjeringen ønsker å utrede hva som hindrer nyetablering i dagligvaremarkedet. Dette medlem er positiv til en slik utredning og mener at maktkonsentrasjonen i dagligvaremarkedet over tid har vært for stor. Dette medlem er imidlertid uenig i at en slik utredning skal bygge på premisset om at importvernet skal svekkes. Dette medlem vil vise til at stortingsflertallet avviste regjeringens forsøk på å svekke tollvernet gjennom reversering av den såkalte «ostetollen». Dette medlem vil videre vise til at det ikke er manglende import som hindrer nyetableringer i dagligvarebransjen. Dette medlem vil i den forbindelse vise til at Norges import av mat fra EU har økt betraktelig i løpet av de senere årene, uten at dette har gitt seg utslag i flere nyetableringer i matvarebransjen.

Regjeringen skriver videre i sin omtale at den «vektlegger at reguleringer ikke skal virke konkurransebegrensende». Dette medlem vil påpeke at det finnes svært mange samfunnshensyn som ivaretas i form av reguleringer, for eksempel hensyn til liv og helse, trygge arbeidsplasser, behovet for å opprettholde arbeidsplasser i Norge og miljøhensyn. Dette medlem vil påpeke at noe av formålet med reguleringer i mange sammenhenger nettopp vil være at andre hensyn enn konkurranse skal ha forrang.

Dette medlem viser til at regjeringen, som et tiltak for å forenkle næringslivets kontakt med myn-

dighetene, ønsker å oppheve serveringsloven. Dette medlem viser til at serveringsloven er ment å virke som et etableringshinder for å unngå uønskede aktører, som kriminelle og useriøse aktører. Dette medlem mener regjeringens forslag om å oppheve loven ikke er godt nok beskrevet i meldingen og mener at det er behov for å gå nøye gjennom hvilke konsekvenser en oppheving av loven kan få.

Utdanning og forskning

Dette medlem har merket seg Produktivitetskommisjonens omtale av utdanningssystemet i Norge og den analysen som framkommer i kommisjonens rapport. Dette medlem deler kommisjonens kritikk når det gjelder enkelte forhold, men er uenig i flere av kommisjonens konklusjonspunkter og mener disse til dels er motstridende.

Dette medlem reagerer på at kommisjonen mener at «terskelen for å komme inn i høyere utdanning bør heves» og stiller seg spørrende til hva som er intensjonen med dette forslaget. Dette medlem deler produktivitetskommisjonens ønske om høyere gjennomføringsgrad i høyere utdanning, men vil understreke at det ikke kan være noe mål å øke den relative gjennomføringsgraden dersom dette innebærer at antallet studenter skal reduseres. Snarere må gjennomføringsgraden økes gjennom bedre tilrettelegging, tettere kontakt mellom studenter og akademisk ansatte og en reell mulighet til å være heltidsstudent.

Dette medlem mener videre at det er inkonsekvent når kommisjonen på den ene siden poengterer at kunnskap skal bygge fremtidens samfunn og på den andre siden mener at færre skal ta del i høyere utdanning ved å argumentere for å heve inntakskravene til studier. Senterpartiet deler kommisjonens oppfatning av at kvaliteten i utdanningene generelt må heves, men mener dette må skje gjennom å bedre den faglige oppfølgingen og veiledningen av studentene, samt gi studenter økonomisk mulighet til å studere på heltid.

Dette medlem mener kommisjonen også bygger på en endimensjonal analyse i sin kritikk av forskningskvaliteten og institusjonene. Norge har allerede flere fremtredende forskningsmiljøer, bl.a. ved Universitetet i Oslo og NTNU, som alle hevder seg internasjonalt. Flere institusjoner har også potensial til å få fram flere forskningsmiljøer i verdensklasse. Samtidig kan ikke forskningspolitikken ensidig forfølge slike ambisjoner, men må oppfylle sitt samfunnsoppdrag, der profesjonsutdanninger som lærerutdanning og sykepleie er av stor betydning, og som ikke nødvendigvis trenger å være verdensledende på forskning. Dette medlem mener det er positivt at institusjoner og forskningsmiljøer streber etter å bli enda bedre og hevde seg sterkere internasio-

nalt, men dette må ikke gå på bekostning av det samlede samfunnsoppdraget til universitets- og høyskolesektoren. Dette medlem mener at satsingen i de senere års budsjetter allerede har fått en klar slagside i retning av eliteforskning, på bekostning av praksisnær forskning som blant annet foregår ved landets høyskoler. Dette medlem viser i den forbindelse til at fordelingen av stipendiatstillinger gjøres på bakgrunn av institusjonskategori og ikke ut fra samfunnets behov som sådan. Institusjonskategori har ingen betydning for hvorvidt institusjonene som blir tildelt stillingene, kan levere den kunnskapen samfunnet trenger. Dette medlem er bekymret dersom den videre oppfølgingen av langtidsplanen for forskning viderefører dette ved ensidig å sette inn økte ressurser på elitenivå.

Dette medlem vil gjenta Senterpartiets kritikk av langtidsplanen for forskning, som dette medlem mener mangler den nødvendige konkretisering av hvordan økte ressurser skal innrettes. Dette gjelder blant annet konkretisering av hva som er riktig og nok kompetanse, en dimensjoneringsplan, prioritering av byggeprosjektene i hele perioden, avstemming av valg av byggeprosjekter ut i fra utdanningsbehov, forskningspolitiske satsingsområder og en rekrutteringsplan for forskningskompetanse. Dette medlem mener konsekvensen av dette er at langtidsplanen ikke vil fungere som en helhetlig plan, der de ulike innsatsfaktorene og kapasitetselementene kobles sammen og forsterker hverandre gjensidig.

Arbeidsmarkedet

Dette medlem viser til regjeringens omtale av arbeidsmarkedet der regjeringen skriver at «når vi skal omstille oss fra en økonomi med stor vekt på naturressurser til en økonomi som i enda sterkere grad er basert på kunnskap, må arbeidskraften ha tilstrekkelig og relevant kompetanse». Dette medlem vil i denne forbindelse påpeke at det ikke er noen motsetning mellom en økonomi som er bygget på utnyttelse av naturressurser og at arbeidskraften har tilstrekkelig og relevant kompetanse. Norges økonomi har til alle tider vært bygget på utnyttelse av ulike naturressurser. Nettopp fordi vi har klart å kombinere dette med en godt utdannet befolkning med høy kompetanse har vi i løpet av nyere tid blitt et av verdens mest velstående land. Det er derfor ingen grunn til å unngå satsing hverken på utdanning eller på utvinning av naturressurser.

Effektivisering av offentlig sektor

Dette medlem viser til at antallet offentlig ansatte har vokst de siste tjue årene. En del av denne veksten skyldes at samfunnet er blitt mer komplekst og at det er flere arbeidsoppgaver som skal løses enn

for tjue år siden. Dette medlem har likevel merket seg at veksten i antall ansatte i departementer og direktorater har skutt fart under den sittende regjeringen. Siden regjeringens tiltredelse er det blitt ansatt mer enn 1 500 nye byråkrater i departementer og direktorater. Dette medlem finner det betimelig å minne om at Fremskrittspartiets leder Siv Jensen så seint som i juni 2013 påpekte om regjeringen Stoltenberg II: «Under Jens' regime er det blitt fire nye byråkrater per dag. Det er å bruke de store pengene feil» og at Fremskrittspartiets Anders Anundsen senere skrev en kronikk med tittelen «Til krig mot byråkratiet» der han blant fremholdt at «Fremskrittspartiet er bekymret for at en stadig økende andel av Norges yrkesaktive er ansatt i offentlig administrasjon». Til tross for dette, og til tross for at regjeringen har innført en såkalt avbyråkratiseringsreform, har antallet byråkrater i Norge økt raskere enn noen gang under den sittende regjeringen. Dette medlem er særlig bekymret for at veksten i antall byråkrater skjer mens de tjenesteytende delene av offentlig sektor, som for eksempel lensmannskontorer, Nav-kontorer og skattekontorer, sentraliseres og svekkes.

Dette medlem mener at dette gir toppstyrte offentlige tjenester som ikke i like stor grad er i stand til å bistå innbyggerne med det de etterspør bistand til. Faren er til stede for at det oppstår stordriftsulemper i de nye, store sammenslåtte enhetene som regjeringen skaper i offentlig sektor. De som skal yte tjenestene, blir færre, de som skal administrere dem, blir flere, og de som skal benytte seg av dem, opplever at tjenestene blir dårligere og mindre tilgjengelige. Regjeringens mål for offentlig sektor ser ut til å være å skape store enheter med hovedsete i store byer og at dette på sikt skal skape billigere tjenester. Ettersom de virkelig store kostnadsdriverne innenfor offentlig tjenesteyting er lønn til ansatte, vil det mest kostnadseffektive tiltaket være å redusere antall ansatte.

Dette medlem ønsker tjenester nær folk. Dette medlem ser med bekymring på regjeringens administrasjon av offentlig sektor og er bekymret for hvilken samfunnsutvikling dette vil legge til rette for på sikt.

Dette medlem har merket seg regjeringens omtale av offentlige innkjøp der produktivitetskommisjonen har tatt til orde for forenklinger i lov om offentlig anskaffelser. I meldingen står det:

«Formålet med anskaffelsesregelverket bør være effektiv ressursbruk. Det bør være færrest mulig andre mål da slike mål vil svekke konkurransen, gjøre anskaffelsene dyrere og komplisere regelverket».

Det offentlige kjøper inn varer og tjenester for om lag 450 mrd. kroner årlig. Dette medlem vil advare mot en utvikling der det offentlige skal la

EØS-regelverk og hensynet til konkurranse være de eneste styringsverktøyene for slike innkjøp. Dette medlem viser til at det finnes en rekke samfunns-hensyn som er like viktige som eller viktigere enn konkurranse, for eksempel hensynet til liv og helse, arbeidstakers rettigheter, hensynet til norske arbeidsplasser og distriktshensyn. Dette medlem motsetter seg derfor at det offentlige skal frata seg selv muligheten til å prioritere disse hensynene foran konkurranse.

Dette medlem mener dessuten det er grunn til å stille spørsmålsteget ved hvorvidt dagens anskaffelsesregelverk med utstrakt bruk av omfattende, kompliserte og dyre anbudsprosesser for hele EU/EØS-området er egnet til å nå lovens formål om en effektiv ressursbruk.

Urbanisering, regioner og kommunereform

Dette medlem viser til regjeringens mål om å skape færre og større kommuner i Norge. Regjeringen skriver at «større frihet til å utføre oppgavene i samsvar med lokale forhold og vilkår vil bedre forutsetningen for effektiv drift, og større kommuner vil gi økt rom for slik delegering». Dette medlem viser til Meld. St. 14 (2015–2016) Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner der regjeringen redegjorde for hvilke nye oppgaver større kommuner kunne få. Dersom generalistkommuneprinsippet skal legges til grunn – og det har både regjeringen og flertallet i Stortinget slått fast at det skal – vil svært få nye oppgaver av betydning kunne overføres til nye og større kommuner. Regjeringen står derfor igjen med en reform der målet (oppgaveoverføring) er borte og middelet (kommunesammenslåing) er blitt et mål i seg selv. Kommunereformen er nå inne i en fase der det avholdes lokale folkeavstemninger. Hittil har det vært flertall mot sammenslåing i et flertall av kommunene som har avholdt folkeavstemning. Dersom sammenslåinger skal være frivillige, betyr dette at det vil bli svært få sammenslåinger ettersom en frivillig sammenslåing krever ja fra begge eller alle kommunene som skal inngå. Dette medlem mener at mangelen på substansielle oppgaver som kan overføres til kommunene i tråd med generalistprinsippet, og den utbredte folkelige motstanden mot reformen, må være tydelige signaler på at det ikke kan tas i bruk tvang for å slå sammen kommuner som resultat av denne reformen. Dette medlem viser for øvrig til Senterpartiets merknader i forbindelse med behandlingen av kommuneproposisjonen 2016.

Dette medlem viser til omtalen av OECDs anbefaling om å øke den regionale differensieringen av arbeidsgiveravgiften. Dette medlem er enig i intensjonen om å innrette lavere arbeidsgiveravgift mot områder der det er størst behov, men vil påpeke

at dette ikke må brukes til å svekke ordningens betydning for andre områder som også har betydelige utfordringer. Den differensierte arbeidsgiveravgiften har over lang tid vært en av de aller viktigste distriktspolitiske virkemidlene våre. Den sittende regjeringen har i løpet av sin regjeringstid systematisk og målrettet svekket det offentlige tjenestetilbudet i distriktene. Dette medlem kan ikke gå med på en svekkelse av et viktig distriktspolitisk virkemiddel, spesielt med den sittende regjeringens politikk som bakteppe.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener kampen mot økonomisk ulikhet, kampen mot arbeidsløshet, og kampen for en velfungerende integrering er de tre sakene som krever mest oppmerksomhet i årets reviderte budsjett. Mange mennesker skal integreres i det norske samfunnet og gis muligheten til å skaffe seg nødvendig utdanning, godt arbeid, og muligheten til å leve gode liv som en del av det norske fellesskapet. Det krever investeringer nå, som vil gi gevinst i framtida. Dette medlem vil samtidig minne om at en vellykket integrering er spesielt viktig i ei tid der økende økonomisk og sosial usikkerhet gjør seg gjeldende etter hvert som arbeidsløsheten øker. Bak oss ligger mange tapte muligheter til å skaffe mange innen olje-, gass- og leverandørindustriene nye oppdrag som i tillegg kan bidra til den mer langsiktige, grønne omstillingen av Norge. Lenge slo et flertall på Stortinget skråsikkert fast at det ikke var behov for særskilte tiltak mot arbeidsløshet, og at det ikke var behov for bedre permitteringsordninger for utsatte arbeidere i utsatte industrier.

Dette medlem vil i denne sammenhengen sitere Olav Duun, som har skrevet:

«Kvart menneske har sine stunder i tvil, og dess større menneske, dess større stunder.»

Dette medlem mener tvilen med fordel kunne funnet regjeringspartiene på et tidligere stadium. Når det er sagt, vil dette medlem rose enhver forandring til det bedre. Etter lenge å ha argumentert mot å «låse kompetansen inne», og andre nøye utarbeidede argumenter mot å handle konkret mot arbeidsløsheten, har regjeringen sakte men sikkert fulgt oppfordringen fra fagbevegelsen og den politiske venstresiden. Dette medlem mener den foreslåtte tiltakspakken mot arbeidsløshet er for liten, men at den i det minste er et steg i riktig retning sammenliknet med tidligere budsjetter. Dette medlem vil, med Duuns ord, rose den tvilen som tydeligvis har brakt regjeringen fra selverklært handlingslammelse til antydninger til handling, og håper tvilen gjør seg gjeldende i enda større stunder i nær framtid, slik at også større tiltak mot arbeidsløshet

kommer til gode for dem som mangler arbeid, og ikke får bidratt til produksjon, verdiskapning og velferd. Arbeidsløshet er et sløseri med samfunnets ressurser, og alvorlig og ofte tragisk for dem som rammes. Dette medlem mener større innsats må til.

Dette medlem vil vise til sine merknader i Innst. 360 S (2014–2015):

«Dette medlem vil peke på at arbeidsløsheten p.t. er høyere enn på noe tidspunkt under finanskrisen, og er svært bekymret over de sosiale og økonomiske konsekvensene dette har for menneskene som mister arbeidet. Dette medlem viser til at den økonomiske nedgangen, især på Vestlandet, i all hovedsak henger sammen med fallende oljepriser, med de virkninger det har for en petroleumsdominert økonomi. Behovet for en styrt nedtrapping av norsk petroleumsaktivitet tydeliggjøres av den raske økningen i arbeidsløshet som følger av et fall i oljeprisen. Dette medlem vil minne om at advarslene om en for oljeavhengig økonomi over ei årrekke har blitt møtt med skuldertrekk fra flertallet av partiene på Stortinget, og må konstatere at advarslene om raskt stigende arbeidsløshet ved konjunkturfall i petroleumsnæringen ikke har blitt tatt på alvor. Dette medlem mener Norge er avhengig av en mer mangfoldig økonomi og industriproduksjon, for å sikre trygge arbeidsplasser og muliggjøre overgangen til et klimavennlig samfunn.

Dette medlem mener på denne bakgrunn, og i motsetning til regjeringen, at det er behov for umiddelbare tiltak, og vil derfor foreslå en ikke utfyllende liste over forslag innen tre hovedfelt: sosiale tiltak og bekjempelse av arbeidsløshet, mer kunnskap og opplæring, og en aktiv industripolitikk for trygge, grønne arbeidsplasser.»

Dette medlem mener det siste årets utvikling dessverre viser at disse advarslene stemte, og at mange flere sannsynligvis kunne vært i arbeid i dag om regjeringen gikk med på å handle på et tidligere tidspunkt. Dette medlem mener en arbeidsløshetskrise som den nåværende er et riktig tidspunkt for å gjenreise en mer aktiv nærings- og industripolitikk, med sikte på å skaffe oppdrag i dag for industrien ved bruk av de virkemidlene som er tilgjengelig for staten ikke bare som regulator og innkjøper, men også som eier, og at en samtidig må bruke de mulighetene og den kompetansen som finnes i de industriene som nå er rammet, til å utvikle fremtidens industrioppdrag og eksportmuligheter. Dette medlem mener utdanning er en viktig del av den langsiktige løsningen på de økonomiske utfordringene Norge står overfor, og prioriterer derfor ungdom og utdanning høyt.

Dette medlem vil peke på at en tilbakelemt holdning og tro på skattekuttens helende effekt på lavkonjunktur i olje- og leverandørindustrien åpenbart ikke har vært til hjelp for alle dem som trenger arbeid. Dette medlem foreslår derfor et alternativt revidert budsjett som prioriterer arbeid, integrering, utdanning og ikke minst grønn omstilling.

Kap.	Post	Formål	Beløp i mill. kroner
Utgifter			
Integreringstiltak			
841	75	Økt støtte til overgangsboliger for folk som bryter ut av sosialt kontrollerende miljøer	20,00
440	60	Øke tilskuddsordning til kommunene for lokalt arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme	5,00
440	1	Doble bevilgningen til forebyggingskontakter i lokale politidistrikt	6,80
490	60	Barnehage for alle barn som har vært lenger enn to måneder i asylmottak	106,00
497	70	Reversering språkopplæringskutt i asylmottak	68,00
497	70	Opplæring kultur og samfunn i tillegg til språkopplæringen, ikke på bekostning av	45,00
490	1	Kutt i saksbehandlings- og ventetid asylsøknad og familiegjennomføring	10,00
854	85	Refundere kommunene for 100 pst. av barnevernskostnadene for enslige mindreårige asylsøkere	110,00
571	60	Øremerket til skolehelsetjenesten	100,00
495	1	Doble antall minoritetsrådgivere i skolen	18,80
496	71	Tilskudd til JustUnity	1,00
496	71	Tilskudd til Refugees Welcome to Norway	1,00
496	62	Videreføre gratis kjernetid i barnehagen i Groruddalen og inkludere treåringer i ordningen	30,00
Sum integrering			521,60
Syssettingspakke			
1420	61	Tilskudd til kommunalt klimaarbeid	50,00
634	76	Innføre SVs utvidede ungdomsgaranti	135,00
634	76	1000 tiltaksplasser i tillegg til regjeringens forslag	83,80
634	76	La arbeidsledige avlegge studiepoeng og deler av videregående uten trekk i dagpenger	200,00
634	21	Tilskudd til kompetanseprosjekt for ingeniører, Samarbeid mellom NITO, Nav og NHO	0,50
2421	75	Innovasjon Norge, Nytt program: «Marin fremtid»	300,00
	(ny)		
2421	76	Reversere kutt miljøteknologiordningen	80,00
920	53	Transferit – program for overføring av kompetanse fra oljenæringen til andre bransjer	35,00
	(ny)		
260	50/70	2000 nye studieplasser utover regjeringens forslag, bl.a. 1000 til IKT. Kutt 200 studieplasser i petroleum og overfør til andre tekniske fag eller realfag	75,00
2410	50	Lånekassen: Økt utbetaling stipend grunnet flere studieplasser	30,25
2410	72	Økt omfang av rentestøtte grunnet flere studieplasser	0,50
270	75	800 flere studentboliger, 3 000 totalt i 2016	45,60
530	31	Etasjeutvidelse, Universitetet i Agder, Campus Kristiansand	50,00
1825	31	Demonstrasjonspark for havvindindustri, ramme 400 mill. kroner	50,00
551	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	50,00

Kap.	Post	Formål	Beløp i mill. kroner
1350	23,3	Jernbanepakke til Sør-Vestlandet. Økt vedlikehold og planlegging og igangsetting av dobbeltspor Jærbanen til Egersund og Ålgårdbanen.....	307,91
642	1	La Petroleumstilsynet pålegge plugging av midlertidige brønner.....	5,00
900	79	Øke tilskuddet til Mechatronics Innovation Laboratory, Universitetet i Agder.....	10,00
1422	21, 60 og 70	Doble regjeringens satsing på grønn skipsfart.....	65,00
285	53	Satsing på innovasjon gjennom Forskningsrådet – 100 mill. kroner til Forny2020 og 100 mill. kroner til Brukerstyrt innovasjonsarena.....	200,00
572	60	Øke lærlingtilskuddet med 5000 kr per kontrakt fra 1. juli 2016.....	49,00
576	60	Kommunal vedlikeholdspakke, inkluderer alle kommuner med registrert ledighet over landsgjennomsnittet i tillegg til flertallets 350 mill. kroner.....	177,44
Sum sysselsetting			2000,00
1830	50	Flytt forskningsmidler fra olje (petromaks2 og Demo2000) til fornybar energi (EnergiX). 70 mill. kroner øremerkes til å doble E-pilot, 20 mill. kroner til forskning på nye svingninger i energimarkedet på grunn av mer fornybar energi.....	335,00
765	60	Lavterskeltilbud psykisk helse i kommunene.....	49,76
560	50	Sametinget.....	15,00
231	21	Kompetansepott i barnehagene.....	20,00
163	72	Reversere kutt i internasjonalt samisk menneskerettighetsarbeid.....	0,50
2412		Øke boligtilskudd gjennom Husbanken.....	25,00
561	50	Reversere kuttet samisk høgskole.....	1,00
925	1	Havforskningsinstituttet, utrede omfanget av turistfiske.....	5,00
1420	73	Tilskudd rovtiltak for å forebygge konflikt mellom ulv og sauedrift.....	40,00
855	1	Rette opp forskjellsbehandlingen mot barnevernet i Oslo.....	160,00
2670		Gi alle minstepensjonister samt alle enslige pensjonister lønnsvekst i pensjonene sine i 2016.....	612,00
226	22	Reversere regjeringens kutt i videreutdanningspotten for lærere.....	40,00
170	74	Støtte til UNHCRs arbeid med flyktninger i og rundt Syria.....	50,00
170	75	Støtte til UNRWA og deres arbeid med palestinske flyktninger.....	50,00
164	72	Støtte til arbeid mot atomvåpen. 5 mill. øremerket organisasjoner som arbeider med nedrustning, og 5 mill. øremerket Norges oppfølging av juridisk bindende instrument mot kjernevåpen.....	10,00
1790	1	Styrke Kystvakta.....	100,00
1795	1	Bevare Forsvarets musikk.....	2,30
Sum andre tilleggsbevilgninger			1515,56
Tilleggsbevilgninger etter stortingsforhandlinger som SV støtter			
150	78	Reversere kutt til arbeid med Nilen-initiativet, regionalt afrikansk program for hiv, aids, reproduktiv helse og rettigheter.....	24,00
160	70	Reversere kutt til internasjonale organisasjoner og nettverk som arbeider internasjonalt med seksuelle og reproduktive rettigheter.....	12,80

Kap.	Post	Formål	Beløp i mill. kroner
222	1	Sameskolen i Hattfjelldal, opprettholdelse i ett skoleår i påvente av alternativ organisering	3,30
255	72	Stiftelsen Arkivet.....	0,60
315	86	Folkehelseaksjon i forbindelse med sykkel-VM i Bergen.....	1,00
315	87	Tilskudd til X-Games Oslo.....	8,00
320	78	Melahuset	2,00
328	70	Outsider Art, Sør-Troms museum	1,00
440	1	Statens barnehus, styrking	5,00
846	71	Fargespill, Bergen.....	2,00
576	60	Engangstilskudd til kommunalt vedlikehold i sør- og vestlandsfylkene	150,00
732	70	Pilotprosjekter ved Valdres lokalmedisinske senter og Evenes luftambulansesenter	1,00
761	68	Regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling, Kristiansund.....	2,00
762	63	Pilotprosjekter ved Valdres lokalmedisinske senter og Evenes luftambulansesenter	1,00
781	79	Friluftssykehus, Rikshospitalet.....	1,00
855	22	Foreldre- og familiesentre	7,00
920	50	Støtte til Forny 2020	20,00
1350	23	Vedlikehold av jernbanen, sør- og vestlandsfylker	20,00
1400	76	Støtte til Bellonas Russlandprosjekt	0,50
2421	72	FoU-kontrakter	10,00
2426	70	Styrke SIVAs inkubatorprogram	10,00
Sum tilleggsbevilgninger etter stortingsforhandlinger			282,20
Sum utgifter			4319,36
Inndekning			
5543	70	Øke CO ₂ -avgiften med 30 pst.....	750,00
5538	70	Veibruksavgift på bensin, øke 50 øre	190,00
5338	71	Veibruksavgift på autodiesel, øke 1 kr	1200,00
5537	71	Gjeninnfør båtmotoravgift.....	75,00
5536	71	Engangsavgift: Omlegging av CO ₂ - og NO _x -komponent	820,00
5521	70	Reverser endringen i taxfreeordningen fra 2014	40,00
Sum grønne avgifter			3075,00
821	71	Kutte støtten til HRS	0,9170
1734	1	Heimevernsungdommen.....	4,00
1150	50	Skogsbilvei	30,00
1815	73	Avslutt statlig deltakelse i leting etter olje utenfor Island	9,20
1810	21	Kutt seismikkskyting	29,00
5615	80	økte renteinntekter Husbanken	4,00
1830	72	INTSOK	5,00
1830	50	Flytt forskningsmidler fra olje, petromaks2 og Demo2000, inkluderer regjeringens økning	335,00

Kap.	Post	Formål	Beløp i mill. kroner
1710	1	Forsvarsbygg, drift	31,159
1710	47	Nybygg og nyanlegg.....	31,800
1740	1	FLO, driftsutgifter	173,260
1792		Redusere Syriaoppdraget.....	71,00
340	1	Den norske kirke.....	25,924
Sum kutt			750,26
5622	85	Økt utbytte Avinor fra 35 til 50 pst.	212,50
Kutt fremforhandlet som SV støtter			
41	1	Drift Stortinget.....	20,00
51	1	Drift Riksrevisjonen	15,00
115	70	Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	1,00
491	1	Utlendingsnemnda, nedjusterte kostnader IKT	5,00
552	72	Reduksjon i ramme til Interreg B- og C-programmene m.m.	5,00
534	45	Sikring – erstatningslokaler	10,00
601	70	Reduserte forpliktelser til internasjonale organisasjoner.....	5,00
761	62	Dagaktivitetstilskudd – ubrukte midler (ikke redusert aktivitet).....	9,00
762	63	Underforbruk allmennlegetjenester	25,00
761	65	Forsøk statlig finansiering av omsorgstjenestene, Tønsberg.....	16,70
854	71	Nytt styringssystem for helse- og sosialfagene	0,80
1320	34	Lavere kostnader for prosjektet E6 Kvævangsfjellet	40,00
1320	37	E6 vest for Alta, redusert behov i 2016.....	20,00
1320	72	Lavere kostnader ved kjøp av riksvegferjetjenester, oppdatert kostnadsindeks.....	30,00
1481	22	Kjøp av klimakvoter	22,00
1800	21	Spesielle driftsutgifter	1,50
1815	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	1,50
1820	21	Spesielle driftsutgifter	1,50
2309	1	Ymse.....	52,60
Sum kutt etter stortingsforhandlinger			281,60
Sum inndekning			4319,36
Under strek			
Utgifter			
2412	90	Øke låneramme Husbanken 20 mrd.	440,00
2410	90	Økt lån Lånekassen.....	92,66
Inntekter			
5312	90	Avdrag Husbanken	3,00

3. Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2016

3.1 Sammendrag fra Prop. 122 S (2015–2016)

3.1.1 Rammer for finanspolitikken

Norge er et land med store muligheter. Vi har en høyt utdannet befolkning og store naturressurser, og en åpen økonomi som bidrar til effektiv produksjon og varebytte. Over tid er det særlig vekstevnen i fastlandsøkonomien som bestemmer velferdsutviklingen i Norge. Da er det en utfordring at mange står utenfor arbeidslivet og at veksten i produktiviteten er lavere enn før. Regjeringen vil derfor særlig prioritere tiltak som fremmer verdiskaping og økt produktivitet i norsk økonomi. Regjeringen vil bidra til å skape et omstillingsdyktig og mangfoldig næringsliv og en effektiv offentlig sektor. Regjeringen løser viktige oppgaver i dag og ruster Norge for fremtiden.

Vår økonomi og vår næringsstruktur må omstilles. Fallet i prisene på olje og gass har gjort at omstillingen kommer raskere enn ventet. Veksten i fastlandsøkonomien har ikke tatt seg opp slik vi anslo i høst, og ledigheten har gått noe mer opp enn vi så for oss, særlig på Sør- og Vestlandet. Regjeringen er opptatt av å sikre høy sysselsetting og lav ledighet. I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling. Sundvolden-erklæringen understreker at bruken av oljepenger skal tilpasses situasjonen i økonomien innenfor handlingsregelens rammer. Regjeringen foreslår derfor nye, målrettede tiltak for å motvirke arbeidsledighet i områder og næringer som er særlig hardt rammet, samtidig som det foreslås økte utgifter til integrering.

Det vises til Meld. St. 2 (2015–2016) Revidert nasjonalbudsjett 2016 for nærmere omtale av den økonomiske politikken mv. Skatte- og avgiftspolitikken er nærmere omtalt i Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga.

DET STRUKTURELLE, OLJEKORRIGERTE BUDSJETTUNDERSKUDET

Bruken av olje- og fondsinntekter over statsbudsjettet måles ved det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet. I beregningen av underskuddet korrigeres det bl.a. for virkningene av økonomiske svingninger på skatter, avgifter, renter og ledighetstrygd. Endringen i dette underskuddet som andel av verdiskapingen i Fastlands-Norge er et forenklet mål på budsjettets virkning på økonomien.

I saldert budsjett 2016 utgjorde det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet 195,2 mrd. kroner. Dette innebar en budsjettimpuls på 0,7 prosentenheter, målt som endringen i det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge. Bruken av olje- og fondsinntekter ble anslått

85,8 mrd. kroner lavere enn den fastsatte rettesnoren på 4 pst. av fondets verdi.

Regjeringens forslag til revisjon av 2016-budsjettet innebærer et strukturelt, oljekorrigeret underskudd på 205,6 mrd. kroner. Det er 10,4 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i fjor høst. Økningen i underskuddet skyldes blant annet lavere strukturelle skatter og avgifter, reduserte utbytter, økte utgifter til innvandrings- og integreringsområdet og nye tiltak mot ledighet. Lavere utgifter under folketrygden bidrar til å redusere underskuddet.

Budsjettimpulsen for 2016 anslås nå til 1,1 prosentenheter. Bruken av olje- og fondsinntekter tilsvarer 2,8 pst. av anslått kapital i Statens pensjonsfond utland, og anslås 92,8 mrd. kroner under 4 pst. av fondets verdi.

DET OLJEKORRIGERTE BUDSJETTUNDERSKUDET

Det oljekorrigerede budsjettunderskuddet tilsvarer den faktiske overføringen av olje- og fondsinntekter til statsbudsjettet, som sørger for at statsbudsjettet går i balanse.

Det oljekorrigerede underskuddet i 2016 anslås nå til 215,9 mrd. kroner, mot 209,0 mrd. kroner i saldert budsjett. Økningen i underskuddet skyldes blant annet at anslaget for skatte- og avgiftsinntekter er redusert med 12,7 mrd. kroner, mens økte inntekter utenom skatter og avgifter på 6,5 mrd. kroner trekker i motsatt retning. De økte inntektene gjelder i hovedsak økt overføring fra Norges Bank, som delvis motsvares av reduserte selskapsutbytter og lavere nedbetaling av helseforetakenes driftskreditt. Utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomhet øker utgiftene med til sammen 0,7 mrd. kroner.

I det oljekorrigerede budsjettunderskuddet inngår nye anslag for rentene for statens kontantbeholdning mv. og statsgjelden. For disse størrelsene og overføringen fra Statens pensjonsfond utland, vil det eventuelt bli fremmet forslag om endrede bevilgninger i nysalderingen.

VEKSTEN I STATSUDSJETTETS UTGIFTER

Den reelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter fra 2015 til 2016 anslås til 3,5 pst., mot 3,2 pst. i saldert budsjett. Den nominelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter anslås nå til 6,0 pst., mot 5,8 pst. i saldert budsjett.

3.1.2 Anmodningsvedtak

I denne proposisjonen omtales følgende anmodningsvedtak:

Anmodningsvedtak nr. 357, 25. februar 2014 (Barne- og likestillingsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen nedsette et bredt sammensatt utvalg som skal foreslå egnede og konkrete tiltak som styrker grunnleggende rettigheter til per-

soner med utviklingshemming sin autonomi, privatliv, familieliv og samfunnsdeltakelse. Mandatet til utvalget må inkludere mål, tiltak, kompetanse, rettssikkerhet, økonomi og styringssystem som sikrer at nasjonale politiske mål innfris.»

Anmodningsvedtak nr. 382, 3. februar 2015 (Klima- og miljødepartementet):

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for en giftfri hverdag. Handlingsplanen må inkludere tiltak mot miljøgifter både nasjonalt og internasjonalt, tiltak for økt tilsyn og kontroll, forbrukerinformasjon og bransjedialog.»

Anmodningsvedtak nr. 383, 3. februar 2015 (Klima- og miljødepartementet):

«Stortinget ber regjeringen arbeide for raskest mulig internasjonal regulering og forbud mot de farligste ikke-regulerte giftstoffene i produkter tilgjengelig i Norge, basert på oppdaterte faglige anbefalinger fra Miljødirektoratet. I tillegg ber regjeringen om å arbeide internasjonalt for at alle produkter som inneholder skadelige kjemikalier, skal ha en innholdsdeklarasjon som viser hvilke stoffer og mengden av disse som produktene inneholder.»

Anmodningsvedtak nr. 416, 12. februar 2015 (Nærings- og fiskeridepartementet):

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til virkemidler for å bedre konkurransen og effektiviteten i dagligvaremarkedet.»

Anmodningsvedtak nr. 604, 8. juni 2015 (Justis- og beredskapsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget med en opptrappingsplan for kriminalomsorgen innen våren 2016. Denne opptrappingsplanen må inneholde en konkret og realistisk plan for utbygging av norsk fengselskapasitet, samt utfasing av eldre og ufunksjonelle fengselsbygg, slik at dagens kapasitetsutfordringer løses i overensstemmelse med utfordringene skissert i Meld. St. 12 (2014–2015), tilsvarende minimum netto 500 nye plasser, innen utgangen av 2020.»

Anmodningsvedtak nr. 623, 8. juni 2015 (Barne- og likestillingsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen om å fremme forslag om en forpliktende og helhetlig opptrappingsplan som skal redusere forekomsten av vold i nære relasjoner samt styrke ivaretagelsen av barn utsatt for vold og overgrep etter modell fra opptrappingsplanen for psykisk helse. Planen må sikre tverrfaglig bredde i tiltakene, god samordning, samt langsiktig forpliktelse til økt finansiering og øremerkede midler.»

Anmodningsvedtak nr. 682, 15. juni 2015 (Nærings- og fiskeridepartementet):

«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2016, legge frem forslag om et havbruksfond som skal fordele kommunenes og fylkeskommunenes inntekter fra vederlagene fra nye konsesjoner og vekst på eksisterende, samt legge fram en vurdering av de mest tjenlige fordelingsnøkklene for å sikre en rimelig fordeling av inntektene til alle kommuner og fylkeskommuner med oppdrettsvirksomhet.»

Anmodningsvedtak nr. 800, 17. juni 2015 (Kommunal- og moderniseringsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen om å foreta en utredning av om bostøtteordningen bør gjøres gjeldende for personer bosatt i bokollektiver.»

Anmodningsvedtak nr. 86, 28. november 2015 (Kunnskapsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 komme tilbake til Stortinget med et konkret opplegg for å innføre 11 måneders studiestøtte med start i 2017 og opptrapping mot 2020.»

Anmodningsvedtak nr. 87, 28. november 2015 (Kunnskapsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 utrede forslag om differensiert oppholdsbetaling i SFO/AKS etter modell fra barnehagene.»

Anmodningsvedtak nr. 69, 2. desember 2015 (Olje- og energidepartementet):

«Stortinget ber regjeringen forberede opprettelse av Fornybar AS («Greenfund»). Fondet skal sammen med private kunne investere i selskaper som utvikler og benytter grønn teknologi, herunder for eksempel fornybar energi, hydrogen, energilagring, transportløsninger med lave klimetrykk, reduksjon, fjerning, transport og lagring av CO₂, energieffektive industriprosesser, og innrettet slik at selskapet forventes å gi markedsmessig avkastning over tid. Stortinget ber regjeringen utrede hvordan et slikt selskap kan operasjonaliseres når det gjelder investeringsmandat, organisering, budsjettering og om det vil virke utløsende på denne typen investeringer i lys av eksisterende virkemidler, samt om slike investeringer bør begrenses til Norge eller ha globalt mandat, og komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2016. Det tas sikte på at fondet over tid får en forvaltningskapital på 20 mrd. kroner.»

Anmodningsvedtak nr. 68:1, 3. desember 2015 (Justis- og beredskapsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen prioritere arbeidet med rask retur av personer som har fått avslag på sin asylsøknad, og i særdeleshet prioritere retur av grupper der dette vil ha effekt på tilstrømningen fremover. Videre ber regjeringen kontinuerlig sørge for at aktuelle myndigheter har tilstrekkelig med ressurser for å kunne drive et effektivt returarbeid. Regjerin-

gen bes videre om å foreslå at utgifter knyttet til utsendelse av straffedømte utlendinger skiller ut i egen post, som gjøres til en overslagsbevilgning. Herunder bes regjeringen om følgende:

- Vurdere endring i forskrift til utlendingsloven for å redusere anketiden fra tre uker, for søkere som åpenbart ikke har beskyttelsesbehov.
- Intensivere samarbeid med IOM for å sikre økonomiske incentiver til rask retur av grunnløse asylsøkere.
- Utvide 48-timersregelen til å omfatte flere land, der det foreligger et faglig grunnlag for dette, og styrke dialogen med de sentrale returlandene.
- Fortsette arbeidet med å differensiere ulike grupper asylsøkere i saksbehandlingen for å sikre raskere returer av personer som ikke har behov for beskyttelse.
- Vurdere sentrale sider ved norsk utlendingslovgivning og gjennomgå norsk praksis der Norge har en annen vurdering av beskyttelsesbehovet for ulike nasjonaliteter sammenlignet med praksis i land det er naturlig å sammenligne oss med. Regjeringen bes fortløpende vurdere forslag til lovendringer, forskriftsendringer og justere aktuelle instruksjoner med sikte på å oppnå innstramninger.
- Sikre en effektiv ID-avklaring og samarbeide med nærstående land om dette.
- Opprette en hurtigfil for asylsøkere som blir tatt for kriminelle handlinger (som f.eks. besittelse og salg av narkotika), der søknaden behandles raskt og søkeren returneres til opprinnelseslandet ved avslag.»

Anmodningsvedtak nr. 96, 3. desember 2015 (Kommunal- og moderniseringsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen fortløpende vurdere behovet for å øke rammen til Husbanken.»

Anmodningsvedtak nr. 102, 3. desember 2015 og likelydende vedtak nr. 320, 15. desember 2015 (Samferdselsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen vurdere behovet for økte bevilgninger til Redningsselskapet i revidert nasjonalbudsjett 2016.»

Anmodningsvedtak nr. 141 a), 8. desember 2015 (Landbruks- og matdepartementet):

«Stortinget ber Regjeringen legge fram i revidert nasjonalbudsjett for 2016 positive virkemidler for kommunene som vil gjøre det enklere å unngå utbygging av dyrka mark.»

Anmodningsvedtak nr. 218, 11. desember 2015 (Nærings- og fiskeridepartementet):

«Stortinget ber regjeringen styrke Konkurransetilsynets innsats overfor dagligvaremarkedet, og hvis behov, på egnet måte komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer av konkurranse-loven.»

Anmodningsvedtak nr. 436:2, 12. januar 2016 (Justis- og beredskapsdepartementet):

«Stortinget ber regjeringen om å legge til rette for at kommunene kan tilby gratis kjernetid i barnehager til barn av familier som har fått opphold. I forbindelse med integreringsmeldingen bes regjeringen legge frem forslag som gjør at barn av familier som har stor sannsynlighet for opphold, også kan tilbys gratis kjernetid i barnehage, herunder vurdere tilbudet til 2- og 3-åringer.»

3.1.3 *Komiteens merknader*

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.2 Avgifter og toll

3.2.1 *Endring av produktavgiften i fiskerier næringen*

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 121 LS (2015–2016) kapittel 11.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til avgiftsvedtak under kapittel 7 Komiteens tilråding.

3.2.2 *Veibruksavgift på drivstoff*

SAMMENDRAG

Det vises til omtale av overgangsordning for veibruksavgift på naturgass i Prop. 121 LS (2015–2016) kapittel 4.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2016, og fremmer følgende forslag:

«I

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 14. desember 2015 om veibruksavgift på drivstoff del I:

§ 1 første ledd bokstav c skal lyde:

c) naturgass per Sm³: kr 0,00

II

Endringen under I gjøres gjeldende med virkning fra 1. januar 2016.

III

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff del II:

§ 1 første ledd ny bokstav d skal lyde:

d) LPG per kg: kr 0,69.

§ 6 nytt annet ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti påpeker at denne overgangsordningen er en direkte subsidie av fossilt drivstoff og dermed CO₂-utslipp.

Dette medlem ønsker å øke veibruksavgiften på bensin med 50 øre og på autodiesel med 1 krone og fremmer derfor følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om veibruksavgift på drivstoff:

§ 1 skal lyde:

§ 1 Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales veibruksavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende drivstoff:

a) Bensin per liter

1. svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 5,49,
2. lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 5,53,
3. annen bensin: kr 5,53.

b) mineralolje til framdrift av motorvogn (autodiesel) per liter

1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 4,44,
2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 4,44,
3. annen mineralolje: kr 4,50,

c) naturgass per Sm³: kr 5,95.

Andel bioetanol innblandet i bensin, andel biodiesel innblandet i mineralolje og andel biogass innblandet i naturgass, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregning av avgiften etter første ledd bokstav a til c.

For bioetanol og biodiesel som omfattes av omsetningskravet i produktforskriften § 3-3 svares avgift etter satsene som gjelder for henholdsvis bensin

og mineralolje til framdrift av motorvogn etter første ledd.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift og svovelavgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.»

3.2.3 Tollfrihet for informasjonsteknologi

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 121 LS (2015–2016) kapittel 6.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til avgiftsvedtak under kapittel 7 Komiteens tilråding.

3.2.4 Omtale av trafikkkforsikringsavgiften

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 121 LS (2015–2016) kapittel 3.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.2.5 Utsatt iverksettelse av flypassasjeravgiften

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 121 LS (2015–2016) kapittel 5.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet foreslår å oppheve vedtak om flypassasjeravgift, og fremmer følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om flypassasjeravgift:

§§ 1-4 oppheves.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti skulle ønske flypassasjeravgiften ble utformet klokere enn dagens forslag. Dette medlem mener det er viktig å motivere flyselskapene til å slippe ut mindre utslipp per flyreise, ikke nødvendigvis bare begrense antall flyreiser. Videre mener dette medlem det er viktig å utvikle klimavennlige alternative reisemåter som et alternativ til fossile flyreiser så folk kan velge en annen måte å reise på.

3.2.6 Omtale av arbeidet med sektorunntakene for energi og transport i den differensierte arbeidsgiveravgiften

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 121 LS (2015–2016) kapittel 19.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.2.7 Andre forslag til avgiftsvedtak fremkommet under komiteens behandling

AVGIFT PÅ ALKOHOL

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om avgift på alkohol:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Alkoholholdig drikk	Volumprosent alkohol	Kr
	t.o.m. 0,7	avgiftslegges etter reglene for alkoholfrie drikkevarer
Brennevinsbasert	over 0,7	7,53 per volumprosent og liter
Annen	over 0,7 t.o.m. 2,7	3,37 per liter
	over 2,7 t.o.m. 3,7	12,66 per liter
	over 3,7 t.o.m. 4,7	21,93 per liter
	over 4,7 t.o.m. 22	4,90 per volumprosent og liter
Etanol til teknisk bruk	over 0,7	sats som for alkoholholdig drikk

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om at det skal betales avgift på alkohol som er i varer som ikke er avgiftspliktige etter første ledd, samt om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.»

AVGIFT PÅ TOBAKKSVARER MV.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om avgift på tobakksvarer mv.:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Produkt	Kr	
Sigarer	2,58	per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,58	per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,58	per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	1,04	per gram av pakningens nettovekt
Snus	1,04	per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarettthylser	0,0393	per stk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.»

AVGIFT PÅ MOTORVOGNER MV.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 3. desember 2015 om avgift på motorvogner mv.:

§ 2 Avgiftsgruppe A, NO_x-utslipp (mg/km) skal lyde:

Over 0 – sats per enhet (kr) – 63,75.»

AVGIFT PÅ VEIBRUKSAVGIFT PÅ DRIVSTOFF

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 3. desember 2015 om veibruksavgift på drivstoff:

§ 1 første ledd bokstav b skal lyde:

1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,94,
2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 4,00,
3. annen mineralolje: kr 3,50.»

GRUNNAVGIFT PÅ MINERALOLJE

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om grunnavgift på mineralolje mv.:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 1,72 per liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,147 per liter.

Avgiftsplikten omfatter ikke

- a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b) drivstoff som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.»

AVGIFT PÅ HYDROFLUORKABONER (HFK) OG PERFLUORKARBONER (PFK)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK):

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK. Avgift på HFK og PFK betales med kr 0,402 per kg multiplisert med den GWP-verdi (global warming potential) den enkelte avgiftspliktige HFK- og PFK-gassen representerer.

Avgiftsplikten omfatter alle blandinger av HFK og PFK, både innbyrdes blandinger og blandinger med andre stoffer, samt HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer. Departementet kan gi forskrift om at for HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, skal avgift fastsettes på annen måte enn etter vekt og at avgiften skal betales etter sjablongsatser. Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften, samt fastsettelse av GWP-verdi.»

AVGIFT PÅ ALKOHOLFRIE DRIKKEVARER MV.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om avgifter på alkoholfrie drikkevarer mv.:

§ 1 bokstav a pkt. 2 skal lyde:

Basert på frukt, bær eller frønsaker og tilsatt kunstig søtstoff: kr 3,27.

§ 1 bokstav b pkt. 2 skal lyde:

Basert på frukt, bær eller frønsaker og tilsatt kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig framstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 19,92.»

CO₂-AVGIFT PÅ MINERALSKE PRODUKTER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om CO₂-avgift på mineralske produkter:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) mineralolje (generell sats): kr 0,97 per liter.
 - Mineralolje
 - til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,13 per liter,
 - til annen innenriks luftfart og ikke-kommer-
sielle privatflyginger: kr 1,13 per liter,
 - til treforedlingsindustrien, sildemel- og
fiskemelindustrien: kr 0,33 per liter,
 - til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,29 per
liter,
 - som ilegges veibruksavgift på drivstoff:
kr 1,18 per liter,
- b) bensin: kr 1,02 per liter,
- c) naturgass: kr 0,88 per Sm³,
- d) LPG: kr 1,32 per kg.

Det skal betales avgift med kr 0,06 per Sm³ naturgass og kr 0 per kg LPG for produkter som leveres til

- a) industri og bergverk som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen,
- b) bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven.
- c) Fritaket i § 2 første ledd bokstav g kommer ikke til anvendelse for naturgass og LPG, samt for mineralolje og bensin til innenriks kvotepliktig luftfart.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om CO₂-avgift på mineralske produkter:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) mineralolje (generell sats): kr 1,12 per liter.

Mineralolje

- til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,40 per liter,
 - til annen innenriks luftfart og ikke-kommer-
sielle privatflyginger: kr 1,40 per liter,
 - til treforedlingsindustrien, sildemel- og
fiskemelindustrien: kr 0,40 per liter,
 - til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,36 per
liter,
 - som ilegges veibruksavgift på drivstoff:
kr 1,46 per liter,
- b) bensin: kr 1,26 per liter,
 - c) naturgass: kr 1,09 per Sm³,
 - d) LPG: kr 1,64 per kg.»

AVGIFT PÅ MOTORVOGNER MV.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstrepartis alternative reviderte nasjonalbudsjett foreslår å senke innslagspunktet for CO₂-komponenten fra 95 gram CO₂/km til 80 gram CO₂/km og at utslipp i intervallet 80 til 120 gram/km ilegges sats på 815,24 kroner per gram CO₂/km. Det gjøres tilsvarende endringer i slagvolumkomponenten, som benyttes til beregning av engangsavgift for biler som ikke har oppgitt CO₂-utslipp. Satsen på de neste 40 g/km settes til 815,24 kr per g CO₂/km, samt at NO_x-komponenten økes til 200 kr per mg/kg.

AVGIFT PÅ BÅTMOTORER

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår å gjeninnføre særavgiften på båtmotorer og fremmer derfor følgende forslag:

«Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om båtmotoravgift:

§ 1 Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av båtmotorer (framdriftsmotorer) på minst 9 hk med kr 170,00 per hk. Avgiftsplikten omfatter også båtmotorer til bruk i vannscootere eller jetski og motorblokker til båtmotorer, men ikke elektriske motorer. Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på båtmotorer som

- a) fra produsents, importørs eller forhandlers lager
 1. utføres til utlandet,
 2. legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- b) innføres som reisegods, flyttegods eller arvegods etter tolloven § 5-1,
- c) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av

1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents, importørs eller forhandlers lager,
- e) skal gjenutføres etter reglene i tolloven kapittel 6,
- f) fra produsents, importørs eller forhandlers lager leveres til bruk i fartøy som er registrert i registret over merkepliktige norske fiskefarkoster, unntatt utenbordsmotorer og hekkaggregater,
- g) fra produsents, importørs eller forhandlers lager leveres til bruk i fartøy mv. som er registrert i skipsregisteret, unntatt fritidsbåter,
- h) brukes i Forsvarets marinefartøy,
- i) returneres til selger i utlandet på grunn av reklamasjon.
- j) Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.»

MERVERDIAVGIFT

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å reversere endringen i tollfri kvote for alkohol og tobakk fra 2014 og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen reversere omleggingen av tollfri kvote for alkohol og tobakk.»

3.3 Forslag under det enkelte departement

3.3.1 Utenriksdepartementet

3.3.1.1 KAP. 100 UTENRIKSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I mai 2016 ble biltjenestene i Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet innlemmet i regjeringens biltjeneste. Det foreslås å redusere kap. 100 post 1 med 2,9 mill. kroner, mot tilsvarende utgiftsøkninger under kap. 20 post 1 og kap. 21 post 1.

For å dekke økte utgifter til spesialutsendingene på utlendingsfeltet foreslås det at bevilgningen under kap. 100 post 1 økes med 3 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon under Justis- og beredskapsdepartementets kap. 490 post 72.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 100 post 1 økt med 0,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Ved innføringen i 2015 av nøytral merverdiavgift i staten ble bevilgningen på posten redusert. En gjennomgang viser at uttrekket på posten var for høyt. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.2 KAP. 115 NÆRINGSFREMME-, KULTUR- OG INFORMASJONSFORMÅL

Post 70 Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål, kan overføres, kan nyttes under post 1, reduseres med	1 000 000
		fra kr 49 242 000 til kr 48 242 000»	

3.3.1.3 KAP. 116 DELTAKING I INTERNASJONALE ORGANISASJONER

Post 90 Innskudd i Den asiatiske investeringsbanken for infrastruktur (AIIB)

Sammendrag

Norge skal innbetale 110 mill. USD til Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) over fem år, hvorav 22 mill. USD i 2016.

På grunn av svekket kronekurs foreslås det å øke kap. 116 post 90 med 17,6 mill. kroner for å kunne innfri Norges forpliktelse i 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.4 KAP. 117 EØS-FINANSIERINGSORDNINGENE

Post 75 EØS-finansieringsordningen 2009–2014, kan overføres, og post 76 Den norske finansieringsordningen 2009–2014, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningene til EØS-finansieringsordningene (2009–2014) med samlet 414,1 mill. kroner. Norge, Island og Liechtenstein har forpliktet seg til å stille til rådighet inntil 1,8 mrd. euro gjennom EØS-finansieringsordningene i perioden 2009–2014.

Våren 2015 viste det seg at flere prosjekter under 2009–2014 ordningen var forsinket og ikke ville bli ferdigstilt innen ordinær frist. EØS-landene besluttet i 2015 å forlenge fristen for når enkelte prosjekter må være gjennomført for å få støtte, fra april 2016 til april 2017. Landene har mot slutten av 2015 gitt oppdaterte anslag for prosjektene.

Bevilgningen på kap. 117 post 75 foreslås økt med 257,4 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 117 post 76 foreslås økt med 156,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 77 (Ny) EØS-finansieringsordningen 2014–2021, kan overføres, og post 78 (Ny) Den norske finansieringsordningen 2014–2021, kan overføres

Sammendrag

Avtale om nye EØS-finansieringsordninger 2014–2021 ble underskrevet av Europakommisjonen og giverlandene i juli 2015. Samtykke til ratifikasjon av avtalen er forelagt Stortinget i Prop. 119 S (2015–2016).

Administrative kostnader i 2016 anslås til 81,8 mill. kroner og dekkes innenfor den samlede rammen for ordningene. Av dette gjelder om lag 75 mill. kroner ordningenes sekretariat i Brussel, Financial Mechanism Office (FMO). Resterende beløp gjelder i hovedsak administrative utgifter i Utenriksdepartementet. Det forventes ikke utbetalinger av tilskuddsmidler under de nye EØS-ordningene i 2016.

Det foreslås 45 mill. kroner på kap. 117 post 77 (Ny).

Det foreslås 37 mill. kroner på kap. 117 post 78 (Ny).

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag under post 77 og 78.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet over flere år har foreslått å kutte i bevilgningene til EØS-midler. Dette medlem understreker at norske styresmakter hele tiden har presisert at Norge ikke har en formell plikt til å videreføre ordningen med EØS-midler.

Dette medlem viser til at Riksrevisjonen i sin rapport fra 2013 skriver at det er usikkert i hvor stor grad det kan dokumenteres at de norske EØS-midlene har medvirket til sosial og økonomisk utjevning. Dette medlem understreker at norske bevilgninger som skal bekjempe fattigdom og sosiale forskjeller, bør benyttes der man kan få store effekter av midlene. Dette medlem mener det finnes mer effektive måter å motvirke fattigdom på enn å bevilge store årlige beløp som EØS-midler. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn at post 77 og 78 ikke etableres med bevilgning på hhv. 45 mill. kroner og 37 mill. kroner, slik regjeringen har foreslått.

Dette medlem går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag.

3.3.1.5 KAP. 118 NORDOMRÅDETILTAK MV.

Post 71 Støtte til utvikling av samfunn, demokrati og menneskerettigheter mv.

Sammendrag

Bevilgningen under kap. 118 post 71 Støtte til utvikling av samfunn, demokrati og menneskerettigheter omfatter blant annet støtte til en demokratisk utvikling i Nord-Kaukasus, fred- og forsoningsprosjekter mellom den gresk- og tyrkiskkypriske befolkningen på Kypros, frivillige bidrag til reformarbeidet i Europarådet mv. Det foreslås at bruksområdet for posten utvides til også å omfatte sekondering av sivilt og militært personell knyttet til sårbare stater, stabiliseringsinnsats og sikkerhetssektorreform.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til prosjektsamarbeid med Russland, Nord-Kaukasus, med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
118		Nordområdetiltak mv.	
	71	Støtte til utvikling av samfunn, demokrati og menneskerettigheter mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , reduseres med	4 000 000
		fra kr 60 905 000 til kr 56 905 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.6 KAP. 150 BISTAND TIL AFRIKA

Post 78 Regionbevilgning for Afrika, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 24 mill. kroner. Reduksjonen er knyttet til ikke-avtalefestede regionale tiltak som bl.a. Nilen-initiativet, og til et regionalt afrikansk program for hiv, aids, reproduktiv helse og rettigheter.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og går imot regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti støtter forslaget fra forhandlingene mellom regjeringen og støttepartiene om å opprettholde nivået på denne posten. Dette medlem vil særlig fremheve viktigheten av det regionale afrikanske program for hiv, aids, seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, i en tid hvor dette er under sterkt press internasjonalt.

3.3.1.7 KAP. 151 BISTAND TIL ASIA

Post 78 Regionbevilgning for Asia

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere regionbevilgning Asia med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
151		Bistand til Asia	
	78	Regionbevilgning for Asia, <i>kan overføres</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 591 500 000 til kr 581 500 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.8 KAP. 152 BISTAND TIL MIDTØSTEN OG NORD-AFRIKA

Post 78 Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, kan overføres

Sammendrag

Norge inngikk i desember 2015 avtale om betaling av inntil 6,3 mill. USD for leveranse av uran til sivile formål fra Kasakhstan til Iran.

Samlet foreslås det økte utgifter på 54,9 mill. kroner, fordelt på kap. 152 post 78 og kap. 164 post 72.

Bevilgningen på kap.152 post 78 foreslås økt med 28 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere regionbevilgning Midtøsten og Nord-Afrika med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 18 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i> , økes med	18 000 000
		fra kr 556 000 000 til kr 574 000 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.9 KAP. 160 SIVILT SAMFUNN OG DEMOKRATIUTVIKLING

Post 70 Sivilt samfunn, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 12,8 mill. kroner. Reduksjonen vil innebære noe redusert tilskudd til internasjonale organisasjoner og nettverk.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til sivilt samfunn med 12,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 17 000 kroner til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling	
	70	Sivilt samfunn, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 955 471 000 til kr 1 955 488 000»	17 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti støtter forslaget fra forhandlingene mellom regjeringen og støttepartiene om å opprettholde nivået på denne posten. Dette medlem vil særlig fremheve viktigheten av å støtte internasjonale organisasjoner og nettverk som arbeider internasjonalt med seksuelle og reproduktive rettigheter, i en tid hvor dette arbeidet er under sterkt press internasjonalt og er avhengig av sterke stemmer fra sivilt samfunn.

3.3.1.10 KAP. 161 NÆRINGSUTVIKLING

Post 75 Norfund – tapsavsetting og post 95 Norfund – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland

Sammendrag

For å finansiere økninger på andre poster innenfor bistandsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen på post 75 med 5,5 mill. kroner og bevilgningen på post 95 med 16,5 mill. kroner.

Samlet foreslås det reduksjoner på 22 mill. kroner i bevilgningene til Norfund.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.11 KAP. 163 NØDHJELP, HUMANITÆR BISTAND OG MENNESKERETTIGHETER

Post 72 Menneskerettigheter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti har merket seg at Samerådet ikke har fått fornyet sin rammeavtale for internasjonalt menneskerettighetsarbeid. Dette medlem foreslår en økning på denne posten slik at dette viktige arbeidet for urfolks rettigheter kan fortsette.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 298 300 000 til kr 298 800 000»	500 000

3.3.1.12 KAP. 164 FRED, FORSONING OG DEMOKRATI

Post 72 Global sikkerhet, utvikling og nedrustning, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 26,9 mill. kroner, jf. omtale under kap.152 post 78.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti,

Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti, viser til tilskuddsordningen «Utvikling og nedrustning» som finansieres over denne posten. Det forutsettes at denne tilskuddsordningen utlyses i 2016.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Innst. 199 S (2015–2016) hvor en enstemmig komité slår fast at Norge skal

«arbeide aktivt for en verden fri for atomvåpen og bidra til gjennomføring av Ikkespredningsavtalens (NPT) forpliktelser, innta en aktiv rolle som pådriver for ikke-spredning og for nedrustning med sikte på en balansert, gjensidig, irreversibel og verifiserbar avskaffelse av atomvåpen, og på dette grunnlaget arbeide langsiktig for et rettslig bindende rammeverk for å sikre dette målet.»

Dette medlem foreslår en økning på 10 mill. kroner, hvorav 5 mill. kroner bevilges til organisasjoner som arbeider internasjonalt med nedrustning, og 5 mill. kroner er øremerket Norges arbeid med å sikre et rettslig bindende rammeverk mot kjernevåpen. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 36,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
164		Fred, forsoning og demokrati	
	72	Global sikkerhet, utvikling og nedrustning, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 154 700 000 til kr 191 600 000»	36 900 000

3.3.1.13 KAP. 165 FORSKNING, KOMPETANSEHEVING OG EVALUERING

Post 45 Større nyanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det nye forskningsskipet Dr. Fridtjof Nansen er under bygging. Byggekostnadene ble ved kontraktsinngåelsen i 2013 beregnet til 527 mill. kroner, men vil på grunn av svekket krone bli høyere. Noe av kostnadsøkningen dekkes inn gjennom endringer som har gitt besparelser og gjennom dagbøter som følge av forsinket levering. Det er ventet at skipet Ferdigstilles høsten 2016.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 21 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Forskning, kan overføres

Sammendrag

For å finansiere økninger på andre poster innenfor bistandsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.14 KAP. 166 MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING MV.

Post 72 Internasjonale miljøprosesser og bærekraftig utvikling, kan overføres

Sammendrag

For å finansiere økninger på andre poster innenfor bistandsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 13,4 mill. kroner. Reduksjonen er knyttet til ikke-avtalefestede prosjekter, bl.a. FNs bosettingsprogram.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Fornybar energi, kan overføres

Sammendrag

For å finansiere økninger på andre poster innenfor bistandsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1,8 mill. kroner. Reduksjonen er knyttet til ikke-avtalefestede prosjekter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.15 KAP. 167 FLYKTNINGILTAK I NORGE, GODKJENT SOM UTVIKLINGSHJELP (ODA)

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Etter OECDs regelverk kan visse typer oppholdsutgifter til asylsøkere og flyktninger i Norge klassifiseres som utviklingshjelp (ODA) og belastes bistandsbudsjettet. De ODA-godkjente flyktningutgiftene i 2016 anslås nå 10,3 mill. kroner lavere enn i saldert budsjett 2016.

Det vises til nærmere omtale av bevilgningene under Kunnskapsdepartementet, Justis- og bered-

skapsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 10,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.16 KAP. 169 GLOBAL HELSE OG UTDANNING

Post 70 Global helse, kan overføres

Sammendrag

For å finansiere økninger på andre poster innenfor bistandsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 35 mill. kroner. Reduksjonen er bl.a. knyttet til Unitaid.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.17 KAP. 170 FN-ORGANISASJONER MV.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til UNDP med 4,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 4,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
170		FN-organisasjoner mv.	
	70	FNs utviklingsprogram (UNDP), reduseres med fra kr 565 000 000 til kr 560 900 000»	4 100 000

Post 74 FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR)

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning/reduksjon på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
170		FN-organisasjoner mv.	
	74	FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR), økes med fra kr 350 000 000 til kr 400 000 000»	50 000 000

Post 75 FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til UNRWA med 12,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 12,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
170		FN-organisasjoner mv.	
	75	FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA), reduseres med fra kr 125 000 000 til kr 112 500 000»	12 500 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning/reduksjon på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
170		FN-organisasjoner mv.	
	75	FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA), økes med fra kr 125 000 000 til kr 175 000 000»	50 000 000

Post 78 Bidrag andre FN-organisasjoner mv., kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på kap. 170 post 78 gjelder andelen av pliktige bidrag til internasjonale organisasjoner som kan rapporteres som offisiell bistand (ODA). Ved Stortingets behandling av 2016-budsjettet ble bevilgningen redusert med 25 mill. kroner fra regjeringens budsjettforslag. Reduksjonen medfører at det ikke er mulig å dekke alle pliktige bidrag til internasjonale organisasjoner.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.18 KAP. 171 MULTILATERALE
FINANSINSTITUSJONER

Post 70 Verdensbanken, kan overføres

Sammendrag

Ved Stortingets behandling av 2016-budsjettet ble bevilgningen på posten redusert med 25 mill. kroner fra regjeringens budsjettforslag. Reduksjonen medfører at det ikke er mulig å innfri avtalefestet bidrag til Verdensbanken.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Regionale banker og fond, kan overføres

Sammendrag

Kapitaløkningene i de fleste utviklingsbankene er avtalt i utenlandsk valuta, deriblant kapitaløkningen i Den afrikanske utviklingsbanken (AfDB) som Norge har forpliktet seg til.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 3,4 mill. kroner til å dekke merutgifter som følge av endrede valutakursforutsetninger.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2 Kunnskapsdepartementet

3.3.2.1 KAP. 200 KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Norge deltar i EU-programmet ISA² (Interoperability solutions and common frameworks for Euro-

pean public administrations, businesses and citizens as a means for modernising the public sector). For å dekke Kunnskapsdepartementets andel av utgiftene til programmet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 350 000 kroner.

Økningen er en del av en større omdisponering på 13,2 mill. kroner. Oppgradering av værradaren i Hægebostad (kap. 283 post 50), Kunnskapsdepartementets andel av deltakelsen i ISA² (kap. 200 post 21) og rammeoverføring til Nærings- og fiskeridepartementets budsjett knyttet til Kunnskapsdepartementets andel av kostnadene til innføringen av et nasjonalt register for offentlig støtte under Brønnøysundregistrene (kap. 904 post 21), dekkes inn av tilsvarende reduksjoner for kap. 231 post 21, kap. 260 post 50, kap. 281 post 45 og kap. 287 post 21. Se også omtale under disse postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.2 KAP. 222 STATLIGE GRUNN- OG
VIDEREGÅENDE SKOLER OG
GRUNNSKOLEINTERNAT

Post 1 Driftsutgifter

Samisk videregående skole i Karasjok har fått økt husleie til Statsbygg som følge av et tilbygg for byggfag og ombygging av spesialrom. For å dekke deler av den økte husleien foreslås det å øke bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på post 45.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til Sameskolen i Hattfjelldal, opprettholdelse i ett skoleår i påvente av alternativ organisering, med 3,3 mill. kroner, tilsvarende en økning på 4 791 000 kroner i forhold til tidligere vedtatte budsjett.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 88 642 000 til kr 93 433 000»	4 791 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til behandlingen av statsbudsjettet for 2016, der Senterpartiet var sterkt uenig i regjeringens forslag om å legge ned sameskolen i Midt-Norge. Disse medlemmer frykter at dersom denne beslutningen blir gjennomført fra kommende skoleår, så vil det medføre at det sårbare kompetansemiljøet som er bygget opp i og rundt skolen i Hattfjelldal, pulveriseres, noe som ikke bare vil ramme de elevene som får verdifull språkundervisning fra skolen, men hele det sørsamiske miljøet i både Norge og Sverige. Disse medlemmer ser positivt på at det i forbindelse med forliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre er besluttet å gi sameskolen i Midt-Norge midler til fortsatt drift.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på post 1. Se omtale under post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.3 KAP. 225 TILTAK I GRUNNOPPLÆRINGEN

Post 64 Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge

Sammendrag

Endrede prognoser viser et anslått merbehov til grunnskoleopplæring på 52 mill. kroner og et anslått mindrebehov til videregående opplæring på 50,7 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 1,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 65 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 45,9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 45,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, kan overføres, økes med fra kr 334 218 000 til kr 380 118 000»	45 900 000

3.3.2.4 KAP. 3225 TILTAK I GRUNNOPPLÆRINGEN

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Sammenlignet med anslaget i saldert budsjett gir nye prognoser et økt inntektsanslag på 25,2 mill. kroner. Det meste av økningen skyldes en oppjustering av anslaget for andelen av personer fra ODA-land som har vært i landet i mindre enn 12 måneder, fra 60 pst. til 65 pst. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 25,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.5 KAP. 226 KVALITETSUTVIKLING I GRUNNOPPLÆRINGEN

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Tilskudd rettet mot permitterte og oppsagte lærlinger

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Nedgangstider i enkelte næringer fører til at antall permitterte og oppsagte lærlinger stiger. Regjeringen vil gi fylkeskommunene et midlertidig øremerket tilskudd slik at lærlinger som har fått avbrutt opplæringen, raskt kan få en ny læreplass. Det kan være aktuelt å bruke noe av midlene på å styrke fylkeskommunenes kapasitet til å gi gode tilbud om å fullføre til fagbrev gjennom Vg3 i skole. Fylker der ledigheten har økt mest, vil bli prioritert. Det foreslås 15 mill. kroner til dette tilskuddet.

Utvidet forsøk med gratis deltids plass i SFO

Det er bevilget 20 mill. kroner til utvidet forsøk med gratis deltids plass i SFO. Forsøkene starter høsten 2016, og det gir et behov for 10 mill. kroner i 2016 til dette. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 10 mill. kroner i 2016.

Tilskuddsmottakere

Kunnskapsdepartementet vil innenfor bevilgningen på posten gi et tilskudd på 2,5 mill. kroner til WorldSkills Norway. Midlene skal benyttes til deltakelse i yrkes-EM i Göteborg, arrangering av yrkes-NM 2016 i Bergen og andre tiltak som kan øke interessen for og rekrutteringen til fag- og yrkesopplæring.

Kunnskapsdepartementet vil innenfor bevilgningen på posten gi et tilskudd til Folkehøgskolerådet på 300 000 kroner for å utføre koordinerende oppgaver ved bruk av folkehøgskoler i arbeidet med bosetting av unge flyktninger.

Kunnskapsdepartementet vil innenfor bevilgningen på posten gi et tilskudd til Norsk Folkemuseum på 700 000 kroner for forvaltning av nettstedet minstemme.no fra 1. august 2016. Minstemme.no er et supplerende undervisningsopplegg som skal fremme demokrati og deltakelse i barnehage og skole. Forvaltningsansvaret har til nå ligget hos Senter for IKT i utdanningen, men overføres fra 1. august 2016 til Eidsvoll 1814, som er en avdeling av Norsk Folkemuseum. Norsk Folkemuseum er en stiftelse som mottar årlige tilskudd over Kulturdepartementets kap. 328 post 70.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Videreutdanning for lærere og skoleledere Sammendrag

Omprioritering for kunnskapsbasert omstilling på Sør- og Vestlandet

Det er i 2016 bevilget 100 mill. kroner til stipender for at ansatte i undervisningsstillinger uten godkjent lærerutdanning kan ta praktisk pedagogisk utdanning (PPU/PPU-Y) eller yrkesfaglærerutdanning (YFL). Det er et mindrebehov for stipender på til sammen 40,8 mill. kroner. Samtidig er det økt behov for tiltak for å avhjelpe arbeidsledighet og medvirke til kunnskapsbasert omstilling på Sør- og Vestlandet. I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å omprioritere 40,8 mill. kroner av de opprinnelige stipendmidlene til henholdsvis flere studieplasser i PPU og omstilling gjennom investeringer i vitenskapelig utstyr til universiteter og høyskoler på Sør- og Vestlandet, samt økt bevilgning til de regionale forskningsfondene. Se omtale under kap. 260 post 50, kap. 281 post 45, kap. 287 post 60 og kap. 2410 post 50 og post 72.

Videreutdanning for lærere – Kompetanse for kvalitet

Over 10 000 lærere har søkt om videreutdanning innenfor strategien Kompetanse for kvalitet i 2016. Skoleeier har godkjent 6 635 søknader, av disse er 4 419 søknader i de prioriterte fagene engelsk, matematikk og norsk. Måltallet for antall deltakere har siden høsten 2015 vært 5 050, som i utgangspunktet gir mulighet til å gi 5 300 lærere tilbud med en forutsetning om fem pst. frafall, jf. Prop. 1 S (2015–2016) for Kunnskapsdepartementet. Regjeringen foreslår å øke antall studieplasser slik at om lag 5 600 lærere får tilbud om videreutdanning i studieåret 2016–2017. Med dette vil så mange som mulig av de som har søkt innenfor matematikk, norsk og engelsk få tilbud. Budsjetteffekten av dette er 40 mill. kroner i 2016.

Dagens måltall på 5 050 studieplasser anslås å innebære et mindrebehov på 80 mill. kroner i 2016 til strategien Kompetanse for kvalitet. Mindrebehovet skyldes hovedsakelig lavere utgifter til å finansiere studieplasser enn antatt, og at satsene i ordningen ikke er prisjustert. Med regjeringens forslag om å gi flere lærere tilbud anslås mindrebehovet til 40 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 80,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til GSIs indikator for andelen årsverk til undervisningspersonale uten godkjent utdanning for de fag og trinn de har undervisning i. Etter denne indikatoren er det om lag 4 pst. av årsverkene til undervisningspersonale i grunnskolen som ikke har godkjent utdanning i undervisningsåret 2015–2016. Det tilsvarer 2036 årsverk i grunnskolen. Dette medlem viser videre til at SSB gjennom KOSTRA publiserer en beslektet indikator om utdanningsbakgrunn for lærere ansatt i hele grunnskolesektoren. Ut fra denne indikatoren er det om lag 12 pst. av lærere i grunnskolesektoren som enten hadde utdanning på videregående/lavere nivå eller universitets- og høyskoleutdanning uten pedagogisk utdanning i 2014. Det tilsvarer om lag 9 325 lærere. SSB publiserer også en slik indikator for lærere ansatt i videregående opplæring. Ut fra denne indikatoren er det om lag 20 pst. av lærerne i videregående opplæring, eller 5 123 lærere, som mangler formell undervisningskompetanse.

Dette medlem har merket seg regjeringens begrunnelse for å redusere i bevilgningen på posten, men mener søkertallene til studieplasser til strategien

Kompetanse for kvalitet viser lærernes interesse for videreutdanning, og at dette burde vært imøtekommet i større grad, spesielt med tanke på de skjerpede kompetansekravene som er vedtatt og det høye antallet med ansatte som mangler formell undervisningskompetanse, jf. statistikken fra GSI og SSB.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det er svært uheldig at mange lærere som har søkt om å få ta videreutdanning får avslag om dette, og at regjeringen foreslår å redusere midlene som var avsatt til dette formålet i Statsbudsjettet for 2016. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 40 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 40,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere, reduseres med	40 800 000
		fra kr 1 324 132 000 til	
		kr 1 283 332 000»	

Post 60 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner

Sammendrag

I Prop. 1 S (2015–2016) for Kunnskapsdepartementet ble det informert om at midlene på posten skal brukes til å prøve ut tiltak for bedre gjennomføring i videregående opplæring ved hjelp av effekt-evaluering. Midlene blir tildelt til utvalgte fylkeskommuner og forskningsmiljø etter konkurranse. Da budsjettforslaget ble lagt fram, ble det lagt til grunn at forskningen skulle settes i gang høsten 2016, og at de resterende midlene skulle brukes til å avslutte dagens ordning med stimuleringstilskudd til fylkeskommunenes arbeid mot frafall våren 2016. Gjennom anbudsprosessen med forskningsmiljøene har det kommet fram at det er nødvendig å starte planleggingen og forberedelsene av tiltakene som skal prøves ut tidligere. Alle midlene på posten må derfor brukes på forsknings- og utviklingsprosjektene i 2016.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 62 Tilskudd til økt lærertetthet

Sammendrag

Den fireårige ordningen med økt lærertetthet på ungdomstrinnet startet skoleåret 2013–2014 og løper ut skoleåret 2016–2017. Tilskuddet går til kommuner som skoleåret 2011–2012 hadde en gjennomsnittlig gruppestørrelse på over 20 elever per lærer i ordinær undervisning på ungdomstrinnet, og grunnskole-poeng under snittet for landet.

Kunnskapsdepartementet har bedt Utdanningsdirektoratet om å lyse ut et forskningsoppdrag som evaluerer effekten av å tildele ekstra midler til økt lærertetthet på 8.–10. trinn. Hensikten med evalueringen er å få svar på om denne tilskuddsordningen har en effekt på elevenes læringsutbytte, samt eventuelt andre utfallsmål som læringsmiljø. Evalueringen er forventet å være ferdig i løpet av 2017.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 63 Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–4. trinn

Sammendrag

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2016 ble bevilgningen økt med 320 mill. kroner fra høsten 2016. Fordelingen av disse midlene ses i sammenheng med de 370,4 mill. kronene på posten som i 2016 skal fordeles på 100 kommuner som har flere elever per lærer enn landssnittet. Fra og med 2017 tas det sikte på at alle midlene, totalt 690,4 mill. kroner i 2016, skal fordeles etter grunnskolenøkkelens inntektssystemet til kommunene. Alle kommuner skal motta midler. Midlene til forskningsprosjektet om effekter av økt lærerinnsats – LÆREEFFEKT – omfattes ikke av den nye fordelingen. Den økte bevilgningen på 320 mill. kroner skal i 2016 fordeles på en slik måte at hver kommune mottar det den ville mottatt om hele beløpet på 690,4 mill. kroner ble fordelt etter grunnskolenøkkelens.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.2.6 KAP. 227 TILSKUDD TIL SÆRSKILTE SKOLER

Post 77 Tilskudd til Lycée International de Saint-Germain-en-Laye

Sammendrag

Lycée International har mistet godkjenningen til å drive friskole med rett til statstilskudd etter utløpet av skoleåret 2015–2016. Dette skyldes en rekke brudd på friskoleloven. Stortinget bevilget 2,4 mill. kroner til skolen i 2016 på en ny tilskuddspost kap. 227 post 77, slik at den kan drive videre uten god-

kjenning i 2016. Et flertall av medlemmene i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen bestående av medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre ba samtidig om at «regjeringen vurderer løsninger slik at skoletilbud som dette kan fortsette videre».

Regjeringen tar ikke sikte på å fremme forslag om at særtilskuddet videreføres utover skoleåret 2016–2017. Kunnskapsdepartementet vil varsle skolen om dette, og samtidig gjøre oppmerksom på at den har adgang til å fremme ny søknad om godkjenning etter friskoleloven for oppstart høsten 2017. Dette fordrer at skolen gjør tilpasninger i sin nåværende organisering for å tilfredsstille de krav som loven setter.

Friskoleloven gir hjemmel til å godkjenne norske grunnskoler i utlandet. Godkjenning etter friskoleloven bidrar til å sikre kvaliteten på opplæringen, bl.a. ved at skolene følger norske læreplaner og har norsk som undervisningsspråk. Det er per i dag elleve norske grunnskoler i utlandet som er godkjent etter friskoleloven. Alternativet er skoletilbud som organiseres utenfor friskoleloven. Det finnes ingen fast budsjett- eller regelordning for slike skoler. Statlig finansiering av skoler uten godkjenning vil kunne bidra til å undergrave hensikten med regelverket.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til etterretning.

3.3.2.7 KAP. 228 TILSKUDD TIL FRITTSTÅENDE SKOLER MV.

Post 71 *Frittstående videregående skoler, overslagsbevilgning*

Sammendrag

Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2016 ble det særskilte tilskuddet til musikklinjen ved Oslo By Steinerskole (OBS) økt med 2,1 mill. kroner, sammenlignet med forslaget i Prop. 1 S (2015–2016) for Kunnskapsdepartementet. OBS fikk med dette et særskilt tilskudd på 4,1 mill. kroner. Kongshaug musikkgymnas mottok et særskilt tilskudd på 3,6 mill. kroner. Flertallet i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, bestående av medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, hadde følgende merknad, jf. Innst. 12 S (2015–2016):

«Flertallet forutsetter at bevilgningen til OBS og Kongshaug musikkgymnas likebehandles i kommende budsjetter. Flertallet ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 komme tilbake med en vurdering av konsekvenser av likebehandling for skoler med tilsvarende tilbud.»

Kunnskapsdepartementet viser til at alle frittstående videregående skoler, som er godkjent etter friskoleloven, mottar lovfestet tilskudd på grunnlag av gjennomsnittlige utgifter i offentlige videregående skoler.

Satsene beregnes for hvert utdanningsprogram. De seks skolene som er godkjent for utdanningsprogrammet musikk, dans og drama mottar ordinært tilskudd for dette faglige tilbudet, noe som sikrer at disse skolene blir likebehandlet tilskuddsmessig etter loven. Kunnskapsdepartementet legger opp til å videreføre det særskilte tilskuddet til Kongshaug Musikkgymnas og Oslo By Steinerskole på samme nivå og med samme fordeling som i 2016. Kunnskapsdepartementet viser i denne sammenheng til at disse to skolene er de eneste friskolene som er godkjent for programområdet musikk, men ikke dans eller drama.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til etterretning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke driftstilskudd frittstående skoler/internat med 12 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 12 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	71	Frittstående videregående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	12 000 000
		fra kr 1 520 416 000 til kr 1 532 416 000»	

3.3.2.8 KAP. 231 BARNEHAGER

Post 21 *Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 51*

Sammendrag

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen med 8,8 mill. kroner. Av dette skal 3,6 mill. kroner finansiere gratis kjernetid i barnehage for to- og treåringer som er innvilget opphold i Norge, men som fortsatt bor i asylmottak, jf. omtale under kap. 490 post 60.

5,2 mill. kroner av reduksjonen er en del av en større omdisponering på 13,2 mill. kroner. Oppgradering av værradaren i Hægebostad (kap. 283 post 50), Kunnskapsdepartementets andel av deltakelsen i ISA² (kap. 200 post 21) og rammeoverføring til Nærings- og fiskeridepartementets budsjett knyttet til

Kunnskapsdepartementets andel av kostnadene til innføringen av et nasjonalt register for offentlig støtte under Brønnøysundregistrene (kap. 904 post 21), dekkes inn av tilsvarende reduksjoner for kap. 231 post 21, kap. 260 post 50, kap. 281 post 45 og kap. 287 post 21. Se også omtale under disse postene.

I 2016 er det etablert en ordning der barnehageeier kan søke om tilretteleggingsmidler for ansatte som ønsker kompetanseheving. Midlene kan blant annet benyttes til å dekke vikarutgifter når den ansatte er på studiesamling. Utbetalingen for studieåret 2016–2017 vil skje i to omganger, med første utbetaling høsten 2016 og andre utbetaling våren 2017. Det foreslås på denne bakgrunn at Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2016 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning på kap. 231 post 21 slik at samlet ramme for gammelt og nytt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak V under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at kvalitetsutviklingen av barnehagene handler om økt kompetanse og god bemanning, der minimum 50 pst. er pedagogutdannet. Dette til forskjell fra regjeringen som vil bryte med den nordiske barnehagetradisjonen og gjøre barnehagen mer skolsk. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen til kompetansepoten for barnehagene med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 11,25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 51, økes med fra kr 419 255 000 til kr 430 505 000»	11 250 000

3.3.2.9 KAP. 252 EUS UTDANNINGS- OG UNGDOMSPROGRAM

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 33,4 mill. kroner i 2016, hovedsakelig som følge av endringer i valutakurs.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.10 KAP. 253 FOLKEHØYSKOLER

Post 70 Tilskudd til folkehøyskoler

Sammendrag

Kristiansand folkehøyskole ble godkjent for oppstart i skoleåret 2015–2016, og det ble bevilget 3,4 mill. kroner til skolen i statsbudsjettet for 2015. Ved en feil ble ikke helårseffekten innarbeidet i budsjettforslaget for 2016. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 4,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.11 KAP 255 TILSKUDD TIL FREDS- OG MENNESKERETTSENTRER

Post 72 Stiftelsen Arkivet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen med 0,6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	72	Stiftelsen Arkivet, økes med fra kr 25 522 000 til kr 26 122 000»	600 000

3.3.2.12 KAP 257 KOMPETANSE PLUSS

Post 70 Tilskudd, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen mener programmet Basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) bør ha et navn som tydeligere kommuniserer tilskuddsordningens rolle som virkemiddel i kompetansepolitikken, ikke minst sett i lys av omstilling i arbeidslivet som krever kompetansepåfyll. Det foreslås derfor å endre navn på programmet til Kompetanse+. Programmet vil bestå av to komponenter Kompetanse+ arbeid (tidligere BKA) og Kompetanse+ frivillighet (tidligere Basiskompetanse i frivilligheten).

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen mener det er viktig å bidra til at voksne som trenger det, får muligheten til å styrke sine grunnleggende ferdigheter og sin tilknytning til arbeidslivet. BKA-ordningen har lagt til rette for at arbeidsgivere kan gi ansatte muligheten til å styrke slike ferdigheter. Synkende investeringer i olje-, verfts-, og leverandørindustrien, særlig på Sør- og Vestlandet, gjør dette ekstra aktuelt i år. Regjeringen foreslår å styrke nye Kompetanse+ arbeid med 15 mill. kroner i 2016.

Den økte flykntingetilstrømmingen til Norge høsten 2015 medfører behov for nye og mer fleksible løsninger for opplæring i norsk og i grunnleggende ferdigheter. Flere studieforbund og andre deler av frivilligheten gjør en viktig innsats for norskopplæring av flyktninger, og regjeringen vil bidra til dette gjennom en styrking av nye Kompetanse+ frivillighet med 5 mill. kroner i 2016.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 20 mill. kroner i 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.13 KAP. 260 UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

Post 50 Statlige universiteter og høyskoler

Sammendrag

Tilbakeføring av midler

Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK) og universitetene er tildelt midler til utprøving av et nytt regelverk for klinisk utprøving av legemidler til mennesker. Enkelte av prosjektkostnadene vil ikke påløpe i 2016, men i senere år. Det foreslås å trekke tilbake 2,2 mill. kroner fra universitetene i 2016, og følgelig redusere bevilgningen på posten.

Kompletterende utdanning
– utvikling av utdanningsløp

Kunnskapsdepartementet har i 2016 tildelt midler til utvikling av kompletterende utdanning for flyktninger og andre grupper med ferdig utenlandsk utdanning og/eller arbeidserfaring for å oppnå formell kompetanse som lærer og sykepleier. Det er videre satt av midler til studieplasser innenfor disse fagområdene. Det er behov for tilsvarende utvikling av kompletterende utdanninger innenfor realfags- og teknologiutdanninger. Det foreslås derfor en bevilgning på 2 mill. kroner til dette formålet i 2016.

Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon
og sammenslåinger

Det er for 2016 bevilget 150 mill. kroner til universiteter og høyskoler over kap. 260 post 50 til gjennomføring av strukturreformen i universitets- og høyskolesektoren, jf. Innst. 12 S (2015–2016) og Prop. 1 S (2015–2016). Av disse midlene har Kunnskapsdepartementet tildelt 110 mill. kroner til de fire statlige institusjonene som fusjonerte fra 1. januar. For å kunne støtte opp under sammenslåinger i også den private delen av universitets- og høyskolesektoren foreslår regjeringen å flytte 2 mill. kroner fra kap. 260 post 50 Statlige universiteter og høyskoler til post 70 Private høyskoler.

Det er flere gjennomførte og mulig kommende sammenslåinger av studentsamskipnader. Det foreslås å flytte 6 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 270 post 74 for også å kunne støtte opp under slike sammenslåinger.

Det foreslås videre å redusere SAKS-bevilgningen over kap. 260 post 50 med 4 mill. kroner i 2016. Reduksjonen er en del av en større omdisponering på 13,2 mill. kroner. Oppgradering av værradaren i Hægebostad (kap. 283 post 50), Kunnskapsdepartementets andel av deltakelsen i ISA² (kap. 200 post 21) og rammeoverføring til Nærings- og fiskeridepartementets budsjett av Kunnskapsdepartementets andel av kostnadene til innføringen av et nasjonalt register for offentlig støtte under Brønnøysundregistrene (kap. 904 post 21), dekkes inn av tilsvarende reduksjoner på kap. 231 post 21, kap. 260 post 50, kap. 281 post 45 og kap. 287 post 21. Se også omtale under disse postene.

160 studieplasser til PPU

I statsbudsjettet for 2016 er det et mindreforbruk på 40,8 mill. kroner over kap. 226 post 22 til utdanningsstipend for ansatte i undervisningsstillinger uten godkjent lærerutdanning. Regjeringen foreslår å omdisponere midlene til tiltak for å avhjelpe ledighet på Sør- og Vestlandet, hvorav deler av midlene går til studieplasser til praktisk pedagogisk utdanning

(PPU) ved institusjoner på Vestlandet. Se omtale under kap. 226 post 22.

Det foreslås å bevilge 6,5 mill. kroner til å opprette 160 studieplasser i PPU over kap. 260 post 50. Studieplassene vil bli fordelt på Universitetene i Stavanger og Bergen, og høyskolene i Bergen og Stord/Haugesund. Se omtale under kap. 2410 for effekter av forslaget på Lånekassens støtteposter.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 260 post 50 med 5,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til statlige universiteter og høyskoler med 15,4 mill. kroner til 200 nye studieplasser IKT og helsefag, samt 7,7 mill. kroner til 200 nye studieplasser Sør- og Vestlandet. Dette tilsvarer en økning på 9 680 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med	9 680 000
		fra kr 31 345 716 000 til	
		kr 31 355 396 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 194,18 millioner kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 194,18 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med	194 180 000
		fra kr 31 345 716 000 til	
		kr 31 539 896 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til proposisjonen og regjeringens forslag om å redusere bevilgningen til studieplasser til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) med 5,7 mill. kroner. Dette medlem viser til merknad under kap. 226 post 22 og behovet for videreutdanning av ansatte uten formell pedagogisk kompetanse og undervisningskompetanse og at dette bør prioriteres høyere enn det regjeringen legger opp til.

Dette medlem vil for øvrig bemerke at et mindreforbruk, som følge av lavere søkning til PPU inneværende år, trolig kan tilskrives regjeringens opprinnelige krav om at søkere måtte ha master for å kunne opptas til PPU. Dette medlem er kjent med at kravet ikke ble frafalt før to dager før søknadsfristen og at mange potensielle søkere nok ikke var oppmerksom på dette og dermed unnlot å søke i år. Med tanke på det høye antallet såkalt ufaglærte som underviser i skolen, så mener dette medlem det vil være uklokt å heve inntakskravet for PPU og dermed gjøre det vanskeligere for mange voksne å studere PPU.

Dette medlem viser for øvrig til forliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre. Det foreslås her å bevilge 15,4 mill. kroner til statlige og 0,8 mill. kroner til private universiteter og høyskoler. Senterpartiet mener at hele beløpet bør benyttes ved statlige institusjoner.

Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningen med 16,2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10,48 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med	10 480 000
		fra kr 31 345 716 000 til	
		kr 31 356 196 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det må gjøres helt andre grep på antallet og fordelingen av studieplasser enn det regjeringen og flertallet legger opp til om en skal få til omstilling og vekst. Dette medlem ønsker å opprette 2 000 nye studieplasser, med 1 000 studieplasser i kostnadskategori E, 600 i kategori D og 400 i kategori C. Dette medlem viser til flere innspill blant annet fra IKT-Norge og Abelia om økning av studieplasser innenfor IKT og foreslår 1 000 nye studieplasser innen IKT blant de 2 000 nye studieplas-

sene. Videre ønsker dette medlem 300 flere studieplasser til lærerutdanning, 200 flere studieplasser i sykepleie, 100 innen fiskeri og havbruk, 100 innen marinteknologi, 200 plasser til PPU og 100 studieplasser i sivilingeniør innenfor havbruk eller fornybar energi.

Til slutt ønsker dette medlem å kutte 200 studieplasser i petroleumsfag og overføre disse til IKT, marinteknologi, fiskeri og havbruk eller fornybar energi ved samme institusjon etter fagmiljøenes kapasitet og kvalitet. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 69,28 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 75 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med fra kr 31 345 716 000 til kr 31 414 996 000»	69 280 000

Post 70 Private høyskoler

Sammendrag

Det foreslås å flytte 2 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til post 70. Se omtale under kap. 260 post 50.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til private høyskoler med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag fordelt på 0,4 mill. kroner til 200 nye studieplasser IKT og helsefag, 0,4 mill. kroner til 200 nye studieplasser Sør- og Vestlandet samt 1,2 mill. kroner til Studieplasser NLA, oppstart lærerutdanning, Oslo.

Dette er tilsvarende en økning på 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
260		Universiteter og høyskoler	
	70	Private høyskoler, økes med fra kr 1 277 859 000 til kr 1 281 859 000»	4 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 6,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 6,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
260		Universiteter og høyskoler	
	70	Private høyskoler, økes med fra kr 1 277 859 000 til kr 1 284 359 000»	6 500 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag

3.3.2.14 KAP. 270 INTERNASJONAL MOBILITET OG SOSIALE FORMÅL FOR STUDENTER

Post 74 Tilskudd til velferdsarbeid

Sammendrag

Det foreslås å flytte 6 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 270 post 74. Se omtale under kap. 260 post 50.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag

Post 75 Tilskudd til bygging av studentboliger

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Norsk studentorganisasjons krav om bygging av 3 000 studentboliger i året. Dette medlem mener bygging av flere studentboliger er et godt tiltak for å gi studenter økonomisk frihet til å konsentrere seg om studiene. Samtidig er studentboligbygging et godt motkonjunkturtiltak som også vil hjelpe på problemene mange byer har i sine boligmarkeder. Dette medlem viser til høye

ensomhetstall blant studenter og ber om at boliger utformet for å forhindre ensomhet prioriteres. Dette medlem foreslår å bygge 800 flere studentboliger i 2016, totalt 3 000 studentboliger, og øke bevilgningen med 45,6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 45,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 717 446 000 til kr 763 046 000»	45 600 000

3.3.2.15 KAP. 280 FELLES ENHETER

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Administrasjon av SFU-sentrene

Ordningen med SFU (Sentre for fremragende utdanning) skal bidra til utvikling av fremragende kvalitet i høyere utdanning og synliggjøre at utdanning og forskning er likestilte oppgaver for universiteter og høyskoler. Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) har ansvar for å koordinere, følge opp og synliggjøre ordningen med SFU. Fra og med 2016 vil ordningen utvides med tre til seks nye sentre. Det foreslås derfor å flytte 5 mill. kroner fra kap. 281 post 1 til kap. 280 post 1 til NOKUTs arbeid med å administrere SFU-ordningen.

Studiebarometeret

NOKUT gjennomfører en nasjonal spørreundersøkelse (Studiebarometeret) om studentenes opplevde studiekvalitet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Studiebarometeret gjør det mulig å sammenligne studieprogram innenfor og mellom institusjoner, og er et verktøy for studiesøkere som ønsker å finne informasjon om studentenes oppfatninger av kvaliteten. Undersøkelsen skal gjennomføres årlig. Det foreslås å flytte 1,2 mill. kroner knyttet til drift av Studiebarometeret fra kap. 281 post 1 til kap. 280 post 1.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 280 post 1 med 6,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 14,235 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 14,235 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 80 456 000 til kr 94 691 000»	14 235 000

Post 73 Tilskudd til NORDUnet, kan overføres

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet betaler årlig kontingent til NORDUnet AS. NORDUnet AS organiserer samarbeidet mellom de nordiske forskningsnettene. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner på grunn av høyere eurokurs enn lagt til grunn i saldert budsjett 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.16 KAP. 281 FELLES TILTAK FOR UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Sammendrag

NOKUT – Sentre for fremragende utdanning

Det foreslås å flytte 5 mill. kroner fra kap. 281 post 1 til kap. 280 post 1 knyttet til NOKUTs arbeid med å administrere SFU-ordningen. Se omtale under kap. 280 post 1.

NOKUT – Studiebarometeret

Det foreslås å flytte 1,2 mill. kroner fra kap. 281 post 1 til kap. 280 post 1 knyttet til NOKUTs drift av Studiebarometeret. Se omtale under kap. 280 post 1.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 281 post 1 med 6,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Vitenskapelig utstyr ved universiteter og høyskoler på Sør- og Vestlandet

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen på posten med 15,9 mill. kroner i 2016 til modernisering av utstyrsparken ved universiteter og høyskoler på Sør- og Vestlandet. Midlene foreslås om-disponert fra kap. 226 post 22. Se omtale under kap. 226 post 22.

Omdisponering

Posten omfatter midler til investeringer til større utstyrsinnkjøp og anskaffelser. Det foreslås å redusere posten med 3 mill. kroner. Reduksjonen er en del av en større omdisponering på 13,2 mill. kroner. Oppgradering av værradaren i Hægebostad (kap. 283 post 50), Kunnskapsdepartementets andel av deltakelsen i ISA² (kap. 200 post 21) og rammeoverføring til Nærings- og fiskeridepartementets budsjett knyttet til Kunnskapsdepartementets andel av kostnadene til innføringen av et nasjonalt register for offentlig støtte under Brønnøysundregistrene (kap. 904 post 21), dekkes inn av tilsvarende reduksjoner for kap. 231 post 21, kap. 260 post 50, kap. 281 post 45 og kap. 287 post 21. Se også omtale under disse postene.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 281 post 45 med 12,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet foreslo å øke posten med 45 millioner kroner utover regjeringens budsjettforslag ved behandling av statsbudsjettet for 2016. Dette medlem deler regjeringens oppfatning om at modernisering av utstyrsparken ved universiteter og høyskoler er viktig og et virkemiddel i arbeidet med omstilling og utvikling av nye arbeidsplasser i regioner som opplever lavkonjunktur. Imidlertid mener dette medlem at behovet for omstilling og stimulering til innovasjon og nyetableringer eksisterer også i andre regioner enn på Sør- og Vestlandet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag,

tilsvarende en økning på 27,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med	27 900 000
		fra kr 24 867 000 til kr 52 767 000»	

Post 73 Tilskudd til internasjonale programmer

Sammendrag

Norge betaler årlig kontingent knyttet til Nordisk avtale om adgang til høyere utdanning. Grunnet endring i valutakurser er kontingenten for 2016 høyere enn tidligere anslag tilsa. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 0,5 mill. kroner på grunn av høyere eurokurs enn lagt til grunn i saldert budsjett 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.17 KAP. 283 METEOROLOGIFORMÅL

Post 50 Meteorologisk institutt

Sammendrag

Meteorologisk institutt har i dag ti værradarer i drift. Værradaren i Hægebostad i Vest-Agder er fra år 2000, og må nå gjennom en omfattende oppgradering for å sikre stabil drift.

På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner. Økningen er en del av en større omdisponering på 13,2 mill. kroner. Oppgradering av værradaren, Kunnskapsdepartementets andel av deltakelsen i ISA² (kap. 200 post 21) og rammeoverføring til Nærings- og fiskeridepartementets budsjett knyttet til Kunnskapsdepartementets andel av kostnadene til innføringen av et nasjonalt register for offentlig støtte under Brønnøysundregistrene (kap. 904 post 21), dekkes inn av tilsvarende reduksjoner for kap. 231 post 21, kap. 260 post 50, kap. 281 post 45 og kap. 287 post 21. Se også omtale under disse postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Internasjonale samarbeidsprosjekter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 3,3 mill. kroner grunnet endringer i valutakurser og kontingentkrav i lokal valuta for deltakelse i de ulike internasjonale meteorologiske organisasjonene. Det er særlig lavere kontingentanslag for deltakelse i den europeiske organisasjonen for drift og utnyttelse av meteorologiske satellitter, EUMETSAT, som gir et lavere bevilgningsbehov på posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.18 KAP. 285 NORGES FORSKNINGSRÅD

Post 53 Strategiske satsinger

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til behovet for omstilling og innovasjon. Dette medlem foreslår å bevilge 100 mill. kroner til Forny 2020 og 100 mill. kroner til Brukerstyrt innovasjonsarena under Forskningsrådet. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 200 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 200 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
285		Norges forskningsråd	
	53	Strategiske satsinger, økes med fra kr 1 256 047 000 til kr 1 456 047 000»	200 000 000

Post 54 Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse

Sammendrag

Regjeringen vil legge til rette for etablering av Svalbard Integrated Arctic Observing System (SIOS) i 2016. SIOS er et norskledet samarbeid mellom institusjoner med relevant forskningsinfrastruktur på Svalbard (laboratorier, observatorier, forskningsstasjoner, feltutstyr). Målet er å legge til rette for tverrvitenskapelige studier av jordsystemet, der havstrømmer, atmosfæriske og geologiske forhold, utbredelse av is og snø, planter og dyr henger sammen i kompliserte mønstre.

SIOS vil bli organisert som et samarbeid basert på en Memorandum of Understanding (MoU) mellom institusjonene. MoU-en er ikke juridisk binden-

de. For å støtte opp om samarbeidet er det behov for en juridisk enhet, blant annet for å ansette direktør og driftsstab. Til dette formål vil Kunnskapsdepartementet be Universitetscenteret på Svalbard (UNIS AS) om å opprette SIOS AS som et ikke-kommerisielt heleid datterselskap. Opprettelsen vil skje på basis av de økonomiske og organisatoriske rammer som regjeringen har bestemt. Aksjekapital og norsk andel av driftsmidlene vil bli dekket innenfor ordinære budsjetttrammer. Kunnskapsdepartementet vil be Norges forskningsråd om å yte et ekstra tilskudd over kap. 285 post 54 til UNIS AS for å dekke aksjekapitalen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.2.19 KAP. 287 FORSKNINGSSINSTITUTTER OG ANDRE TILTAK

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 71

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1 mill. kroner, grunnet forsinket oppstart av enkelte prosjekter. Reduksjonen er en del av en større omdispensering på 13,2 mill. kroner. Oppgradering av værradaren i Hægebostad (kap. 283 post 50), Kunnskapsdepartementets andel av deltakelsen i ISA² (kap. 200 post 21) og rammeoverføring til Nærings- og fiskeridepartementets budsjett knyttet til Kunnskapsdepartementets andel av kostnadene til innføringen av et nasjonalt register for offentlig støtte under Brønnøysundregistrene (kap. 904 post 21), dekkes inn av tilsvarende reduksjoner for kap. 231 post 21, kap. 260 post 50, kap. 281 post 45 og kap. 287 post 21. Se også omtale under disse postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. For å understøtte nødvendig omstilling i områder på Sør- og Vestlandet med nedgang i aktivitet grunnet oljeprisfallet de siste årene, foreslås det å øke bevilgningen til de regionale forskningsfondene. Bevilgningen foreslås økt med 15,9 mill. kroner, fordelt med 12,5 mill. kroner til fondsregion Midt-Norge, øremerket FoU-prosjekter i områder med særskilt behov for omstilling i Møre og Romsdal. De

resterende midlene tildeles fondsregionene Agder og Vestlandet. Se også omtale under kap. 226 post 22.

Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) har evaluert bruken av samarbeidsmidlene («15 pst.-potten») i ordningen med regionale forskningsfond. NIFU peker på at formålet med samarbeidsmidlene blant annet har vært å få til større FoU-samarbeidsinnsatser i regi av flere fondsregioner, og at dette bare i begrenset grad har lyktes. Videre peker NIFU på at det har vært mange små utlysninger, og at beslutningsprosessen for å komme fram til fellesutlysninger har vært meget krevende. NIFUs hovedanbefaling er at nåværende ordning med samarbeidsmidler bør avvikles, og at midlene i «15 pst.-potten» fordeles til hver fondsregion etter samme fordelingsnøkkel som for de øvrige fondsmidlene. Et flertall av fondsregionene støtter forslaget.

Kunnskapsdepartementet mener at forslaget fra NIFU er hensiktsmessig i lys av formålet med regionale forskningsfond. Kunnskapsdepartementet vil derfor endre retningslinjene for regionale forskningsfond og fordele midlene i «15 pst.-potten» til hver fondsregion etter samme fordelingsnøkkel som for de øvrige fondsmidlene.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjettforslag, der det ble foreslått å øke bevilgningen til de øvrige fem regionale forskningsfondene som regjeringen ikke har tilgodesett med ekstra midler i 2016. Dette medlem er enig i at en økning av de regionale forskningsmidlene er et riktig virkemiddel i arbeidet med omstilling og utvikling av nye arbeidsplasser i regioner som opplever lavkonjunktur. Imidlertid mener dette medlem at behovet for omstilling og stimulering til innovasjon og nyetableringer er gjeldende også i andre regioner enn på Sør- og Vestlandet. Midlene fordeles likt mellom de regionale forskningsfondene som regjeringen ikke har foreslått økte midler til.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 30,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	60	Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning, økes med fra kr 251 562 000 til kr 282 462 000»	30 900 000

3.3.2.20 KAP. 288 INTERNASJONALE SAMARBEIDSTILTAK

Post 72 Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 7,5 mill. kroner grunnet endrede valutakurser og oppdaterte kontingentkrav. En engangsrabatt i kontingenten til CERN gir et mindrebehov sammenlignet med saldert budsjett 2016. En svekket norsk krone, både mot euro og sveitsiske franc medfører imidlertid behov for å øke bevilgningen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 EUs rammeprogram for forskning, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 189 mill. kroner. Merbehovet skyldes en svekket krone mot euro, sammenlignet med valutakursen som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.21 KAP. 2410 STATENS LÅNEKASSE FOR UTDANNING

Post 45 (Ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 1

Sammendrag

Det foreslås å bevilge 11,3 mill. kroner på posten for å dekke kostnader til IKT-systemutvikling i forbindelse med forslaget om gradvis innføring av elleve måneders studiestøtte, jf. omtale under Andre saker. Det er lagt opp til å gjennomføre første trinn i støtteutvidelsen våren 2017. For å få dette til må en stor del av det nødvendige systemutviklingsarbeidet gjøres i 2016.

For å sikre at det ikke oppstår regnskapstekniske utfordringer ved eventuell kostnadsføring av lønn

knyttet til IKT-investeringen foreslås det å gi post 45 stikkordet «kan nyttes under post 1» i 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Sammendrag

Behovet for avsetning til utdanningsstipend er noe lavere enn tidligere anslått. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 19,1 mill. kroner.

Videre foreslås det å øke bevilgningen med 2,4 mill. kroner som følge av forslag om å opprette 160 flere studieplasser på praktisk-pedagogisk utdanning ved fire institusjoner på Vestlandet, jf. omtale under kap. 260 post 50.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 16,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgning til Lånekassen, stipend knyttet til nye studieplasser, med 6,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 10 219 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 6 190 298 000 til kr 6 180 079 000»	10 219 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 20,75 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 4,031 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 6 190 298 000 til kr 6 194 329 000»	4 031 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til eget forslag under kap. 260 post 50 om 2 000 flere studieplasser. Dette øker bruken av utdanningslån. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 13,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 6 190 298 000 til kr 6 203 829 000»	13 531 000

Post 70 Utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Sammendrag

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 339,2 mill. kroner. Økt anslag for antall mottakere av grunnstipend gir et økt bevilgningsbehov på 136,8 mill. kroner. I tillegg medfører endret anslag for gjennomsnittlig tildelt bostipend behov for å øke bevilgningen med 40,7 mill. kroner. Videre er anslaget for antall mottakere av stipend til personer med nedsatt funksjonsevne, sykestipend, foreldrestipend, forsørgerstipend og flyktningsstipend noe økt, særlig gjelder dette førstnevnte stipend. De endrede anslagene for disse fem stipendene gir samlet et økt bevilgningsbehov på 165,5 mill. kroner. Det er også mindre endringer i anslagene for de øvrige stipendene som omfattes av posten, som i sum trekker bevilgningsbehovet ned med 3,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Andre stipend, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 27,7 mill. kroner. Økt anslag for gjennomsnittlig tildelt tilleggsstipend til dekning av høye skolepenger ved kvalitetslæresteder i utlandet øker bevilgningsbehovet med 32,4 mill. kroner. Samtidig er det også mindre endringer i anslagene for de øvrige stipendene som omfattes av posten, blant annet reisestipendet som gis til utenlandsstudenter, skolepengestipendet til henholdsvis utenlandsstudenter og elever ved internasjonale skoler og språkstipendet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Rentestøtte, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 55,5 mill. kroner som følge av redusert anslag for ikke-rentebærende lån, samt en økning på 40 000 kroner som følge av forslaget om flere studieplasser på praktisk-pedagogisk utdanning, jf. omtale under kap. 260 post 50.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til Lånecassen, rentestøtte knyttet til nye studieplasser, med 0,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 55 359 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	55 359 000
		fra kr 921 121 000 til	
		kr 865 762 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 0,25 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 55,209 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	55 209 000
		fra kr 921 121 000 til	
		kr 865 912 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til eget forslag under kap. 260 post 50 om 2 000 flere studieplasser. Dette øker bruken av utdanningslån og behovet for økt rentestøtte. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 55 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	54 959 000
		fra kr 921 121 000 til	
		kr 866 162 000»	

Post 73 Avskrivninger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 94,6 mill. kroner. Dette skyldes i all hovedsak høyere anslag for gjeld som ettergis på grunn av uførhet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Tap på utlån

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 30,9 mill. kroner. Endringen skyldes i all hovedsak at det er anslått et økt behov for avskrivning av lån etter gjeldsordningsloven.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 2,5 mill. kroner som følge av endrede anslag.

Bevilgningsbehovet på posten øker med 7,4 mill. kroner som følge av forslaget om flere studieplasser på praktisk-pedagogisk utdanning, jf. omtale under kap. 260 post 50.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 4,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke utlån som følge av nye studieplasser med 19,9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 24 777 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	90	Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning, økes med	24 777 000
		fra kr 24 343 146 000 til kr 24 367 923 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 49,75 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 54,627 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	90	Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning, økes med	54 627 000
		fra kr 24 343 146 000 til kr 24 397 773 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til eget forslag under kap. 260 post 50 om 2 000 flere studieplasser. Dette øker bruken av utdanningslån. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 92 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 97,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	90	Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning, økes med	97 537 000
		fra kr 24 343 146 000 til kr 24 440 683 000»	

3.3.2.22 KAP. 5310 STATENS LÅNEKASSE FOR UTDANNING

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Nye anslag viser at avskrivningen av gjeld til kvotestudenter fra ODA-land er lavere enn tidligere anslått. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 3,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 29 Termingebyr

Sammendrag

Litt færre låntakere bruker avtalegiro enn tidligere anslått. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på posten med 215 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 89 Purregebyrer

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 67,6 mill. kroner som følge av at færre låntakere mottar andre- og tredjengangs betalingsvarsel enn tidligere anslått.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Redusert lån og rentegjeld

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 607,6 mill. kroner. Hovedårsaken er økt anslag for innbetalinger av lån og renter fra låntakerne. Det ble i 2015 innbetalt 994,1 mill. kroner utover varslet beløp, noe som trolig skyldes det lave rentenivået. Nivået på ekstraordinære innbetalinger videreføres i anslagene for 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 93 Omgjøring av utdanningslån til stipend

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 411,5 mill. kroner som følge av økt anslag for lån som blir omgjort til stipend.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.23 KAP. 5617 RENTER FRA STATENS
LÅNEKASSE FOR UTDANNING

Post 80 Renter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 131,1 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak redusert anslag for påløpte, innbetalte renter fra låntakerne, samt en økning på 40 000 kroner som følge av forslaget om flere studieplasser på praktisk-pedagogisk utdanning, jf. omtale under kap. 260 post 50.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke anslaget for rente-

inntekter som følge av flere studieplasser med 0,1 mill. kroner, tilsvarende en reduksjon på 130 957 000 kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5617		Renter fra Statens låne- kasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med fra kr 3 800 306 000 til kr 3 669 349 000»	130 957 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker

Utredning av differensiert SFO-betaling

SAMMENDRAG

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2016 fattet Stortinget anmodningsvedtak nr. 87 (2015–2016), jf. Innst. 2 S (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 utrede forslag om differensiert oppholdsbetaling i SFO/AKS etter modell fra barnehagene.»

Regjeringen utreder en ordning med differensiert foreldrebetaling i skolefritidsordningen (SFO) etter modell fra ordningen for foreldrebetalingen i barnehagen. Mangel på oppdatert informasjon om hvor mye husholdninger med lav inntekt betaler for SFO i dag gjør beregninger av budsjetteffekten av en slik ordning utfordrende. Det er også en utfordring å beregne effekten av å innføre et eventuelt krav om søskenmoderasjon, som eventuelt også gjelder på tvers av SFO- og barnehagetilbud.

Regjeringen har ikke nå et tilstrekkelig utredet anslag for budsjetteffekten av en ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO. Regjeringen vil utrede dette videre og tar sikte på å komme tilbake til saken i forbindelse med fremleggelsen av budsjettforslaget for 2017.

En ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO medfører behov for en lovendring, som kan gi hjemmel til eventuelt å forskriftsfeste ordningen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Innføring av elleve måneders studiestøtte – oppfølging av anmodningsvedtak

SAMMENDRAG

Det vises til anmodningsvedtak nr. 86 (2015–2016), jf. Innst. 2 S (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 komme tilbake til Stortinget med et konkret opplegg for å innføre 11 måneders studiestøtte med start i 2017 og opptrapping mot 2020.»

I Innst. 12 S (2015–2016) uttalte et flertall i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen:

«Flertallet ber i denne forbindelse regjeringen komme med forslag til jevn og gradvis opptrapping frem mot 2020.»

Regjeringen legger opp til å trappe opp studiestøtten i fire like store skritt, slik at støtten økes med en fjerdedel av basisstøttesatsen for én måned i hvert av årene 2017 til 2020. Etter denne planen vil studentene våren 2017 få utbetalt om lag 2 600 kroner mer i basisstøtte enn med dagens regelverk. Opptrappingsplanen innebærer at støtten i vårsemesteret vil øke tilsvarende i de tre påfølgende årene. Eksamensperioden i vårsemesteret ligger ofte tett opp mot slutten av den perioden utdanningsstøtte gis for. Dette kan skape en vanskelig økonomisk situasjon for studentene, spesielt fordi de har mindre mulighet til å arbeide ved siden av utdanningen i eksamensperioden. Ved å utvide støtteperioden for studenter som mottar støtte i vårsemesteret, avhjelpes denne situasjonen.

Regjeringen er opptatt av at studiefinansieringen skal gi gode vilkår for dem som satser på å ta heltidsstudier. Når det legges opp til betydelige økninger i bevilgningene til utdanningsstøtte over en fireårsperiode, som har til formål å lette den økonomiske situasjonen for dem som ønsker å studere på heltid, mener regjeringen at det er riktig at økningen i støttebeløpet forbeholdes heltidsstudenter.

Regjeringen legger opp til å styrke studiestøtten for dem som tar tertiærutdanning, det vil si studenter i høyere utdanning og fagskoleutdanning. Folkehøgskoleelever som tar eksamensfri utdanning og voksne som tar videregående opplæring eller grunnskoleopplæring vil etter regjeringens forslag ikke omfattes av opptrappingen i støttenivå.

Regjeringen mener at den økte støtten som innføring av elleve måneders studiestøtte innebærer, så langt som mulig bør underlegges de samme betingelsene som gjelder for nåværende støtte. Det betyr at inntil 40 pst. av beløpet som er knyttet til den ellefte måneden vil kunne omgjøres til stipend, dersom vilkårene for omgjøring er oppfylt. Regjeringen foreslår også at ulike stipender for studenter med særskilte

behov, eksempelvis sykestipend og forsørgerstipend, skal gis i den ellefte måneden såfremt vilkårene ellers er oppfylt.

Støttebeløpet som er knyttet til den ellefte måneden, vil etter forslaget bli gitt for den perioden som følger umiddelbart etter vårsemesterets slutt. For de aller fleste studenter betyr dette at beløpet vil bli utbetalt 15. juni. I 2017 vil studentene likevel trolig få utbetalt økningen sammen med nåværende siste ordinære støtteutbetaling i midten av mai. Dette skyldes at IKT-løsningen for ny utbetalingsprofil sannsynligvis ikke vil være ferdig tidsnok til at beløpet kan betales ut i egen utbetaling i juni dette året.

Formålet med å innføre elleve måneders studiestøtte er å legge bedre til rette for gjennomføring av heltidsstudier. Kunnskapsdepartementet vil i implementeringen følge med på hvilken effekt tiltaket har på gjennomføringsgraden i høyere utdanning og fagskoleutdanning.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ser ingen grunn til utsetting av studenters økonomiske mulighet til å konsentrere seg om sine studier på slutten av vårsemesteret til 2020. Dette medlem mener en styrket studiefinansiering vil gi kvalitet i utdanningen, sikre ordnede forhold i flere tjenestenæringer der studenter arbeider, men har kortvarig tilknytning til arbeidssted. I tillegg vil dette gjøre det lettere for flyktninger å komme seg i arbeid og senke inntektstapet ved å gå fra dagpenger til studiestøtte.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre elleve måneders studiefinansiering umiddelbart med første fulle utbetaling juni 2017. Alle grupper unnlatt i gjeldende opptrappingsplan, tas med.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en opptrappingsplan for økning av utdanningsstøtten til 1,5 G innen 2020 ved behandlingen av statsbudsjettet for 2017.»

Sekundært vil dette medlem vise til viktigheten av livslang læring for omstilling og vekst samt folkehøgskolens rolle i utdanningssystemet. Dette medlem mener studenter bør ha tid til å prioritere utdanningen sin selv om den er eksamensfri. Dette medlem mener alle grupper omfattet av Lånekassen bør inkluderes i opptrappingsplanen for studiestøtte slik at de slipper å arbeide mer enn normalt mot slutten av semesteret.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen inkludere deltidsstudenter i tertiærutdanning, folkehøgskolestudenter og voksne som tar videregående opplæring eller grunnskoleopplæring i opptrappingen av utdanningsstøtten. Dersom utdanningsløpet er ferdig tidlig i semesteret, skal siste utbetaling av utdanningsstøtte være måneden etter semesterets slutt.»

Omleggingen av grunnstipendordningen i 2015–2016 – vurdering av effekter

SAMMENDRAG

Kunnskapsdepartementet informerte i Prop. 1 S (2015–2016) Stortinget om at departementet ville følge nøye med på effektene av endringene i vilkårene for grunnstipend, og at regjeringen ville komme tilbake med en nærmere omtale av dette i revidert nasjonalbudsjett for 2016.

Målgruppen for ordningen med grunnstipend til elever i videregående opplæring er elever fra familier med særlig svak økonomi. Stipendet skal bidra til å dekke levekostnader for å gjøre det mulig å gjennomføre videregående opplæring. Reglene for hvem som kan motta grunnstipend ble endret med virkning fra undervisningsåret 2015–2016. Formålet med endringen var å bedre målrettingen av ordningen. Før endringen mottok om lag 70 000 elever grunnstipend. Dette utgjorde i underkant av 40 pst. av alle elever i videregående opplæring. I statsbudsjettet for 2015 ble det lagt til grunn at endringene i ordningen ville innebære at antallet mottakere ble redusert til om lag 22 000 eller 12 pst. av elevene.

Antallet elever som mottar grunnstipend har som forventet gått betydelig ned i inneværende undervisningsår, men mindre enn lagt til grunn i saldert budsjett 2016, jf. omtale under kap. 2410 post 70. Om lag 17 000 elever har fått innvilget grunnstipend i undervisningsåret 2015–2016. Dette utgjør 9,5 pst. av alle elevene i videregående opplæring. Til sammenligning viser tall fra SSB at andelen fattige barn i Norge de senere årene har ligget på 7,6 pst. Antallet elever som mottar grunnstipend er noe lavere enn det som ble lagt til grunn for budsjettet for 2015. Kunnskapsdepartementet vil understreke at 22 000 mottakere ikke var et mål i seg selv, men et anslag på hvor mange elever som ville motta stipend basert på nye regler.

Om lag 63 pst. av mottakerne mottar høyeste sats på 3 020 kroner per måned, mens henholdsvis ca. 17 og ca. 18 pst. mottar mellomste og laveste sats. Videre er det en liten andel på ca. to pst. som mottar en redusert sats på grunn av behovsprøving mot egen inntekt. Det betyr at flertallet av dem som får grunnstipend får et vesentlig høyere stipend enn de ville fått

etter tidligere regler. Dette er i tråd med intensjonene med omleggingen av ordningen. Blant dem som har fått innvilget grunnstipend er gjennomsnittlig forsørgerinntekt på om lag 280 000 kroner per år.

Inntektsgrensene og øvrige vilkår i ordningen ble valgt etter en grundig vurdering av hva som i størst mulig grad balanserer hensynene til at ordningen skal være målrettet mot elever fra familier med svak økonomi og gi likt resultat i situasjoner der forsørgerne har tilnærmet samme forutsetninger for å forsørge eleven. Inntektsgrensene er fastsatt med utgangspunkt i inntektsgrensene i bidragsforskuddsordningen, som er basert på blant annet SIFOs referansebudsjett og SSBs forbruksundersøkelser. Grensene vurderes derfor å gi et godt mål på hvor store midler forsørgere trenger til bolig, underhold, skatt mv.

Stipendet skal som hovedregel behovsprøves mot begge forsørgernes inntekt, uavhengig av om eleven bor sammen med begge forsørgerne. Det er i regelverket gitt unntak fra denne hovedregelen i tilfeller der det er dokumentert at eleven ikke kan få tilskudd fra en av forsørgerne av særlig tyngende sosiale grunner. Klagenemnda i Lånekassen har i en klagesak konkludert med at unntaksregelen omfatter situasjoner der det dokumenteres at en av forsørgerne mangler bidragsevne. I slike tilfeller vil behovsprøvingen heretter foretas kun mot inntekten til hovedforsørgeren.

Kunnskapsdepartementet mener at den nye ordningen treffer målgruppen langt bedre enn den tidligere ordningen og at de fleste elever fra familier med svak økonomi kommer bedre ut med dagens ordning. Dette henger sammen med at flertallet av de som mottar grunnstipend får høyeste sats og dermed 10 000 kroner mer i stipend per år.

Kunnskapsdepartementet vil løpende følge med på hvordan ordningen virker og vurdere hvorvidt det er behov for en større evaluering på et senere tidspunkt.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.3 Kulturdepartementet

3.3.3.1 KAP. 315 FRIVILLIGHETSFORMÅL

Post 21 Forskning og utredning

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 0,8 mill. kroner for å dekke driftsutgiftene ved videreutvikling av Frivillighetsregisteret. Disse utgiftene har tidligere vært budsjettet på tilskuddspost, kap. 315 post 74, men er etter sin art utgifter til kjøp av varer og tjenester. Bevilgningen på post 74 foreslås redusert tilsvarende, jf. omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 (Ny) Støtte til idrettsanlegg

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	73	(Ny) Støtte til idrettsanlegg, bevilges med	50 000 000»

Post 74 Frivillighetsregister, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 0,8 mill. kroner, jf. omtale ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 80 (Ny) Integrering

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	80	(Ny) Integrering, bevilges med	10 000 000»

Post 82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg

Sammendrag

Ordningen for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg ble opprettet i 2010. Formålet med ordningen er å lette finansieringen av anleggsinvesteringer for idrettslag og foreninger.

I saldert budsjett 2016 er det bevilget 142,9 mill. kroner til ordningen. Lotteritilsynet har i 2016 mottatt 410 søknader om kompensasjon, med et samlet søknadsbeløp på om lag 200 mill. kroner. Økningen i søknadsmengde følger av at idrettslagene i økende grad investerer i egne anlegg. Godkjent søknadsbeløp vil først være klart når tilsynet har sluttført søknadsbehandlingen. Det godkjente søknadsbeløpet vil erfaringsvis være noe lavere enn det omsøkte.

For å imøtekomme økt etterspørsel foreslås det at bevilgningen på posten økes med 50 mill. kroner. Reglene for ordningen er slik at dersom bevilgningen ikke rekker til full kompensasjon, vil den prosentvise avkortningen være lik for alle godkjente søknader.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til proposisjonen og forslaget om å øke bevilgningen med kun 50 mill. kroner opp til en samlet bevilgning på 192,9 mill. kroner. Dette til tross for at de innkommende søknadene beløper seg til 200 mill. kroner. Dette medlem viser til at dette betyr at regjeringen spekulerer i at den godkjente søknadssummen vil være lavere enn samlet omsøkt beløp. Dette medlem vil påpeke at dersom bevilgningsøkningen ikke er tilstrekkelig til å innfri alle godkjente søknader fullt ut, så vil idrettslagene oppleve en avkortning. Det vil påvirke økonomien i anleggsprosjektene svært negativt og føre til økonomiske konsekvenser for de søkerne som har regnet med momskompensasjon for blant annet å innfri gjeld.

Dette medlem mener det er urimelig at idrettslagene risikerer å straffes økonomisk gjennom avkortning i momsrefusjon som følge av at bevilgningen er for liten. En underfinansiert rammestyrte ordning oppleves som urettferdig og vilkårlig. For å unngå en slik usikkerhet og sikre frivillige organisasjoner samme vilkår som kommuner og private utbyggere, har Senterpartiet derfor foreslått å gjøre ordningen med kompensasjon til en rettighet og ikke avhengig av årlige bevilgninger. Dette medlem viser i den forbindelse til Senterpartiets representantforslag i Dokument 8:22 S (2014–2015) og Innst. 241 S (2014–2015) der Senterpartiet fikk gjennom-

slag for forslaget om å gjøre ordningen regelstyrt. Dette vil gi større forutsigbarhet og bedre understøtte den lokale og frivillige innsatsen som er avgjørende for å realisere sårt tiltrengte idrettsanlegg.

Dette medlem er overrasket og svært skuffet over at regjeringen har valgt ikke å følge opp den tidligere flertallsinnstillingen. I stedet opprettholder regjeringen usikkerhet for de idrettslag som påtar seg et samfunnsansvar og søker om refusjon for sine momsutgifter.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 7,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 57,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med fra kr 142 919 000 til kr 200 019 000»	57 100 000

Post 86 Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge
Sammendrag

Sykkel-VM 2017 i Bergen

Stortinget har gitt samtykke til at Kulturdepartementet kan inngå avtale med arrangøren av Sykkel-VM i Bergen i 2017 om at staten forplikter seg til å dekke utgifter til veg-, politi-, sikkerhets- og kollektivtiltak og frivillighetsprogram på inntil 30 mill. kroner, jf. Innst. 260 S (2013–2014) og Prop. 93 S (2013–2014). Mesterskapet skal avholdes i september 2017. Tiltaket vil bidra til arbeid og aktivitet i et område som er sterkt berørt av lavere oljepris.

Sykkel-VM er et stort arrangement, med et stramt planleggings skjema. For å sikre framdriften i planleggingen av mesterskapet, er det behov for å utbetale størstedelen av det statlige tilskuddet allerede i 2016. Det foreslås med bakgrunn i dette å utbetale 21 mill. kroner i tilskudd til arrangøren Bergen 2017 AS i inneværende år. Det resterende beløpet av tilsagnsfullmakten vil bli behandlet i forbindelse med statsbudsjettet for 2017.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 21 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til Folkehelseaksjon i forbindelse med sykkel-VM i Bergen med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 22 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med fra kr 5 000 000 til kr 27 000 000»	22 000 000

Post 87 (Ny) Tilskudd til X Games Oslo

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til X Games Oslo med 8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	87	(Ny) Tilskudd til X Games Oslo, bevilges med	8 000 000»

Komiteens medlem fra Senterpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.2 KAP. 320 ALLMENNE KULTURFORMÅL

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Norsk kulturråd har over tid belastet Norsk kulturfond for enkelte driftsutgifter knyttet til tilskuddsordninger, råd og utvalg. I 2016 utgjør dette 9,4 mill. kroner. Dette er utgifter som etter sin art ikke skal dekkes av bevilgningen til Norsk kulturfond på post 55, men av driftsbevilgningen til Norsk kulturråd på post 1. Som følge av dette foreslås bevilgningen på posten økt med 9,4 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på kap. 320 post 55, jf. omtale nedenfor.

Det statlige arbeidet med Den kulturelle skolesekken er fra 2016 organisert som en virksomhet under Kulturdepartementet, ved at Rikskonsertene er gitt et nytt og utvidet mandat, jf. Prop. 1 S (2015–2016) Kulturdepartementet. Oppgaver og stillinger knyttet til Den kulturelle skolesekken i Norsk kulturråd er fra 2016 overført til Rikskonsertene. Som følge av dette foreslås det å redusere bevilgningen med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 323 post 1, jf. omtale nedenfor.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 7,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 53 Sametinget

Sammendrag

I 2017 feires 100-årsjubileet for samenes første landsmøte. Landsmøtet, som fant sted 6. februar 1917, la grunnlaget for valg av denne datoen som Samefolkets dag.

Regjeringen foreslår å øke tilskuddene til Sametinget med totalt 4 mill. kroner til forberedelsene og gjennomføringen av den nasjonale feiringen av Tråante 2017 (samejubileet). Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner til dette formålet. I tillegg vil det bli gitt et tilskudd på 1 mill. kroner av gjeldende bevilgning til allmenne kulturformål under kap. 320 post 79. Videre foreslås 1 mill. kroner utbetalt fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, jf. omtale under kap. 560 post 50 nedenfor.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til egne merknader under kap. 560 post 50.

Post 55 Norsk kulturfond

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 9,4 mill. kroner, mot tilsvarende økning under kap. 320 post 1, jf. omtale ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til Melahuset med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
320		Allmenne kulturformål	
	78	Ymse faste tiltak, økes med fra kr 37 298 000 til kr 39 298 000»	2 000 000

Post 85 Gaveforsterkningsordning

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 22,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 22,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
320		Allmenne kulturformål	
	85	Gaveforsterkningsordning, reduseres med fra kr 45 000 000 til kr 22 500 000»	22 500 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet synes det er positivt at private midler bidrar til å styrke kulturinstitusjoner og realisere kunstprosjekter. Samtidig er det en bekymring at gaveforsterkningsordningen ikke sikrer at kunstnerisk kvalitet og geografisk fordeling blir ivaretatt ved fordeling av statlige midler. Slik sett er det problematisk at private aktører på denne måten overstyrer hvilke deler av kultursektoren som får midler. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 15 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
320		Allmenne kulturformål	
	85	Gaveforsterkningsordning, reduseres med fra kr 45 000 000 til kr 30 000 000»	15 000 000

3.3.3.3 KAP. 323 MUSIKKFORMÅL

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 1,5 mill. kroner for å dekke økte utgifter i Rikskonsertene ved overtakelse av oppgaver knyttet til Den kulturelle skolesekken, jf. tilsvarende reduksjon under kap. 320 post 1.

Kulturdepartementet leier lokaler i Schous-kvartalet i Oslo, som disponeres av Riksscenen – scene for nasjonal og internasjonal folkemusikk, joik og folkedans. Tidligere har leiekostnadene vært dekket av tilskuddsrammen til Riksscenen, som bevilges under kap. 323 post 78. Kulturdepartementet legger opp til å videreføre leieavtalen før kontrakten utløper i 2029 og stille lokalene til disposisjon for Riksscenen. Bevilgningen på posten foreslås som følge av dette økt med 7 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon i tilskuddet til Riksscenen under kap. 328 post 78.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 8,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Ymse faste tiltak

Sammendrag

Tilskuddet til Riksscenen foreslås redusert med 7 mill. kroner, mot tilsvarende økning under kap. 323 post 1, jf. omtale ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.4 KAP. 326 SPRÅK-, LITTERATUR- OG BIBLIOTEKFORMÅL

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten omfatter drift av Nasjonalbiblioteket, Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek og

Språkrådet. I bevilgningen er det fra 2015 tatt hensyn til nettoordningen for statlig betalt merverdiavgift. Da nettoordningen ble innført i 2015 ble det ved en feil trukket ut 1,6 mill. kroner for mye fra posten.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 1,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.5 KAP. 328 MUSEUMS- OG ANDRE KULTURVERNFORMÅL

Post 70 Det nasjonale museumsnettverket

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til Outsider Art, Sør-Troms museum med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med fra kr 1 173 881 000 til kr 1 174 881 000»	1 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 21 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 21 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med fra kr 1 173 881 000 til kr 1 194 881 000»	21 000 000

3.3.3.6 KAP. 340 DEN NORSKE KIRKE

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår å redusere bevilgningen med 26 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 26 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
340	1	Den norske kirke Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 289 538 000 til kr 1 263 614 000»	25 924 000

3.3.3.7 KAP. 342 KIRKEBYGG OG GRAVPLASSER

Post 60 Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 5,6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
342	60	Kirkebygg og gravplasser Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres, økes med fra kr 44 407 000 til kr 50 007 000»	5 600 000

3.3.3.8 KAP. 3334 FILM- OG MEDIEFORMÅL

Post 70 Gebyr

Sammendrag

Inntektene under denne posten omfatter gebyr for registrering og merking av videogram, som fastsettes årlig av Stortinget, jf. § 10 i lov om film og videogram. Inntektene er redusert som følge av nedgang i omsetningen av dvd og blu-ray de senere årene.

Det foreslås på bakgrunn av dette å redusere bevilgningen på posten med 7,5 mill. kroner, til 2,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker**Internasjonale sykkelritt**

SAMMENDRAG

I statsbudsjettet for 2016 er det opprettet en ny, generell tilskuddspost for internasjonale sykkelritt i Norge, jf. Innst. 14 S (2015–2016). Bevilgningen på posten er på 5 mill. kroner.

Kulturdepartementet tar sikte på å fordele bevilgningen på tre internasjonale sykkelritt i Norge: Tour des Fjords, Tour of Norway og Ladies Tour of Norway. Sammen med Arctic Race of Norway er disse tre rittene de største internasjonale sykkelrittene i Norge med deltakende lag på UCI WorldTeams og UCI Women's Teams nivå. Arctic Race of Norway mottar statlig støtte over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. Kulturdepartementet ønsker å bidra til utvikling og økt oppmerksomhet om kvinnesykling. Bevilgningen vil derfor bli fordelt med 1,5 mill. kroner til Tour des Fjords, 1,5 mill. kroner til Tour of Norway og 2 mill. kroner til Ladies Tour of Norway.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Festivalstøtteordningen

SAMMENDRAG

Ordningen for festivalstøtte er fra 2016 endret og lagt til Norsk kulturfond, jf. Innst. 14 S (2015–2016) og Prop. 1 S (2015–2016). Stortinget har bedt Kulturdepartementet om å meddele kriteriene for den nye festivalordningen så raskt som mulig. Norsk kulturråd har lagt opp til at forslag til ny festivalstøtteordning skal behandles endelig av rådet i desember 2016. Kulturdepartementet vil meddele kriteriene for Stortinget etter dette.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Arbeidstidsavtale for prestene – budsjettmessige konsekvenser

SAMMENDRAG

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2015–2016) ba flertallet i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen Kulturdepartementet om å komme nærmere tilbake til budsjett- og kapasitetsmessige konsekvenser av

ny arbeidstidsavtale for prester, jf. Innst. 12 S (2015–2016).

Med virkning fra 1. januar 2016 fikk de fleste prester definert arbeidstid. Prestetjenesten var tidligere ikke tidsregulert, men det var en forutsetning at prestene ikke skulle arbeide mer enn fem dager i uken. Avtalen innebærer at de fleste prester nå har en arbeidsuke på 35,5 timer, og tillegg for eksempelvis arbeid på helligdager.

Samtidig med dette ble avtalen som regulerte prestenes beredskapstjeneste, som innebærer at en prest skal være tilgjengelig til enhver tid, avvirket. Beredskapstjeneste inngår også i den nye avtalen, men til en langt lavere kostnad enn tidligere. Etter forutsetningene skal merutgiftene ved den nye arbeidstidsavtalen dekkes ved innsparinger som avviklingen av beredskapsordningen innebærer.

Det var Den norske kirkes presteforening som valgte å si opp avtalene som regulerte forholdet mellom prestenes arbeids- og fritid, og som krevde en ny arbeidstidsavtale. Arbeidstidsavtalen ble inngått uten at det ble framsatt krav om økte budsjетtrammer. Det har tatt tid å implementere den nye avtalen. Det pågår arbeidsplanlegging for inneværende år, og departementet vil måtte komme nærmere tilbake med vurdering av eventuelle budsjett- og kapasitetsmessige konsekvenser av avtalen på et senere tidspunkt.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Norsk helsearkiv og Arkivverkets fellesdepot

SAMMENDRAG

Det er fastsatt i lov om spesialisthelsetjenester m.m. § 3-2 a. at virksomheter i spesialisthelsetjenesten skal avlevere pasientjournalarkiv til Norsk helsearkiv.

Statsforvaltningen skal ifølge arkivloven § 10 avlevere eldre og avsluttete arkiv til Arkivverket. Fordi Arkivverket ikke har tilstrekkelig depotkapasitet, har ikke statsforvaltningen etter 1. januar 2015 fått avlevert arkivmateriale til Riksarkivet, Statsarkivet i Oslo og Statsarkivet i Hamar.

På oppdrag fra Kulturdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet utarbeidet Statsbygg i 2013 et forprosjekt for et bygg på Tynset for mottak, bevaring og tilgjengeliggjøring av arkivmateriale. En ekstern kvalitetssikring av forprosjektet konkluderte med at et betydelig innsparingspotensial burde utnyttes før prosjektet kunne anses tilstrekkelig modent for realisering.

Norsk helsearkiv skal digitalisere mottatte pasientjournaler så langt det er mulig. Med utstrakt

digitalisering av papirdokumentene og kassering av originaler, vil behovet for magasinplass for papirarkiv bli redusert. Digitalisering vil også føre til økt tilgjengelighet til dokumentene. I Prop. 1 S (2015–2016) opplyste Kulturdepartementet at regjeringen vil legge et digitaliseringsanlegg for arkiv på Tynset, mens magasinering av papirarkiv lokaliseres et annet sted.

Regjeringen har arbeidet videre med dette og ønsker å realisere en løsning som innebærer en betydelig reduksjon i kostnadene sammenliknet med forprosjektet fra 2013.

Statsbygg har, som ledd i dette, fått i oppdrag å utarbeide en mulighetsstudie med rom- og funksjonsprogram for et arealeffektivt arkivbygg på Tynset. I studien er det lagt til grunn at bygget skal omfatte mottak av papirarkiv, digitalisering av disse, oppbevaring og tilgjengeliggjøring av de digitale versjonene, kassasjon av papirarkiver som ikke skal bevares, samt i tillegg mottak, bevaring og tilgjengeliggjøring av elektroniske pasientjournaler som skal avleveres til Norsk helsearkiv. I utredningsoppdraget er det lagt til grunn at alle funksjoner knyttet til Norsk helsearkiv med unntak av bevaring av et utvalg papirarkiv skal ivaretas i arkivbygget på Tynset. De mest arbeidskraftintensive funksjonene er knyttet til digitalisering og IT-funksjoner.

Kulturdepartementet undersøker nå flere løsninger for depot for bevaring av eldre og avsluttete papirbaserte arkiv fra statsforvaltningen. Dette gjelder bl.a. om fellesdepotet kan samlokaliseres med Nasjonalbibliotekets fjellanlegg i Mo i Rana. Estimerer fra arbeidet så langt viser at kostnadene kan bli betydelig lavere ved å lokalisere depotet for permanent oppbevaring av papirarkiv til fjellanlegget i Mo i Rana framfor det prosjekterte bygget på Tynset.

Regjeringen vil innen utgangen av 2016 komme tilbake til Stortinget på egnet måte når pågående utredninger er gjennomført og beslutningsgrunnlaget anses tilstrekkelig.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Overføring av ansvaret for Nasjonalt pilegrimssenter til Kulturdepartementet

SAMMENDRAG

Det vises til omtale under Klima- og miljødepartementet, Andre saker.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.4 Justis- og beredskapsdepartementet

3.3.4.1 KAP. 61 HØYESTERETT

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Lønnsjustering for høyesterettsdommere fastsettes av Stortinget. Lønnen til dommere i Høyesterett ble regulert med virkning fra 1. oktober 2015, jf. Innst. 170 S (2015–2016) Innstilling fra Stortingets presidentskap om regulering av lønnen for Høyesteretts medlemmer. Virkningen for perioden 1. oktober 2015 til 31. desember 2016 er beregnet til å utgjøre 0,3 mill. kroner. Det er ikke tatt høyde for dette i saldert budsjett 2016.

I bevilgningsforslaget i Prop. 1 S (2015–2016) var lønnsoppjøret for dommerne i Høyesterett per 1. oktober 2013 ved en feil ikke medregnet. Helårsvirkningen i 2016 er anslått til 1,5 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 61 post 1 med 1,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.2 KAP. 400 JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å bevilge 11 mill. kroner til etablering av en høygradert mobilkommunikasjonsløsning for sivil sektor. Formålet er å legge til rette for mer effektiv samhandling i regjeringen om gradert og fortrolig informasjon. Forsvarsdepartementet vil sørge for tilsvarende anskaffelse for militær sektor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Anslag økte asylankomster – avsetning til senere fordeling

Sammendrag

Grunnet stor usikkerhet knyttet til hvordan økningen i asylankomster høsten 2015 ville påvirke utgiftene i 2016, ble det i saldert budsjett 2016 bevilget 2 mrd. kroner på posten til senere fordeling. Bevilgningen var basert på et anslag for utgiftsøkninger de asylsøkerne som ankom sent i 2015 ville medføre på kap. 225 post 64, kap. 490 postene 21, 60, 70 og 75, kap. 496 postene 60 og 61, kap. 497 post 60, kap. 854 post 65 og kap. 856 post 1. Det foreligger nå oppdaterte prognoser og budsjettberegninger for disse pos-

tene, jf. omtale nedenfor. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 2 mrd. kroner.

Utgiftsøkningene på ovennevnte poster er samlet høyere enn reduksjonen av bevilgningen på kap. 400 post 22. Dette skyldes hovedsakelig at bosettingen av personer med oppholdstillatelse går raskere enn ventet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 23 Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, kan overføres

Sammendrag

Det vises til omtale av oppgradering av sikkerheten ved Oslo tinghus under kap. 410 post 1 om bedre sikkerhets- og adgangskontroll i Oslo tinghus. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 400 post 23 med 2,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.3 KAP. 3400 JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Post 4 Anslag økte asylankomster – avsetning til senere fordeling, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

I saldert budsjett ble det lagt til grunn at 1 mrd. kroner av avsetningen til økte asylankomster på kap. 400 post 22 kan føres som offisiell utviklingshjelp over kap. 3400 post 4. Det foreligger nå oppdaterte prognoser for bevilgningsbehovet på ODA-poster tilknyttet utlendingsfeltet. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1 mrd. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.4 KAP. 410 DOMSTOLENE

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Lønnsjustering

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsatte 30. november 2015 lønnsendringer for dommere i tingrettene og lagmannsrettene med virkning fra 1. oktober 2015. Det er ikke tatt høyde for disse utgiftene i saldert budsjett 2016. Virkningen for perioden 1. oktober 2015 til 31. desember 2016 er beregnet til å utgjøre 29,4 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med dette beløpet.

Sikkerhet i Oslo tinghus

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 410 post 1 med 2,5 mill. kroner til etablering av bedre sikkerhets- og adgangskontroll i Oslo tinghus, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 400 post 23.

Sakskostnader Finnmarksloven

Det vises til omtale av forslag til endringer i Finnmarksloven under kap. 470 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 410 post 1 med 1,3 mill. kroner.

Driftsmidler i domstolene

Det vises til flertallsmerknad i Innst. 6 S (2015–2016):

«Flertallet vil også vise til at samarbeidspartiene har bedt regjeringen vurdere ytterligere økninger til domstolen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2016.»

Regjeringen ønsker å øke kapasiteten og redusere saksbehandlingstiden i domstolene gjennom modernisering og omorganisering. Regjeringen vil vurdere ulike tiltak for å nå denne målsettingen, og kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

Drammen tinghus

Det vises til flertallsmerknad i Innst. 6 S (2015–2016):

«Dette flertallet vil vise til at samarbeidspartiene har bedt regjeringen vurdere prosjekteringsmidler til nytt tinghus i Drammen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2016.»

Regjeringen har igangsatt konseptvalgutredninger for Bergen tinghus og Stavanger tinghus. Regjeringen vil vurdere behovet for nytt tinghus i Drammen i sammenheng med disse prosjektene, når tiltakene er ferdig utredet.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 30,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til nytt tinghus i Drammen, midler til utredning, med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning

på 34 650 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 064 183 000 til kr 2 098 833 000»	34 650 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 40,65 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 064 183 000 til kr 2 104 833 000»	40 650 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.5 KAP. 3410 DOMSTOLENE

Post 2 Saks- og gebyrinntekter jordskiftedomstolene Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder i hovedsak gebyrinntekter fra partene i jordskiftedomstolene.

Det vises til omtale av økningen i rettsgebyret i Prop 1 S (2015–2016) Justis- og beredskapsdepartementet. Det forventes nå at enkelte av sakene etter ny rettsmiddelordning vil bli avsluttet først i 2017. En del av gebyrinntektene forventes derfor ikke å komme før i 2017. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 2,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.6 KAP. 414 FORLIKSRAÐ OG ANDRE DOMSUTGIFTER

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder blant annet utgifter til sakkyndige i barnesaker for domstolene og forliksrådene samt utgifter til tolker i sivile saker der partene har krav på tolk.

Oppdaterte prognoser for forventet antall saker tilsier at utgiftene på posten vil bli høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2016. Det skyldes blant annet en økning i antall barnesaker i domstolene og økt bruk av tolk i tvistesaker. Det foreslås å øke bevilgningen med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.7 KAP. 430 KRIMINALOMSORGEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til prosjektering av nytt fengsel i Agder.

I Meld. St. 12 (2014–2015) Utviklingsplan for kapasitet i kriminalomsorgen beskrives behovet for straffegjennomføringskapasitet i årene som kommer. Det er primært behov for lukkede fengselsplasser, og det samlede behovet er beregnet til 500 nye plasser innen 2020. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner til prosjektering av nytt fengsel i Agder. Prosjekteringen legger til grunn at fengselet etableres som et ordinært byggeprosjekt med utgangspunkt i standard byggemetode for nye fengselsbygg (Modell 2015) med 96 plasser. Denne strategien bidrar til raskest mulig gjennomføring. Antall plasser ved fengselet vil utredes nærmere som del av prosjekteringen. Fengselet skal etableres i Mandal.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det er et stort behov for fengselsplasser i Norge, og det haster derfor med å bygge de fengsler som er planlagt. I Agder er det planlagt å bygge to fengsler. Dette medlem mener at det vil være den beste løsningen om begge bygges samtidig. Dette medlem viser videre til behov for utvidelse av antall fengselsplasser ved Hustad fengsel og Vik

fengsel med ferdigstilling i 2017. Det foreslås å bevilge totalt 50 mill. kroner til dette, hvorav 40 mill. kroner fremkommer av denne posten, mens 10 mill. kroner som øremerkes Froland fengsel, fremkommer av post 45.

Dette medlem viser til at Senterpartiet stemte imot at det skulle opprettes fengselsplasser for norske innsatte i Nederland. Senterpartiet ønsker å få avviklet denne avtalen snarest mulig. Bevilgningen til dette foreslås redusert med 100 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 60 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	50 000 000
		fra kr 4 085 224 000 til	
		kr 4 035 224 000»	

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til Froland fengsel, midler til utredning, med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorgen	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med	5 000 000
		fra kr 60 872 000 til	
		kr 65 872 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorgen	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	10 000 000
		fra kr 60 872 000 til kr 70 872 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.8 KAP. 440 POLITIDIREKTORATET – POLITI- OG LENSMANNSETATEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Norsk bidrag til fellesoperasjoner i Middelhavet

I saldert budsjett 2016 er det ikke tatt høyde for videreføring av det norske bidraget til Frontex-operasjonen Triton i andre halvår av 2016. 2015 var første gang Norge bidro med skip til en slik operasjon i Middelhavet. Fartøyet har per mai 2016 bidratt til å redde over 17 000 personer. Justis- og beredskapsdepartementet har etter ønske fra Frontex inngått avtale om leie av skip som forlenger bidraget i ytterligere seks måneder, fra 16. mai til 16. november 2016. De ekstraordinære merutgiftene dette medfører for politiet, anslås til 63,4 mill. kroner, hvor 29,5 mill. kroner forventes refundert av Frontex. Politiet dekker ordinære lønnsutgifter for eget personell innenfor gjeldende bevilgning. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 63,4 mill. kroner.

Grunnet uforutsette merutgifter for inneværende operasjon som følge av drift, ombygginger og utstyr til personell og migranter, øker utgiftene med 16,5 mill. kroner. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 16,5 mill. kroner. Driftsutgiftene refunderes av Frontex, og er anslått til 8 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 3440 post 2.

Justis- og beredskapsdepartementet har etter ønske fra Frontex også forlenget avtale med Rednings-selskapet om leie av redningsskøyte til bruk i fellesoperasjonen Poseidon i ytterligere 6 måneder, fra 15. juni til 15. desember 2016. Fartøyet har per mai 2016 bidratt til å redde over 5 200 personer. De an-

slåtte ekstraordinære merutgiftene for politiet i 2016 som følge av dette på om lag 4 mill. kroner dekkes innenfor gjeldende bevilgning på kap. 440 post 1.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 79,9 mill. kroner.

Frontex-kontingent

Europarådet besluttet i desember 2015 å øke budsjettene til operasjonene Triton og Poseidon utover det som var lagt til grunn i saldert budsjett 2016. Norges andel er beregnet å øke med 27,4 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 27,4 mill. kroner.

Oppgradering av sikkerheten på Storskog grensepasseringssted

I en tid da Schengen-samarbeidet har vært under sterkt press, vil regjeringen øke sikkerheten ved Norges Schengen-yttergrense for å ivareta vårt ansvar og stå bedre rustet til å kontrollere hvem som tar seg inn i riket. Det foreslås derfor å oppføre en port og et sikkerhetsgjerd ved passeringsområdet. Merutgiftene for tiltaket er anslått til 3,6 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med dette beløpet.

Forprosjektering av nasjonalt beredskapssenter

Det er i saldert budsjett 2016 bevilget 25 mill. kroner til forprosjektering av nytt beredskapssenter for politiets nasjonale beredskapsressurser på kap. 440 post 1. Fremdriften i prosjekteringsarbeidet tilsier at det er behov for ytterligere 15 mill. kroner til dette arbeidet i 2016. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 15 mill. kroner.

Inndekning

Det vises til forslag om endringer i UDIs IKT-systemer som følge av endringene i utlendingsloven under kap. 490 post 1. Som delvis inndekning for denne utgiftsøkningen foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 5 mill. kroner.

Redusert bruk av fakturering mellom politiets virksomheter

Justis- og beredskapsdepartementet har fullmakt til å kunne overskride bevilgningen på kap. 440 post 1 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3440 post 2. En betydelig andel av inntektsbevilgningen på kap. 3440 post 2 knytter seg til internfakturering i etaten. Som følge av reduksjonen i antall distrikter og omgjøring i bruk av lønnsystemet forventes det redusert bruk av internfakturering. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 50 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 3440 post 2.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 440 post 1 med 70,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgning til Statens barnehus, styrking, med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 75 900 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 14 503 299 000 til kr 14 579 199 000»	75 900 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det fra flere politidistrikt har kommet varsel om at det ikke er tilstrekkelige midler til å drive forebyggende arbeid, etterforskning og opprettholde beredskapen. Dette medlem mener det er avgjørende at politidistriktene styrkes. Det foreslås derfor å øke midlene til politidistriktene med 100 mill. kroner. Dette medlem foreslår å omprioritere omstillingsmidler gitt i forbindelse med den såkalte nærpolitireformen som Senterpartiet er svært kritisk til på grunn av sentraliseringen den medfører, til operativt arbeid i politidistriktene. Dette utgjør en besparelse på 40 mill. kroner. Dette medlem viser videre til at antall ansatte i politidirektoratet har økt de siste årene og mener at disse pengene heller bør gå til operativt politiarbeid. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen til politidirektoratet med 70 mill. kroner og til generelle driftsutgifter med 11 mill. kroner.

Dette medlem viser for øvrig til forliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre der det er enighet om å bevilge midler til styrking av Statens barnehus med 5 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 16 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 54,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 14 503 299 000 til kr 14 558 199 000»	54 900 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme står at «Det etableres forebyggingskontakter ved relevante politidistrikter som skal være kontaktpunkt ved bekymring om radikaliserings og voldelig ekstremisme, gi råd og videreformidle henvendelser til rette instans». I dag er det kun etablert seks slike kontakter, noe som ikke er tilstrekkelig for faktisk å sikre god forebygging. Derfor foreslår dette medlem å doble bevilgningen til dette formål i tillegg til å støtte flertallets økning til statens barnehus. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 11,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 82 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 14 503 299 000 til kr 14 585 999 000»	82 700 000

Post 25 Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold, overslagsbevilgning

Sammendrag

Posten ble opprettet i forbindelse med stortingsforhandlingene om 2016-budsjettet, jf. Innst. S 2 (2015–2016). Opprettelsen av posten innebærer at visse utgifter til retur av straffedømte utlendinger og asylsøkere med endelig avslag samles på en post, som er gitt stikkordet «overslagsbevilgning».

Regjeringen legger til grunn at formålet med den nye bevilgningen er å tilrettelegge for at politiet hurtig kan øke antallet uttransporteringer, dersom behovet og muligheten oppstår. For 2016 foreslår regjeringen at de variable utgiftene til retur av asylsøkere med avslag, bort- og utviste og dublinere føres på

posten. Dublin-sakene er underlagt særlige frister, og om disse ikke etterleves må saken realitetsbehandles i Norge. Det foreslås derfor at de variable utgiftene i forbindelse med returer fra alle disse returkategorier bevilges på posten, og ikke kun utgiftene knyttet til straffedømte og asylsøkere med endelig avslag, jf. ordlyden i Innst. 2 S (2015–2016).

Regjeringen vil vurdere budsjetteringen på posten i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2017. Det vil ta noe tid å legge om kontoplan og lære opp ansatte til å føre utgifter på den nye posten. Det foreslås derfor at det budsjetteres med forventede utgifter på post 25 fra og med 1. juni 2016. Dette anslås å utgjøre om lag 115 mill. kroner i 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme er svært viktig, og en oppgave som også må gjøres lokalt av de som kjenner forholdene på stedet. Derfor foreslår dette medlem å øke tilskuddsordningen for lokalt arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	60	Tilskudd til kommuner, økes med fra kr 10 000 000 til kr 15 000 000»	5 000 000

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder ulike tilskuddsordninger under politiet.

Som følge av forsinket fremdrift i forskningsprosjektet rettet mot vold i nære relasjoner foreslås det å redusere bevilgningen med 2,3 mill. kroner, mot tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 452 post 1. Det vises til nærmere omtale under kap. 452 post 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 2,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 76 333 000 til kr 73 533 000»	2 800 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.9 KAP. 3440 POLITIDIREKTORATET – POLITI- OG LENSMANNSETATEN

Post 2 Refusjoner mv.

Sammendrag

Redusert bruk av fakturering mellom politiets virksomheter

Som følge av reduksjon i antall distrikter og omgjøring i bruk av lønssystemet forventes det redusert bruk av intern fakturering i politiet. Oppdaterte prognoser tilsier at bevilgningen bør reduseres med 50 mill. kroner. Det foreslås en tilsvarende reduksjon på kap. 440 post 1.

Refusjoner fra Frontex

Det vises til omtale av forlenget norsk deltakelse i Frontex sine operasjoner i Middelhavet under kap. 440 post 1. Frontex refunderer driftsutgiftene til fartøyet og deler av kostnaden til den operative besetningen. Refusjonene i 2016 er anslått å øke med 37,5 mill. kroner. Det foreslås å øke bevilgningen med dette beløpet.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 3440 post 2 med 12,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 6 Gebyr – utlendingssaker

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder gebyr i forbindelse med søknad om statsborgerskap, familieinnvandring og arbeids-, bosettings- og utdanningstillatelser. Oppdaterte prognoser tilsier at gebyrinntektene ved utlendingssaker blir noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 3440 post 6 med 6,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.10 KAP. 444 POLITIETS SIKKERHETSTJENESTE (PST)

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Forbedret nettsikkerhet

Det er behov for forbedret sikkerhet i PSTs graderte nett. Merutgiftene for nødvendige tiltak er beregnet til 9,8 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med dette beløpet.

Livvakttjenesten

Behovet for livvakttjenester har økt sammenlignet med bevilgningsforslaget som lå til grunn for saldert budsjett 2016. Dette skyldes blant annet endringer i regjeringen, økt reiseaktivitet og utgifter knyttet til NATOs generalsekretær når han oppholder seg i Norge. Det foreslås å øke bevilgningen med 17 mill. kroner.

Nye tilleggslokaler til PST

Bevilgningen ble i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2015 økt med 63,5 mill. kroner til nye tilleggslokaler for PST, jf. Prop. 119 S (2014–2015) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2015. Bevilgningen på posten ble deretter redusert med 62 mill. kroner i nysalderingen av 2015-budsjettet grunnet forsinkelser i prosjektet.

Statsbygg er nå ferdig med prosjekteringen av flytting til tilleggslokaler for PST og kostnadsrammen for ombygningene er fastsatt. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 62 mill. kroner.

I saldert budsjett 2016 er det bevilget 35 mill. kroner til husleie knyttet til tilleggslokalene. Det forventes nå at innflytting i de nye lokalene vil skje senere enn tidligere lagt til grunn. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 17,5 mill. kroner som følge av utsatt innflytting i de nye lokalene.

Kvoteflyktninger

Merutgiftene for PST i 2016 som følge av økt uttak av 500 flere syriske overføringsflyktninger til Norge i 2015 ble ved en feil ikke hensyntatt i bevilgningsforslaget i Prop. 1 S (2015–2016). Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 1,1 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 444 post 1 med 72,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.11 KAP. 451 DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Inndekning

Det vises til forslag om systemendringer i UDIs IKT-systemer under kap. 490 post 1. Som delvis inndekning for denne utgiftsøkningen foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 451 post 1 med 5 mill. kroner.

Modernisering av styringssystemet i Sivilforsvarets varslingsanlegg

Sivilforsvarets tyfonanlegg er det eneste systemet for befolkningsvarsling ved nasjonale kriser. FM-nettet benyttes for å overføre analoge radiosignaler til tyfonene. Når FM-nettet legges ned i 2017, vil det ikke lenger være en bærer for signalene som styrer tyfonanlegget. Det foreslås å øke bevilgningen med 17,5 mill. kroner til et nytt styringssystem for tyfonanleggene.

Samlokalisering av nødmeldingssentraler

I saldert budsjett 2016 er det bevilget 22,7 mill. kroner til oppstart av forbedringstiltak, herunder samlokalisering av politiets operasjonssentraler og brannvesenets 110-sentraler. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap skal gjennomføre samlokaliseringen. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 451 post 1 med 22,7 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 455 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 451 post 1 med 35,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.12 KAP. 452 SENTRAL KRISEHÅNTERING

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Installasjon og teknisk drift av gradert beslutnings- og loggføringsverktøy

I statsbudsjettet for 2015 ble det bevilget 5,6 mill. kroner til innføring av beslutnings- og loggføringsverktøyet NBN-CIM på Nasjonalt Begrenset Nett. Installasjonen vil bli slutført i 2016. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 452 post 1 med 0,7 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 455 post 1.

Forsvarsdepartementet har ansvaret for den tekniske driften av verktøyet. Frem til nå har utgiftene blitt dekket av Justis- og beredskapsdepartementet. Det foreslås nå at midlene bevilges på Forsvarsdepartementets budsjett. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 452 post 1 med 5,7 mill. kroner, mot en økning av bevilgningen på kap. 1700 post 1 med 4,7 mill. kroner, og bevilgningen på kap. 1760 post 45 med 1 mill. kroner på Forsvarsdepartementets budsjett.

Oppgradering av teknisk utstyr i situasjonssenteret til JD

Sivilt situasjonssenter i Justis- og beredskapsdepartementet ble etablert i juli 2012. Fra og med 2. kvartal 2014 ble situasjonssenteret satt i døgnkontinuerlig drift. Denne endringen medførte vesentlig økt bruk, og derav forkortet levetid for utstyret i situasjonssenteret. For å fornye nødvendig teknisk utstyr foreslås det å øke bevilgningen med 3,3 mill. kroner. Det foreslås samtidig at bevilgningen på kap. 440 post 70 reduseres med 2,3 mill. kroner som delvis inndeckning for utgiftsøkningen.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 452 post 1 med 1,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.13 KAP. 454 REDNINGSHELIKOPTERTJENESTEN

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Endrede investeringsmilepæler

Det er inngått kontrakt for anskaffelse av 16 nye redningshelikoptre til erstatning for dagens Sea King. De første helikoptrene planlegges levert i

2017. Bevilgningen til redningshelikoptertjenesten foreslås redusert med 30 mill. kroner som følge av fa-seforskyvning av utgifter til 2017.

Valutakursendringer – Sea King 2020

Det er iverksatt en tiltaksplan for eksisterende redningshelikopterflåte som skal bidra til å opprettholde drift og beredskap frem til de nye redningshelikoptrene er innfasnet. Flere kontrakter innenfor Sea King 2020-programmet er inngått i fremmed valuta. Som følge av valutakursendringer knyttet til enkelte av vedlikeholdstiltakene foreslås det å øke bevilgningen med 13,4 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 454 post 45 med 16,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.14 KAP. 455 REDNINGSTJENESTEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Nødnett i Hovedredningsentralene (HRS)

Implementeringen av Nødnett i Hovedredningsentralene er i slutfasen, og overgang til ordinær drift vil medføre økte driftskostnader. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 455 post 1 med 3,8 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 455 post 45.

Samlokalisering av nødmeldingssentraler

Det vises til omtale av samlokalisering av nødmeldingssentraler under kap. 451 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 455 post 1 med 22,7 mill. kroner.

Installasjon og teknisk drift av gradert beslutnings- og loggføringsverktøy

Det vises til omtale av installasjon og drift av gradert beslutnings- og loggføringsverktøy under kap. 452 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 455 post 1 med 0,7 mill. kroner.

Bemanning ved hovedredningsentralene

Det vises til flertallsmerknad i Innst. 6 S (2015–2016):

«Flertallet vil vise til at samarbeidspartiene har bedt regjeringen vurdere økte midler til bemanning ved hovedredningsentralene i forbindelse med revurdert nasjonalbudsjett for 2016.»

Bevilgningen til hovedredningsssentralene ble økt med 9 mill. kroner i 2014. Formålet var blant annet å øke hovedredningsssentralenes operative evne. Hovedredningsssentralene har hatt høy aktivitet i 2015, og antall hendelser var på om lag samme nivå som i 2014. I 2015 er det autorisert fem nye redningsledere, og hovedredningsssentralene ivaretar sin oppgave på en god måte med stabil bemanning og lavt sykefravær. En økning av antall redningsledere er ikke prioritert ifm. revidert nasjonalbudsjett 2016. Regjeringen vil fortløpende vurdere behovet for ressurser til hovedredningsssentralene, og vil komme tilbake til spørsmålet om økte bevilgninger dersom situasjonen endrer seg.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 455 post 1 med 19,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det vises til omtale av implementeringen av Nødnett i Hovedredningsssentralene under kap. 455 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 455 post 45 med 3,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.15 KAP. 456 DIREKTORATET FOR NØDKOMMUNIKASJON

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Utbyggingen av Nødnett er i en avslutningsfase. Som følge av endrede investeringsmilepæler foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 456 post 45 med 46,8 mill. kroner. Endringen i investeringsmilepæler påvirker ikke de totale utgiftene knyttet til utbyggingen av Nødnett, men gjelder kun en faseforskyvning av utgiftene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.16 KAP. 3456 DIREKTORATET FOR NØDKOMMUNIKASJON

Post 1 Brukerbetaling

Sammendrag

Oppdaterte prognoser viser lavere brukerinntekter til Nødnett enn tidligere antatt. Det er forventet at brukerne tar i bruk nettet noe senere enn planlagt. Videre er at antall nye brukere foreløpig noe færre enn tidligere lagt til grunn. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 2 Variable refusjoner

Sammendrag

Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) er mellomledd mellom leverandør og brukerne av Nødnett for tilleggsbestillinger som gjøres over DNKs avtaler. DNK viderefakturerer disse kostnadene og mottar refusjoner som inntektsføres på kap. 3456 post 2.

Oppdaterte prognoser viser høyere refusjoner enn tidligere antatt. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 3456 post 2 med 36,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.17 KAP. 466 SÆRSKILTE STRAFFESAKSUTGIFTER M.M.

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I forbindelse med innføring av nettoordningen for merverdiavgift i staten ble bevilgningen på posten redusert med 350 mill. kroner i 2016. Regnskapstall for 2015 tyder på at uttrekket på posten var for høyt. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 110 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.18 KAP. 470 FRI RETTSHJELP

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 8. desember 2015 et utkast til lovendring på høring som innebærer en justering av § 43 i finnmarksloven. Forslaget innebærer blant annet at tilkjente saksomkostninger bevilges på kap. 470 post 1. Utgiftene til saksomkostninger er i saldert budsjett 2016 bevilget på

kap. 410 post 1. Forslaget må sees i sammenheng med § 43 i finnmarksloven om i hvilke tilfeller staten skal dekke partenes sakskostnader i saker for Utmarksdomstolen for Finnmark. Det pågår for tiden konsultasjoner med Sametinget med sikte på å finne en omforent løsning.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 470 post 1 med 1,3 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 410 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.19 KAP. 471 STATENS ERSTATNINGSANSVAR OG STORTINGETS RETTFERDSVEDERLAGSORDNING

Post 71 Erstatningsansvar m.m., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder utgifter som følge av at staten er erstatningsansvarlig etter de alminnelige erstatningsregler eller har inngått forlik uten å erkjenne ansvar. Unntatt er utbetalinger som følge av statens ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift. Bevilgningen på posten er regelstyrt. På bakgrunn av oppdaterte prognoser for forventete utbetalinger av erstatning foreslås det å øke bevilgningen på posten med 0,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Erstatning i anledning av straffeforfølgning, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til erstatning i anledning av straffeforfølgning og dekning av motpartens sakskostnader. På bakgrunn av oppdaterte prognoser for forventet antall saker i 2016 og gjennomsnittlig utbetaling i sakene foreslås det å øke bevilgningen på posten med 35 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.20 KAP. 472 VOLDSOFFERERSTATNING OG RÅDGIVING FOR KRIMINALITETSOFRE

Post 70 Erstatning til voldsofre, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til erstatning i saker etter voldsoffererstatningsloven. På bakgrunn av oppdaterte prognoser for forventet antall sa-

ker i 2016 og gjennomsnittlig utbetaling i sakene foreslås det å øke bevilgningen på posten med 30 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.21 KAP. 473 STATENS SIVILRETTSFORVALTNING

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016) ble det foreslått å øke bevilgningen på posten med 2,1 mill. kroner. Stortinget vedtok dette i tråd med regjeringens forslag, jf. Innst. S 2 (2015–2016). På bakgrunn av redusert behov for saksbehandlingskapasitet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 473 post 1 med 2,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.22 KAP. 480 SVALBARDBUDSJETTET

Post 50 Tilskudd

Boligtiltak og arealutvikling i Longyearbyen mv.

Longyearbyen ble rammet av et stort snøskred 19. desember 2015. Flere hus ble ødelagt og vil ikke kunne gjenoppbygges i det samme området. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til boligbygging og arealutvikling i Longyearbyen. Videre foreslås det å bevilge 0,9 mill. kroner til å dekke de ekstraordinære merutgifter i forbindelse med skredulykken for Longyearbyen lokalstyre, Syselmannen og Svalbard kirke.

Redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid barnehage

I 2015 og 2016 er det bevilget til sammen 0,9 mill. kroner til å innføre ny nasjonal ordning for reduksjon av foreldrebetaling og en ordning med gratis kjernetid for fire- og femåringer i barnehager på Svalbard. Longyearbyen skal ikke være et livsløps-samfunn med fullt utbygd tjenestetilbud, og lov om sosiale tjenester gjelder ikke på Svalbard. Endringene i ordningen for foreldrebetaling har en klar sosial innretning. På bakgrunn av dette har Longyearbyen lokalstyre vedtatt ikke å innføre ordningene. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen 0,9 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 480 post 50 med 10,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.23 KAP. 490 UTLENDINGS-DIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Saksbehandlingskapasitet UDI

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til drift av Utlendingsdirektoratet (UDI). UDI har et stort antall asylsaker til behandling etter den store økningen i antall asylsøkere høsten 2015. UDIs bevilgning ble i saldert budsjett 2016 økt med 184 mill. kroner til asylsaksbehandling. Regjeringen foreslår ikke nå endringer i bevilgningen til saksbehandlingskapasitet i UDI. Det er stor usikkerhet knyttet til hvor mange asylsøkere som vil komme til Norge framover. Det anses som sannsynlig at det vil ankomme mellom 5 000 og 50 000 asylsøkere inneværende år. Gjeldende prognose er 25 000 asylsøkere i 2016. Dette er 8 000 lavere enn hva som er lagt til grunn i saldert budsjett 2016.

Endringer i IKT-systemer i UDI

Prop. 90 L (2015–2016) Endringer i utlendingsloven mv. (innstramninger II) inneholder en rekke forslag til endringer som vil påvirke utlendingsforvaltningens saksbehandling. Dette medfører behov for systemendringer i UDI, herunder i saksbehandlingssystemet DUF. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 490 post 1 med 10 mill. kroner til formålet, mot at bevilgningene på kap. 440 post 1 og kap. 451 post 1 samlet reduseres tilsvarende.

Som følge av nærpolitireformen ble de nye politidistriktene formelt etablert 1. januar 2016. Det må gjøres flere endringer i UDIs systemportefølje som følge av den nye organisasjonsmodellen til politiet. Det foreslås å øke bevilgningen med 5,1 mill. kroner knyttet til IKT-tilpasninger som følge av nærpolitireformen.

Norsk deltakelse i EUs relokaliseringsprogram

Det er i saldert budsjett 2016 lagt til rette for at Norge kan motta 750 asylsøkere gjennom EUs relokaliseringsprogram. Det er bevilget 65 mill. kroner til formålet over kap. 490 post 1. Regjeringen har varslet at bevilgningen vil bli fordelt på andre kapitler og poster når opplegget for mottak av asylsøkere gjennom ordningen er nærmere fastsatt. Justis- og beredskapsdepartementet har denne våren inngått avtaler med greske og italienske myndigheter. Det er imidlertid fortsatt stor usikkerhet knyttet til når relokaliseringen vil bli gjennomført, og hvor mange personer som vil bli relokalisert til Norge inneværende år. Bevilgningen til formålet foreslås derfor ikke for-

delt på berørte budsjettposter nå. Siden ingen asylsøkere ble relokalisert de første månedene i 2016 forventes utgiftene, spesielt knyttet til innkvartering, å være lavere enn tidligere anslått. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 9,0 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 490 post 1 med 6,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak

Sammendrag

Økte utgifter til innkvartering av asylsøkere

Bevilgningen på posten gjelder statens utgifter til drift av asylmottak.

Bevilgningen foreslås økt med 754 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak dyrere innkvarteringsløsninger, inkludert bruk av akuttinnkvartering og større, forenklede mottaksplasser i første kvartal 2016 samt utgifter tilknyttet opprettelsen av ankomstsenteret i Finnmark. Bevilgningsøkningen må ses i sammenheng med bevilgningsreduksjonen på kap. 400 post 22 jf. omtale ovenfor.

Prøveordning med frivillighetskoordinatorer i mottak

Det foreslås å bevilge 5,4 mill. kroner til en prøveordning med frivillighetskoordinatorer i utvalgte mottak. Som følge av de høye ankomsttallene for asylsøkere høsten 2015 er det opprettet mange nye mottak. UDI er i ferd med å inngå intensjonsavtaler med flere store frivillige organisasjoner. Frivillighetskoordinatorene kan bidra til å systematisere kontakten mellom mottakene og ulike samarbeidsaktører. Tiltaket er omtalt i Meld. St. 30 (2015–2016) Fra mottak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk.

Dialoggrupper mot vold i mottak

Det foreslås å bevilge 12,4 mill. kroner til dialoggrupper mot vold i utvalgte mottak. Stiftelsen Alternativ til vold (ATV) har utarbeidet et kursopplegg for UDI, der ATV lærer opp mottaksansatte til å holde dialoggrupper for beboere i mottak. Formålet med tiltaket er å redusere vold i og utenfor mottak. Dialoggruppene skal gi rom for refleksjon og meningsutveksling mellom beboerne rundt tema som er knyttet til forebygging av vold. Tiltaket er omtalt i Meld. St. 30 (2015–2016).

Integreringsmottak

Regjeringen foreslår å etablere integreringsmottak for personer med beskyttelsesbehov. Det vises til omtale under kap. 496 post 73. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,8 mill. kroner i 2016 til koordinatorstillinger i forbindelse med etablering av mottakene. Tiltaket er omtalt i Meld. St. 30 (2015–2016).

Endring i fullmakt om innkvartering

For å kunne sørge for tilstrekkelig mottakskapasitet ved en eventuelt sterk økning i asylankomstene, foreslås det å gi Justis- og beredskapsdepartementet fullmakt til blant annet å kunne øke antall plasser i asylmottak selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov. Det vises til nærmere omtale under Andre saker nedenfor, samt forslag til romertallsvedtak.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 490 post 21 med 772,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at forventet ventetid for å få behandlet asylsøknaden for en asylsøker fra Syria er 15 måneder og for en fra Somalia 17 måneder. Det er også lang ventetid på søknader om familiegjengforening. Det er derfor avgjørende for integreringen at saksbehandlingstiden går ned. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 16,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 212 951 000 til kr 1 229 051 000»	16 100 000

Post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak

Sammendrag

Oppdaterte prognoser

Vertskommunetilskuddet skal dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter til helse, barnevern, tolk og administrasjon i forbindelse med drift av asylmottak i kommunen. Som følge av usikkerhet knyttet til varigheten av akutt plasser fikk ikke vertskommuner for akuttmottak utbetalt vertskommunetilskudd forskuddsvis i desember 2015 slik de normalt gjør. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 102,3 mill. kroner i 2016.

Barnehagetilbud til to- og treåringer med oppholdstillatelse i mottak

Regjeringen foreslår at det legges til rette for at kommunene fra barnehageåret 2016–2017 kan tilby gratis kjernetid i barnehage til to- og treåringer som har fått opphold i Norge, men som fortsatt bor i asylmottak. Forslaget er en oppfølging av anmodningsvedtak 436:2 (2015–2016). Det foreslås at ordningen innrettes tilsvarende den nasjonale ordningen for gratis kjernetid med 20 timer gratis oppholdstid per uke. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 490 post 60 med 3,6 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon over kap. 231 Barnehager post 21 Spesielle driftsutgifter.

Integreringsmottak

Regjeringen foreslår å etablere integreringsmottak for personer med beskyttelsesbehov. Det vises til omtale under kap. 496 post 73. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1,3 mill. kroner i 2016 til barnehageplasser i forbindelse med mottakene. Tiltaket er omtalt i Meld. St. 30 (2015–2016).

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 490 post 60 med 107,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener småbarn på mottak må få gå i barnehage mens de venter på vedtak. Da lærer barna norsk raskt og foreldrene kommer raskt i kontakt med norsk dagligliv og andre voksne. Dette medlem mener det ikke er tilstrekkelig at to-treåringer som har fått innvilget opphold, skal få tilbud om halvdagsplass. Ifølge tall fra Justis- og beredskapsdepartementet omfatter dette kun 90 barn. Derfor

foreslår dette medlem at alle barn som har bodd i mottak i mer enn to måneder skal få barnehageplass. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 106 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 213 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, økes med	213 195 000
		fra kr 599 500 000 til	
		kr 812 695 000»	

Post 70 Stønader til beboere i asylmottak

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til økonomiske ytelser til beboere i asylmottak. Oppdaterte prognoser tilsier at det vil være færre beboere i mottak enn lagt til grunn i saldert budsjett 2016. Videre mottar beboere i mottak med fri kost lavere ytelser enn beboere i mottak med selvhushold, og det anslås nå at en større andel beboere bor i mottak med fri kost. Samlet gir dette et redusert behov for stønader til beboere i mottak på 141,1 mill. kroner. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 490 post 70 med dette beløpet.

Post 72 Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, overslagsbevilgning

Spesialutsendinger for utlendingssaker

Justis- og beredskapsdepartementet dekker utgifter til ni spesialutsendinger for utlendingssaker. Spesialutsendingene arbeider med å legge til rette for retur av personer fra Norge gjennom tilrettelegging for enkeltreturer og inngåelse av returavtaler med avsenderland. Erfarings- og lønnsnivået til spesialutsendingene har økt de siste årene. Det foreslås å øke bevilgningen til spesialutsendingene med 3 mill. kroner på kap. 100 Utenriksdepartementet post 1 Driftsutgifter mot en tilsvarende reduksjon over kap. 490 post 72.

Forslaget medfører en reduksjon i ODA-godkjente utgifter over kap. 3490 post 1 på 2,6 mill. kroner.

Overslagsbevilgning

Stortinget vedtok 3. desember 2015 anmodningsvedtak 68. I pkt. 1 i vedtaket bes regjeringen å prioritere arbeidet med rask retur av personer som har fått avslag på sine asylsøknader, og i særdeleshet prioritere retur av grupper der dette vil ha effekt på tilstrømningen framover. Videre bes regjeringen kontinuerlig sørge for at utøvende myndigheter har tilstrekkelig ressurser til å drive et effektivt returarbeid. Kap. 490 post 72 er tilført stikkordet «overslagsbevilgning» i saldert budsjett 2016.

Regjeringen legger til grunn at Stortingets vedtak og tilføyelse av stikkordet «overslagsbevilgning» på posten innebærer en mulighet til å etablere og endre programmer, stønader og tilskudd, selv om dette innebærer at gjeldende bevilgning på kap. 490 post 72 i visse situasjoner kan bli overskredet, og videre at regjeringen har fullmakt til å gjøre slike endringer mot etterfølgende framlegg for Stortinget. En overskridelse må være begrunnet med flere eller raskere returer eller tiltak som skal bidra til flere og raskere returer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen gjelder reiseutgifter for overføringsflyktninger og for flyktninger som vender tilbake til hjemlandet. Som følge av at flere overføringsflyktninger bosettes, forventes reiseutgiftene å bli høyere enn prognosen som lå til grunn for saldert budsjett 2016.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 490 post 75 med 1,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.24 KAP 491 UTLENDINGSNEMNDA

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til Utlendingsnemnda, nedjusterte kostnader IKT, med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 270 090 000 til kr 265 090 000»	5 000 000

3.3.4.25 KAP. 3490 UTLENDINGSDIREKTORATET

Post 1 Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 2,6 mill. kroner som følge av forslaget om bevilgningsreduksjon på kap. 490 post 72 mot tilsvarende økning på kap. 100 post 1, jf. omtale under disse postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 3 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). Inntektene på kap. 3490 post 3 motsvares av utgifter under Utenriksdepartementets kap. 167 post 21. På bakgrunn av oppdaterte prognoser, foreslås det å øke bevilgningen på kap. 3490 post 3 med 2,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 490 post 75.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 4 Asylmottak, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Inntektene på kap. 3490 post 4 motsvares av utgifter på kap. 167 post 21 under Utenriksdepartementet. På bakgrunn av forslag om utgiftsendringer tilknyttet endrede prognoser under kap. 490 post 21 post 60 og post 70, foreslås det å øke bevilgningen på kap. 3490 post 4 med 700,3 mill. kroner.

Som følge av forslag om økte bevilgninger på kap. 490 post 21 og post 60 og kap. 496 post 21 og post 73, knyttet til prøveordning med frivillighetskoordinatorer, dialoggrupper i mottak, barnehagetilbud

for to-treåringer med opphold og integreringsmottak, foreslås det å øke bevilgningen med 15,1 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 3490 post 4 med 715,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.26 KAP. 495 INTEGRERINGS- OG MANGFOLDSDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Ansvar for kompetanseteamet mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse ble overført fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet fra 1. september 2015. Som følge av dette foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 495 post 1 med 0,2 mill. kroner mot tilsvarende økning av på kap. 858 post 1 under Barne- og likestillingsdepartementet. Beløpet på 0,2 mill. kroner tilsvarer en justering av lønnsmidler som det ikke var tatt høyde for ved overføringen av midlene for 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det er svært viktig å fange opp personer som er i risikoen for tvangsekteskap eller utsatt for sterk sosial kontroll. Minoritetsrådgivere på skolene i spesifikke områder med høy minoritetsandel har vært en suksess for å nå nettopp disse ungdommene, og Sosialistisk Venstreparti vil derfor doble denne satsingen. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 18,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 18,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 252 460 000 til kr 271 051 000»	18 591 000

3.3.4.27 KAP. 496 BOSETTING AV FLYKTNINGER OG TILTAK FOR INNVANDRERE

Post 21 *Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, kan overføres*

Sammendrag

Regjeringen foreslår å etablere integreringsmottak for personer med beskyttelsesbehov. Det vises til omtale under kap. 496 post 73. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 496 post 21 med 0,8 mill. kroner i 2016 til evaluering og seminarer i forbindelse med etablering av integreringsmottak. Det vises også til omtale av tiltaket i Meld. St. 30 (2015–2016).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 *Integreringstilskudd, kan overføres*

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder utbetaling av integreringstilskudd til kommunene ved bosetting av flyktninger. Tilskuddet skal gi en rimelig dekning av de gjennomsnittlige merutgiftene kommunene har ved bosetting og integrering av flyktingene i bosettingsåret og de fire neste årene.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 496 post 60 med 1 653,2 mill. kroner. Endringen skyldes hovedsakelig et høyere antall bosatte flyktninger i 2015 enn det som var lagt til grunn i saldert budsjett 2016. Den høye bosettingen i 2015 medfører økt utbetaling av integreringstilskudd i 2016. I tillegg er bosettingsprognosen for 2016 økt med knapt 3 800 personer sammenlignet med det som lå til grunn for saldert budsjett 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 61 *Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, overslagsbevilgning*

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 166,8 mill. kroner. Hovedårsaken til endringen er en økning i prognosen for antall bosatte enslige mindreårige i 2016 sammenlignet med anslaget som lå til grunn for saldert budsjett 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 62 *Kommunale innvandringstiltak*

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at gratis kjernetid i bar-

nehagen i Groruddalen i Oslo for fire- og femåringer har ført til økt deltakelse, og til at tusenvis av unger har fått et langt bedre utgangspunkt for skolestart, utdanning og yrkesliv. Å fjerne ordningen vil være et tilbakesteg for integreringa. Ordningen med gratis kjernetid med et inntektstak vil ikke dekke opp for de som ikke lenger vil få dette tilbudet i Groruddalen. Dette medlem foreslår å bevare ordningen for fire- og femåringer, samt ekspandere den til å gjelde for treåringer i tillegg. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 30 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	62	Kommunale innvandrer-tiltak, økes med	30 000 000
		fra kr 198 157 000 til kr 228 157 000»	

Post 71 *Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet*

Sammendrag

I saldert budsjett 2016 er det bevilget 1 mill. kroner til Stefanusalliansen over kap. 496 post 71. Bevilgningen er lagt til de nasjonale ressursmiljøene på post 71. Stefanusalliansens arbeid er imidlertid i stor grad rettet internasjonalt. For å sørge for korrekt postbruk, foreslås det å redusere kap. 496 post 71 med 1 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 496 post 73.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag.

Flertallet foreslår videre å øke bevilgningen til JustUnity med 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Flertallet foreslår i tillegg å øke bevilgningen til Fargespill, Bergen med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag. Flertallet viser til at dette er tilsvarende en økning på 1,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatte budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	71	Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	1 500 000
		fra kr 82 208 000 til kr 83 708 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at det er viktig å støtte opp om frivillige organisasjoner som vil bekjempe radikaliserings og ekstremisme hos ungdom. JustUnity er en organisasjon som hjelper førstelinjetjenester og arbeider direkte med ungdom. Dette medlem vil derfor bevilge 1 mill. kroner i støtte til JustUnity. Dette medlem viser til at det i 2015 kom et historisk høyt antall flyktninger til Norge. Det er svært viktig å støtte frivillige organisasjoner som arbeider for å integrere flyktninger og hjelpe dem. Dette medlem vil derfor bevilge 1 mill. kroner i støtte til Refugees Welcome to Norway. Dette medlem vil redusere bevilgningen til Human Rights Service med det beløpet som ennå ikke er utbetalt på 917 500 kroner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 1,083 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,083 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	71	Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	83 000
		fra kr 82 208 000 til kr 82 291 000»	

Post 73 Tilskudd

Sammendrag

Integreringsmottak

Regjeringen ønsker å etablere integreringsmottak for personer med beskyttelsesbehov, og prøve ut ulike modeller for slike mottak. De første integreringsmottakene skal etableres innen utgangen av 2016. Formålet er å legge til rette for raskere arbeids- og samfunnsdeltakelse for nyankomne innvandrere med fluktbakgrunn. Målgruppen for integreringsmottakene er personer i asylmottak som nylig har fått innvilget oppholdstillatelse, samt personer fra grupper som har høy sannsynlighet for å få innvilget sin søknad om beskyttelse.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2,5 mill. kroner i 2016 til kvalifiseringstiltak i forbindelse med etablering av integreringsmottak. Det vises til omtale av tiltaket i Meld. St. 30 (2015–2016).

Youth Can

Det er bevilget 1 mill. kroner på posten til det europeiske ungdomsnettverket mot voldelig ekstremisme Youth Can i 2016. Nettverket skal driftes av Bufdir. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 846 post 79 under Barne- og likestillingsdepartementet til drift av nettverket.

Stefanusalliansen

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1 mill. kroner knyttet til postering av tilskudd til Stefanusalliansen, jf. omtale under kap. 496 post 71.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 496 post 73 med 2,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.28 KAP. 3496 BOSETTING AV FLYKTNINGER OG TILTAK FOR INNVANDRERE

Post 1 Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter til bosetting av overføringsflyktninger kan godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det er anslått en økning i antall bosatte overføringsflyktninger sammenlignet med det som lå til grunn for saldert budsjett 2016. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 18,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 2 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av flyktninger kan godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 3496 post 2 med 13,8 mill. kroner. Nedjusteringen skyldes en økning i prognosen for ventetid i mottak for enslige mindreårige, noe som reduserer andelen av utgiftene til det særskilte tilskuddet som kan ODA-godkjennes.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.29 KAP. 497 OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP FOR VOKSNE INNVANDRERE

Post 21 Spesielle driftsutgifter, opplæring i norsk og samfunnskunnskap, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5,7 mill. kroner i 2016. Midlene skal benyttes til videreutvikling av nettbaserte læringsressurser for norskopplæring. Tilbudet er et supplement til norskopplæringen som gis i mottak og etter introduksjonsloven. Det skal kunne tas i bruk av frivillige aktører og andre som tilbyr norskopplæring. Det vises til omtale av tiltaket i Meld. St. 30 (2015–2016).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Sammendrag

Tilskuddsordningen gjelder kommunenes opplæringstilbud i norsk og samfunnskunnskap til voksne innvandrere i mottak og etter bosetting. Det foreslås å øke bevilgningen med 385,5 mill. kroner, i hovedsak som følge av at antallet deltakere med rett og plikt til norskopplæring har økt sammenlignet med det som lå til grunn for saldert budsjett 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at det viktigste for å bli integrert er å lære seg norsk så fort flyktningene kommer til Norge. Nå blir mange sittende over ett år på mottak mens de venter på saksbehandling, og det er derfor viktig å få opplæring i norsk på mottak. Regjeringen kuttet i norskopplæringen med 50 timer, og dette medlem ønsker å reversere dette kuttet i sitt alternative reviderte budsjett. Dette medlem viser til at regjeringen i Meld. St. 30 (2015–2016) har foreslått et nytt obligatorisk kurs i samfunnskunnskap på asylmottak på 50 timer som skal tas fra den ordinære norskopplæringen. Dette medlem er enig i at det skal innføres et slikt kurs for asylsøkere, men er uenig i at det skal tas fra norskopplæringen og har derfor foreslått i alternativt revidert budsjett å finansiere et slikt kurs i tillegg til norskopplæringen. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 113 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 498 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	498 505 000
		fra kr 1 985 608 000 til kr 2 484 113 000»	

3.3.4.30 KAP. 3497 OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP FOR VOKSNE INNVANDRERE

Post 1 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av flyktninger kan i henhold til retningslinjer fra OECD/DAC godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 3497 post 1 med 63,3 mill. kroner. Dette skyldes at antallet som utløser norskopplæring for asylsøkere i mottak har økt sammenlignet med det som lå til grunn for saldert budsjett 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker

Opptrappingsplan for kriminalomsorgen

SAMMENDRAG

Regjeringen viser til anmodningsvedtak nr. 604 (2014–2015):

«Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget med en opptrappingsplan for kriminalomsorgen innen våren 2016. Denne opptrappingsplanen må inneholde en konkret og realistisk plan for utbygging av norsk fengselskapasitet, samt utfasing av eldre og ufunksjonelle fengselsbygg, slik at dagens kapasitetsutfordringer løses i overensstemmelse med utfordringene skissert i Meld. St. 12 (2014–2015), tilsvarende minimum netto 500 nye plasser, innen utgangen av 2020.»

Regjeringens mål er å bygge ut og videreutvikle kriminalomsorgens kapasitet for å sørge for god og effektiv straffegjennomføring. Regjeringen baserer sin politikk på langsiktig og helhetlig planlegging, samtidig som det iverksettes tiltak med rask effekt. Dette skal bidra til å sørge for en effektiv straffesakskjede med tilstrekkelig kapasitet til å dekke behovet for gjennomføring av straff og varetekt.

Planlegging og endringer av kriminalomsorgens kapasitet skal være basert på gitte prinsipper og kriterier. Prognoser for kapasitet for straffegjennomføring og varetekt, balanse mellom ulike straffegjennomføringsformer og sikkerhetsnivåer, samt utnyttelse av kriminalomsorgens ressurser skal alltid vurderes. Videre skal faglig innhold som knytter seg til tilbakeføring til samfunnet etter endt straff og aktivisering av domfelte, samt forhold for tilsatte, tillegges vekt.

Det vises for øvrig til nærmere omtale i proposisjonen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Endringer i fullmakt om innkvartering av utlendinger som søker beskyttelse

SAMMENDRAG

Stortinget har for 2016 gitt Justis- og beredskapsdepartementet fullmakt til å inngå avtaler om drift av asylmottak med varighet utover 2016 samt øke antall plasser i asylmottak innenfor gjeldende rammer selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov på kap. 490 postene 21, 60 og 70. Det foreslås at fullmakten gis en noe justert ordlyd. Fullmakten må ses i sammenheng med utlendingsloven § 95, som fastsetter at utlendinger som søker beskyttelse i Norge skal tilbys innkvartering. Bevilgningene på de

aktuelle postene finansierer i dag utgifter knyttet til innkvartering av personer som søker beskyttelse og har sak til behandling, personer som venter på bosetting og personer med utreiseplikt etter avslag på asylsøknad. Det foreslås ikke endringer i dette. Bevilgningene på de aktuelle postene er bl.a. dimensjonert etter prognoser for antall beboere og plasser i mottak, kapasitetsutnyttelse og gjennomsnittspriser for mottaksplasser. Tallet på asylsøkere til Norge kan variere svært mye på kort tid, og det kan oppstå situasjoner der det for å oppfylle lovens krav er nødvendig for forvaltningen å kunne inngå økonomiske bindinger på vegne av staten utover gjeldende bevilgning, uten først å måtte vente på Stortingets behandling av et oppdatert budsjettforslag. Fullmakten er ment å ivareta dette hensynet, jf. bevilgningsreglementets § 2. Regjeringen legger opp til at innkvarteringen ved bruk av fullmakten vil gjennomføres mest mulig kostnadseffektivt for staten.

Fullmakten foreslås også å omfatte beredskap som vurderes som nødvendig for å gi innkvartering til asylsøkere som ankommer Norge. Dette kan bl.a. gjelde anskaffelse og klargjøring av beredskapstomter som kan settes i stand med innkvarteringsløsninger dersom ankomstene blir høyere enn anslått, inkludert etablering av infrastruktur som strøm, vann og kloakk. Statsbygg og UDI kartlegger nå tomter som kan benyttes til dette formålet. På bakgrunn av de lave ankomstene av asylsøkere så langt i år og den helhetlige vurderingen av budsjettopplegget for 2016, foreslår regjeringen at et slikt beredskapsarbeid ikke igangsettes nå, men at det gjennom fullmakten gis mulighet til å igangsette arbeidet umiddelbart dersom situasjonen endrer seg. Nødvendige utgifter over Statsbyggs kap. 2445 postene 31 og 49 foreslås på denne bakgrunn også omfattet av fullmakten. Anskaffelse og klargjøring av tomter, utlysning av kontrakter i henhold til regelverk og nødvendige reguleringsprosesser i kommunene er tidkrevende. Brakkeleirer vil derfor ikke være en del av beredskapen for 2016.

UDI og Justis- og beredskapsdepartementet arbeider også med andre beredskapsløsninger som ikke krever større investeringer, herunder rammeavtaler for floteller og akuttinnkvarteringsløsninger.

Det vises til forslag til romertallsvedtak.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak VI under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Utsatt ikrafttredelse av nye krav til statsborgerskap

SAMMENDRAG

Stortinget vedtok i desember 2015 å innføre krav om norskkunnskaper og bestått prøve i samfunns-

kunnskap for å få norsk statsborgerskap etter søknad, jf. Prop. 144 L (2014–2015). Det ble vedtatt at endringene skulle tre i kraft 1. juli 2016. Som det framgår av lovproposisjonen skal vilkåret om bestått prøve i samfunnskunnskap oppfylles ved å bestå en revidert versjon av eksisterende prøve i samfunnskunnskap på norsk. Revisjonen av prøven skal bestå i å forenkle det språklige nivået, samt endre noen av spørsmålene, slik at de blir av mer allmenn og hverdagslig karakter. Det fremgår av proposisjonens punkt 12.3 at departementet vil sørge for at revisjonen av prøven gjennomføres før de nye vilkårene trer i kraft.

Etter at endringene i statsborgerloven ble vedtatt av Stortinget, startet arbeidet med å revidere prøven i samfunnskunnskap. Det har imidlertid vist seg at det ikke er mulig å gjennomføre en faglig forsvarlig revisjon innen 1. juli i år.

Det foreslås på den bakgrunn å utsette ikrafttredelse av krav om norsk kunnskaper og bestått prøve i samfunnskunnskap fra 1. juli 2016 til 1. januar 2017.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Budsjettmessige konsekvenser av økt asyltilstrømming

SAMMENDRAG

Effekten på offentlige budsjetter av økt asyltilstrømming vil merkes over flere år. Asylsøkerne skal tas imot, innkvarteres og, de som får oppholdstillatelse, skal bosettes og integreres i det norske samfunnet. Den store økningen i asylkomster høsten 2015 er derfor ventet å begrense det budsjettmessige handlingsrommet i flere år framover. Beregningsgruppen for utlendingsforvaltningen (BGU) anslår i sin siste rapport at det er sannsynlig at det vil komme mellom 5 000 og 50 000 asylsøkere til Norge i 2016, og at prognosen settes til 25 000.

Det vises for øvrig til nærmere redegjørelse i proposisjonen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.5 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

3.3.5.1 KAP. 500 KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Posten dekker i hovedsak lønn, husleie og andre faste driftsutgifter i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

For å gi rom for en økning i bevilgningen til medfinansieringsordningen for lønnsomme IKT-prosjekter foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 540 Direktoratet for forvaltning og IKT post 25 Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter.

Som følge av at ansvaret for å forvalte utredningsinstruksen er overført fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Finansdepartementet, foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 420 000 kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1605 Direktoratet for økonomistyring post 1 Driftsutgifter.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker departementets behov for statistikk, data, utredninger, forskning og formidling av kunnskap m.m.

Bevilgningen foreslås redusert med 350 000 kroner mot en tilsvarende økning på kap. 541 IKT-politikk post 70 Tilskudd til samordning av IKT-politikken.

For å gi rom for en økning i bevilgningen til medfinansieringsordningen for lønnsomme IKT-prosjekter foreslås det å redusere bevilgningen med 2,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 540 Direktoratet for forvaltning og IKT post 25 Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.2 KAP. 525 FYLKESMANNSEMBETENE

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at fylkesmannsembetene i statsbudsjettet for 2016 er tildelt over 1,5 mrd. kroner til ordinære driftsutgifter. I budsjettomtalen er det henvisning til at det er igangsatt et tverrdepartementalt arbeid for å bedre styringen av Fylkesmannen og videre til at arbeidet med fornying og effektivisering av det administrative området er prioritert. Senterpartiet har i sitt alternative budsjetttopplegg lagt inn en effektiviseringsgevinst på 20 mill. kroner. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en re-

duksjon på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 537 278 000 til kr 1 517 278 000»	20 000 000

3.3.5.3 KAP. 530 BYGGEPROSJEKTER UTENFOR HUSLEIEORDNINGEN

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker midler til prosjektering av bygg. Forprosjektet om nytt bygg for livsvitenskap ved Universitetet i Oslo er estimert å koste 15 mill. kroner mindre enn tidligere antatt. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 15 mill. kroner til 115 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 31 Igangsetting av byggeprosjekter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å igangsette etasjeutvidelsen på Campus Kristiansand ved Universitetet i Agder. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 40 000 000 til kr 90 000 000»	50 000 000

Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker midler til videreføring av byggeprosjekter som Stortinget tidligere har vedtatt å starte opp. Prosjektet nytt fakultetsbygg for medisin og helsefag ved Universitetet i Tromsø vil ha et lavere likviditetsbehov enn bevilget i 2016. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 90 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
531		Eiendommer til kongelige formål	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 31 708 000 til kr 26 708 000»	5 000 000

3.3.5.4 KAP 534 ERSTATNINGSLOKALER FOR DEPARTEMENTENE

Post 45 (Ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til Sikrings- og erstatningslokaler med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
534		Erstatningslokaler for departementene	
	45	(Ny) Større utstyrsansaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , bevilges med	- 10 000 000»

3.3.5.5 KAP. 2445 STATSBYGG

Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

Statsbygg innførte nye statlige regnskapsstandarder fra 1. januar 2015. Innføringen medfører at en større andel av vedlikeholdskostnadene skal regnskapsføres som investeringer og avskrives i tråd med forventet levetid. Prognosen for utskiftninger og påkostninger etter de statlige regnskapsstandardene har økt med 90 mill. kroner. Det er derfor behov for å omdisponere 90 mill. kroner fra Statsbyggs driftsbudsjett til post 45 Større utstyrsansaffelser og vedlikehold, jf. omtale under post 45 og kap. 5445 Statsbygg post 39 Avsetninger til investeringsformål. Forslaget innebærer en reduksjon av underpost 24.2 Driftsutgifter med 90 mill. kroner mot en tilsvarende økning av underpost 24.5 Til investeringsformål.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 30 Prosjektering av bygg, *kan overføres*

Sammendrag

Bevilgningen dekker utgifter til prosjektering av bygg innenfor husleieordningen. Statsbygg har utarbeidet en plan for hvordan forprosjekteringen av nytt regjeringsskivartal skal gjennomføres. Kostnadskalkylen og styringsunderlaget for gjennomføring av forprosjekteringen skal nå kvalitetssikres eksternt etter KS2-metodikk. Det var opprinnelig lagt til grunn at regjeringen ville legge fram forslag til kostnadsramme for gjennomføring av forprosjektet for Stortinget våren 2016, men kostnadsrammen vil først bli lagt fram høsten 2016.

Til oppstart av prosjektet er det i 2016 bevilget 35 mill. kroner. Det er behov for å øke bevilgningen til forberedelsene av forprosjekteringen med 20 mill. kroner i 2016 til 55 mill. kroner. Midlene vil bli disponert til helt nødvendige enkelttiltak som ikke forplikter staten til ytterligere utbetalinger eller forutsetter at hele prosjektet blir gjennomført. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets forslag om å avsette 5 mill. kroner i oppstartsbevilgning til arkivet på Tynset. Den planlagte arkivsatsingen har pågått siden 2006 og omfatter nasjonalt helsearkiv og sentraldepot for Arkivverket. Det har vært bred støtte til prosjektet, og kommunen har satset betydelige ressurser på reguleringsplaner, eiendomsovertakelse og veisystemer knyttet til etablering. Dette medlem mener en oppstartsbevilgning er nødvendig for å markere at prosjektet skal gjennomføres. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445		Statsbygg	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 102 613 000 til kr 127 613 000»	25 000 000

Post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres*

Sammendrag

Bevilgningen dekker midler til oppstart av nye byggeprosjekter innenfor husleieordningen. Det er endret likviditetsbehov for enkelte prosjekter. For Ullersmo fengsel foreslås det å øke bevilgningen med 39 mill. kroner og for Indre Østfold fengsel, avdeling Eidsberg, foreslås det å øke bevilgningen med 32,4 mill. kroner.

Statsbygg har fullført forprosjektering av sikringstiltakene for regjeringsbyggene R5 og R6 og Regjeringens representasjonsanlegg. Forprosjektet gjennomgår nå en ekstern kvalitetssikring (KS2). Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag om kostnadsramme. Det er bevilget 60 mill. kroner til oppstart i 2016. Fram til fastsettelse av en kostnadsramme for tiltakene er det behov for 28 mill. kroner i 2016. Midlene vil bli disponert til helt nødvendige enkelttiltak som ikke forplikter staten til ytterligere utbetalinger eller forutsetter at hele prosjek-

tet blir gjennomført. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 32 mill. kroner.

For å sikre tilstrekkelig mottakskapasitet ved eventuelt sterkt økte asylkomster, foreslås det å gi Justis- og beredskapsdepartementet fullmakt til å kjøpe og klargjøre tomter for asylmottak. Eventuelle kostnader til klargjøring med infrastruktur, vann, strøm og kloakk, dekkes over post 31. Statsbygg vil forvalte eiendommene, og Utlendingsdirektoratet vil være leietaker, jf. omtale under post 49 og under Justis- og beredskapsdepartementet samt forslag til romertallsvedtak.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 39,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag. Det vises også til forslag til romertallsvedtak VI under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker utstyr på eiendommene, kostnader til mindre ombygginger, utvidelser, brukertilpasninger og installering av tekniske anlegg som Statsbygg forvalter. Det er behov for å omdisponere 90 mill. kroner fra kap. 2445 post 24.2 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold for å ivareta endringer som følge av nye statlige regnskapsstandarder, jf. omtale under post 24 og kap. 5445 Statsbygg post 39 Avsetning til investeringsformål. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 90 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 49 Kjøp av eiendommer, kan overføres

Sammendrag

For å sikre tilstrekkelig mottakskapasitet ved eventuelt sterkt økte asylkomster, foreslås det å gi Justis- og beredskapsdepartementet fullmakt til å kjøpe og klargjøre tomter for asylmottak. Eventuelle kostnader til kjøp av eiendommer vil dekkes over post 49. Det vises til omtale under post 31 og under Justis- og beredskapsdepartementet samt forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag. Det vises også til forslag til romertallsvedtak VI under kapittel 7 Komiteens tilråding.

3.3.5.6 KAP. 5445 STATSBYGG

Post 39 Avsetning til investeringsformål

Sammendrag

På posten føres avsetninger fra driftsregnskapet som blir brukt til investeringsformål. Ved økt avsetning på kap. 2445 Statsbygg, underpost 24.5 Til investeringsformål økes inntekter på kap. 5445 Statsbygg post 39 tilsvarende. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 90 mill. kroner som følge av innføring av nye statlige regnskapsstandarder, jf. omtale under kap. 2445 Statsbygg post 24 Driftsresultat og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.7 KAP. 540 DIREKTORATET FOR FORVALTNING OG IKT

Post 25 Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter, kan overføres

Sammendrag

Formålet med bevilgningen er å bidra til økt gjennomføring av digitaliseringsprosjekter. Bevilgningen skal delfinansiere små til mellomstore digitaliseringsprosjekter som er samfunnsøkonomisk lønnsomme. Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) forvalter ordningen, som innebærer at statlige virksomheter kan søke om midler til å dekke deler av de totale investeringskostnadene. I 2016 er det bevilget 75 mill. kroner til ordningen.

Omlegging av budsjetteringsordningen

For prosjekter som går over flere år (maksimalt tre år), vil midler bli utbetalt årlig i henhold til budsjetterte prosjektkostnader per år. Midler til ett prosjekt som har fått tilsagn kan derfor bli utbetalt opp til tre år etter at prosjektet startet opp. Det foreslås derfor å legge om budsjetteringen av posten til et system med tilsagnsramme, bevilgning og tilsagnsfullmakt.

Det legges til grunn at om lag 30 pst. av tilsagnene kommer til utbetaling i 2016, om lag 50. pst. kommer til utbetaling i 2017 og om lag 20 pst. kommer til utbetaling i 2018. Dette er basert på prosjekter som har fått tilsagn om midler i 2016.

På bakgrunn av dette foreslås det å nedjustere bevilgningen på posten med 50 mill. kroner i 2016, og at det samtidig etableres en tilsagnsfullmakt på 50 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Økning av tilsagnsrammen

For å bidra til å gjennomføre flere lønnsomme IKT-prosjekter foreslås det å øke tilsagnsrammen for medfinansieringsordningen med 30 mill. kroner i

2016. Dette innebærer at tilsagnsrammen økes fra 75 mill. kroner til 105 mill. kroner. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i 2016 og at tilsagnsfullmakten økes med 20 mill. kroner. Bevilgningsøkningen på 10 mill. kroner foreslås dekket inn gjennom en reduksjon av bevilgningene på kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 571 Rammetilskudd til kommuner post 64 Skjønnstilskudd.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det samlet sett å redusere bevilgningen på posten med 40 mill. kroner til 35 mill. kroner. I tillegg foreslås det en tilsagnsfullmakt på 70 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak VII under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning, jf. forslag til vedtak I.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 37,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 77,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	25	Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	77 500 000
		fra kr 75 000 000 til kr -2 500 000»	

3.3.5.8 KAP. 541 IKT-POLITIKK

Post 70 Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, kan nyttes under kap. 541 post 22

Sammendrag

I 2015 ble det bevilget midler til tilskudd til et råd som bistår regjeringen i arbeidet med åpenhet i forvaltningen gjennom Open Government Partnership (OGP). Rådet har medlemmer fra International Law and Policy Institute (ILPI), Transparency International og IKT-Norge. Rådet vil spille en viktig rolle i å implementere tiltakene i Norges handlingsplan for OGP for perioden 2016–2018. Det er ønskelig å videreføre støtten til rådet i 2016. IKT-Norge vil stå som mottaker av tilskuddet.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 350 000 kroner på posten mot en tilsvarende reduksjon under kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter. For at bevilgningen skal være i henhold til formålet med posten, foreslås det også at postbetegnelsen endres til Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.9 KAP. 3540 DIREKTORATET FOR FORVALTNING OG IKT

Post 86 (Ny) Tvangsmulkt

Sammendrag

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) forvalter og fører tilsyn etter forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger. Difi kan pålegge virksomheter å iverksette nødvendige tiltak for å sikre oppfyllelse av forskriften. Direktoratet kan treffe vedtak om tvangsmulkt etter lov 21. juni 2013 nr. 61 om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne § 29.

For å kunne inntektsføre tvangsmulkt er det behov for en egen post på direktoratets inntektskapittel. Det foreslås på denne bakgrunn å opprette en ny post 86 Tvangsmulkt med en bevilgning på 100 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.10 KAP. 551 REGIONAL UTVIKLING OG NYSKAPING

Post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling

Sammendrag

Sør-Varanger kommune har utfordringer som følge av konkursen i Sydvaranger gruve i november 2015. Kommunen har på bakgrunn av dette søkt om 120 mill. kroner i ekstraordinære omstillingsmidler.

I alt 422 personer er direkte rammet av nedleggelsen av Sydvaranger gruve. Norconsult anslår at nedleggelsen kan gi en samlet sysselsettingsnedgang i kommunen på om lag 650 personer. Dette utgjør om lag 11,5 pst. av dagens sysselsetting i kommunen. I tillegg har kommunen de senere årene også blitt berørt av redusert handel med Russland. Sør-Varanger er en egen bo- og arbeidsmarkedsregion, og dagpendling til andre større arbeidsmarkeder er vanskelig.

Beløpet Sør-Varanger kommune har søkt om er betydelig høyere enn søknader og bevilgninger i tidligere tilsvarende saker. Det foreslås en tilleggsbevilgning på 20 mill. kroner i ekstraordinære omstillingsmidler til Sør-Varanger kommune i 2016. Regjeringen er innstilt på å bidra med ytterligere 20 mill. kroner i statsbudsjettet for 2017. Midlene vil overføres til Finnmark fylkeskommune som får ansvaret for bruken av midlene i samarbeid med bl.a. kommunen og Innovasjon Norge.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 110 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 130 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, økes med	130 000 000
		fra kr 1 156 993 000 til kr 1 286 993 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til behovet for å styrke det regionale utviklingsarbeidet, særlig i en tid der arbeidsledigheten er høy. Dette medlem foreslår å styrke tilskuddet til fylkeskommunene for regional utvikling med 50 mill. kroner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 70 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, økes med	70 000 000
		fra kr 1 156 993 000 til kr 1 226 993 000»	

3.3.5.11 KAP. 552 NASJONALT SAMARBEID FOR REGIONAL UTVIKLING

Post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling, kan overføres

Sammendrag

Norge er forpliktet til å etablere et register for offentlig støtte innen 1. juli 2016. Brønnøysundregistrene har ansvaret for å opprette registeret. Kommunal- og moderniseringsdepartementet skal bidra til å dekke utgifter til etablering og drift i 2016. Det foreslås å redusere posten med 2,8 mill. kroner mot tilsvarende økning av kap. 904 Brønnøysundregistrene post 21 Spesielle driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår reduksjon i ramme til Interreg B og C-programmene m.m. med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 7 800 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 444 200 000 til kr 436 400 000»	7 800 000

3.3.5.12 KAP. 560 SAMETINGET

Post 50 Sametinget

Sammendrag

Markeringen av 100-årsjubileet for samenes første landsmøte i 1917, Tråante 2017, skal i all hovedsak avholdes i forbindelse med Samefolkets dag 6. februar 2017. Jubileet skal være en nasjonal markering. Jubileet skal markere og formidle kunnskap om samene, samisk kultur og historie i et 100-årsperspektiv. Det vil bli markeringer flere steder i landet. Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Sametinget samarbeider om arrangementet.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1 mill. kroner til Tråante 2017 mot en tilsvarende reduksjon på kap. 561 Tilskudd til samiske formål post 50 Samisk Høgskole, jf. omtale under kap. 561 post 50.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med fra kr 279 679 000 til kr 285 679 000»	6 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Meld. St. 5 (2015–2016) Sametingets virksomhet 2014 sies det at:

«Regjeringen har [...] besluttet at Kommunal- og moderniseringsdepartementet, i samarbeid med berørte departementer og Sametinget, skal vurdere fordeler og ulemper ved å samle de fleste av eller alle bevilgninger til Sametinget på ett budsjettkapittel og én budsjettpost. Kommunal- og moderniseringsdepartementet tar sikte på å ferdigstille dette arbeidet i løpet av 2015.»

Dette medlem viser til at dette arbeidet så langt ikke har blitt gjennomført, og arbeidet ses ikke i sammenheng med hvilke prosedyrer det er mellom regjeringen, Sametinget og Stortinget for budsjettering og tildeling av midler til Sametinget og samiske formål.

Dette medlem påpeker at Sametinget ikke er gitt den selvstendighet og forutsigbarhet som er gitt kommuner og fylkeskommuner som folkevalgte organ. Kommuner og fylkeskommuner finansieres over post 60 i statsbudsjettet.

Dette medlem påpeker at budsjettet til samiske formål de senere årene har hatt en klart svakere utvikling enn finansieringen av tilsvarende formål i statsbudsjettet for øvrig. Denne utviklingen har skjedd uten at dette har vært gjenstand for dialog med Sametinget. Utviklingen er heller ikke et resultat av en oppfølging av prinsipper og føringer fra Stortingets side for hva som skal gjelde for budsjettarbeidet til samiske formål.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til endringer av budsjettering og tildeling av midler til Sametinget i forbindelse med statsbudsjettet 2017. Hensikten er å få utformet løsninger som er forenkling, skaper forutsigbarhet og som bygger på de samme premisser som for andre folkevalgte nivå. Komiteen legger til grunn at regjeringen konsulterer med Sametinget om forslaget.»

Dette medlem ønsker å bevilge Sametinget ytterligere 10 mill. kroner til feiringen av Tråante. Videre ønsker dette medlem å bevilge 5 mill. kroner til drift som kompensasjon for underfinansiering de siste år. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 16 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med fra kr 279 679 000 til kr 295 679 000»	16 000 000

3.3.5.13 KAP. 561 TILSKUDD TIL SAMISKE FORMÅL

Post 50 Samisk høyskole

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 560 Sametinget post 50 Sametinget, jf. omtale under kap. 560 post 50.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti går imot regjeringens forslag.

3.3.5.14 KAP. 571 RAMMETILSKUDD TIL KOMMUNER

Post 60 Innbyggertilskudd

Sammendrag

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene

Fra 1. mai 2016 er det satt i gang forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene. Forsøket innebærer at deltakerkommunene i perioden 1. mai 2016 til 30. april 2019 mottar tilskudd til omsorgstjenester som statlige tilskudd eller et øremerket tilskudd, og ikke som rammetilskudd. Kommunene som deltar i forsøket er Spydeberg, Hobøl, Tønsberg, Lillesand, Os (Hordaland), Stjørdal og Selbu.

Forsøket finansieres i hovedsak ved omdisponering fra kommunenes innbyggertilskudd til kap. 761 Omsorgstjeneste post 65 Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Uttrekket fra innbyggertilskuddet er beregnet på bakgrunn av innrapportering av netto driftsutgifter på KOSTRA-funksjonene 234, 253, 254 og 261 i 2015, og deretter justert med vekst i kommunenes frie inntekter fra 2015 til 2016.

Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres med 873,9 mill. kroner, mot en tilsvarende økning av kap. 761 post 65 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

Forsøk med ny oppgave- og ansvarsdeling mellom kommunalt og statlig barnevern.

Barne- og likestillingsdepartementet har fra 1. april 2016 iverksatt forsøk med ny oppgave- og ansvarsfordeling mellom kommunalt og statlig barnevern. Kommunene som deltar i forsøket er Alta, Røyken og Nøtterøy (interkommunalt samarbeid med Tjøme).

Bevilgningen på posten ble økt med 247,6 mill. kroner i saldert budsjett 2016 for å kompensere kommunene som deltar i forsøket. Beregningen som lå til grunn for dette ble gjort før forsøkskommunene var valgt ut. De valgte forsøkskommunene skal ha en samlet kompensasjon på 53,8 mill. kroner i 2016. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 193,8 mill. kroner. Se også omtale under kap. 854 post 60, kap. 855 post 1 og kap. 3855 post 60.

Østre Toten kommune

Østre Toten kommune har rapportert inn for mange personer med psykisk utviklingshemning i kommunen. Det har medført at kommunen har fått beregnet et for høyt innbyggertilskudd. Det foreslås at innbyggertilskuddet til kommunen reduseres med 5,5 mill. kroner, og at midlene omdisponeres til post 64 Skjønnstilskudd.

Samlet foreslås det at bevilgningen på kap. 571 post 60 Innbyggertilskudd reduseres med til sammen 1 073,2 mill. kroner til 117 979,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1 058,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, reduseres med fra kr 119 052 870 000 til kr 117 994 670 000»	1 058 200 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å øremerke det gjenværende tilskuddet til skolehelsetjenesten. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 973 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, reduseres med fra kr 119 052 870 000 til kr 118 079 670 000»	973 200 000

Post 64 Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 572 post 64

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5,5 mill. kroner, jf. omtale av Østre Toten kommune under post 60 Innbyggertilskudd.

Videre foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 540 Direktoratet for forvaltning og IKT post 25 Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter.

Samlet foreslås det at bevilgningen økes med 0,5 mill. kroner til 1 854,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.15 KAP. 572 RAMMETILSKUDD TIL FYLKESKOMMUNER

Post 60 Innbyggertilskudd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår økt lærlingtilskudd med 2 500 kroner per kontrakt fra 1. juli 2016.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, foreslår videre at innbyggertilskuddet til fylkeskommunene reduseres med 81 mill. kroner som følge av redusert behov for kompensasjon. Dette tilsvarer en reduksjon på 65 500 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, reduseres med fra kr 31 547 475 000 til kr 31 481 975 000»	65 500 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 199,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 224 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 31 547 475 000 til kr 31 771 475 000»	224 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets forslag om å øke overføringene til kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommunene med 210 mill. kroner. Økningen forutsettes brukt for å styrke fylkesveibudsjettene, herunder utbedring av flaskehalser.

Dette medlem registrerer at omklassifiseringen av riksveier til fylkesveier som ble gjennomført under den rød-grønne regjeringen, har virket positivt, og at fylkene i tillegg til å disponere overførte samferdselsmidler som følge av reformen, har styrket fylkesveirammene gjennom egne frie midler. Det er likevel slik at budsjettene til vedlikehold og fornying av veinettet er lavere enn behovet, noe Senterpartiet har tatt høyde for gjennom tilføring av ekstra rammer i sine alternative budsjetter.

Dette medlem viser for øvrig til forliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre der det ble enighet om å øke lærlingtilskuddet med 2500 kroner per kontrakt fra 1. juli 2016.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 234,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 234,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 31 547 475 000 til kr 31 781 975 000»	234 500 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å øke lærlingtilskuddet med 5 000 kroner per kontrakt fra 1. juli 2016. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 49 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 49 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 31 547 475 000 til kr 31 596 475 000»	49 000 000

«Stortinget ber regjeringen innføre strengere krav om bruk av lærlinger som betingelse ved offentlige anbud.»

«Stortinget ber regjeringen påse at kommuner og fylkeskommuner tar inn flere lærlinger i sine velferdstilbud.»

3.3.5.16 KAP. 573 KOMMUNEREFORM

Post 60 Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det er liten oppslutning om regjeringens kommunereform fra kommunene. Bevilgningene til engangskostnader og reformstøtte kan derfor reduse-

res i forhold til avsatte bevilgninger i budsjettet for 2016.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 50 000 000»	50 000 000

Post 61 (Ny) Engangskostnader ved fylkessammenslåing

Sammendrag

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har mottatt søknad fra Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylkeskommune om sammenslåing fra 1. januar 2018. Staten gir delvis kompensasjon for engangskostnader ved sammenslåing av fylker, jf. inn-delingsloven § 15.

Det foreslås å opprette en ny post 61 Engangskostnader ved fylkessammenslåing. Det foreslås en bevilgning på 30 mill. kroner på posten i 2016 for å dekke engangskostnader ved sammenslåing av Nord-Trøndelag fylkeskommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Departementet legger opp til å fremme proposisjon til Stortinget om sammenslåing av fylkeskommunene den 20. mai. Departementet vil omtale kompensasjon for engangskostnader nærmere i denne proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.17 KAP. 576 (NYTT) VEDLIKEHOLD OG REHABILITERING

Post 60 (Ny) Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår et engangstilskudd på

250 mill. kroner til vedlikehold og rehabilitering av veier, bygg og anlegg som er eid av kommunen eller kommunalt foretak. Hensikten er å bidra til økt aktivitet på Sør- og Vestlandet. Tilskuddet kommer i tillegg til kommunesektorens inntekter i statsbudsjettet for 2016.

Midlene fordeles til kommunene i Aust- og Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal med høyere ledighet enn landsgjennomsnittet. Tall fra Nav viser at 3,1 pst. av arbeidsstyrken var registrert helt ledig per april 2016. Tilskuddet fordeles med et likt beløp per helt arbeidsledige person utover landsgjennomsnittet på 3,1 pst. Det innebærer at de kommunene som har en registrert ledighet på 3,1 pst. eller lavere ikke vil motta tilskudd.

Tilskuddet fordeles til kommunene uten søknad. Tilskuddet skal brukes på tiltak som settes i gang i 2016, og som kommer i tillegg til allerede vedtatte tiltak i kommunenes budsjetter for 2016. Det legges opp til en enkel rapportering om bruken av midlene. Midler som ikke er brukt i tråd med formålet, må tilbakebetales.

Det foreslås å opprette et nytt kap. 576 Vedlikehold og rehabilitering og en ny post 60 Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner med en bevilgning på 250 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til engangstilskudd til kommunalt vedlikehold i sør- og vestlandsfylkene med 150 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 400 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
576		Vedlikehold og rehabilitering	
	60	(Ny) Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner, bevilges med	400 000 000»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad. Disse medlemmer foreslår en dobling av regjeringens

forslag til tilskudd til kommunalt vedlikehold i sør- og vestlandsfylkene.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 250 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 512,57 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
576		Vedlikehold og rehabilitering	
	60	(Ny) Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner, bevilges med	512 570 000»

Komiteens medlem fra Senterpartiet er tilfreds med at regjeringen igjen foreslår en tiltakspakke og mener det var svært uheldig at det opprinnelige forslaget om en tiltakspakke på 500 mill. kroner i regjeringens budsjettforslag for 2016 ble forhandlet bort i budsjettforliket med Kristelig Folkeparti og Venstre. For tiden er ledigheten størst på Sør- og Vestlandet, men også andre fylker, som Finnmark og Østfold, har en ledighet over landsgjennomsnittet. Vi har derfor foreslått en særskilt post på 150 mill. kroner som skal gå til områder utenfor Sør- og Vestlandet som opplever høy arbeidsledighet. Dette medlem viser for øvrig til forliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre der det ble enighet om å øke engangstilskuddet til kommunalt vedlikehold i sør- og vestlandsfylkene med 150 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 300 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 550 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
576		Vedlikehold og rehabilitering	
	60	(Ny) Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner, bevilges med	550 000 000»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det er risiko for at arbeidsle-

dighetskrisen sprer seg utover de områdene som hittil er rammet. Dette medlem viser til at det tar tid fra fiskal politikk vedtas til den har effekt på realøkonomien. Dette medlem vil derfor at tilskuddet til vedlikehold og rehabilitering i kommuner utvides til å inkludere alle kommuner med registrert arbeidsledighet over landsgjennomsnittet. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 327 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 577 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
576		Vedlikehold og rehabilitering	
	60	(Ny) Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner, bevilges med	577 440 000»

3.3.5.18 KAP. 580 BOSTØTTE

Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bostøtten skal bidra til å sikre personer med lave inntekter og høye bostøttegifter en egnet bolig. Bevilgningen for 2016 er 2 763 mill. kroner.

Oppdaterte anslag

Oppdaterte anslag tilsier at det i gjennomsnitt vil bli om lag 105 900 husstander som får bostøtte hver måned i 2016, mot tidligere anslag på 99 600 husstander. Gjennomsnittlig utbetalt bostøtte per mottaker for året anslås til 28 800 kroner, mot tidligere anslag på 27 500 kroner. I tillegg er det satt av midler på posten til etterbetaling, blant annet som følge av opprettinger og klagebehandlinger.

Veksten i gjennomsnittlig utbetalt bostøtte skyldes blant annet at det er flere personer uten trygdeytelser som har rett til bostøtte enn tidligere anslått. Denne gruppen har høyest gjennomsnittlig utbetalt bostøtte per husstand. Samtidig har antallet flyktninger som skal bosettes i 2016 økt kraftig sammenlignet med anslag som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2016. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 285 mill. kroner.

Bostøtte til bokollektiv

Ved behandlingen av Dokument 8:135 S (2014–2015) 19. juni 2015 om økt norsk innsats i forbindelse med den humanitære krisen i Syria og nærrområde-

ne vedtok Stortinget følgende anmodningsvedtak nr. 800:

«Stortinget ber regjeringen om å foreta en utredning av om bostøtteordningen bør gjøres gjeldende for personer bosatt i bokollektiver.»

For å kvalifisere til bostøtte må boligen oppfylle visse krav. Kravene skal sikre at bostøtten ikke finansierer dårlige boliger eller boforhold som er uegnet på lengre sikt. Boligkravene hindrer i dag at personer som bor i bokollektiv kan søke bostøtte hver for seg. Hele kollektivet kan søke under ett, men vil ofte ha for høy samlet inntekt.

Det forventes at kommunene skal bosette flere flyktninger som har fått lovlig opphold i løpet av 2016. Kommunene må ha mulighet til å utnytte boligmassen fleksibelt for å skaffe bolig til flere flyktninger og andre vanskeligstilte på boligmarkedet.

Regjeringen foreslår å utvide bostøtteordningen slik at det kan gis bostøtte individuelt til personer i bokollektiv ut ifra helse- og sosialformål, forutsatt at kommunen har godkjent boligen. Tiltaket vil forenkle bosettingen av flyktninger og andre vanskeligstilte på boligmarkedet.

Med iverksetting 1. juli 2016 anslås det at om lag 2 200 nye husstander i bokollektiv vil få bostøtte i 2016. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 21 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 306 mill. kroner til 3 069 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.19 KAP. 581 BOLIG OG BOMILJØTILTAK

Post 76 Tilskudd til utleieboliger, kan overføres

Sammendrag

Tilskudd til utleieboliger skal bidra til å skaffe egnede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Bevilgningen for 2016 er 888,3 mill. kroner, og tilsagnsrammen er 1 044,9 mill. kroner. Rammen gir rom for å gi tilsagn om tilskudd til om lag 2 000 boliger.

Høsten 2015 ble tilsagnsrammen økt med 111,1 mill. kroner for å bidra til flere egnede utleieboliger for flyktninger og andre vanskeligstilte, jf. Prop. 152 S (2014–2015) og Innst. 20 S (2014–2015). Stortinget vedtok økningen etter at forslag til statsbudsjett for 2016 ble lagt fram, og konsekvensene ble ikke innarbeidet i saldert budsjett 2016. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 37,8 mill. kroner til 926,1 mill. kroner. Tilsagnsfullmakten foreslås økt med 18,9 mill. kroner til 790,9 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og romertallsvedtak VII under kapittel 7 Komiteens tilråding.

3.3.5.20 KAP. 2410 HUSBANKEN

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å øke potten for boligtilskudd med 25 mill. kroner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 25 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2412		Husbanken	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 343 692 000 til kr 368 692 000»	25 000 000

3.3.5.21 KAP. 3585 HUSLEIETVISTUTVALGET

Post 1 Gebyrer

Sammendrag

Posten omfatter gebyrinntektene fra behandling av klager for Husleietvistutvalget (HTU). Det koster ett rettsgebyr å få behandlet en sak i HTU. HTUs geografiske virkeområde omfatter Oslo, Akershus, Hordaland og Sør- og Nord-Trøndelag. Bevilgningen for 2016 er 1,1 mill. kroner.

Regjeringen har besluttet at Norge skal oppfylle krav i EU-direktiv 2013/11/EU om alternativ tvisteløsning i forbrukersaker. Direktivet innebærer at forbrukere skal få tilbud om å få løst tvister mot næringsdrivende uten å måtte gå til domstolene. På bakgrunn av dette besluttet regjeringen at HTU fra 1. januar 2016 skal behandle husleietvister fra hele landet der en leietaker som er forbruker, fremmer en klage mot en utleier som driver utleievirksomhet som næring. Saksbehandlingsgebyret for disse sakene skal være 0,2 ganger rettsgebyret. Konsekvensen er innarbeidet i saldert budsjett for 2016.

Iverksettelsen av ordningen i HTU er utsatt til 1. juli 2016 i påvente av en endring av husleieloven. Det vil derfor bli behandlet noen flere saker med fullt rettsgebyr i 2016 enn tidligere anslått. Dette vil isolert sett øke gebyrinntektene for første halvår 2016 med om lag 0,1 mill. kroner.

Regjeringen foreslår imidlertid at alle leietakere skal få lavere rettsgebyr fra 01. juli 2016, også de

som klager inn private utleiere. Det vil gjøre at alle leietakere som fremmer sak får det samme gebyret, og administreringen blir enklere for HTU. Dette innebærer at gebyrinntektene reduseres med om lag 0,1 mill. kroner.

På bakgrunn av dette foreslås det ingen endringer i bevilgninger på posten.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.5.22 KAP. 5312 HUSBANKEN

Post 1 Gebyrer m.m.

Sammendrag

Posten omfatter etableringsgebyr for å dekke kostnader ved etablering av lån og stikkprøvekontroller, forvaltningsgebyr ved terminvarsler og varslingsgebyr ved purring.

Det anslås noe lavere vekst i antall utestående lån, og dermed lavere gebyrinntekter. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Avdrag

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag om å øke lånerammen til Husbanken til 20 mrd. kroner. Dette gir økte avdrag. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5312		Husbanken	
	90	Avdrag, økes med fra kr 11 000 000 000 til kr 11 003 000 000»	3 000 000

3.3.5.1 KAP. 5615 HUSBANKEN

Post 80 Renter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag om å øke lånerammen til Husbanken til 20 mrd. kroner. Dette gir økte renter. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens for-

slag, tilsvarende en økning på 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5615		Husbanken	
	80	Renter, økes med fra kr 3 093 000 000 til kr 3 097 000 000»	4 000 000

3.3.5.2 KAP. 590 PLANLEGGING OG BYUTVIKLING

Post 71 Internasjonale organisasjoner

Sammendrag

Bevilgningen dekker Norges medlemskap i International Hydrographic Organization, en rådgivende og teknisk mellomstatlig organisasjon som skal sørge for at sjø- og havområdene blir målt og at fartøy får tilgang til autoriserte sjøkart. Kontingenten er om lag 88 000 euro, og er bl.a. basert på samlet norsk tonnasje. På grunn av valutaendringer foreslås det å øke bevilgningen med 97 000 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker

Utmarksforvaltning

SAMMENDRAG

Kommunal- og moderniseringsdepartementet skal i 2016 sette i gang en forsøksordning for kommunene, for å prøve ut forenklingstiltak innen utmarksforvaltningen, jf. omtale i Prop. 1 S (2015–2016). Departementet har avgrenset utlysningen til kommuner som innen fristen 1. juli 2016 har søkt om kommunesammenslåing. Større kommuner gir bedre kommunal kapasitet og kompetanse til slik forvaltning. Større kommuner vil også gi en mer helhetlig forvaltning av et utmarksområde enn i mindre kommuner som har utmarksområder som krysser kommunegrensler.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Stiftelsen romanifolkets-/taternes kulturfond

SAMMENDRAG

I Innst. 16 S (2015–2016), jf. Prop. 1 S (2015–2016), fremgår det blant annet følgende under kap.

567 Nasjonale minoriteter post 71 Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond:

«Komiteen har videre merket seg at Stiftelsestilsynet har åpnet tilsynssak overfor stiftelsen. Komiteen legger til grunn at bevilgningene for 2015 og 2016 ikke vil bli utbetalt før tilsynssaken er avsluttet og departementet deretter har vurdert om det er forsvarlig å utbetale midlene. Komiteen ber om at Stortinget blir orientert om status i saken i revidert nasjonalbudsjett 2016.»

Kommunal- og moderniseringsdepartementet er kjent med at Lotteri- og stiftelsestilsynet undersøker stiftelsen som ledd i sitt tilsynsarbeid, jf. stiftelsesloven § 7 første ledd bokstav b. Stiftelsestilsynet har det primære ansvaret for å føre tilsyn og kontroll med forvaltningen av stiftelser, og vil derfor trolig undersøke flere av de samme forholdene som departementet vil ha behov for å se på som tilskuddsforvalter. Departementet vil derfor avvente Stiftelsestilsynets vurderinger før det tas nærmere stilling til om tilskuddet kan utbetales, og eventuelt hvordan saken bør følges opp videre.

Når Stiftelsestilsynets vurderinger foreligger, vil departementet også vurdere hvordan anbefalingene fra utvalget som kartla politikk og tiltak overfor romanifolket/taterne kan følges opp. Departementet vil blant annet vurdere om midlene bør kanaliseres på andre måter enn gjennom en stiftelse, slik kommunal- og forvaltningskomiteen har bedt om. En av utfordringene med å kanalisere midlene via en stiftelse er at en stiftelse er et eget, selvstendig rettssubjekt med stor uavhengighet, noe som gjør at departementet har begrenset innsyn og begrenset mulighet til å følge opp om formålet med bevilgningen nås. Ordningen gir også relativt stor innflytelse til styret i stiftelsen over hvem som skal sitte i styret, og det står per i dag relativt få personer (stemmer på årsmøter) bak hvert av de styremedlemmene som skal representere romanifolket/taterne. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil komme med en nærmere redegjørelse i saken til Stortinget i Prop. 1 S (2016–2017).

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Husbankens låneramme

SAMMENDRAG

Ved behandlingen av Innst. 2 S (2015–2016) 3. desember 2015 vedtok Stortinget følgende anmodningsvedtak nr. 96:

«Stortinget ber regjeringen fortløpende vurdere behovet for å øke rammen til Husbanken.»

I Prop. 1 S (2015–2016) Statsbudsjettet 2016 foreslo regjeringen en låneramme i Husbanken på 18 mrd. kroner. Det var en reduksjon på 2 mrd. kroner fra 2015. Ved behandling av statsbudsjettet i kommunal- og forvaltningskomiteen viste medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet til at tilgangen på kreditt i det private kredittmarkedet var god, at etterspørselen etter lån fra Husbanken hadde gått ned og at Husbanken anslo at en låneramme på 18 mrd. kroner var tilstrekkelig til å gi lån til prioriterte formål, jf. Innst. 16 S (2015–2016). Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag om en låneramme på 18 mrd. kroner i 2016, men ba om at regjeringen fortløpende vurderer behovet for å øke rammen.

Prisstigningen for boliger er fortsatt høy, tilgangen på rimelige boliglån er god og mange husholdninger har tatt opp store lån. Dette kan være en kilde til ustabilitet i norsk økonomi. Regjeringen la derfor fram Strategi for boligmarkedet i juni 2015. Ett av tiltakene i strategien var å begrense private bankers utlån til boligformål. Et annet var å begrense og målrette husbanklån til prosjekter som gir økt boligpolitisk måloppnåelse.

Etterspørselen etter lån i Husbanken falt i 2015. Blant annet ble det søkt om grunnlån for 15,7 mrd. kroner i 2015, en reduksjon på 33 pst. fra året før. Utlånsrammen i 2015 på 20 mrd. kroner ble likevel benyttet fullt ut. Det ble gitt tilsagn om grunnlån for 12 mrd. kroner, startlån for 7 mrd. kroner og lån til barnehager for 1 mrd. kroner. Tilsagn om grunnlån og barnehagelån var noe lavere enn i 2014, mens tilsagn om startlån økte tilsvarende.

Ved utgangen av april i 2016 hadde det kommet inn søknader om grunnlån for 3 mrd. kroner. Økt bosetting av flyktninger og asylsøkere i kommunene tilsier økt etterspørsel etter husbanklån. Det er likevel usikkert når dette behovet vil slå ut i økt låneforbruk. Husbanken prioriterer søknader om lån til boligsosiale formål. Kommunene vil dermed uansett få dekket sine lånebehov for å finansiere boliger til flyktninger og andre vanskeligstilte. Husbanken vurderer fortsatt årets låneramme som tilstrekkelig.

Ut fra en helhetsvurdering mener regjeringen at en utlånsramme på 18 mrd. kroner i 2016 legger godt til rette for at vanskeligstilte på boligmarkedet kan få lån til å etablere seg i egen bolig, samtidig som flere boliger blir bygget med kvaliteter som møter framtidens behov. Regjeringen vil fortsette å følge lånerammen i Husbanken nøye.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 7 000 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 7 000 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2412		Husbanken	
	90	Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med 7 000 000 000 fra kr 16 791 000 000 til kr 23 791 000 000»	

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag om endringer i Husbankens lånerammer og bevilgninger 'under streken' for 2016 som følge av økningen i rammene for rentekompensasjonsordningene for kommuner og fylkeskommuner til rehabilitering, tilrettelegging og nybygging av skole- og svømmeanlegg med 10 mrd. kroner og investeringsrammen for rentekompensasjonsordningen for kommuner til istandsetting av kirkebygg med 1 mrd. kroner.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å øke lånerammen til Husbanken til 20 mrd. kroner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 440 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 440 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2412		Husbanken	
	90	Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med 440 000 000 fra kr 16 791 000 000 til kr 17 231 000 000»	

3.3.6 Arbeids- og sosialdepartementet

3.3.6.1 KAP. 601 UTREDNINGSVIRKSOMHET, FORSKNING M.M.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 61,1 mill. kroner. Bevilgningen foreslås redusert med 0,5 mill. kroner knyttet til kunnskapsutviklingsprosjekter i regi av IA-avtalen, jf. omtale under kap. 601 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 35,4 mill. kroner.

Trygderetten

Flere nemnder har siden 2007 leid lokaler og kjøpt administrative tjenester av Trygderetten. Inntektene fra dette faller bort 1. juli 2016 i forbindelse med etablering av det nye organet Helseklage og utflytting av nemndene. Det foreslås en omdisponering fra kap. 601 post 70 til kap. 606 post 1, jf. omtale under kap. 606 post 1.

Bevilgningen under kap. 601 post 70 foreslås redusert med 0,8 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 606 post 1.

IA-kunnskapsutviklingsmidler

Det er iverksatt en rekke kunnskapsutviklingsprosjekter i regi av IA-avtalen. Disse prosjektene er finansiert over kap. 601 post 21. I dialog med arbeidslivets parter er det satt av midler til at enkelte av hovedorganisasjonene i arbeidslivet gjennomfører noen prosjekter. Det er derfor behov for å overføre midler til en tilskuddspost.

Bevilgningen under kap. 601 post 70 foreslås økt med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 601 post 21.

Effektiviseringsnettverk om Nav-kontor med KS

KS har etablert effektiviseringsnettverk hvor kommuner med prosessveiledning fra KS kan utveksle erfaring og læring for å forbedre tjenestene. I samarbeid med Arbeids- og sosialdepartementet og Arbeids- og velferdsdirektoratet vil KS igangsette et toårig forsøk med effektiviseringsnettverk for Nav-kontor. For 2016 vil Arbeids- og sosialdepartementet støtte forsøket med 175 000 kroner innenfor gjeldende bevilgning på posten.

Samlet sett foreslås bevilgningen under kap. 601 post 70 redusert med 0,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår reduserte forpliktelser til internasjonale organisasjoner og reduserer bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5 270 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 35 400 000 til kr 30 130 000»	5 270 000

3.3.6.2 KAP. 605 ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 11 211,8 mill. kroner.

Yrkesveiledning av flyktninger gjennom karriere-sentrene

Regjeringen vil gjennomføre kompetansekartlegging av flyktninger og asylsøkere som bor i asylmottak, jf. Meld. St. 30 (2015–2016) Fra mottak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk. Gjennomført kompetansekartlegging skal følges av tilbud om veiledning om kvalifisering, utdanning og arbeid som knyttes opp mot bosetting, arbeidslivsbehov og utdanningstilbud i ulike deler av landet. De fylkesvise karrieresentrene under Arbeids- og velferdsetaten vil få et utvidet oppdrag om å gjennomføre veiledning for beboere i mottak basert på kartleggingen. Veiledningen skal bidra til at flere flyktninger kommer raskere i arbeid eller utdanning.

Bevilgningen under kap. 605 post 1 foreslås økt med 6 mill. kroner til dette formålet.

EESSI

EESSI-prosjektet (Electronic Exchange of Social Security Information) har som mål å muliggjøre elektronisk utveksling av trygdeopplysninger mellom Norge og EU/EØS-land. Den gjeldende tidsplanen fra EU viser en antatt produksjonssetting av den sentrale løsningen i prosjektet ved utgangen av 2016. Arbeids- og velferdsetaten vil derfor sette i gang et forprosjekt i 2016 for å starte implementering og test av sentrale leveranser som er varslet levert mot slutten av 2016.

Bevilgningen under kap. 605 post 1 foreslås økt med 6 mill. kroner.

Forsøk med ny medisinsk vurdering etter seks måneder og ny tilskuddsordning for EPJ-leverandører

Forsøk med ny medisinsk vurdering etter seks måneders sykmelding gjennomføres som et randomisert forsøk i Hordaland. Selve driftsfasen for forsøket startet 1. oktober 2015 og vil vare i ett år. Driftsfasen for forsøket er kortere enn tidligere lagt til grunn. Behovet for legeårsverk er derfor redusert. Videre er legene som Arbeids- og velferdsetaten har engasjert i forsøksprosjektet, ansatt på rimeligere vilkår enn tidligere lagt til grunn. Det foreslås å redusere bevilgningen til forsøk med ny medisinsk vurdering etter seks måneder med 4,3 mill. kroner. Av disse midlene foreslås det å omdisponere 1,5 mill. kroner fra kap. 605 post 1 til kap. 605 post 21 til en ny tilskuddsordning for EPJ-leverandører (elektronisk pasientjournal), jf. omtale under kap. 605 post 21.

Bevilgningen under kap. 605 post 1 foreslås redusert med 4,3 mill. kroner.

Tiltaksplasser

Driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten foreslås økt som følge av forslaget om 1 000 flere tiltaksplasser til ledige i andre halvår 2016, jf. omtale under kap. 634 post 76, og tilhørende behov for personellressurser til etaten. Det foreslås at bevilgningen under kap. 605 post 1 økes med 6,5 mill. kroner tilsvarende halvårsvirkningen av 20 nye stillinger.

Samlet sett foreslås bevilgningen under kap. 605 post 1 økt med 14,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 2,25 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 11,95 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 211 838 000 til kr 11 223 788 000»	11 950 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet foreslår å bevilge til sammen 100 mill. kroner slik at 3 200 flere personer kan ansettes gjennom ordningen med varig lønnstilskudd til arbeidsgiver. Størsteparten av denne satsingen vil fremkomme i kap. 634 post 76. En mindre del, 21,3 mill. kroner, vil disponeres som driftsutgifter hos Nav.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 21,3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 35,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 211 838 000 til kr 11 247 338 000»	35 500 000

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 31,3 mill. kroner. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil i 2016 arbeide med å videreutvikle løsningen for elektronisk kommunikasjon av helseopplysninger mellom Arbeids- og velferdsetaten og sykmelder. Det innbefatter justering av den elektroniske sykmeldingen, utvidet bruk av dialogmeldinger mellom sykmelder og Arbeids- og velferdsetaten, samt økt grad av elektronisk formidling av oppfølgingsplan fra arbeidsgiver til sykmelder.

En viktig leverandør av fastlegenes journal-systemer har fortsatt ikke utviklet nødvendig funksjonalitet i sine systemer. Leverandøren leverer tjenester til over halvparten av alle fastleger i landet. I forbindelse med utviklingsarbeidet er det behov for å kunne gi tilskudd til enkelte leverandører, tidsavgrenset til 2016. Tilskuddet er forutsatt holdt innenfor terskelen for bagatellmessig støtte iht. bestemmelsene om statsstøtte i EØS-avtalen.

Bevilgningen under kap. 605 post 21 foreslås økt med 1,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 605 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.3 KAP. 606 TRYGDERETTEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 68,9 mill. kroner. Flere nemnder har siden 2007 leid lokaler og kjøpt administrative tjenester av Trygderetten. Inntektene fra dette faller bort 1. juli 2016 i forbindelse med etablering av det nye organet Helseklage og utflytting av nemndene. Trygderetten har en langvarig leieavtale som utløper i 2017, som også inkluderer leieobjektene til nemndene. Når nemndene flytter ut, vil det på kort sikt ikke være mulig å leie disse lokalene ut på nytt.

Bevilgningen under kap. 606 post 1 foreslås økt med 0,8 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon under kap. 601 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.4 KAP. 611 PENSJONER AV STATSKASSEN

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 18,5 mill. kroner. Posten skal dekke utbetalinger for visse grupper som ikke har opptjente pensjonsrettigheter i Statens pensjonskasse.

Det foreslås at Arbeids- og sosialdepartementet får fullmakt til å regulere pensjoner fra statskassen på samme måte som for statspensjonister, jf. forslag til romertallsvedtak. Det foreslås ingen endring i bevilgningen på posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XVI under kapittel 7 Komiteens tilråding.

3.3.6.5 KAP. 612 TILSKUDD TIL STATENS PENSJONSKASSE

Det vises til proposisjonen for nærmere omtale.

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 10 350 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 612 post 1 foreslås økt med 473 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 (Ny) Sluttoppgjør, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 0 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 612 post 22 foreslås satt til minus 3 mill. kroner.

Anslaget er basert på tre sluttoppgjør som medfører en netto innbetaling på 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 115 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 612 post 70 foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.6 KAP. 613 ARBEIDSGIVERAVGIFT TIL FOLKETRYGDEN

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 177 mill. kroner og omfatter en teknisk beregnet arbeidsgiveravgift av pensjonspremie for ikke-premiebetalende virksomheter. Bevilgningsbehovet er redusert som følge av lavere premiesats og premiegrunnlag enn tidligere lagt til grunn.

Bevilgningen under kap. 613 post 1 foreslås redusert med 55 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 13 mill. kroner. Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.7 KAP. 614 BOLIGLÅNSORDNINGEN I STATENS PENSJONSKASSE

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 41 mill. kroner og gjelder utgifter til administrasjon av boliglånsordningen. Anslaget på posten er basert på samme volumforutsetninger som for post 90 Utlån. Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner som følge av lavere etterspørsel etter boliglån enn tidligere forutsatt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Utlån, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 6 200 mill. kroner og omfatter utbetaling av nye lån samt beregnede opptjente renter ved utgangen av året. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 1 400 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak at anslaget for antall utbetalte nye lån per uke i 2016 er redusert fra 85 til 68 og at gjennomsnittlig utbetalt beløp er redusert fra 1 380 000 kroner til 1 325 000 kroner.

Beregnete opptjente renter ved utgangen av 2016 er anslått til om lag 102 mill. kroner. Til sammenligning var anslaget i saldert budsjett 108 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås redusert med 1 400 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.8 KAP. 3614 BOLIGLÅNSORDNINGEN I STATENS PENSJONSKASSE

Post 1 Gebyrinntekter, lån

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 34 mill. kroner og gjelder innbetaling av gebyrer for låntakere i boliglånsordningen i Statens pensjonskasse. Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner som følge av lavere etterspørsel etter boliglån.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Tilbakebetaling av lån

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 17 000 mill. kroner og omfatter innfrielse og avdrag samt tilbakeføring av

opptjente renter ved inngangen til året. Bevilgningen foreslås økt med 1 600 mill. kroner. Forventet gjennomsnittlig innfridd beløp er økt fra 1 100 000 kroner til 1 170 000 kroner. Forventede løpende avdrag er videreført med 3 000 mill. kroner, mens ekstraordinære avdrag er økt med 760 mill. kroner til 1 400 mill. kroner. Antall innfrielse på 1 000 innfrielse per måned videreføres fra saldert budsjett. Samlet utgjør dette en økning i årlig innbetaling på 1 600 mill. kroner sammenlignet med anslaget i saldert budsjett. Bevilgningen under kap. 3614 post 90 foreslås økt med 1 600 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.9 KAP. 5607 RENTER AV BOLIGLÅNSORDNINGEN I STATENS PENSJONSKASSE

Post 80 Renter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 948 mill. kroner og gjelder innbetaling av renter fra lånekundene i boliglånsordningen i Statens pensjonskasse. Innbetalingen av renter anslås å reduseres med 264 mill. kroner. Utlånsporteføljen i 2016 forventes å bli lavere som følge av lavere etterspørsel etter nye lån samtidig som innfrielse og ekstraordinære avdrag øker. Det vises til nærmere omtale under kap. 614 og 3614. Det er budsjettert med en effektiv rente på 2,5 pst. eksklusiv gebyrer for 2016.

Bevilgningen under kap. 5607 post 80 foreslås redusert med 264 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.10 KAP. 3616 GRUPPELIVSFORSIKRING

Post 1 Premieinntekter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 105 mill. kroner og gjelder innbetaling av premie på gruppelevsforring. Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner. Anslaget er basert på fakturagrunnlag som er kjent på budsjetteringstidspunktet samt premiesatser for 2016.

Bevilgningen under kap. 3616 post 1 foreslås økt med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.11 KAP. 2470 STATENS PENSJONSKASSE

Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

Resultatkravet på kap. 2470 post 24 foreslås økt med 4,7 mill. kroner til et positivt driftsresultat på -27,5 mill. kroner.

Forslaget består av følgende elementer:

Post 24.1 Driftsinntekter, overslagsbevilgning

Driftsinntektene er budsjettert med 645,1 mill. kroner. Inntektene foreslås redusert med 4,5 mill. kroner. Dette skyldes at anslaget for inntekter fra låneområdet er redusert som følge av lavere utlån under boliglånsordningen i Statens pensjonskasse, jf. omtale under kap. 614 og 3614.

Post 24.2 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Driftsutgiftene er budsjettert med 473,4 mill. kroner. Utgiftene foreslås redusert med 4,5 mill. kroner, jf. omtale på post 24.1 Driftsinntekter.

Post 24.3 Avskrivninger

Avskrivningene er budsjettert med 124,2 mill. kroner. De foreslås redusert med 3,1 mill. kroner som følge av lavere avskrivningsgrunnlag og lavere avskrivningssatser enn tidligere lagt til grunn.

Post 24.4 Renter av statens kapital

Anslag for renter av statens kapital er budsjettert med 6,7 mill. kroner. De foreslås redusert med 1,6 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak at finansieringen av investeringer som det beregnes rente av fra 2011 konverteres til ny lavere rentesats etter fem år.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.12 KAP. 634 ARBEIDSMARKEDSTILTAK

Post 21 Forsøk, utviklingstiltak mv.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til NITO, NHO og Nav sitt prosjekt med å kartlegge kompetansegapet blant det arbeidsgivere etterspør av ingeniørkompetanse og det arbeidsledige ingeniører tilbyr. Dette medlem mener tiltaket er prisverdig og ønsker å støtte dette økonomisk. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	21	Forsøk, utviklingstiltak mv., kan overføres, økes med	500 000
		fra kr 16 166 000 til kr 16 666 000»	

Post 76 Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 7 089,9 mill. kroner.

Bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak i saldert budsjett 2016 gir rom for å gjennomføre et samlet tiltaksnivå på om lag 64 500 plasser til ledige og personer med nedsatt arbeidsevne, inkludert 500 plasser knyttet til forsøk med arbeidsavklaringspenger som lønnstilskudd. Av det samlede tiltaksnivået vil om lag 16 000 plasser benyttes for ledige og 48 500 for personer med nedsatt arbeidsevne.

Utsiktene for den økonomiske utviklingen framstår nå som noe svakere enn lagt til grunn i nasjonalbudsjettet 2016. I revidert nasjonalbudsjett styrker derfor regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling.

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn å øke tilbudet av arbeidsmarkedstiltak til ledige med 1 000 plasser i andre halvår 2016. Dette tilsvarer en økning på 500 plasser i gjennomsnitt på årsbasis. Det planlagte tiltaksnivået for ledige økes dermed til 16 500 i gjennomsnitt i 2016. Økningen kan også gi rom for arbeidsrettet bistand til flere nyankomne innvandrede.

Forslaget innebærer et økt bevilgningsbehov på 35,3 mill. kroner under kap. 634 post 76. I tillegg innebærer forslaget et økt behov for tilsagnsfullmakt til regnskapsmessig etterslep med utbetaling i 2017 på 50,1 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Som følge av økt tiltaksnivå foreslås det også å øke bevilgningen til administrative ressurser i Arbeids- og velferdsetaten med 6,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 605 post 1.

Bevilgningen under kap. 634 post 76 foreslås økt med 35,3 mill. kroner.

Innføring av nytt arbeidsforberedende tiltak i skjermet sektor

Endringer i regelverket for arbeidsmarkedstiltakene trådte i kraft 1. januar 2016, med unntak av det nye tiltaket arbeidsforberedende trening (AFT). Arbeids- og sosialdepartementet har forelagt forslaget til det nye AFT-tiltaket for EFTAs overvåkningsor-

gan ESA (EFTA Surveillance Authority) for å vurde om tilskuddet kan oppfattes som statsstøtte. ESAs vurdering er at AFT-ordningen ikke innebærer offentlig støtte i henhold til EØS-avtalen artikkel 61 (1). ESA forutsetter at tiltaksarrangørene har utføring som hovedformål og at Arbeids- og velferdsetaten må overvåke at virksomheten ikke har økonomisk aktivitet utover produksjon av varer og tjenester som er uløselig knyttet til utføringsvirksomheten. Arbeids- og sosialdepartementet vil følge opp dette, og det nye AFT-tiltaket vil bli iverksatt andre halvår 2016.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak VIII under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 165 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 200,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres, økes med fra kr 7 089 910 000 til kr 7 290 210 000»	200 300 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet prioriterer å øke bevilgningene til varig lønnstilskudd til arbeidsgiver med 100 mill. kroner med virkning fra 1. juli 2016. Dette medfører at det kan gis lønnstilskudd til arbeidsgivere for i overkant av 3 200 personer. Dette medlem understreker at arbeidssøkere og andre svake grupper som står langt utenfor arbeidsmarkedet, som f.eks. funksjonshemmede, innvandrere, flyktninger, og ungdommer uten fullført videregående utdanning, prioriteres. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 78,7 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende

en økning på 114 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres, økes med fra kr 7 089 910 000 til kr 7 203 910 000»	114 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Fellesforbundets innspill til revidert nasjonalbudsjett og behovet for flere tiltaksplasser. Dette medlem vil doble antallet foreslåtte tiltaksplasser. Til sammen gir dette 2 000 nye tiltaksplasser. Videre mener dette medlem at det bør bli lettere å kombinere utdanning med dagpenger og setter av 200 mill. kroner til dette. Til sist viser dette medlem til Sosialistisk Venstrepartis utvidede ungdomsgaranti i deres alternative budsjett for 2016, og ønsker å bevilge 135 mill. kroner til dette. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 327 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 454 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres, økes med fra kr 7 089 910 000 til kr 7 544 010 000»	454 100 000

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2016 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3012,7 mill. kroner

Dette medlem viser til at Nav dermed kan nekte dagpenger for alle som tar et kurs som kan sies å være del av en grad. Dette er også fastslått fra Trygderetten. Dette medlem mener dette er til hinder for fleksibilitet og fornuftig utdanning for folk som mottar dagpenger, og at regelverket derfor bør endres. En slik endring vil gjøre det mulig å ta kortere enkeltemner, kurs og delkurs med studiepoeng, uten at det er grunnlag for Nav til å gi avslag i dagpenger.

Dette medlem vil videre understreke at det er viktig å opprettholde dagens prinsipielle skille mellom arbeidsledig og student, samtidig som man gjør det noe lettere for arbeidsledige med høyere utdanning å ta korte påbyggingskurs og kompetanseheving for å øke egne muligheter for å få arbeid.

Dette medlem mener at en slik endring vil føre til store muligheter for universiteter og høyskoler til å tilby tilpassede etter- og videreutdanningstilbud for arbeidsledige enn de har muligheter til i dag.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke muligheten for mottakere av dagpenger til å styrke sin kompetanse og sine muligheter i arbeidsmarkedet gjennom å endre forskrift om dagpenger slik at formuleringen «(e)nhver deleksamen regnes i denne sammenheng som del av et lengre utdanningsløp» i § 4-3 tas bort.»

«Stortinget ber regjeringen innføre rett til utdanning, kompetansegivende aktivitet og/eller veiledning og arbeidstilbud innen tre måneder for ungdom under 25 som ikke er i utdanning eller arbeid. Denne retten skal ikke erstatte ordinær studiefinansiering.»

Post 77 Varig tilrettelagt arbeid, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	77	Varig tilrettelagt arbeid, kan overføres, økes med fra kr 1 290 840 000 til kr 1 310 840 000»	20 000 000

3.3.6.13 KAP. 635 VENTELØNN

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 47 mill. kroner. Nytilgangen på ventelønnsordningen har de siste årene vært svært lav. Antallet offentlige virksomheter som har anledning til å benytte ventelønnsordningen er begrenset, og arbeidsgiver må selv finansiere ventelønn til oppsagte ansatte. I 2015 var tilgangen noe høyere enn de foregående årene med 40 nye aktive mottakere av ventelønn. Årsaken til økningen i 2015 var flere statlige omorganiseringer, flyttinger eller nedleggelse. Økt inngang av nye mottakere i 2015 fører til flere mottakere i 2016 og dermed økte utbetalinger i 2016.

Bevilgningen under kap. 635 post 1 foreslås økt med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.14 KAP. 3635 VENTELØNN MV.

Post 1 Refusjon statlig virksomhet mv.

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 31,0 mill. kroner. Utviklingen i gjennomsnittlig refusjonsgrad avhenger av antallet mottakere med fullt refusjonskrav, og av sammensetningen av avgangen fra ordningen fremover. Refusjonsgraden er usikker, men forventes å øke fremover.

Bevilgningen under kap. 3635 post 1 foreslås redusert med 3,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.15 KAP. 640 ARBEIDSTILSYNET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 564,6 mill. kroner. Tidsskriftet Arbeidervern ble avvirket i 2015, og det foreslås derfor en parallell reduksjon av utgiftsbevilgningen mot tilsvarende reduksjon av inntektsbevilgningen, jf. kap. 3640 post 1.

Bevilgningen under kap. 640 post 1 foreslås redusert med 1,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 8,68 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 564 578 000 til kr 573 258 000»	8 680 000

Post 21 Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
640		Arbeidstilsynet	
	21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud, økes med fra kr 10 410 000 til kr 12 910 000»	2 500 000

3.3.6.16 KAP. 3640 ARBEIDSTILSYNET

Post 1 Diverse inntekter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1,3 mill. kroner.

Posten omfatter i hovedsak abonnements- og annonseinntekter knyttet til tidsskriftet Arbeidervern. Tidsskriftet ble avvirket i 2015. Det foreslås derfor en parallell reduksjon av inntektsbevilgningen mot tilsvarende reduksjon av utgiftsbevilgningen, jf. omtale under kap. 640 post 1.

Bevilgningen under kap. 3640 post 1 foreslås redusert med 1,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.17 KAP. 642 PETROLEUMSTILSYNET

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 220,3 mill. kroner.

Økt tilsyn – livbåtsystemer på norsk sokkel

Det er behov for økt oppfølging av sikkerheten i petroleumssektoren, bl.a. i tilknytning til evakueringsmidler som livbåtsystemer. I tråd med Forskrift 8. januar 2013 nr. 16 om adgang til å kreve gebyr og sektoravgift for tilsyn og annen oppfølging med arbeidsmiljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten, foreslås det å øke bevilgningen til Petroleumstilsynet til oppfølging av sikkerheten, jf. også omtale av økte gebyrinntekter under kap. 3642 post 3.

Det foreslås en økning av bevilgningen under kap. 642 post 1 på 5,6 mill. kroner, samt en økning under kap. 3642 post 3 på 7 mill. kroner. Differansen på 1,4 mill. kroner gjelder økte utgifter til merverdiavgift, som vil bli regnskapsført på kap. 1633 post 1.

Petroleumsvirksomheten i nordområdene

Bevilgningen under posten ble for 2016 økt med 5 mill. kroner for å styrke kunnskapen knyttet til petroleumsvirksomheten i nordområdene. Det ble ikke trukket ut andel for merverdiavgift knyttet til denne satsingen. Det foreslås derfor at bevilgningen under posten reduseres med 0,8 mill. kroner

Samlet sett foreslås bevilgningen under kap. 642 post 1 økt med 4,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 7,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 220 280 000 til kr 227 580 000»	7 300 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til innspill fra Industri Energi om plugging av oljebrønner. Dette medlem mener økt pålegg om permanent plugging av gamle oljebrønner er både et godt omstillings- og sysselsettingstiltak som heller ikke belaster statsfinansene direkte. Dette medlem foreslår 5 mill. kroner til Petroleumstilsynet for å sikre rask igangsettelse av pålegg om permanent plugging av midlertidig pluggede oljebrønner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 9,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 220 280 000 til kr 230 080 000»	9 800 000

«Stortinget ber regjeringen påse at oljeselskaperne raskt tar i bruk ledig riggkapasitet for permanent å plugge brønner som i dag er midlertidig plagget på norsk sokkel.»

3.3.6.18 KAP. 649 TREPARTS BRANSJEPROGRAMMER

Post 21 Spesielle driftsutgifter – treparts bransje-programmer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
649		Treparts bransje-programmer	
	21	Spesielle driftsutgifter – Treparts bransje-programmer, økes med fra kr 2 754 000 til kr 5 254 000»	2 500 000

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 30,9 mill. kroner. Ved innføringen av nettoføringsordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen i 2015 ble det beregnet og trukket ut 3,1 mill. kroner for merverdiavgift under kap. 642 post 21. Da utgiftene på posten i sin helhet viderefaktureres operatørselskapene/kontraktørene (som er utenfor ordningen), ble det ut fra dette lagt til grunn at merverdiavgiftuttrekket skulle tilbakeføres til post 21. Bevilgningen under kap. 642 post 21 ble derfor i Prop. 1 S (2015–2016) økt med 3,2 mill. kroner. I etterkant av dette er det avklart at den ovennevnte justeringen var feil og foreslås derfor nå reversert.

Bevilgningen under kap. 642 post 21 foreslås redusert med 3,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.19 KAP. 3642 PETROLEUMSTILSYNET

Post 3 Gebyr tilsyn

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 51,5 mill. kroner.

Økt tilsyn – livbåtsystemer på norsk sokkel

Det er behov for økt oppfølging av sikkerheten i petroleumssektoren bl.a. i tilknytning til evakueringsmidler, jf. omtale under kap. 642 post 1. Det foreslås at bevilgningen under kap. 3642 post 3 økes med 7 mill. kroner som følge av økt tilsynsaktivitet.

Omdisponering av inntekter mellom gebyr og sektoravgift

Petroleumsnæringen er i en krevende situasjon, og Petroleumstilsynet ser behov for å øke oppfølgingen rettet mot enkeltaktører i næringen. På denne bakgrunn har Petroleumstilsynet ved planlegging av aktiviteter i 2016 prioritert økt oppfølging rettet mot enkeltaktører i næringen mot et tilsvarende redusert aktivitetsnivå innen sektorfinansierte aktiviteter.

Petroleumstilsynets prognoser gir en beregnet merinntekt på gebyr og tilsvarende mindreinntekt på sektoravgifter på om lag 13 mill. kroner. Det foreslås at bevilgningen på kap. 3642 post 3 økes med 13 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 3642 post 3 foreslås samlet økt med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 2,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 17,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, økes med fra kr 51 540 000 til kr 69 040 000»	17 500 000

3.3.6.20 KAP. 5571 SEKTORAVGIFTER UNDER ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTET

Post 70 Petroleumstilsynet – sektoravgift

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 96,6 mill. kroner. Det er behov for en omdisponering av inntekter mellom gebyr og sektoravgift, jf. omtale under kap. 3642 post 3.

Bevilgningen under kap. 5571 post 70 foreslås redusert med 13 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 3642 post 3.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.21 KAP. 660 KRIGSPENSJON

Post 70 Tilskudd, militære, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 95 mill. kroner.

Det anslås nå mindre endringer i gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottakere.

Bevilgningen under kap. 660 post 70 foreslås økt med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd, sivile, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 245 mill. kroner.

Anslaget på posten nedjusteres med 5 mill. kroner, hovedsakelig som følge av nedjustert anslag for gjennomsnittlig ytelse.

Bevilgningen under kap. 660 post 71 foreslås redusert med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.22 KAP. 666 AVTALEFESTET PENSJON (AFP)

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 660 mill. kroner.

Anslaget på posten nedjusteres hovedsakelig som følge av redusert anslag for gjennomsnittlig ytelse.

Bevilgningen under kap. 666 post 70 foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.23 KAP. 667 SUPPLERENDE STØNAD TIL PERSONER OVER 67 ÅR

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 383,7 mill. kroner.

Anslaget for 2016 justeres ned som følge av mindre justeringer i både anslag for antall mottakere og gjennomsnittlig ytelse. Det er usikkerhet knyttet til utviklingen i 2016 som følge av regelendringer fra 1. januar 2016, jf. omtale i Prop. 1 S (2015–2016) for Arbeids- og sosialdepartementet.

Bevilgningen under kap. 667 post 70 foreslås redusert med 3,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.24 KAP. 2541 DAGPENGER

Post 70 Dagpenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen i saldert budsjett er 15 264 mill. kroner. I tillegg ble bevilgningen økt med 43 mill. kroner i forbindelse med endringer i dagpengeregelverket, jf. Prop. 64 S (2015–2016) og Innst. 241 S (2015–2016).

Permitteringsregelverk

Dagpenger under permittering er et virkemiddel for å hjelpe bedrifter og arbeidstakere gjennom en midlertidig periode med etterspørselsbortfall og mangel på oppdrag. Ordningen kan gi bedrifter mulighet til å holde på kompetent arbeidskraft gjennom en periode med midlertidige innskrenkninger. Samtidig må ordningen ikke bidra til å hindre en nødvendig omstilling og god mobilitet i arbeidsmarkedet. Økt arbeidsgiverbetaling i permitteringsordningen vil kunne bidra til det.

På denne bakgrunn foreslår regjeringen i revidert nasjonalbudsjett 2016 å utvide perioden arbeidsgivere fritas fra lønnsplikt under permittering og den tilsvarende dagpengeperioden permitterte kan få dagpenger, fra dagens 30 uker til i alt 49 uker i løpet av en 18 måneders periode. Regjeringen foreslår samtidig å innføre en ny, femdagers lønnspliktperiode for arbeidsgivere, som inntreier etter 30 uker. I en løpende permitteringsperiode på 52 uker, vil de permitterte da motta lønn under permittering i til sammen 15 dager (3 uker) og dagpenger i til sammen 49 uker i løpet av en 18 måneders periode. Regjeringen foreslår at endringene gjennomføres med virkning fra 1. juli. Endringene vil gjelde både for permitteringer som allerede var iverksatt, men ikke avsluttet før ikrafttredelsen, og for nye permitteringer som iverksettes etter 1. juli. De nye reglene vil ikke gjelde permitteringer som avsluttes før ikrafttredelsen. Forslaget gir et økt bevilgningsbehov under kap. 2541 Dagpenger, post 70 Dagpenger, på anslagsvis 45 mill. kroner i 2016 og 95 mill. kroner i 2017.

Et mer fleksibelt regelverk

Det er store forskjeller i arbeidsledigheten geografisk og mellom bransjer. Den registrerte ledigheten har økt betydelig i fylker med sterk tilknytning til petroleumsnæringen, mens andre deler av landet hittil er blitt påvirket i mindre grad. En del av de ledige vil ha behov for etter- og videreutdanning når de skal finne veien til andre næringer, og noen av disse har startet utdanningen mens de fortsatt var i arbeid. Som følge av situasjonen på arbeidsmarkedet foreslo regjeringen i Prop. 64 S (2015–2016) regelverksendringer som vil gjøre det lettere å kombinere dagpenger med utdanning. Endringene trådte i kraft

1. mai 2016. Videre har regjeringen foreslått å utvide adgangen til å motta dagpenger under etablering av egen virksomhet fra ni til tolv måneder. Endringen iverksettes 1. juli 2016. Forslagene gir samlet sett et økt bevilgningsbehov under kap. 2541 post 70 på 43 mill. kroner i 2016 og 72 mill. kroner i 2017, jf. Prop. 64 S (2015–2016) og Innst. 241 S (2015–2016).

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling. Regjeringen foreslår nå å avvikle ettårsbegrensningen for å motta dagpenger under opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Tilstrekkelig opplæring i norsk og samfunnskunnskap er viktig for at arbeidsledige innvandrere skal komme i varig arbeid. De fleste som deltar på slik opplæring gjennomfører dette på under ett år, men regjeringen mener at de få som trenger noe mer tid, også bør få mulighet til å fullføre norskopplæringen.

Arbeidssøkere som tar kortvarig utdanning eller opplæring på full tid, skal i dag i sin helhet gjennomføre utdanningen innenfor en periode på tre måneder. Perioden på inntil tre måneder kan deles opp i bolker, men den samlede tid som nyttes til undervisningen kan maksimalt tilsvare tre måneders undervisning på full tid. Utdanning på deltid kan ikke på samme måte tas over en lengre periode enn tre måneder, selv om den tilsvarer tre måneders undervisning på full tid. Det er lite hensiktsmessig å skille mellom studier som er delt opp i bolker og utdanning som foregår på deltid. Regjeringen foreslår derfor at arbeidssøkere kan motta dagpenger og ta utdanning eller opplæring som på normert tid utgjør maksimalt tre måneder, uavhengig av om utdanningen varer lenger fordi den er delt inn i bolker eller fordi den tas på deltid.

Arbeids- og sosialdepartementet vil også be Arbeids- og velferdsdirektoratet om å endre praksis slik at fare for fortrenging av annen virksomhet ikke lenger er et vilkår for å få dagpenger under etablering. De tre ovennevnte endringene gir et økt bevilgningsbehov under kap. 2541 Dagpenger post 70 Dagpenger på anslagsvis 10 mill. kroner i 2016 og 20 mill. kroner i 2017.

Anslagsendring

Bevilgningen under kap. 2541 post 70 foreslås økt med 636 mill. kroner i 2016 som følge av høyere vekst i antallet dagpengemottakere og høyere gjennomsnittlig ytelse per mottaker enn tidligere anslått.

Samlet sett foreslås bevilgningen under kap. 2541 post 70 økt med 691 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet stiller seg kritisk til at regjeringen gjennom Prop. 124 L (2015–2016) innfører en ny arbeidsgiverperiode på fem dager, som skal inntre etter de første 30 ukene i permitteringen. Dette øker arbeidsgiverperioden fra 10 til 15 dager ved permittering utover 30 uker. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett 2016 hvor det åpnes for permittering opp til 52 uker, samtidig som det foreslås å halvere antallet dager med lønnsplikt for arbeidsgiver fra ti til fem dager, samt at det åpnes for delvis permittering i 40 pst., mot 50 pst. i dag. Dette ville kunne lette administreringen for bedriftene som har delvis permitterte ansatte, og skape bedre tilpasninger mellom arbeidskraft og oppdrag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om endring av lov om lønnsplikt under permittering slik at arbeidsgiverperioden ved permitteringer reduseres fra 10 til 5 dager.»

«Stortinget ber regjeringen om å ikke innføre en ny arbeidsgiverperiode på fem dager, som inntre etter de første 30 ukene ved permitteringer.»

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om at delvis permittering ned mot 40 pst. skal gi grunnlag for dagpenger.»

Disse medlemmer viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 105 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 796 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	796 000 000
		fra kr 15 307 000 000 til	
		kr 16 103 000 000»	

3.3.6.25 KAP. 5705 REFUSJON AV DAGPENGER

Post 70 Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 35 mill. kroner.

Arbeids- og velferdsetaten forskutterer dagpenger til personer som blir omfattet av konkurs. Inntektene under denne posten er knyttet til refusjon av dagpenger i forbindelse med lønnsgaranti ved konkurs. Det er vanligvis et etterslep fra åpne konkurser til faktisk innbetalte refusjoner av dagpenger.

Regnskapstallene hittil i år viser en nedgang i innbetalte refusjoner av dagpenger i forbindelse med lønnsgaranti ved konkurs.

Bevilgningen under kap. 5705 post 70 foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 0,5 mill. kroner.

Arbeids- og velferdsetaten kan søke refusjon for utbetalte dagpenger til personer som er bosatt i Norge, og som har blitt helt arbeidsledige fra arbeid i et annet EØS-land. Ved utgangen av februar 2016 var det ikke regnskapsført refusjoner under denne ordningen, og Arbeids- og velferdsdirektoratet venter et svært begrenset omfang refusjoner for året som helhet.

Bevilgningen under kap. 5705 post 71 foreslås redusert med 0,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.26 KAP. 2542 STATSGARANTI FOR LØNSKRAV VED KONKURS MV.

Post 70 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 860 mill. kroner.

Utgiftsanslaget i 2016 økes på grunnlag av stor usikkerhet i økonomien og økt antall ansatte som er berørt av konkurser. I 2015 var det sammenlignet med 2014 en nedgang i antall foretakskonkurser på 3,1 pst., mens det i samme periode var en økning i antall berørte ansatte på 10,6 pst. Det anslås en moderat nedgang i antall konkurser i 2016, men likevel en klar økning i antall berørte ansatte. Dette tilsier en moderat økning i utgiftene i 2016.

Bevilgningen under kap. 2542 post 70 foreslås økt med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.27 KAP. 5704 STATSGARANTI FOR LØNNSKRAV VED KONKURS

Post 70 Dividende

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 205 mill. kroner.

I 2015 var innbetalingene på 184,7 mill. kroner, og dette var en nedgang på 4,1 pst. sammenlignet med året før. Dekningsgraden (refusjonenes andel av utbetalingene) ble også redusert, fra 24,4 pst. i 2014 til 22,8 pst. i 2015. For 2016 forventes en moderat nedgang i antall konkurser og en dekningsgrad på samme nivå som for 2015.

Bevilgningen under kap. 5704 post 70 foreslås redusert med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.28 KAP. 2620 STØNAD TIL ENSLIG MOR ELLER FAR

Post 70 Overgangsstonad, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 2 580,3 mill. kroner.

Resultater så langt i år tilsier færre mottakere i 2016 og en moderat nedjustering av forventet gjennomsnittlig ytelse sammenlignet med saldert budsjett 2016. Samlet gir det en anslagsreduksjon på om lag 100 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2620 post 70 foreslås redusert med 100,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Stønad til barnetilsyn, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 415,3 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli om lag 370 mill. kroner, og bevilgningen under kap. 2620 post 72 foreslås redusert med 45,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Bidragsforskott

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 790 mill. kroner.

Antall mottakere i 2016 ser ut til å bli lavere enn tidligere anslått. I saldert budsjett 2016 ble det lagt til grunn en nedgang i antall mottakere på om lag 2 pst. fra 2015 til 2016, mens det nå anslås en nedgang i an-

tall mottakere på om lag 7 pst. Videre ble utgiftene i 2015 lavere enn forventet, noe som gir et lavere inngangsnivå i 2015 enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett.

Bevilgningen under kap. 2620 post 76 foreslås redusert med 70 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.29 KAP. 2650 SYKEPENGER

Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 36 285 mill. kroner.

Det trygdefinansierte sykefraværet per sysselsatt ble redusert med 0,1 pst. fra 2014 til 2015. Bevilgningen i saldert budsjett for 2016 er basert på nullvekst i det trygdefinansierte sykefraværet fra 2015 til 2016. Basert på regnskapstall hittil i år opprettholdes anslaget om nullvekst i fraværet. Anslaget for forventet økning i sykepengegrunnlaget (lønnsvekst blant sykmeldte) er nedjustert fra 2,7 pst. til 2,4 pst. Sysselsettingsveksten er nedjustert fra 0,5 pst. til 0,2 pst. Samlet sett innebærer dette en reduksjon i bevilgningen.

Bevilgningen under kap. 2650 post 70 foreslås redusert med 145 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Sykepenger for selvstendige, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 530 mill. kroner.

Det legges nå til grunn at det trygdefinansierte sykefraværet blant selvstendige i 2016 reduseres med 6 pst. mot en forventet reduksjon på 3 pst. i saldert budsjett. Anslått vekst i sykepengegrunnlaget (inntektene for sykmeldte) nedjusteres fra 2,7 pst. i saldert budsjett til 1,6 pst. Forventet vekst i sykepengegrunnlaget for selvstendige i 2016 på 1,6 pst. er tilsvarende den faktiske veksten i 2015. Videre nedjusteres anslått vekst i sysselsettingen, jf. omtale under post 70, noe som også påvirker utgiftsanslaget for sykepenger til selvstendige.

Bevilgningen under kap. 2650 post 71 foreslås redusert med 130 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 595 mill. kroner.

Antall mottakere av omsorgs- og pleiepenger ble redusert med 8,7 pst. fra 2014 til 2015, mot antatt nullvekst i saldert budsjett. Et lavere inngangsnivå fra 2015 medfører lavere utgifter på posten enn anslått i saldert budsjett. Anslag om en reduksjon på 2 pst. i antall mottakere av pleie-, opplærings- og omsorgspenger i 2016 opprettholdes. Økningen i utbetalingsgrunnlaget nedjusteres fra 2,7 pst. i saldert budsjett til 2,4 pst.

Bevilgningen under kap. 2650 post 72 foreslås redusert med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.30 KAP. 2651 ARBEIDSAVKLARINGSPENGER

Post 70 Arbeidsavklaringspenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 34 230 mill. kroner.

I 2015 var det i gjennomsnitt om lag 150 900 mottakere av arbeidsavklaringspenger. Det anslås nå at gjennomsnittlig antall mottakere i 2016 blir om lag 147 000, en økning på 300 mottakere sammenlignet med forutsetningene i saldert budsjett. Det ble flere nye mottakere av arbeidsavklaringspenger mot slutten av 2015 og i begynnelsen av 2016 enn tidligere lagt til grunn, samtidig som avgangen til andre ordninger enn uføretrygd ble lavere enn ventet. I motsatt retning trekker en forventet høyere overgang fra arbeidsavklaringspenger til uføretrygd enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett. Totalt sett medfører dette en svak oppjustering av antall mottakere i 2016. Redusert anslag for gjennomsnittlig utbetaling per mottaker sammenlignet med saldert budsjett, bidrar til en nedjustering av utgiftsanslaget. Redusert anslag for grunnbeløp i 2016 reduserer isolert sett bevilgningen med 67 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2651 post 70 foreslås redusert med 110 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.31 KAP. 2655 UFORHET

Post 70 Uføretrygd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 78 824 mill. kroner.

I 2015 var det i gjennomsnitt 312 100 mottakere av uføretrygd. Det anslås nå at gjennomsnittlig antall mottakere i 2016 blir om lag 317 000, en økning på 4 200 mottakere sammenlignet med saldert budsjett. Dette skyldes hovedsakelig et høyere antall mottakere med overgang fra arbeidsavklaringspenger til uføretrygd enn lagt til grunn i saldert budsjett. Økningen i anslaget for antall mottakere bidrar til en isolert økning i utgiftsanslaget på om lag 1,1 mrd. kroner. I motsatt retning trekker at anslaget for gjennomsnittlig utbetaling per mottaker er redusert fra det som ble lagt til grunn i saldert budsjett, og dette bidrar til en reduksjon i utgiftsanslaget på om lag 0,3 mrd. kroner. Redusert anslag for grunnbeløp i 2016 reduserer bevilgningen med 155 mill. kroner. Samlet sett innebærer dette en økning i bevilgningen.

Bevilgningen under kap. 2655 post 70 foreslås økt med 746 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Yrkesskadetrygd, gml. lovgivning, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er på 51 mill. kroner.

Posten dekker utgifter til uførepensjon for yrkesskader inntruffet før 1971, og utgiftene for denne posten faller marginalt fra år til år. De siste prognosene tilsier at utgiftene på posten 2016 ser ut til å bli 6 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Bevilgningen under kap. 2655 post 76 foreslås redusert med 6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.32 KAP. 2661 GRUNN- OG HJELPESTØNAD, HJELPEMIDLER MV.

Post 71 Hjelpetønad, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 670 mill. kroner. Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgningen under kap. 2661 post 71 foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 155 mill. kroner. Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgningen under kap. 2661 post 73 foreslås redusert med 17 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Tilskudd til biler

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 721 mill. kroner. Utgiftene til stønad til bil i 2015 ble lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Et lavere inngangsnivå fra 2015 medfører lavere utgifter på posten i 2016 enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen under kap. 2661 post 74 foreslås redusert med 61 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 275 mill. kroner. Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgningen under kap. 2661 post 76 foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 77 Ortopediske hjelpemidler

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 400 mill. kroner. Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgningen under kap. 2661 post 77 foreslås redusert med 50 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Høreapparater

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 635 mill. kroner. Det anslås nå at utgiftene vil bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgningen under kap. 2661 post 78 foreslås økt med 35 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.33 KAP. 2670 ALDERDOM

Sammendrag

Anslagene for utgiftene til alderspensjon i 2016 er samlet sett nedjustert med 649 mill. kroner. Hovedforklaringen er at redusert anslag for veksten i grunnbeløpet i 2016 gir en utgiftsreduksjon på rundt 400 mill. kroner, mens redusert anslag for gjennomsnittlig pensjon utover effekten av justert G-regulering gir en utgiftsreduksjon på 270 mill. kroner. En marginal økning i anslaget for antall pensjonister gir en utgiftsøkning på rundt 20 mill. kroner. Forslag til bevilgningsendring på de enkelte postene følger nedenfor.

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er på 67 432 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2670 post 70 foreslås redusert med 272 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet prioriterer å øke grunnpensjonen til enslige minstepensjonister med til sammen 200 mill. kroner utover reguleringen av grunnbeløpet og pensjonene fra 1. mai 2016. Denne økningen medfører at enslige minstepensjonister vil få økt sin månedlige pensjon fra 1. mai 2016 med om lag 350 kroner utover det som følger av trygdeoppjøret. Dette vil gi en årlig inntektsøkning på 2 000 kroner per minstepensjonist.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 200 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 72 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2670	70	Alderdøm Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 67 432 000 000 til kr 67 360 000 000»	72 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen har valgt å kutte fremleggelsen av trygdeoppgjøret på normal måte. Dette medlem viser til Innst. 342 S (2015–2016) der dette medlem foreslår at landets pensjonister skal få den samme behandlingen av sin inntekt som de har gjort de siste tiårene.

Dette medlem viser til at regjeringspartiene selv har rygget litt, og plassert seg i en posisjon der de skal legge frem en melding til Stortinget om trygdeoppgjøret i oktober. Dette medlem viser til at årets trygdeoppgjør foregikk i mai, og neste trygdeoppgjør skjer neste mai. Det å legge frem en melding nærmest midt mellom oppgjørene kan tolkes som et forsøk på å slippe reell behandling av trygdespørsmålet, i en tid der pensjonene kuttet mens Fremskrittspartiet forsøker å slippe oppmerksomhet rundt egne manglende prioriteringer av pensjonistene. På mange måter er en trygdemelding i oktober som å invitere på sopptur i januar, det er, mildt sagt, en bom på sesongen.

Dette medlem viser til at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett velger å legge frem forslag om å bruke mindre på alderspensjoner enn hva Stortinget bevilget til formålet for 2016. Dette til tross for at pensjonistene også i år vil tape kjøpekraft som følge av regjeringens forslag. Dette medlem foreslår derfor å sette av 612 mill. kroner for å regulere alderspensjonen for minstepensjonister og enslige alderspensjonister med lønnsveksten.

Videre mener dette medlem det er nødvendig at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med forslag om bedre fordeling og om sikring av uføretrygdede, og andre folketrygdytelser som reguleres i takt med grunnbeløpet, i meldingen regjeringen har varslet om trygdeoppgjøret.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å sikre kjøpekraften for uføretrygdede og andre grupper som taper på regjeringens system.»

«Stortinget ber regjeringen i kommende års trygdeoppgjør sikre at kjøpekraften til pensjonister og uføre ikke svekkes.»

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 612 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 340 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	340 000 000
		fra kr 67 432 000 000 til	
		kr 67 772 000 000»	

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er på 129 250 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2670 post 71 foreslås redusert med 420 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Ventetillegg, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er på 145 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2670 post 72 foreslås redusert med 17 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Sært tillegg, pensjonstillegg mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er på 5 740 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2670 post 73 foreslås økt med 60 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.34 KAP. 2680 ETTERLATTE

Sammendrag

Det er lagt til grunn mindre justeringer i anslagene for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottakere.

Anslaget for utgiftene til etterlattepensjon økes på denne bakgrunn med 9,2 mill. kroner.

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er på 1 165,8 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2680 post 70 foreslås økt med 4,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er på 895 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2670 post 71 foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag

3.3.6.35 KAP. 2686 STØNAD VED GRAVFERD

Post 70 Gravferdsstønad, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen er på 180 mill. kroner.

Anslagene for gjennomsnittlig antall mottakere av behovsprøvd gravferdsstønad og gjennomsnittlig beløp per mottaker for båretransport er noe oppjustert.

Bevilgningen under kap. 2686 post 70 foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag

3.3.6.36 KAP. 5701 DIVERSE INNTEKTER

Post 71 Refusjon ved yrkesskade

Bevilgningen på posten er 943,5 mill. kroner.

En del av folketrygdens utgifter ved yrkesskade blir finansiert av arbeidsgivere ved en refusjonsordning knyttet til den obligatoriske yrkesskadeforsikringen etter lov 16. juni 1989 nr. 65. Refusjonen skjer gjennom en fastsatt proSENTSATS/refusjonssats av de faktiske erstatningsutbetalinger fra forsikringsgiverne. På bakgrunn av reviderte anslag for innbetalinger av refusjoner justeres inntektene på posten ned med 46,5 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 5701 post 71 foreslås redusert med 46,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag

Post 73 Refusjon fra bidragspliktige

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 270 mill. kroner.

Anslagene for refusjonsinntekter henger sammen med forventet utbetalt bidragsforskudd på kap. 2620 post 76. I saldert budsjett er det lagt til grunn at refusjonene vil utgjøre om lag 34 pst. av utgiftene på kap. 2620 post 76. På bakgrunn av oppdaterte anslag for-

ventes inntektene i 2016 å utgjøre om lag 35 pst. av anslåtte utgifter.

Bevilgningen under kap. 5701 post 73 foreslås redusert med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag

Post 86 Innkreving feilutbetalinger

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 718 mill. kroner.

I løpet av 2015 var det en klar økning i inntektene. Regnskapsført beløp pr. 31. desember.2015 var om lag 800 mill. kroner. Det er usikkerhet knyttet til anslagene på denne posten. På bakgrunn av utviklingen i 2015 og hittil i år foreslås det en økning i bevilgningen for 2016.

Bevilgningen under kap. 5701 post 86 foreslås økt med 102 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag

Post 88 Hjelpemiddelsentraler m.m.

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 61 mill. kroner.

Inntektsanslagene på posten er økt, hovedsakelig som følge av økte inntekter ved salg av brukte biler.

Bevilgningen under kap. 5701 post 88 foreslås økt med 6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker

Ny budsjetteringsrutine for G-regulerte ytelser

SAMMENDRAG

Flere utgifter som budsjetteres under Arbeids- og sosialdepartementet omfattes av reguleringen av folketrygdens grunnbeløp (G) og pensjoner per 1. mai. Stortinget sluttet seg til en omlegging av budsjetteringspraksis for G-regulerte ytelser fra og med 2016-budsjettet. Mens praksis til da hadde vært at anslaget for G-reguleringseffekten i neste års budsjett ble budsjettert på kap. 2309 Tilfeldige utgifter under Finansdepartementet, er anslått effekt av neste års G-regulering budsjettert på relevante poster på Arbeids- og sosialdepartementets budsjett fra og med 2016-budsjettet. Dermed vil det ikke være behov for egen budsjettproposisjon i etterkant av den årlige reguleringen. Endringer i budsjettanslagene som følge av anslått vekst i grunnbeløpet ivaretas i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

De formelle rammene for trygdeoppgjøret endres ikke som følge av endret budsjetteringsrutine.

Trygdeproposisjonen har inneholdt bakgrunnsstoff om selve reguleringen, nærmere detaljer om ytelsene som er omfattet, skatteregler for pensjonister, i tillegg til informasjon om utviklingen av de ulike ytelsene. Protokollen fra drøftingsmøtene har inngått som vedlegg i proposisjonen. Omtalen av reguleringen, beskrivelse av tallgrunnlag og annet bakgrunnsstoff vil heretter gis i Prop. 1 S.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Gjennomgang av prinsippene for regulering av pensjoner

SAMMENDRAG

Dagens regler for regulering av alderspensjon ble innført fra 2011 som en sentral del av pensjonsreformen. Nye regler for regulering og levealdersjustering av pensjoner er de viktigste bidragene til et mer bærekraftig pensjonssystem.

Alderspensjon under utbetaling reguleres med lønnsveksten og fratrekkes deretter en fast faktor på 0,75 pst. Satsene for minste pensjonsnivå blir regulert med lønnsveksten og deretter justert for effekten av levealdersjusteringen. Alderspensjon under oppføring og uføretrygd reguleres med lønnsveksten. De nye reglene for regulering av pensjoner gjelder også for andre pensjonsordninger som offentlig tjenestepensjon samt privat og offentlig AFP.

Til grunn for den årlige reguleringen ligger forventet lønnsvekst i reguleringsåret, justert for eventuelle avvik mellom forventet og faktisk lønnsvekst de siste to årene. Forventet lønnsvekst i reguleringsåret settes lik anslaget for gjennomsnittlig årslønnsvekst i revidert nasjonalbudsjett. Faktisk lønnsvekst de siste to år settes til årslønnsvekst for lønnstakere under ett fastsatt av Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene.

Kongen fastsetter deretter reguleringsfaktorer og satser for minste pensjonsnivå etter at tallgrunnlaget er drøftet med pensjonistenes, de funksjonshemmedes og arbeidstakernes organisasjoner.

I forbindelse med trygdeoppgjøret våren 2015 ble det klart at alderspensjonistene kunne få en nedgang i realinntekten fra 2014 til 2015, samtidig som lønnstakerne kunne få reallønnsvekst. På denne bakgrunn ble det bestemt at det skulle foretas en gjennomgang av prinsippene for den årlige reguleringen av pensjoner. I rammen for gjennomgangen fremgikk det blant annet at siktemålet skulle være å unngå en utvikling over flere påfølgende år hvor pensjonistenes realinntekt går ned samtidig som lønnstakerne får reallønnsvekst. Videre fremgikk det at det ikke skulle gis noen innebygd garanti mot redusert realinntekt i

enkeltår og at eventuelle endringer ikke skulle svekke bærekraften i pensjonssystemet.

Gjennomgangen av prinsippene for regulering viser at dagens regler gir pensjonistene positiv utvikling i kjøpekraften over tid og på nivå med det som ble forutsatt i arbeidet med pensjonsreformen. Det gjelder både når en ser på utviklingen etter at de nye reglene ble innført i 2011 og når en illustrerer hvordan dagens regler ville ha slått ut om de hadde vært anvendt fra folketrygden ble innført i 1967 og frem til i dag. I perioden 2011–2015 var den gjennomsnittlige årlige reallønnsveksten 1,9 pst. og den gjennomsnittlige årlige realinntektsveksten for pensjonister med pensjon over minstepensjon 1,3 pst. I perioden 1967–2015 var den gjennomsnittlige årlige reallønnsveksten 1,8 pst. og den gjennomsnittlige årlige realinntektsveksten for pensjoner over minstepensjon 1,1 pst. Hvis en hadde benyttet dagens reguleringsprinsipper fra 1967, ville den gjennomsnittlige årlige realinntektsveksten for pensjoner over minstepensjon blitt 1,0 pst.

Nåværende regler for regulering av pensjoner sikrer at pensjonistenes inntektsutvikling står i forhold til arbeidstakernes lønnsutvikling. De bidrar videre til at pensjonsutgiftene står i forhold til lønnstakernes bæreevne til enhver tid. Reglene gir også store systemmessige fordeler ved at en ikke trenger å gjøre usikre anslag for pris- og lønnsvekst langt fram i tid for å beregne årlig pensjon.

Pensjonistenes realinntektsutvikling varierer i takt med reallønnsutviklingen for lønnstakerne. I perioder med sterk reallønnsvekst, som i årene 2011–2014, var realveksten i pensjonene sterk. I perioder med svak reallønnsvekst, som en hadde i 2015 og kan forvente også i årene 2016 og 2017, kan pensjonistene oppleve fall i realinntekten etter ordinær regulering.

Pensjonistenes kjøpekraft påvirkes også av endringer i pensjonsreglene og i skattesystemet. For årene 2014 og 2015 utgjorde samlede skattelettelser til mottakere av alderspensjon om lag 2,2 mrd. kroner. Skatteletten i 2015 førte til at alderspensjonister som betaler skatt, kom ut med økt kjøpekraft til tross for at veksten i bruttopensjon etter ordinær regulering var lavere enn prisveksten.

Stortinget har vedtatt å øke grunnpensjonen til gifte og samboende pensjonister fra 85 pst. til 90 pst. av grunnbeløpet med virkning fra 1. september 2016. I tillegg vedtok Stortinget å øke minstepensjonen for enslige alderspensjonister med opptjening etter gammel folketrygd med 4 000 kroner. Arbeids- og velferdsdirektoratet har anslått at økt grunnpensjon for en gift og samboende alderspensjonist med gjennomsnittlig pensjon isolert sett kan øke alderspensjonen med om lag 0,6 pst. i 2016 og ytterligere 1,2 pst. i 2017. Økningen i minstepensjon fra 1. september

2016 bidrar isolert sett til at minstepensjonen for enslige øker med på 0,7 pst. i 2016 og ytterligere 1,5 pst. i 2017.

For 2016 er det vedtatt betydelige lettelser i personbeskatningen som også kommer alderspensjonistene til gode. Endringene i pensjonsreglene og skatteendringene for 2016 og 2017 bidrar til at enslige minstepensjonister og pensjonistpar får en bedre utvikling i kjøpekraften enn det som følger av den ordinære reguleringen.

Dempet reallønnsutvikling er nødvendig for å styrke Norges konkurransekraft internasjonalt. I dagens økonomiske situasjon, med fallende oljepris og økende arbeidsledighet, blir det dermed særlig viktig å sikre at pensjonsutgiftene står i forhold til verdiskapingen i samfunnet og til lønnstakernes bæreevne.

På bakgrunn av gjennomgangen som er foretatt, har regjeringen konkludert med at gjeldende regler om regulering av pensjoner opprettholdes.

Budsjettanslag

Anslått G-regulering i 2016 nedjusteres med 0,2 pst. til 2,5 pst. sammenlignet med saldert budsjett for 2016. Samlet innebærer dette en reduksjon i bevilgningsforslagene på berørte poster under Arbeids- og sosialdepartementet på 676 mill. kroner.

Nedjusteringen påvirker følgende poster:

- Utgifter under enkelte poster på kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far, kap. 2651 Arbeidsavklaringspenger, kap. 2655 Uførhet, kap. 2670 Alderdom, kap. 2680 Etterlatte
- Utgifter under kap. 612 Tilskudd til Statens pensjonskasse
- Utgifter under kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP) og kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til etterretning

3.3.7 Helse- og omsorgsdepartementet

3.3.7.1 KAP. 701 DIREKTORATET FOR E-HELSE

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 8,6 mill. kroner til videre arbeid med én innbygger – én journal. Direktoratet for e-helse og Helsedirektoratet har utarbeidet en forstudie som anbefaler en utviklingsretning, at arbeidet deles opp i faser og et startsted for arbeidet. Forstudien skal vurderes av Helse- og omsorgsdepartementet i 2016. Det er behov for å utar-

beide prosjektplan for første fase for å sikre tilstrekkelig framdrift og forberedelser i 2016.

Det foreslås å øke bevilgningen med 15 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under post 70. Flyttingen er knyttet til at den nasjonale elektroniske databasen for behandling av reseptopplysninger (e-reseptformidleren), som følges opp av Direktoratet for e-helse.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 17 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 761 post 67. Flyttingen er knyttet til nasjonalt prosjekt for behandling og oppfølging av kronisk syke på avstand ved hjelp av velferdsteknologi. Det ble i 2015 bevilget 30 mill. kroner til prosjektet, jf. Innst. 11 S (2014–2015). Prosjektet skal omfatte 400–500 pasienter og brukere i minst fire fylker. Utprøvingen av velferdsteknologiske løsninger startet opp høsten 2015 og videreføres i 2016. Direktoratet for e-helse har fått i oppdrag å etablere og lede prosjektet. Fire kommuner ble våren 2015 valgt ut til å delta i det nasjonale prosjektet. For å sikre gjennomføring og utprøving av løsninger i kommunene, foreslås det at en del av bevilgningen nyttes til å finansiere tilskudd til kommunene.

For å samle tilskudd til Standard Norge under én post, foreslås det å redusere bevilgningen med 0,3 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 781 post 79.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 6,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Norsk Helsenet SF

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 15 mill. kroner mot tilsvarende økning under post 21, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.2 KAP. 702 BEREDSKAP

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 6 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 2751 post 70, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.3 KAP. 710 FOLKEHELSEINSTITUTTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,8 mill. kroner i forbindelse med omorganisering av den sentrale helseforvaltningen mot at følgende bevilgninger under andre poster endres:

- 2,2 mill. kroner reduksjon under kap. 720 post 1
- 0,2 mill. kroner reduksjon under kap. 721 post 1
- 0,4 mill. kroner reduksjon under kap. 750 post 1

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen vil legge til rette for ny organisering av rettsmedisinske fag ved Folkehelseinstituttet, og tar sikte på at fagområdet innlemmes i Oslo universitetssykehus (OUS) med virkning fra 1. januar 2017. En samordning med OUS vil bidra til faglig styrking ved å skape større og mer robuste fagmiljøer innenfor de enkelte fagområdene, gi tettere faglig samarbeid, økt tilgang til medisinsk og teknologisk kompetanse, moderne utstyr og en mer effektiv utnyttelse av infrastruktur og lokaler, og vil lette ivaretagelsen av de formelle kravene til opplysningsutveksling mellom virksomhetene. Endringene gjennomføres innenfor gjeldende budsjetttrammer.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.7.4 KAP. 714 FOLKEHELSE

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 5 mill. kroner til gjennomføring av en befolkningskampanje for redusert bruk av antibiotika i regi av Helsedirektoratet. Tiltaket vil være en oppfølging av Handlingsplan mot antibiotikaresistens i helsetjenesten, og skal bidra til å redusere antibiotikabruken med 30 pst. innen utløpet av 2020, jf. Stortingets vedtak 423 (2014–2015).

Det foreslås å øke bevilgningen med 7,1 mill. kroner fordi EUs tobakksdirektiv gjøres gjeldende i norsk rett i 2017. Forberedelser i 2016 vil omfatte utvikling og tilrettelegging av IKT-systemer og investeringer i utstyr mv. i regi av Legemiddelverket og Helsedirektoratet.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 12,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til den stadig økende erkjennelsen nasjonalt og internasjonalt om at antibiotikaresistens utgjør en alvorlig trussel mot folkehelsen og må bekjempes med kraftfull innsats. Folkehelseinstituttets ekspertutvalg la i 2014 fram sin rapport med forslag til en rekke konkrete og nødvendige tiltak og anslo kostnaden til å være 100 mill. kroner. Dette medlem mener regjeringen går altfor sakte frem når den bevilger kun 5 mill. kroner til en befolkningskampanje og viser til at Senterpartiet i sitt alternative RNB- forslag foreslår at ytterligere 10 mill. kroner settes av til tiltak mot antibiotikaresistens.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 22,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79, økes med	22 100 000
		fra kr 151 676 000 til kr 173 776 000»	

Post 74 Skolefrukt mv., kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 23,8 mill. kroner som følge av overføring av ubrukt bevilgning fra 2015 og lav oppslutning om abonnementsordningen skolefrukt.

Det foreslås at formålet med bevilgningen utvides til å stimulere til gode kost- og måltidsvaner generelt og økt inntak av frukt og grønnsaker spesielt hos barn og unge gjennom tiltak rettet mot skoleeier, foreldre og elever, herunder abonnementsordningen Skolefrukt. Tiltakene skal bidra til å øke barn og unges bevissthet og kunnskap om betydningen av gode mat- og måltidsvaner for helse og trivsel. Tiltakene

skal videre understøtte skoleeieres arbeid med å tilrettelegge for gode mat- og måltidsordninger.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at regjeringen gjør nedtrekk i skolefruktordningen på 23,8 mill. kroner og at det står igjen 35,6 mill. kroner i ordningen. Senterpartiet foreslår å redusere dette kuttet og mener at regjeringen må møte den lave oppslutningen om abonnementsordningen med å informere om ordningen og gjøre den obligatorisk å tilby elevene. I stedet for å redusere bevilgningene bør midler brukes til å gjøre skolefrukten gratis eller kraftig redusere prisen.

Dette medlem mener det er svært beklagelig at regjeringen valgte å avvikle ordningen med gratis frukt og grønt i skolen og erstattet den med en abonnementsordning. Det var i 2015 om lag 200 000 færre barn som fikk frukt og grønt på skolen enn før ordningen ble avviklet. Dette medlem viser til at det er dokumentert at inntak av frukt og grønt har klar positiv effekt på folkehelsen og at tidlig etablering av gode kostholdsvaner reduserer risiko for livsstilssykdommer.

Dette medlem går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag.

3.3.7.5 KAP. 720 HELSEDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 2,2 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 710 post 1, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til den sterke veksten i byråkratiet i helsesektoren. Bare siden 2013 har Helsedirektoratet vokst med 180 ansatte, til dagens 927 ansatte. Dette medlem mener at ressursene i helsesektoren heller bør brukes på de tjenesteproduiserende delene av sektoren i stedet for på byråkratiet.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 75 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 77 160 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 108 937 000 til kr 1 031 777 000»	77 160 000

3.3.7.6 KAP. 721 STATENS HELSETILSYN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 0,2 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 710 post 1, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.7 KAP. 723 NASJONALT KLAGEORGAN FOR HELSETJENESTEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen til Nasjonalt klageorgan for helse-tjenesten (Helseklage) foreslås økt med 10 mill. kroner. Helseklage er en fusjonering av fem nemnder/enheter med samlokalisering i Bergen i løpet av tre år. Driftsbevilgningene til nemndene er om lag 7,5 mill. kroner lavere enn regnskapet for 2015. I tillegg forventes det en vekst i antall nye klagesaker og økt saksbehandlingstid. For å opprettholde og styrke saksbehandlingsskapiteten foreslås det å øke bevilgningen med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.8 KAP. 732 REGIONALE HELSEFORETAK

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Lov om rituell omskjæring av gutter trådte i kraft 1. januar 2015. Det foreslås å sette av 3 mill. kroner til en treårig følgeevaluering av tilbudet om rituell omskjæring. Midlene tildeles Norges forskningsråd som vil få i oppdrag å utlyse midlene. Det er viktig at tilbudet i regi av de regionale helseforetakene evalueres med utgangspunkt i organisering, bruk av private, eventuelle komplikasjoner og forholdet til annen helsehjelp i sykehus.

Bevilgningen foreslås redusert med 3,9 mill. kroner som følge av antatt mindreforbruk.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Særskilte tilskudd, kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår et engangstilskudd på 50 mill. kroner til vedlikeholdstiltak i helseforetakene. Hensikten er å bidra til økt aktivitet i områdene på Sør- og Vestlandet der arbeidsledigheten har økt mest. Midlene foreslås fordelt med 7,5 mill. kroner til Helse Sør-Øst (for å treffe Agderfylkene), 35 mill. kroner til Helse Vest og 7,5 mill. kroner til Helse Midt-Norge (for å treffe Møre og Romsdal). Midlene skal fordeles av de regionale helseforetakene etter individuell vurdering. Vedlikeholdstiltakene skal komme i tillegg til allerede planlagte vedlikeholdstiltak, og det skal rapporteres på sysselsettingseffekten.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til pilotprosjekter ved Valdres lokalmedisinske senter og Evenes luftambulansesenter med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 51 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	70	Særskilte tilskudd, kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75, økes med	51 000 000
		fra kr 750 543 000 til kr 801 543 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til regjeringens forslag om å øke vedlikeholdsmidler til helseforetakene med 50 mill. kroner. Dette medlem mener at sett i lys av arbeidsledighets-

situasjonen og det betydelige etterslepet på vedlikehold i sykehusene, så bør denne satsingen økes. Senterpartiet foreslår derfor å øke bevilgningen med ytterligere 50 mill. kroner.

Dette medlem viser for øvrig til forliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre der det er enighet om å bevilge midler til pilotprosjekter ved Valdres lokalmedisinske senter og Evenes luftambulansesenter med 1 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 21,3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 101 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	70	Særskilte tilskudd, kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75, økes med	101 000 000
		fra kr 750 543 000 til kr 851 543 000»	

Post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, kan overføres

Sammendrag

I Prop. 1 S (2015–2016) ble det lagt til grunn en pensjonskostnad på 18 650 mill. kroner.

Oppdaterte beregninger fra pensjonsleverandørene innebærer et anslag for pensjonskostnaden på 14 100 mill. kroner. Den reduserte kostnaden skyldes hovedsakelig endringer i de økonomiske forutsetningene som ligger til grunn for beregningen av pensjonskostnaden. På denne bakgrunn foreslås det at basisrammen til de regionale helseforetakene samlet reduseres med 4 550 mill. kroner som følge av redusert pensjonskostnad. For Helse Sør-Øst foreslås bevilgningen redusert med 2 449 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Basisbevilgning Helse Vest RHF, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 864 mill. kroner knyttet til redusert pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732 post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 654 mill. kroner knyttet til redusert pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732 post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Basisbevilgning Helse Nord RHF, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 583 mill. kroner knyttet til redusert pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732 post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Innsatsstyrt finansiering, overslagsbevilgning

Sammendrag

I saldert budsjett 2015 ble det lagt til rette for en aktivitetsvekst på 1,6 pst. i sykehusene fra 2014 til 2015 med utgangspunkt i anslag for 2014 basert på aktivitetstall per første tertial. Til fradrag kommer økt pasientbehandling som følge av opprettelse av nye døgntilbud. I budsjettet for 2015 er dette anslått til å utgjøre om lag 0,8 pst. av aktiviteten. Endelig aktivitet i 2014 ble om lag 0,5 pst. høyere enn forutsatt i saldert budsjett. Dette innebærer at saldert budsjett 2015 la til rette for en vekst i sykehusene på 0,3 pst.

Faktisk aktivitet i 2015 viser en vekst i antall DRG-poeng (diagnoserelaterte grupper) på om lag 2,5 pst. Det vises til Prop. 27 S (2015–2016), jf. Innst. 125 S (2015–2016), hvor bevilgningen for 2015 samlet ble økt med 562 mill. kroner bl.a. som følge av høyere aktivitet i 2014 og 2015 enn det som ble lagt til grunn i 2015-budsjettet. Analysene for 2015 tilsier at enhetsprisen for antall DRG-poeng er fastsatt 0,1 pst. for høyt. Analysene tilsier at det er utbetalt 16 mill. kroner for mye for 2015-aktiviteten.

Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til endelig avregning for 2015 i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2016, inkludert eventuelle justeringer som følge av behandling av enkeltsaker i avregningsutvalget. Eventuelle mer-

ler mindretutbetalinger i 2015 vil på vanlig måte bli motregnet mot a kontoutbetalingene til de regionale helseforetakene for 2016.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 77 Poliklinisk virksomhet mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

I saldert budsjett 2015 var det lagt til rette for en vekst i poliklinisk aktivitet på om lag 6 pst. fra 2014 til 2015. I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 27 S (2015–2016) ble bevilgningen økt med 135 mill. kroner som følge av høyere aktivitet. Endelige tall for hele 2015 viser at utbetalingene var ytterligere 21 mill. kroner høyere.

I saldert budsjett 2016 ble det lagt til grunn en aktivitetsvekst på 9 pst. fra 2015 til 2016. Prognosen for 2016, basert på oppdaterte aktivitetstall per februar 2016, indikerer at utbetalingene vil bli om lag 30 mill. kroner høyere enn det som var lagt til grunn i saldert budsjett. Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til ev. bevilgningsendringer i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2016.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 84 (Ny) MS-tilbud ved Haukeland sykehus

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det er betydelig behov for å utvide tilbudet for stamcelletransplantasjon av multippel sklerosepasienter ved Haukeland universitetssykehus og finansiering av en randomisert kontrollert studie av dette tilbudet. Dette medlem mener regjeringen må sørge for finansiering av denne studien og en raske opptrapping av dette tilbudet enn i dag. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	84	(Ny) MS-tilbud ved Haukeland sykehus, bevilges med	20 000 000»

3.3.7.9 KAP. 733 HABILITERING OG REHABILITERING

Post 21 *Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79*

Sammendrag

Det foreslås 10 mill. kroner til en nasjonal hjerneslagkampanje. Årlig rammes rundt 15 000 personer av hjerneslag i Norge. Hjerneslag er den tredje hyppigste årsaken til død i Norge og den hyppigste årsak til alvorlig funksjonshemming og langvarig institusjonsomsorg. Kampanjen skal starte opp høsten 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 *Kjøp av opptrening mv., kan overføres*

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 1,7 mill. kroner som følge av antatt mindreforbruk.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.10 KAP. 750 STATENS LEGEMIDDELVERK

Post 1 *Driftsutgifter*

Sammendrag

I Prop. 1 S (2015–2016) ble det bevilget 5,6 mill. kroner til arbeidet med implementering av ny EU forordning om klinisk utprøving. Forutsetningen for implementeringen var at IKT-løsning var tilgjengelig. Forsinkelser i IKT-arbeidet gjør at implementering er utsatt til høsten 2018, og bevilgningen foreslås redusert med 5,6 mill. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 0,4 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 710 post 1, jf. omtale der.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 6,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.11 KAP. 761 OMSORGSTJENESTE

Post 21 *Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79*

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under post 60, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser for øvrig til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2016, og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at kriteriene for tilskuddsordningen Aktivitet for seniorer og eldre under kap. 761 post 21 endres slik at Tjukkasgjengen kan omfattes av ordningen.»

Post 60 *Kommunale kompetansetiltak, kan overføres*

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner mot tilsvarende økning under post 21, som følge av at bevilgningen til Eldreomsorgens ABC og Demensomsorgens ABC er utformet som en anskaffelse og ikke som et tilskudd.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 62 *Dagaktivitetstilbud, kan overføres*

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 20 mill. kroner som følge av overført mindreforbruk i 2015. Det vil fortsatt være disponibelt beløp på posten slik at det kan legges til rette for etablering av 1 200 nye plasser i 2016, jf. Prop. 1 S (2015–2016).

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til Dagaktivitetstilskudd, ubrukte midler (ikke redusert aktivitet) med 9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 29 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Omsorgstjeneste	
	62	Dagaktivitetstilbud, kan overføres, reduseres med 29 000 000 fra kr 296 333 000 til kr 267 333 000»	29 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at kommunene har et underforbruk av tilskuddsposten til opprettelse av dagaktivitetsplasser for personer med demens. Dette gjelder også for

2015, da det er overført 29,6 mill. kroner. Dette skjer samtidig som Stortinget har vedtatt at det skal lovfestes en plikt om at kommunene skal ha dagaktivitetstilbud til demente innen 2020 og at behovet for slike plasser er anslått å være 9 200 plasser i 2014. Pr. mai 2016 er det gitt tilskudd til i overkant av 400 dagaktivitetsplasser for hjemmeboende personer med demens av de 1 200 plassene regjeringen har lagt til rette for i 2016. Dette medlem forventer at regjeringen sikrer at måltallet for 2016 blir oppfylt. Dette medlem mener alle personer med demens med behov for dagaktivitetsplass ikke vil få tilbud om dette innen 2020, uten at regjeringen endrer finansieringsordningen og reduserer kommunenes andel av kostnadene til maksimalt 50 pst.

Post 65 Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det foreslås at bevilgningen på posten økes med til sammen 906,2 mill. kroner i 2016. Forslaget gjelder oppstart av forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene 1. mai 2016, jf. nærmere omtale i Prop. 1 S (2015–2016). Forsøket starter opp med to modeller og varer i tre år. Sju kommuner deltar i forsøket. Tønsberg, Stjørdal, Hobøl, Os og Lillesand inngår i forsøkets modell A. Spydeberg og Selbu inngår i forsøkets modell B.

Overføring av driftsmidler fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Helse- og omsorgsdepartementet

I saldert budsjett for 2016 ble det varslet at midler til forsøket skal overføres fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Helse- og omsorgsdepartementet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016. Med bakgrunn i dette foreslås det å overføre 873,9 mill. kroner fra kap. 571 Rammetilskudd til kommuner post 60 Innbyggertilskudd til kap. 761 Omsorgstjenestene post 65 Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene. Overføringen gjelder for siste halvår 2016 (halvårseffekt). Midlene omfatter driftsmidler for de sju deltakende kommunene i 2016, basert på netto driftsutgifter i 2015.

Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester

Kommunene som deltar i modell A vil få utgiftene til ressurskrevende tjenester dekket gjennom tilskudd som utbetales samme år som utgiftene påløper, i stedet for refusjon gjennom toppfinansieringsordningen påfølgende år. I 2016 vil dette føre til økte utgifter for staten da det også blir utbetalt refusjon for utgiftene kommunene hadde til ressurskrevende tjenester i 2015. Dette vil bli motsvart av lavere utgifter

gjennom toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester året etter at forsøket avsluttes. Basert på deltakerkommunenes utgifter til ressurskrevende tjenester i 2015 anslår Kommunal- og moderniseringsdepartementet at bevilgningen under kap. 761 post 65 bør økes med 146,2 mill. kroner for å dekke utgifter til ressurskrevende tjenester i 2016.

Redusert bevilgningsbehov til inntektspåslag pga. lavere kommunedeltakelse

I saldert budsjett 2016 ble det besluttet at alle forsøkskommuner skal motta et inntektspåslag tilsvarende 4 pst. av netto driftsutgifter til omsorgstjenestene i 2015. Inntektspåslaget er oppad begrenset til 25 mill. kroner. I saldert budsjett 2016 ble det lagt til grunn at inntil 20 kommuner kunne delta i forsøket. Det er nå klart at sju kommuner vil delta i forsøket. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen til dette formålet med 113,9 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2016. Samlet blir inntektspåslaget i 2016 42,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, Tønsberg med 16,7 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 889 500 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Omsorgstjeneste	
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	889 500 000
		fra kr 156 000 000 til	
		kr 1 045 500 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener eldreomsorgen skal være lokal og nær brukerne, en integrert del av lokalsamfunnet, og utvikles i et godt samspill mellom brukere, pårørende, frivillige og tjenestene. Dette medlem er imot innføring av statlig finansiert eldreomsorg og vil avvikle forsøksordningen. Dette medlem mener en positiv utvikling i eldreomsorgen best kan skje med kommunene som eiere og drivere av tjenestene.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 31,6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 874,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Omsorgstjeneste	
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 156 000 000 til kr 1 030 600 000»	874 600 000

Post 67 Utviklingstiltak

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 17 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 701 post 21, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 68 Kompetanse og innovasjon

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med et engangstilskudd på 10 mill. kroner til etablering av et regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling for Nordmøre i Kristiansund. Midlene skal tildeles Kristiansund kommune og øremerkes til utvikling av helseparken som en arena for samhandling og helsenæring. Regionalt senter skal samlokalisere og sikre samarbeid mellom spesialisthelsetjeneste, primærhelsetjeneste, private aktører og pasient/brukerorganisasjoner på Nordmøre. Senteret vil blant annet drive forebyggende arbeid og oppfølging innen geriatri, livsstilssykdommer, psykisk helse og levekår. I tillegg til samhandlingen mellom spesialist- og primærhelsetjenesten er det ønskelig å inkludere private aktører og brukerorganisasjoner i senteret.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling, Kristiansund, med 2 mill. kroner i forhold til regje-

ringens forslag, tilsvarende en økning på 12 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Omsorgstjeneste	
	68	Kompetanse og innovasjon, økes med fra kr 336 948 000 til kr 348 948 000»	12 000 000

3.3.7.12 KAP. 762 PRIMÆRHELSETJENESTE

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner mot at post 63 reduseres tilsvarende, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 63 Allmennlegetjenester

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner mot at post 21 øker tilsvarende, som følge av behov for anskaffelser knyttet til gjennomføringen av kurs i akuttmedisin og volds- og overgrepshåndtering.

Videre foreslås det å redusere bevilgningen med 1,3 mill. kroner, som følge av lavere utgifter enn forventet til gjennomføringen av kursene.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 5,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen, underforbruk allmennlegetjenester, med 25 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag. Komiteen foreslår videre å øke bevilgning til pilotprosjekter ved Valdres lokalmedisinske senter og Evenes luftambulansesenter med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag. Disse forslagene er tilsvarende en reduksjon på 29 300 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
762		Primærhelsetjeneste	
	63	Allmennlegetjenester, reduseres med fra kr 128 904 000 til kr 99 604 000»	29 300 000

3.3.7.13 KAP. 765 PSYKISK HELSE OG RUSARBEID

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 72

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 1 mill. kroner mot at bevilgningen på post 75 reduseres tilsvarende, jf. omtale der.

Det foreslås å øremerke 2 mill. kroner til KS sitt arbeid med utvikling og evaluering av gode samarbeidsmodeller i tjenestetilbudet til barn og unge. Det er bevilget 2 mill. kroner til utvikling og evaluering av gode samarbeidsmodeller i tjenestetilbudet til barn og unge, jf. Prop. 1 S (2015–2016). KS har gjennomført læringsnettverk i 2014 og 2015 innen prosjektet «God samhandling for barn og unge med psykiske vansker og rusmiddelproblemer». Det er formålstjenlig å dra vekslers på dette arbeidet videre gjennom å implementere og evaluere igangsatte modeller. Det er derfor ønskelig at disse midlene øremerkes til KS, slik at de får videreført arbeidet og at midlene nyttes til sitt formål. Slik det er omtalt i Prop. 1 S (2015–2016) kan ikke disse midlene gis som tilskudd til KS.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Kommunale tjenester, kan overføres

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å øke tilskuddet til lavterskeltilbud innen psykisk helse i kommunene. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 49,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 49,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	60	Kommunale tjenester, kan overføres, økes med fra kr 383 171 000 til kr 432 931 000»	49 760 000

Post 72 Frivillig arbeid mv., kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det ble med Stortingets behandling av Prop. 1 S (2015–2016) bevilget 3,5 mill. kroner til Blå Kors. Det foreslås å flytte midlene til kap. 781 post 79 for å samle tilskudd til Blå Kors der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Vold og traumatisk stress

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner mot at post 21 øker tilsvarende. Ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2015–2016) og Prop. 1 S (2015–2016) Tillegg 1 ble det bevilget 5 mill. kroner fordelt på de fem regionale volds- og traumesentrene over post 75. Bevilgningen til RVTS Sør gis over post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.14 KAP. 781 FØRSØK OG UTVIKLING MV.

Post 79 Tilskudd, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,3 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 701 post 21, jf. omtale der.

Det foreslås å øke bevilgningen med 3,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 765 post 72, jf. omtale der.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 3,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til Friluftssykehus, Rikshospitalet, med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 4,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
781		Forsøk og utvikling mv.	
	79	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 58 518 000 til kr 63 318 000»	4 800 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.15 KAP. 783 PERSONELL

Post 61 Turnustjeneste

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 10 mill. kroner som følge av forventet mindreforbruk.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.16 KAP. 2711 SPESIALISTHELSETJENESTE MV.

Post 70 Spesialisthjelp

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen på posten foreslås satt ned med 42,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet er imot innføringen av nøytral merverdiavgift i offentlig sektor. Nøytral merverdiavgift i staten og helseforetakene har som mål å øke bruken av konkurranseutsetting i offentlig sektor, noe som ifølge beregninger fra NHO Service åpner et privat marked i helseforetakene i størrelsesorden 10 mrd. kroner.

Post 71 Psykologhjelp

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen på posten foreslås økt med 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Tannbehandling

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Volumveksten for 2016 anslås lavere enn tidligere antatt. Bevilgningen foreslås redusert med 36 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet merker seg at færre med rett til stønad til tannbehandling har søkt om og fått dette og at posten derfor reduseres med 36 mill. kroner. Dette medlem kjenner til at behovet for tannbehandling er stort i utsatte grupper. Dette medlem mener regjeringen må følge denne utviklingen nøye, finne årsakene til at færre søker og ha som mål at alle som trenger tannbehandling og har rett til støtte, får dette.

Post 76 Private laboratorier og røntgeninstitutt

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen på posten foreslås økt med 24,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet merker seg at helseforetakene kjøper stadig flere tjenester av private laboratorier og at utgiftene til dette derfor øker.

3.3.7.17 KAP. 2751 LEGEMIDLER MV.

Post 70 Legemidler

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen på posten foreslås økt med 19,5 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 6 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon under kap. 702 post 21. Økningen er knyttet til endringer i forskrift om grossistvirksomhet med legemidler § 5 og legemiddelforskriften § 12-2, som trådte i kraft 1. januar 2016. Forskriftsendringen innebærer at legemiddelgrossister skal sikre bestemte legemidler til bruk i primærhelse-

tjenesten. Grossistenes kostnader for lagerhold kompenseres ved at maksimal innkjøpspris for apotek heves med 1 pst. for de aktuelle legemidlene. Fra samme tidspunkt opphørte avtalen om beredskapslager av legemidler mellom Helsedirektoratet og Norsk Medisinaldepot.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 25,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Legeerklæringer

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Medisinsk forbruksmateriell

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 25,5 mill. kroner.

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2015–2015), jf. Innst. 11 S (2015–2016), ble regjeringen bedt om å redegjøre for kuttene i medisinsk forbruksmateriell, både økonomisk og sosialt for samfunnet og den enkelte som trenger forbruksmateriell.

Formålet med blåreseptordningen er i henhold til folketrygdloven å gi hel eller delvis kompensasjon for medlemmers nødvendige utgifter til helsetjenester ved sykdom, skade mv. Produktene må derfor vurderes både ut fra kriteriet om medisinsk nødvendighet, medisinsk merverdi i forhold til økte kostnader, tilgang til alternative produkter som dekker samme bruksområde og risikoen for feilbruk av produkter til en høy kostnad.

Det er fortsatt et godt utvalg av barriereprodukter for pasienter med stomi eller inkontinens tilgjengelig for refusjon. Det finnes barriereprodukter som er skånsomme i påføringen, slik at barriereklut ikke er nødvendig å kjøpe for brukere til behandling av iritasjonsdermatitt.

Det å fjerne barrierekluter fra blåreseptordningen anses derfor ikke å ha omfattende konsekvenser for brukergruppen, verken sosialt eller økonomisk, i hovedsak fordi brukerne har mulighet til å få stønad til

andre barriereprodukter. På bakgrunn av dette vurderes det også som lite trolig at brukerne endrer deltakelse i arbeidslivet på grunn av denne endringen.

Poseodoranter og poseovertrekk er produkter som kan være med på å heve livskvaliteten for personer med stomi. For brukere med stomi anses plager knyttet til lukt og lyd som vesentlige for livskvaliteten. En del brukere vil ha store utgifter til disse produktene. Det foreslås derfor å reversere tiltaket om å fjerne disse produktene fra blåreseptordningen og bevilgningen foreslås økt med 4,3 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 29,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at regjeringens usolidariske kutt i statsbudsjettet til medisinsk forbruksmateriell til personer med inkontinens skapte helt berettigede sterke reaksjoner. Dette medlem merker seg at regjeringen reverserer bare en liten del av dette kuttet. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 49 750 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2751	72	Legemidler mv. Medisinsk forbruksmateriell, økes med fra kr 1 929 500 000 til kr 1 979 250 000»	49 750 000

3.3.7.18 KAP. 2752 REFUSJON EGENBETALING

Post 70 Egenandelstak 1

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 160 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Egenandelstak 2

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.19 KAP. 2755 HELSETJENESTER I KOMMUNENE MV.

Post 62 Fastlønsordning fysioterapeuter, kan nyttes under post 71

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Allmennlegehjelp

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 32 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Fysioterapi, kan nyttes under post 62

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 40 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Jordmorhjelp

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Kiropraktorbehandling

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Logopedisk og ortoptisk behandling

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 14 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.20 KAP. 2756 ANDRE HELSETJENESTER

Post 70 Helsetjenester i annet EØS-land

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Helsetjenester i utlandet mv.

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 30 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Helsetjenester til utenlandsboende mv.

Sammendrag

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.21 KAP. 2790 ANDRE HELSETILTAK*Post 70 Bidrag***Sammendrag**

Regnskap for 2015 og utgiftsutviklingen hittil i 2016 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.22 KAP. 3732 REGIONALE HELSEFORETAK*Post 86 Driftskreditter*

I tråd med den etablerte modellen for håndtering av pensjonskostnader og -premier som ble lagt til grunn i saldert budsjett for 2009, skal de regionale helseforetakene gis likviditet til å håndtere pensjonspremiens mens det skal tas utgangspunkt i den beregnede pensjonskostnaden for inntektsbevilgningen gjennom basisrammen. Den likviditetsmessige forskjellen mellom pensjonskostnaden og den betalbare pensjonspremiens håndteres gjennom krav til nedbetaling av driftskreditten (kap. 3732 post 86) når pensjonspremiens er lavere enn pensjonskostnaden. I tilfeller der pensjonspremiens er høyere enn pensjonskostnaden økes driftskredittramme (kap. 732 post 86).

I Prop. 1 S (2015–2016) er det lagt til grunn en betalbar pensjonspremie for de regionale helseforetakene på 14 300 mill. kroner. På bakgrunn av at den generelle lønnsveksten nå anslås noe lavere, legges det nå til grunn et anslag for pensjonspremiens på 13 800 mill. kroner. Som omtalt under kap. 732 post 72 er pensjonskostnaden nedjustert med 4 550 mill. kroner, til 14 100 mill. kroner. Dette innebærer at helseforetakene må betale ned 300 mill. kroner på driftskreditten, 4 050 mill. kroner mindre enn lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn redusert med 4 050 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.23 KAP. 5631 AKSJER I AS VINMONOPOLET*Post 85 Statens overskuddsandel***Sammendrag**

Statens andel i 2016 av driftsoverskuddet til AS Vinmonopolet er fastsatt til 50 pst. av resultatet i 2015 før ekstraordinære poster. Bevilgningen fore-

slås økt med 32,7 mill. kroner som følge av at overskuddsandelen er blitt 58,5 mill. kroner og ikke 25,8 mill. kroner som budsjettert. Forskjellen skyldes endret årsresultat som følge av høyere gjennomsnittspris per liter på solgt vare, lavere driftskostnader enn budsjettert samt utsatt effektivering av lønnsoppgjøret til juni.

Andre saker***Felles produksjon av administrative tjenester i den sentrale helseforvaltningen*****SAMMENDRAG**

Det vises til omtale i Prop. 1 S (2015–2016), avsnitt 13.2 om samling av administrative tjenester i den sentrale helseforvaltningen. Det tas sikte på at alle etater skal ta i bruk DFØs fullservicemodell for lønn, regnskap og reiseadministrasjon 1. januar 2017. Det tas videre sikte på å etablere et sentralt tjenestesenter for anskaffelser, IKT og arkiv/dokumentforvaltning innen 1. januar 2018. Senteret foreslås lagt til Norsk Helsenet SF, som har betydelig kompetanse innen IKT-drift, applikasjonsforvaltning og anskaffelser. Det skal utredes å samle utvalgte HR-funksjoner i Helsedirektoratet. Aktuelle tjenester kan være arbeidsrettslig rådgivning, rekruttering og kompetanseutvikling. Forslagene vil følges opp i Prop. 1 S (2016–2017).

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Kysthospitalbarna, jf. komitémerknad i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2015**SAMMENDRAG**

Det vises til merknaden i Innst. 360 S (2014–2015) vedrørende barn innlagt ved Kysthospitalet i Tromsø på 50-tallet.

Spørsmål om en særskilt tilpasning av rettferdsvederlagsordningen (tidligere kalt billighetserstatningsordningen) for de tidligere sanatoriebarna, herunder Kysthospitalbarna, har vært tatt opp med Helse- og omsorgsdepartementet ved flere anledninger. Departementet har tidligere kommet til at det ikke bør etableres en særskilt tilpasning av rettferdsvederlagsordningen for de tidligere sanatoriebarna.

Gjennomgang av praksis i rettferdsvederlagsordningen viser at noen av de tidligere pasientene ved Kysthospitalet i Tromsø har mottatt rettferdsvederlag (tidligere billighetserstatning) fra Stortingets vederlagsordning. Dette viser at ordningen er åpen også for denne pasientgruppen.

Slik eksisterende ordning er innrettet, diskrimineres det ikke mellom pasientgrupper og diagnoser. Alle pasienter uavhengig av alder og diagnoser er omfattet av ordningen.

Det er prinsipielt betenkelig med særordninger hvor én gruppe pasienter behandles i henhold til andre kriterier og gis utvidede rettigheter i forhold til andre pasientgrupper som har vært til behandling i helsetjenesten. En særskilt tilpasning kan føre til usaklig forskjellsbehandling.

Det vil også være problematisk å avgrense en særskilt tilpasning. Barn med tuberkulose oppholdt seg ikke bare ved Kysthospitalet i Tromsø, men også i flere andre institusjoner andre steder i landet. Lange institusjonsopphold omfatter heller ikke bare pasienter diagnostisert med tuberkulose. I tillegg er det en rekke pasientgrupper som har hatt langvarige opphold i helseinstitusjoner pga. sykdom.

Helse- og omsorgsdepartementet fastholder sitt tidligere standpunkt i saken. Det er ved vurderingen lagt vekt på at det er vanskelig å etablere en lempeligere ordning som bare retter seg mot en type diagnose og behandling foretatt ved en type institusjon. Det settes ikke i gang et arbeid for å utrede en særskilt tilpasning av rettferdsvederlagsordning for sanatoriebarne (herunder Kysthospitalet i Tromsø).

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til etterretning.

Nøytral merverdiavgift for helseforetakene

SAMMENDRAG

Det arbeides med innføring av en ordning med nøytral merverdiavgift for helseforetakene fra 1. januar 2017, jf. Prop. 1 LS (2015–2016) Skatter, avgifter og toll 2016, punkt 31.1. Bakgrunnen for arbeidet er at merverdiavgiften skaper en konkurranseulempe når helseforetak blir belastet merverdiavgift ved kjøp av tjenester fra private virksomheter, men kan produsere tilsvarende tjenester med egne ansatte uten merverdiavgift.

Et forslag til ordning for helseforetakene var på offentlig høring høsten 2015. Det har ikke kommet vesentlige motforestillinger i høringen som tilsier at det ikke bør innføres en ordning med nøytral merverdiavgift i helseforetakene. Det arbeides derfor videre med innføring av merverdiavgiftskompensasjon for de regionale helseforetakene fra 1. januar 2017. Det er en rekke utfordringer med å inkludere investeringer i ordningen, og i høringen ble det derfor bedt særskilt om høringsinstansenes vurdering av om investeringer bør inngå. På bakgrunn av høringen og høringsinnspillene vil regjeringen foreslå at det innføres en ordning som omfatter all drift, men ikke investeringer. Det er et mål at investeringer skal inngå på sikt, men først etter at en har fått erfaringer fra ordningen som nå innføres.

Et konkret forslag til utforming av ordningen vil bli presentert for Stortinget i forslaget til statsbudsjett for 2017.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.8 Barne- og likestillingsdepartementet

3.3.8.1 KAP. 840 TILTAK MOT VOLD OG OVERGREP

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det er avsatt 6,2 mill. kroner til Nurse Family Partnership-programmet (NFP) på posten. Tiltaket omfatter tidlig kartlegging og hjelp til førstegangsforeldre i risikogrupper. For å sikre korrekt postbruk og samle midlene til tiltaket på ett budsjettkapittel, foreslås 3 mill. kroner overført til kap. 846 post 21 og 3,2 mill. kroner overført til kap. 846 post 71.

I tillegg foreslås det å omdisponere 0,5 mill. kroner til kap. 840 post 70. Midlene skal gå til en kartlegging av behandlingstilbudet i nordiske land til barn og unge som begår seksuelle overgrep. Dette vil være et tilleggsoppdrag til en kartlegging som Nasjonalt kunnskapscenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) har gjennomført på oppdrag fra Barne- og likestillingsdepartementet om behandlingstilbudet til voldsofre og voldsutøvere i Norge. Tilleggsoppdraget skal være et grunnlag for å vurdere hvordan behandlingstilbudet i Norge til barn og unge som begår seksuelle overgrep bør organiseres og ev. styrkes. Barne- og likestillingsdepartementet vil også nytte 0,5 mill. kroner av gjeldende bevilgning på kap. 840 post 21 til å starte arbeidet med å utvikle digitalt informasjonsmaterieil til arbeid med vold og seksuelle overgrep i barnehage og skole. De to ovennevnte tiltakene vil inngå i opptrappingsplanen mot vold og overgrep mot barn som regjeringen skal legge frem høsten 2016. Se egen omtale av planen under Andre saker, anmodningsvedtak nr. 623 av 8. juni 2015.

Midlene omdisponeres blant annet fra en omfangsundersøkelse om vold og seksuelle overgrep mot barn som ikke kan gjennomføres i 2016. Det er behov for å utarbeide en forskrift til helseforskningsloven for at barn skal kunne delta i en slik undersøkelse. Med forbehold om at en slik undersøkelse vurderes å være etisk forsvarlig, tar Barne- og likestillingsdepartementet sikte på at denne kan igangsettes i 2017.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 6,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., kan nyttes under kap. 858 post 1

Sammendrag

Det foreslås å flytte 0,5 mill. kroner til posten, jf. omtale under kap. 840 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.2 KAP. 841 SAMLIV OG KONFLIKTLØSNING

Post 23 Refusjon av utgifter til DNA-analyser, overslagsbevilgning

Sammendrag

Posten dekker refusjon av utgifter Folkehelseinstituttet (FHI) har til DNA-analyser ved fastsettelse av farskap. FHI anslår bevilgningsbehovet i 2016 til 6 mill. kroner. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen med 1,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd til samlivstiltak

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener arbeidet for å bistå de som bryter ut av sosialt kontrollerende og undertrykkende miljøer, styrkes. Dette medlem ønsker å øke støtten til overgangsboliger med 20 mill. kroner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
841	70	Samliv og konfliktløsning Tilskudd til samlivstiltak, kan nyttes under kap. 858 post 1, økes med fra kr 6 752 000 til kr 26 752 000»	20 000 000

3.3.8.3 KAP. 844 KONTANTSTØTTE

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen foreslås økt med 70 mill. kroner til 1 580 mill. kroner. Hovedårsaken til merbehovet er en høyere etterspørsel etter kontantstøtte enn tidligere anslått.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.4 KAP. 845 BARNETRYGD

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen foreslås redusert med 30 mill. kroner til 15 140 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes lavere vekst i antall barn med barnetrygd enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.5 KAP. 846 FAMILIE- OG OPPVEKSTILTAK

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 50 og post 71

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner til Nurse family partnership-programmet mot en tilsvarende reduksjon under kap. 840 post 21, jf. omtale under denne posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 62 Utvikling i kommunene

Sammendrag

I arbeidet med intensjonsavtalene for utprøving av Nurse family partnership-programmet (NFP), har det blitt avklart at kommunene ikke ønsker å påta seg det formelle arbeidsgiveransvaret for sykepleierne som skal arbeide med programmet i utprøvningsfasen. Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP) Øst og Sør påtar seg derfor dette ansvaret.

Dette innebærer at det ikke gis tilskudd direkte til pilotkommunene, men til RBUP. Det foreslås på denne bakgrunn at 10 mill. kroner til NFP-programmet flyttes fra kap. 846 post 62 til kap. 846 post 71 for å sikre korrekt postering av midlene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Utviklings- og opplysningsarbeid mv., kan nyttes under post 21

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med til sammen 13,2 mill. kroner til Nurse family partnership-programmet ved flytting av 10 mill. kroner fra kap. 846 post 62 og 3,2 mill. kroner fra kap. 840 post 21, jf. omtale under disse postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., kan overføres

Sammendrag

I Justis- og beredskapsdepartementets budsjett for 2016 er det bevilget driftsmidler på 1 mill. kroner på kap. 496 post 73 til Det europeiske ungdomsnettverket mot voldelig ekstremisme – Youth Can. Det foreslås at driftsmidlene overføres til Barne- og likestillingsdepartementet. Bevilgningen på kap. 846 post 79 foreslås økt med 1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 496 post 73.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.6 KAP. 3847 EUS UNGDOMSPROGRAM

Post 1 Tilskudd fra Europakommisjonen

Sammendrag

Inntektsbevilgningen gjelder tilskudd fra Europakommisjonen til drift av det nasjonale kontoret for gjennomføring av tiltak innen ungdomspolitisk samarbeid i programmet Erasmus+. Tilskuddet utbetales i euro. Tilskuddet for 2016 anslås til om lag 1,9 mill. kroner. I tillegg kommer 2,3 mill. kroner som ved en feil ikke ble inntektsført i 2015. Saldert budsjett på posten er 2,3 mill. kroner.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen økes med 1,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.7 KAP. 854 TILTAK I BARNE- OG UNGDOMSVERNET

Post 60 Kommunalt barnevern

Sammendrag

Forsøk med ny ansvarsdeling i barnevernet ble igangsatt 1. april 2016. I saldert budsjett ble det bevilget 8 mill. kroner på posten til kommunene som er med i forsøket med ny ansvarsdeling i barnevernet. Midlene skal stimulere til økt bruk av hjemmebaserte og forebyggende tiltak i kommunene. Siden det er valgt tre kommuner i stedet for fire som lagt til grunn i saldert budsjett, foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 854 post 60 med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 65 Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, overslagsbevilgning

Sammendrag

I saldert budsjett ble det lagt til grunn at 710 enslige mindreårige flyktninger under 18 år ville bosettes i 2016 og at det ville utbetales refusjon for i gjennomsnitt 1 585 barn. Det forventes nå at 1 740 enslige mindreårige flyktninger under 18 år vil bosettes i 2016, og at det vil utbetales refusjon for i gjennomsnitt 2 075 barn. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 854 post 65 med 180,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det kom mer enn 5 000 enslige mindreårige asylsøkere til Norge i 2015, de er uten omsorgspersoner og krever i stor grad tiltak fra barnevernet. Dette legger et stort press på barnevernet i de kommunene som har asylmottak og de kommunene som skal bosette barna. På grunn av dette har mange kommuner enten ikke ønsket å ta imot, eller ikke like mange, som det IMDi har anmodet om. Dette medlem mener at dette er en kostnad som staten bør dekke 100 pst. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 186 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 290 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvern	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, overslagsbevilgning, økes med	290 488 000
		fra kr 1 578 134 000 til kr 1 868 622 000»	

Post 71 Utvikling og opplysningsarbeid mv., kan nyttes under post 21

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 3 mill. kroner til SOS Barnebyer sitt prosjekt «Våre nye barn». Prosjektet omfatter omsorg til og integrering av bosatte enslige mindreårige flyktninger og gjennomføres i samarbeid med Asker kommune. Midlene skal gå til å utvikle og prøve ut en ny modell for bo-setting og integrering, samt utarbeide en erfaringsguide.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til Nytt styringssystem for helse og sosialfagene med 0,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., kan nyttes under post 21, økes med fra kr 32 252 000 til kr 34 452 000»	2 200 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 2 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 855 post 21. Midlene ble flyttet til kap. 854 post 72 i 2015 for å brukes til et forskningsoppdrag ved de regionale kunnskapssentrene for barn og unge (RKBU) og Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP). Flyttingen gjaldt kun for 2015, men ble ved en inkurie videreført i saldert budsjett 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.8 KAP. 855 STATLIG FORVALTNING AV BARNEVERNET

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 22 og post 60

Sammendrag

I forbindelse med forsøk med ny ansvarsdeling i barnevernet ble bevilgningen redusert med 99,4 mill. kroner i saldert budsjett. Det antas at Bufetat vil få redusert etterspørsel etter statlige tiltak som følge av forsøket. Oppdaterte beregninger, basert på valget av forsøkskommunene Røyken, Alta og Nøtterøy, tilsier en lavere utgiftsreduksjon enn lagt til grunn i saldert budsjett. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 855 post 1 med 72 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti påpeker at siden 2004 har Oslo som eneste kommune i Norge hatt ansvaret for at kommunen har det faglige og finansielle ansvaret for barn som er plassert utenfor hjemmet enten i institusjoner eller fosterhjem. I alle andre kommuner er andrelinjebarnevernet et statlig ansvar. I revidert budsjett 2016 fastsatte regjeringen finansieringen av en forsøksordning i tre kommuner som får tilnærmet samme ansvar som det Oslo i dag har for andrelinjebarnevernet, men det økonomiske tilskuddet forsøkskommunene får for det økte ansvaret er vesentlig høyere enn det Oslo får for tilnærmet samme ansvaret. For å tilsvare nivået regjeringen legger til grunn i forsøkskommunene, må finansieringen av Oslos barnevern være 28 pst. høyere.

Dette medlem understreker at en skjevfordeling i myndighetenes finansiering av barnevernet er spesielt alvorlig når vi vet at det bor mange fattige barnefamilier i Oslo. I dag er andelen barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt over 20 pst. i åtte av Oslos 15 bydeler. I bydel Gamle Oslo er andelen på hele 33,5 pst. Regjeringen sier selv i kommune-proposisjonen at fattigdom er en bakenforliggende faktor innenfor barnevern og brukes som et kriterium når det gjelder behov for barnevern i kommunenes inntektssystem. Dette medlem mener derfor at det er oppsiktsvekkende at den kommunen med høyest andel og samlet sett flest fattige barn i Norge skal ha et barnevern som underfinansieres sammenlignet med resten av landet. Dette medlem viser til den rød-grønne regjeringens barnevernsløft som ble stoppet av den nåværende regjeringen og understreker at økte midler er nødvendig for å sikre at barnevernet kan gjøre en god jobb for utsatte barn og un-

ge. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 160 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 232 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60,</i> økes med	232 000 000
		fra kr 4 267 388 000 til kr 4 499 388 000»	

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 854 post 72, jf. omtale under denne posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Kjøp av private barnevernstjenester

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til Foreldre- og familiesentre med 7 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1,</i> økes med	7 000 000
		fra kr 1 917 724 000 til kr 1 924 724 000»	

3.3.8.9 KAP. 3855 STATLIG FORVALTNING AV BARNEVERNET

Post 60 Kommunale egenandeler

Sammendrag

I forbindelse med forsøk med ny ansvarsdeling i barnevernet ble bevilgningen på posten økt med 133 mill. kroner i saldert budsjett. Det antas at Bufetat vil få økte inntekter som følge av forsøket fordi forsøkskommunene skal betale mer for statlige tiltak enn kommuner utenfor forsøket gjør. Oppdaterte beregninger basert på valgte forsøkskommuner viser at forventet inntektsøkning er 9,2 mill. kroner i 2016. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 3855 post 60 med 123,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.10 KAP. 856 BARNEVERNETS OMSORGSSENTER FOR ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Posten dekker utgifter til drift av omsorgssentrene for enslige mindreårige asylsøkere, kjøp av plasser i private omsorgssentre og utgifter til arbeidet med å bosette enslige mindreårige flyktninger fra omsorgssentrene. I saldert budsjett 2016 ble det lagt til grunn at det i gjennomsnitt ville bo 740 barn i omsorgssentrene i 2016. Det forventes nå at det i gjennomsnitt vil bo 850 barn i omsorgssentrene i 2016. Bevilgningen på kap. 856 post 1 foreslås på denne bakgrunn økt med 201 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.11 KAP. 3856 BARNEVERNETS OMSORGSSENTER FOR ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Noen innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan ifølge OECD/DACs offisielle statistikkdirektiv godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det forventes nå en økning i antall barn i omsorgssentrene sammenlignet med saldert budsjett, jf. omtale under på kap. 856 post 1. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen på kap. 3856 post 4 økes med 181 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.12 KAP. 858 BARNE-, UNGDOMS- OG
FAMILIEDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 209 000 kroner mot tilsvarende reduksjon av kap. 495 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), post 1. Midlene utgjør en justering av lønnsmidler i forbindelse med overføringen av ansvaret for kompetanseteamet mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse fra IMDi til Bufdir i 2015.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.13 KAP. 872 NEDSATT FUNKSJONSEVNE

Post 71 Universell utforming og økt tilgjengelighet, kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås at Oslo kommune tildeles midler til utvikling av en internettportal for faglig og forbrukerrettet informasjon om hverdags- og velferdsteknologi innenfor gjeldende bevilgning på kap. 872 post 71.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.8.14 KAP. 2530 FORELDREPENGER

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 270 mill. kroner til 19 060 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes at det i 2015 ble utbetalt mindre enn det som lå til grunn for anslaget i saldert budsjett og en lavere vekst i foreldrepengegrunlaget enn tidligere anslått.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 8 mill. kroner til 460 mill. kroner. Anslått mindrebehov skyldes i hovedsak at utbetalingene for 2015 ble lavere enn lagt til grunn for saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 10 mill. kroner til 55 mill. kroner. Anslått mindrebehov skyldes at det forventes et lavere antall adopterte barn enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker

Oppfølging av anmodningsvedtak om utvalg om rettigheter til personer med utviklingshemning

SAMMENDRAG

Stortinget vedtok 25. februar 2014 anmodningsvedtak nr. 357, jf. Meld. St. 45 (2012–2013) Frihet og likeverd – om mennesker med utviklingshemning og Innst. 127 S (2013–2014):

«Stortinget ber regjeringen nedsette et bredt sammensatt utvalg som skal foreslå egnede og konkrete tiltak som styrker grunnleggende rettigheter til personer med utviklingshemning sin autonomi, privatliv, familieliv og samfunnsdeltakelse. Mandatet til utvalget må inkludere mål, tiltak, kompetanse, rettssikkerhet, økonomi og styringssystem som sikrer at nasjonale politiske mål innfris.»

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2015–2016) at regjeringen har satt ned et utvalg som skal foreslå egnede og konkrete tiltak som styrker grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemning med tanke på selvstendighet, privat familieliv og deltakelse i samfunnet. Det fremgikk av Prop. 1 S (2015–2016) at utvalget skulle levere sin innstilling 1. juni 2016. Utvalget har fått utsatt frist til 30. september 2016.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Oppfølging av anmodningsvedtak om opptrappingsplan mot vold og seksuelle overgrep

SAMMENDRAG

Stortinget vedtok 8. juni 2015 anmodningsvedtak nr. 623, jf. Innst. 315 S (2014–2015):

«Stortinget ber regjeringen om å fremme forslag om en forpliktende og helhetlig opptrappingsplan som skal redusere forekomsten av vold i nære relasjoner samt styrke ivaretagelsen av barn utsatt for vold og overgrep etter modell fra opptrappingsplanen for psykisk helse. Planen må sikre tverrfaglig bredde i tiltakene, god samordning, samt langsiktig forpliktelse til økt finansiering og øremerkede midler.»

Justis- og beredskapsdepartementet uttaler følgende i brev av 15. januar 2016 til Stortinget:

«I forbindelse med revidert budsjett for 2016 vil regjeringen beskrive prosessen som skal lede fram til opptrappingsplanen.»

Regjeringen har startet arbeidet med en opptrappingsplan mot vold og seksuelle overgrep mot barn. Arbeidet koordineres av Barne- og likestillingsdepartementet i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Planen blir lagt frem høsten 2016.

Planen vil bygge på den opptrappingen som Stortinget har lagt opp til i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2016. Den skal også følge opp eksisterende planer, «Et liv uten vold – Handlingsplan om vold i nære relasjoner 2014–2017» og «En god barndom varer livet ut – Tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom 2014–2017», med tiltakene og utredningene som er iverksatt innenfor disse planene.

For å sikre en god forankring har departementet arrangert innspillmøter med relevante organisasjoner og fagmiljøer. Barneombudet vil i tillegg bidra til å sikre barns medvirkning og barneperspektiv i utarbeidelsen av planen.

Planen skal innrettes mot å redusere forekomsten av vold i nære relasjoner og styrke ivaretagelsen av barn utsatt for vold og overgrep.

Utfordringene som er beskrevet i tidligere planer er i stor grad uendret, og opptrappingsplanen vil omhandle systemansvar og ledelsesforankring, forebygging og avdekking, hjelp og behandling, samarbeid og samordning, samt kompetanse, herunder forskning.

Det vises også til omtale under kap. 840 postene 21 og 70.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.9 Nærings- og fiskeridepartementet

3.3.9.1 KAP. 900 NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Nærings- og fiskeridepartementet overtok fra 1. januar 2016 ansvaret for forvaltningen av statens eierskap i Baneservice AS og Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS fra hhv. Samferdselsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 900 post 1, med 0,2 mill. kroner mot tilsva-

rende reduksjon under Samferdselsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet, jf. omtale under kap. 1300 post 1 og kap. 1100 post 1.

Statens eierandel i Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS er 34 pst, mens Baneservice AS er heleid av staten. Landbruks- og matdepartementets og Samferdselsdepartementets fullmakter til å kunne redusere statens eierskap i selskapene foreslås tilpasset ordlyden til Nærings- og fiskeridepartementets øvrige fullmakter om endringer av statlige eierposter, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XVII under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti går imot regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Institutt for energiteknikk (IFE) eier og driver Norges to eksisterende forskningsreaktorer, på Halden og på Kjeller. Virksomheten har generert 17 tonn brukt brensel. Av dette vurderes 12 tonn som ikke lagringsbestandig (ustabil). IFE har ansvar for sikker drift og forsvarlig oppbevaring av avfall.

15. april 2016 mottok Nærings- og fiskeridepartementet to kvalitetssikringsrapporter om dekommisjonering av atomanlegg og oppbevaring av avfall. Rapportene anslår at det totalt vil koste 14,5 mrd. kroner å rydde opp etter atomreaktorene på Kjeller og i Halden. De viktigste kostnadselementene i en oppryddingsprosess vil i henhold til anbefalingene være riving av reaktorene og tilbakestilling av områdene hvor reaktoranleggene står til fri bruk (1,8 mrd. kroner), stabilisering/reprosessering av brukt brensel (2,6 mrd. kroner) og dypdeponering av brenselet (9,8 mrd. kroner). Gjennomføring vil kreve omfattende planlegging før iverksettelse, og vil kunne strekke seg over flere tiår.

Rapporten om oppbevaring fastslår at brukt metallisk brensel må sikres forsvarlige lagringsforhold. Videre slår den fast at reprosessering er en aktuell stabiliseringsmetode for det ikke-lagringsbestandige brukte brenselet. Det foreslås å bevilge 5 mill. kroner til forberedelser for en mulig prosess for reprosessering, undersøke alternative behandlingsmetoder og oppstart av prosjekt for å håndtere avfall og dekommisjonering.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 900 post 21, med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 45 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med fra kr 66 462 000 til kr 116 462 000»	50 000 000

Post 71 Miljøtiltak Raufoss

Sammendrag

Refusjon av utgifter til pålagte miljøtiltak i Raufoss Industripark er knyttet til opprydding av forurensning etter den tidligere virksomheten til Raufoss ASA. I saldert budsjett 2016 er det bevilget 1,2 mill. kroner til dekning av pålegg fra Miljødirektoratet.

Refusjonene i 2016 er nå anslått til 4,7 mill. kroner. Hovedårsaken til økningen er at driftsutgiftene til miljøovervåking i Industriparken er beregnet å bli 1,5 mill. kroner høyere som følge av skjerpede krav fra miljømyndighetene. Videre vil oppryddingstiltak knyttet til særskilte prosjekter medføre refusjonskrav på anslagsvis 1,3 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 900 post 71, med 3,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Tilskudd til særskilte prosjekter, kan overføres

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 911 Konkurransetilsynet, post 23 Klagenemnda for offentlige anskaffelser.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 900 post 75, med 0,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 79 Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med fra kr 20 000 000 til kr 30 000 000»	10 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til behovet for omstilling, særlig for næringslivet på Sør- og Vestlandet. Derfor ønsker dette medlem å øke støtten til Mechatronics Innovation Lab ved Universitetet i Agder med 10 mill. kroner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

3.3.9.2 KAP. 904 BRØNNØYSUNDREGISTRENE

Post 1 Driftsutgifter

Ved Stortingets behandling av Prop. 23 S og Innst. 114 S (2015–2016) Endringer i statsbudsjettet 2015 under Nærings- og fiskeridepartementet ble bevilgningen økt med 3,5 mill. kroner som følge av nye beregninger av betalt merverdiavgift. Tilsvarende økning foreslås for 2016.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 904 post 1, med 3,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å bevilge 10,2 mill. kroner til å starte arbeidet med nytt saksbehandlingssystem i Brønnøysundregistrene som et ledd i arbeidet med å digitalisere og modernisere offentlig sektor. Det nye systemet vil komme næringslivet til gode gjennom forenklinger og besparelser. Denne bevilgningen kommer i tillegg til allerede foreslått økte bevilgninger fra regjeringen. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10,2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 13,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
904		Brønnøysundregistrene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 276 914 000 til kr 290 614 000»	13 700 000

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Norge er i henhold til EØS-avtalen forpliktet til å innføre et nasjonalt register for offentlig støtte innen 1. juli 2016. Registeret skal etableres og drives av Brønnøysundregistrene. Etablering og drift av registeret vil koste 14 mill. kroner i 2016. Det foreslås bevilgningsmessig inndekning gjennom en utgiftsreduksjon på 2,8 mill. kroner på budsjettene til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Finansdepartementet, Olje- og energidepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet, jf. omtale under de enkelte departementer. Under Nærings- og fiskeridepartementets område foreslås det å redusere bevilgningene med 1,4 mill. kroner under kap. 920 post 50, og 1,4 mill. kroner under kap. 2421 post 70.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen under kap. 904 post 21, med 14 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Forvaltning av Altinn-løsningen, kan overføres

Sammendrag

Ved Stortingets behandling av Prop. 23 S og Innst. 114 S (2015–2016) Endringer i statsbudsjettet 2015 under Nærings- og fiskeridepartementet ble bevilgningen økt med 5 mill. kroner som følge av nye

beregninger av betalt merverdiavgift. Tilsvarende økning foreslås for 2016.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 904 post 22, med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.3 KAP. 905 NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at regjeringen det siste året har redusert bevilgningene til geofysisk kartlegging i regi av Norges geologiske undersøkelse. Dette medlem viser til at mineralnæringen opplever utfordrende tider og foreslår derfor å øke bevilgningene til innsamling av geofysiske og geologiske grunnlagsdata. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 148 944 000 til kr 153 944 000»	5 000 000

3.3.9.4 KAP. 909 TILTAK FOR SYSSELSETTING AV SJØFOLK

Post 73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning

Sammendrag

Oppfølgingen av fartsområdeutvalgets forslag er en sentral del av regjeringens maritime strategi og innebærer betydelige endringer i innretningen av tilskuddsordningen.

ESA har åpnet sak mot Norge om hvorvidt fartsområdebegrensningene som gjelder for NIS-passasjerskip i utenriksfart er i strid med indre markedsbestemmelser i EU/EØS. Regjeringen har derfor besluttet å utsette notifiseringen og gjennomføringen av den del av ordningen som omfatter NIS-passasjerskip i utenriksfart. Det antas at denne utsettelsen vil gi høyere utbetalinger i tilskuddsordningen for sjøfolk i 2016.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 909 post 73, med 100 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.5 KAP. 911 KONKURRANSETILSYNET

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å foreta en gjennomgang av konkurransetilsynets portefølje og blant annet fjerne pådriverrollen.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 10 014 000 kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 10 014 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
911		Konkurransetilsynet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	10 014 000
		fra kr 95 166 000 til kr 85 152 000»	

Post 23 Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Sammendrag

Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) hadde myndighet til å ilegge overtredelsesgebyr ved ulovlige direkte anskaffelser foretatt før 1. juli 2012. Overtredelsesgebyr kunne ilegges inntil to år etter at kontrakt var inngått, dvs. frem til 1. juli 2014. Vedtakene kan bringes inn for domstolene for overprøving.

Romerike Avfallsforedling IKS ble i 2012 ilagt et gebyr på 0,6 mill. kroner for brudd på regelverket om offentlige anskaffelser. Ved rettskraftig dom er det besluttet at KOFA skal betale tilbake 0,3 mill. kroner av gebyret til bedriften.

KOFA har også hatt ekstraordinære utgifter til ekstern advokathjelp i forbindelse med rettssak knyttet til tidligere gebyrvedtak. Det foreslås å øke bevilgningen med 0,2 mill. kroner under kap. 911 post 23, mot tilsvarende reduksjon under kap. 900 post 75 Tilskudd til særskilte prosjekter.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 911 post 23, med 0,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.6 KAP. 3911 KONKURRANSETILSYNET

Post 87 (Ny) Overtredelsesgebyr

Sammendrag

Regjeringen har i Prop 51 L (2015–2016) Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) foreslått at Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) skal få tilbake myndigheten til å ilegge overtredelsesgebyr for ulovlige direkte anskaffelser. Nemnda hadde denne kompetansen fram til en lovendring 1. juli 2012. Gjeninnføring av kompetansen til KOFA antas å ha preventiv virkning. Dette vil kunne redusere omfanget av ulovlige direkte anskaffelser og styrke konkurransen. Det er stor usikkerhet ved anslaget for overtredelsesgebyr i 2016.

På dette grunnlag foreslås det en bevilgning på 0,1 mill. kroner på kap. 3911 post 87.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.7 KAP. 915 REGELRÅDET

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 5,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 100 000
		fra kr 10 186 000 til kr 5 086 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet er kritisk til å bekjempe byråkrati med mer byråkrati og foreslår derfor at regelrådet ikke etableres. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 10 186 000 kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 10 186 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 10 186 000 til kr 0»	10 186 000

3.3.9.8 KAP. 919 DIVERSE FISKERIFORMÅL

Post 60 Tilskudd til kommuner, kan overføres

Sammendrag

Kommunenes andel av vederlag knyttet til tildeling av oppdrettstillatelser utlyst i 2013

Av de 45 nye grønne oppdrettstillatelser som ble lyst ut i 2013, har Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å tildele 44 tillatelser. De samlede inntektene fra tildelingen av tillatelsene ble 1 194,2 mill. kroner. Det er lagt til grunn at vertskommunene skal motta 40 pst., dvs. 477,6 mill. kroner. I 2014 ble det utbetalt 149,8 mill. kroner i vederlag for 14 tillatelser. I 2015 ble det ikke foretatt utbetalinger til kommunene. Det gjenstår å utbetale 327,8 mill. kroner i 2016.

Kommunenes andel av vederlag knyttet til fem pst. vekst på eksisterende tillatelser

I juni 2015 fikk alle etablerte lakse- og ørretoppdrettere tilbud om fem pst. økt kapasitet på eksisterende oppdrettstillatelser. Som vilkår for veksten er det stilt miljøkrav som vil gjelde for hele tillatelsen. Endelig frist for å ta i bruk kapasitetsøkningen og betale vederlag er satt til 1. desember 2016. Det er beregnet at samlet vederlag for veksten blir om lag 720 mill. kroner. Av dette skal vertskommunene motta 50 pst. av vederlaget, dvs. 360 mill. kroner. Det ble bare innbetalt 19 mill. kroner i vederlag i 2015, mens det ikke ble utbetalt noe til kommunene. I saldert budsjett 2016 er det bevilget 270 mill. kroner, og det er dermed behov for å øke bevilgningen med 90 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 919 post 60, med 417,8 mill. kroner.

Ettersom fristen for innbetaling av vederlag er satt til 1. desember 2016, er det en viss risiko for at ikke alle utbetalingene til kommunene kan gjennomføres i 2016. Det foreslås derfor at stikkordet «*kan overføres*» tilføres posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.9 KAP. 3917 FISKERIDIREKTORATET

Post 13 Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner

Sammendrag

Vederlag knyttet til fem prosent vekst på eksisterende tillatelser

Det vises til omtale under kap. 919 post 60. Samlet vederlag for fem pst. økt kapasitet på eksisterende oppdrettstillatelser er beregnet til 720 mill. kroner. I saldert budsjett 2016 er det lagt til grunn at 25 pst. av vederlaget ble innbetalt i 2015 og 75 pst. i 2016. Det ble imidlertid bare innbetalt 19 mill. kroner i vederlag i 2015. Det legges således til grunn at innbetalt vederlag i 2016 økes med 161 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2016.

Vederlag for tillatelser tildelt i forlik med Eide Fjordbruk AS og Fyllingsnes Fisk AS

Staten har inngått forlik med Eide Fjordbruk AS og Fyllingsnes Fisk AS som oppfølging av Gulating lagmannsretts dom av 17. desember 2014. Eide og Fyllingsnes fikk der medhold i at Fiskeridirektoratets avslag på deres tre søknader om tildeling av oppdrettstillatelser i 2009 var ugyldig. Forliket innebærer at selskapene tildeles tre tilsagn om tillatelser til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret. Eide Fjordbruk AS og Fyllingsnes Fisk AS betaler et vederlag på 45 mill. kroner til staten for disse tre tillatelsene. Selskapene tildeles videre én tillatelse vederlagsfritt som erstatning for påstått økonomisk tap. Forliket innebærer også at staten erstatter selskapenes rentetap med 0,6 mill. kroner over Justis- og beredskapsdepartementets kap. 471 post 71.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 3917 post 13, med 206 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.10 KAP. 920 NORGES FORSKNINGSRÅD

Post 50 Tilskudd til forskning

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 904 Brønnøysundregistrene, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 920 post 50, med 1,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til Forny 2020 med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en

økning på 18,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, økes med fra kr 2 298 036 000 til kr 2 316 636 000»	18 600 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at flere forskningsmiljøer har beskrevet mulighetene for å øke verdiskapingen i Norge ved å utnytte potensialet for bærekraftig vekst som ligger i Norges kyst- og havområder. For Arbeiderpartiet vil havrommet være det viktigste strategiske området i omstillingen av norsk næringsliv, og i det grønne skiftet. Det vil også være neste kapittel i Arbeiderpartiets nordområdesatsing. Hvilke muligheter som ligger innenfor marin bioøkonomi har vi ikke kunnskap nok i dag til å kvantifisere fullt ut, men det foreligger anslag om en seksdobling av omsetningen. Skal vi ha mulighet til å realisere potensialet som havrommet inneholder, må forskning knyttet til våre hav- og kystområder prioriteres. Anslaget om vekst i havbruksnæringen utgjør en stor del av de totale vekstmulighetene, men også innen fiskerinæringen, nye arter, marin ingrediensindustri, alger og leverandørnæringen er det anslått store vekstmuligheter.

En ufravikelig forutsetning for vekst innenfor alle deler av havrommet er at den skal være miljømessig bærekraftig. For en videre utvikling av havbruksnæringen vil økt kunnskap om miljømessig påvirkning være avgjørende. Det er særlig viktig å øke kunnskapen om havbruksnæringens eventuelle påvirkning på andre arter, herunder kysttorsk og reker. Disse medlemmer vil derfor foreslå 15 mill. kroner i økte midler til forskning innen fjordøkologi. For å utnytte fiskeressursene optimalt er det avgjørende å ha god kunnskap om bestandene. Disse medlemmer foreslår derfor økte midler til bestandskartlegging.

Disse medlemmer viser for øvrig til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 3,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, økes med fra kr 2 298 036 000 til kr 2 301 636 000»	3 600 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

(Ny) Post 53 Transferit

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil satse på å overføre kompetanse og teknologi fra olje og gass til andre næringer. Initiativet Transferit fra Norsk Industri, Norsk olje og gass, Tekna og Abelia svarer på dette behovet. Dette medlem foreslår å bevilge 35 mill. kroner til oppstart av Transferit. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 35 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 35 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
920		Norges forskningsråd	
	53	(Ny) Transferit, bevilges med	35 000 000»

3.3.9.11 KAP. 922 ROMVIRKSOMHET

Post 70 Kontingent i European Space Agency (ESA)

Sammendrag

Kontingent til den europeiske romorganisasjonen ESA betales i euro. Oppdaterte valutaanslag innebærer et økt bevilgningsbehov.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 922 post 70, med 18,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Internasjonal romvirksomhet

Sammendrag

Utbetalinger til internasjonal romvirksomhet gjøres i euro og amerikanske dollar. Oppdaterte valutaanslag innebærer et økt bevilgningsbehov.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen under kap. 922 post 71, med 33,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.12 KAP. 925 HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at turistfisket har stort omfang, uten at det finnes nok kunnskap om omfanget. Dette medlem foreslår å styrke Havforskningsinstituttet med 5 mill. kroner for å iverksette nytt arbeid for å kartlegge turistfisket bedre. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
925		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 412 728 000 til kr 417 728 000»	5 000 000

3.3.9.13 KAP. 926 FORSKNINGSFARTØY

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til nytt og oppgradert utstyr for datainnhenting mv. Aktuelt utstyr er ekkolodd, sonarer og nye tråler mv. Med dagens kapasitet og rammebetingelser i verfts- og utstyrssektoren antas det at norske leverandører og verft vil være konkurransedyktige. Den foreslåtte oppgraderingen av forskningsfartøy skal gi effektiv datainnhenting i form av mer presise bestandsestimater og en mer kostnadseffektiv toktgjennomføring.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 926 post 1, med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.14 KAP. 950 FORVALTNING AV STATLIG EIERSKAP

Post 70 (Ny) Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA

Sammendrag

Eksportfinans ASA inngikk i mars 2008 en avtale med selskapets største private aksjonærer. Avtalen innebærer at selskapet på nærmere angitte vilkår sikres mot verdifall i en definert portefølje av verdipapirer etter 29. februar 2008, innenfor en totalramme på 5 mrd. kroner. De øvrige aksjonærene ble i etterkant invitert til å delta i avtalen på proratarisk basis. Garantiavtalen skjermer Eksportfinans ASA mot ytterligere regnskapsmessige tap som følge av verdifall i verdipapirporteføljen og bidrar dermed til å beskytte egenkapitalen i selskapet. Nærings- og handelsdepartementet tiltrådte avtalen i juni 2008 med et garantiansvar begrenset oppad til 750 mill. kroner, som tilsvarende 15 pst. av den totale garantirammen, jf. St.prp. nr. 62 (2007–2008) og Innst. S. nr. 308 (2007–2008).

Ifølge garantiavtalen er den enkelte garantist hvert år fra og med 2011 forpliktet til å betale Eksportfinans et beløp som tilsvarende garantistens andel av eventuelt verdifall på likviditetsporteføljen ved utgangen av februar. På den andre side skal Eksportfinans betale garantistene dersom porteføljen stiger i verdi.

Per 29. februar 2016 utgjorde det urealiserte verdifallet som dekkes av garantiavtalen 192,3 mill. kroner. Statens andel av dette utgjorde 28,8 mill. kroner. Beløpet ble utbetalt til Eksportfinans ASA i mars 2016, i samsvar med ovennevnte avtalemessige forpliktelser. Det foreslås derfor en bevilgning på posten på 28,8 mill. kroner.

Endret garantiramme

I henhold til garantiavtalen er det DNB Bank ASA, Danske Bank A/S, Nordea Bank AB og Eksportfinans ASA som bestemmer om garantirammen skal innskrenkes eller ikke. Gjennom avtale med Eksportfinans ASA er garantirammen nedjustert til 1,5 mrd. kroner fra 1. mars 2016. Statens andel av den nye garantirammen utgjør 225 mill. kroner. Bakgrunnen for reduksjonen i rammen er at verdipapirporteføljen som garantien knytter seg til er blitt trappet vesentlig ned siden 2008, og garantibehovet dermed er betydelig lavere.

Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2016 er Nærings- og fiskeridepartementet gitt fullmakt til å kunne utgifts- og inntektsføre ut- og innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA innenfor gitt garantiramme på 750 mill. kroner. På bakgrunn av endring av garantiavtalen foreslås det å endre statens garantiramme fra 750 til

225 mill. kroner for 2016, jf. forslag til romertallsvedtak.

Garantistene mottar årlig en garantiprovisjon på 1,2 pst. av garantirammen. Lavere garantiramme medfører lavere provisjonsinntekter, jf. forslag til bevilgningsendring på kap. 3961 post 71.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og romertallsvedtak II under kapittel 7 Komiteens tilråding.

3.3.9.15 KAP. 3961 SELSKAPER UNDER NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTETS FORVALTNING

Post 71 Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA

Sammendrag

Det vises til omtale av endring av garantirammen under kap. 950 post 70. Garantistene mottar årlig en garantiprovisjon på 1,2 pst. av garantirammen. Lavere garantiramme medfører lavere provisjonsinntekter. På dette grunnlag foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 3961 post 71, med 5,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.16 KAP. 2421 INNOVASJON NORGE

Post 50 Innovasjon – prosjekter, fond,

Sammendrag

Det foreslås å øke Innovasjon Norges ramme for innovasjonslåneordningen med 200 mill. kroner, fra 600 til 800 mill. kroner. Landsdekkende innovasjonslån er en etterspurt ordning for risikoavlastning i næringslivet. Innovasjonslån skal virke utløsende ved å bidra med toppfinansiering av prosjekter som private aktører ikke vil ta hele risikoen ved å finansiere. Ordningen kan benyttes til delfinansiering av prosjekter for nyetablering, nyskaping, omstilling, internasjonalisering og utvikling.

En økning av lånerammen for innovasjonslån med 200 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak, vil kreve at tapsfondsavsetningen for ordningen økes med 60 mill. kroner. På dette grunnlag foreslås bevilgningen på kap. 2421 post 50 økt med 60 mill. kroner. Økningen foreslås dekket inn ved tilsvarende reduksjon av post 76 Miljøteknologi, jf. omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak IX under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til Innovasjon – prosjekter, fond med 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 30 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, økes med	30 000 000
		fra kr 523 500 000 til	
		kr 553 500 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 14 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 16 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, økes med	16 000 000
		fra kr 523 500 000 til	
		kr 539 500 000»	

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Basiskostnader

Sammendrag

Det vises til nærmere omtale under kap. 904 Brønnøysundregistrene, post 21 Spesielle driftsutgifter, om finansiering av nasjonalt register for offentlig støtte.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 2421 post 70, med 1,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Innovative næringsmiljøer, kan overføres

Sammendrag

Bedriftsnettverksordningen retter seg mot små og mellomstore bedrifter som ønsker å etablere strategiske og kommersielle samarbeid med andre bedrifter. Ordningen gir risikoavlastning til prosjektene. Tildelinger gjennom ordningen kommer raskt ut til kundene, og ordningen når ut til mange bedrifter. Innovasjon Norge har opplevd en sterk økning i etterspørsel etter ordningen i 2015 og 2016.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen på kap. 2421 post 71, økt med 20 mill. kroner. Økningen foreslås dekket inn ved tilsvarende reduksjon av post 76 Miljøteknologi, jf. omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Forsknings- og utviklingskontrakter, kan overføres

Sammendrag

Innovasjon Norges ordning med forsknings- og utviklingskontrakter er en tilskuddsordning som innebærer et forpliktende og målrettet FoU-arbeid mellom to eller flere parter innen næringslivet (IFU) eller mellom næringslivet og det offentlige (OFU). Målet med prosjektene er å utvikle et nytt produkt, en tjeneste eller en produksjonsprosess basert på definerede behov i markedet.

Vanligvis tar det to til tre år fra et prosjekt under ordningen med forsknings- og utviklingskontrakter får støtte, til prosjektet er fullført og slutttilskudd kan utbetales. Dette innebærer at det meste av midlene ikke kommer til utbetaling samme år som tilsagn er gitt. En vesentlig del av bevilgningen har derfor gjennom flere år blitt overført til etterfølgende år. For å redusere overføringen til 2016 ble det derfor gjennom Stortingets behandling av Prop. 23 S (2015–2016) Endringer i statsbudsjettet 2015 under Nærings- og fiskeridepartementet og Innst. 114 S (2015–2016) vedtatt å redusere bevilgningen med 200 mill. kroner og øke tilsagnsfullmakten tilsvarende. Økning av tilsagnsfullmakten ble gjort for at rammen til å inngå nye tilsagn ikke skulle bli redusert. Dette resulterte i at det overførte beløpet fra 2015 til 2016 ble redusert til knapt 180 mill. kroner. Fra 2014 til 2015 ble det overført nesten 424 mill. kroner under ordningen. I proposisjonen framgikk det at Nærings- og fiskeridepartementet tok sikte på å komme tilbake i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 og fore-

slå en permanent løsning for å redusere likviditetsreserven for ordningen.

Økningen av tilsagnsfullmakten for 2015 innebar at en tilsvarende større andel av bevilgningen for 2016 må benyttes til å dekke tilsagn inngått i 2015. Det var ikke tatt hensyn til dette i Prop. 1 S (2015–2016). For å sikre at tilsagnsrammen for 2016 blir opprettholdt på det nivået som var tiltenkt i bevilgningsforslaget i Prop. 1 S (2015–2016), foreslås derfor tilsagnsfullmakten for 2016 økt tilsvarende som for 2015, dvs. fra 100 til 300 mill. kroner.

Videre legges det opp til at Nærings- og fiskeridepartementet jevnlig vurderer bevilgningsbehovet til ordningen og ev. kommer tilbake med forslag til Stortinget om å endre bevilgning og tilsagnsfullmakt i forbindelse med de årlige endringsproposisjonene slik at størrelsen på bevilgningen i større grad kan reflektere det som antas å komme til utbetaling i løpet av året. Det understrekes at dette er en teknisk tilpasning av bevilgningsnivået som ikke skal bidra til å endre tilsagnsrammen for ordningen.

På dette grunnlag foreslås tilsagnsfullmakten under kap. 2421 post 72 økt fra 100 til 300 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak X under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til FOU-kontrakter med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i> , økes med	10 000 000
		fra kr 296 100 000 til kr 306 100 000»	

Post 75 (Ny) Marin fremtid, kan overføres

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti understreker viktigheten av å satse på fremtidens næringer, og foreslår å styrke Innovasjon Norge med 300 mill. kroner til havsatsingen

Marin fremtid. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 300 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 300 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	75	(Ny) Marin fremtid, <i>kan overføres</i> , bevilges med »	300 000 000

Post 76 Miljøteknologi, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å dekke inn bevilgningsøkningene som foreslås på post 50 og 71 gjennom en reduksjon av bevilgningen til miljøteknologiordningen med totalt 80 mill. kroner. Det antas at midlene vil komme til utbetaling raskere under de ordningene som foreslås økt, og dermed kunne gi raskere resultater, sammenlignet med miljøteknologiordningen. Samtidig vurderes det at omdisponeringen ikke vil svekke Innovasjon Norges grønne profil, da Innovasjon Norge vil prioritere bærekraft og miljøprosjekter særskilt i de ordningene som styrkes. Dette innebærer at bærekraftige prosjekter vil prioriteres foran andre like gode prosjekter, men som ikke er like bærekraftige. Som følge av frigjorte midler fra annullerte tildelinger av tidligere års tilsagn, vil ordningens disponible midler være på om lag samme nivå som tidligere antatt for 2016.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen på kap. 2421 post 76, redusert med 80 mill. kroner.

Videre vises det til omtale under post 72 Forsknings- og utviklingskontrakter, om å i større grad tilpasse bevilgningsnivået på posten til det som forventes å komme til utbetaling samme år. Gjennom Stortingets behandling av Prop. 23 S (2015–2016) Endringer i statsbudsjettet 2015 under Nærings- og fiskeridepartementet og Innst. 114 S (2015–2016) ble det vedtatt å redusere bevilgningen på post 76 med 300 mill. kroner og innføre en tilsagnsfullmakt på samme beløp. Tilsvarende tilsagnsfullmakt foreslås nå for 2016. Det legges som for post 72 opp til en jevnlig vurdering av størrelsen på bevilgning og tilsagnsfullmakt for at bevilgningen skal reflektere det som antas å komme til utbetaling i løpet av året, samtidig som rammen til å gi nye tilsagn ikke endres.

På dette grunnlag foreslås det innført en tilsagnsfullmakt under kap. 2421 post 76, på 300 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak X under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til Miljøteknologiordningen med 40 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 40 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , reduseres med 40 000 000 fra kr 504 500 000 til kr 464 500 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , økes med 20 000 000 fra kr 504 500 000 til kr 524 500 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at i en tid med stigende arbeidsledighet er det nødvendig med mer målrettede tiltak. Dette medlem viser til at flertallspartiene fører en uforutsigbar næringspolitikk. Som eksempel kan det vises til miljøteknologiordningen, der man først legger på bevilgningen for så å gjøre kutt som er større enn satsingen. Et annet eksempel er flypassasjeravgiften. Denne avgiften skapte stor usikkerhet i flybransjen helt fram til få dager før avgiften ble innført. Dette

medlem peker på at en grønn omlegging av næringslivet vil kunne bli en betydelig styrke for Norge. Dette medlem foreslår derfor kraftigere satsing på miljøteknologi enn det regjeringen gjør. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 30 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	76	Miljøteknologi, kan overføres, reduseres med 30 000 000 fra kr 504 500 000 til kr 474 500 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen kutter i miljøteknologisatsingen under Innovasjon Norge i en tid der satsing på nettopp dette er mer nødvendig enn noen sinne.

Dette medlem går imot regjeringens forslag.

Post 77 Tilskudd til pre-så Kornfond

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	77	Tilskudd til pre-så Kornfond, reduseres med 50 000 000 fra kr 100 000 000 til kr 50 000 000»	

3.3.9.17 KAP. 2424 AKSELERATORPROGRAM

Post 90 (Ny) offentlig kapital

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 300 mill. kroner i forhold til regjeringens

forslag, tilsvarende en økning på 300 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2424		Akseleratorprogram	
	90	(Ny) Offentlig kapital, bevilges med 300 000 000»	

3.3.9.18 KAP 2426 SIVA SF

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til å styrke SIVAs inkubatorprogram med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2426		Siva SF	
	70	Tilskudd, økes med 10 000 000 fra kr 69 992 000 til kr 79 992 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad, hvor disse medlemmer foreslår å opprette et toppindustrienter.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 15 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2426		Siva SF	
	70	Tilskudd, økes med 15 000 000 fra kr 69 992 000 til kr 84 992 000»	

3.3.9.19 KAP. 2429 EKSPORTKREDITT NORGE AS

Post 71 Viderefakturerte utgifter

Før Eksportkreditt Norge inngår eller endrer låneavtaler, vil det kunne være behov for å innhente eksterne vurderinger for å sørge for at vesentlige forhold ved lånet og lånedokumentasjonen er tilstrekkelig ivaretatt. Eksportkreditt Norge viderefakturerer normalt utgiftene til låntaker. Utleggene er ikke garantert av tredjeparter, og det kan forekomme enkelte mindre tap. Bevilgningen på posten skal dekke tap for slike utlegg, året etter at tapene inntreffer. Eksportkreditt Norge har i regnskapet for 2015 ingen tap i forbindelse med viderefakturerte utgifter.

På dette grunnlag foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 2429 post 71, med 0,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.20 KAP. 5325 INNOVASJON NORGE

Post 56 Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra distriktsrettet låneordning

Sammendrag

Gjennom budsjettforliket i Stortinget høsten 2015 ble det vedtatt å tilbakeføre 43 mill. kroner fra gjenstående tapsfond for distriktsrettet låneordning. Det ble bevilget 75 mill. kroner til tapsfond for denne låneordningen i statsbudsjettet for 2003. Det er flere år siden siste nye lån ble utbetalt. Innovasjon Norge, som forvalter ordningen, har foreslått at gjenværende utestående lån innlemmes i sin portefølje for landsdekkende innovasjonslån for å forenkle sin låneadministrasjon og redusere antall låneregnskap. Per utgangen av 2015 gjensto det sju utestående lån med utestående saldo på til sammen om lag 6 mill. kroner, mens ubenyttet del av tapsfondet utgjorde 49,8 mill. kroner. Innlemming kan gjøres ved at Innovasjon Norge overfører i overkant av 1,7 mill. kroner av gjenstående tapsfond til tapsavsetning for landsdekkende innovasjonslån, for å kunne dekke ev. tap på de gjenværende lånene, mens resterende del av tapsfondet tilbakeføres til statskassen. En tapsavsetning på 1,7 mill. kroner utgjør 29 pst. av gjenværende utlånssaldo.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 5325 post 56, med 5,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 91 Tilbakeført kapital, såkornfond

Sammendrag

Det er i utgangspunktet forutsatt at lånene til såkornfond skal tilbakebetales etter 15 år, men det kan

betales tilbake avdrag på tidligere tidspunkt dersom det selges porteføljeselskaper. Når midlene blir tilbakebetalt til Innovasjon Norge, blir de plassert på en ikke rentebærende konto i Norges Bank. Midlene tilbakeføres til statskassen året etter at de er tilbakebetalt til Innovasjon Norge. I 2015 ble det tilbakebetalt i underkant av 41,6 mill. kroner til Innovasjon Norge, som er 31,6 mill. kroner høyere enn gjeldende bevilgning på posten.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 5325 post 91, med 31,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.21 KAP. 5625 RENTER OG UTBYTTE FRA INNOVASJON NORGE

Post 80 Renter på lån fra statskassen

Sammendrag

Statens renteinntekter på lån til Innovasjon Norge forventes å bli lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2016. Dette skyldes nedjustering av renteanslag for resterende del av 2016 og lavere renter enn tidligere anslått på inngåtte lån som har hatt eller vil få renteforfall i 2016.

På dette grunnlag foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 5625 post 80, med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 81 Rentemargin, innovasjonslåneordningen

Sammendrag

Innovasjon Norges innovasjonslåneordning finansieres ved innlån fra statskassen hvor renten følger statspapirer med tilsvarende løpetid. Ordningens administrasjonskostnader dekkes normalt av rentemarginen mellom innlån og utlån. Nettobeløpet, etter at administrasjonskostnadene er dekket, skal tilbakeføres statskassen påfølgende år. Netto rentemargin i 2015 ble større enn forventet.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 5625 post 81, med 18,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 85 (Ny) Utbytte, lavrisikolåneordningen

Sammendrag

Innovasjon Norges lavrisikolåneordning drives på kommersielle vilkår og skal normalt gi utbytte. Utbyttepolitikken for ordningen ble lagt om fra og med utbyttet for 2014. Kravet om ordningens egen-

kapitalandel ble økt fra 8,0 til 10,5 pst. Det tas utbytte tilsvarende 100 pst. av overskuddet, forutsatt at egenkapitalen er over 10,5 pst. av balansen fra ordningen. Hele ordningens overskudd for 2014 ble benyttet til å bygge opp egenkapitalen. Det var ikke ventet at målet om 10,5 pst. egenkapitalandel ville bli nådd i løpet av 2015, og utbyttet var derfor budsjettert med 0. Ordningen gikk imidlertid så godt at Innovasjon Norge kom i utbytteposisjon i 2015.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på kap. 5625 post 85, på 189,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 86 Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa

Både investeringsfond for Øst-Europa og investeringsfond for Nordvest-Russland hadde positivt resultat i 2015. Utbyttet er fastsatt til 75 pst. av årsresultatet for hvert av fondene.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 5625 post 86, med 2,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.22 KAP. 5656 AKSJER I SELSKAPER UNDER NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTETS FORVALTNING

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Basert på nye opplysninger fra selskapene hvor Nærings- og fiskeridepartementet forvalter statens eierinteresser foreslås det å redusere de samlede utbytteinntektene i 2016 med 962,5 mill. kroner.

Regnskapstall for 2015 for Statkraft SF viser et negativt utbyttegrunnlag, som i hovedsak skyldes nedskrivninger på investeringer i Tyrkia og i Sverige. Det foreslås derfor at det ikke utbetales utbytte for regnskapsåret 2015. Det gir isolert et redusert utbytte på 1,4 mrd. kroner. Utbyttene fra de børsnoterte selskapene, inkludert Aker Kværner Holding AS, har samlet sett økt med 396,2 mill. kroner. Videre er utbytteanslaget for Mesta AS og Nammo AS oppjustert med hhv. 50 og 7 mill. kroner. I tillegg er utbyttet for GIEK Kredittforsikring AS nedjustert med 0,6 mill. kroner til null.

Nærings- og fiskeridepartementet har fra 1. januar 2016 overtatt ansvaret for forvaltningen av statens eierskap i Baneservice AS og Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS fra hhv. Samferdselsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet, jf. omtale under kap. 900 post 1. Utbytte fra de to selskapene inngår i bevilgningsforslaget under kap. 5656 post

85, mot tilsvarende reduksjon under hhv. kap. 5623 Aksjer i Baneservice AS post 85 Utbytte, og kap. 5651 Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet, 85 Utbytte. Utbytteanslaget for Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS har basert på ny informasjon økt fra 5 mill. kroner til 21,6 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 5656 post 85, med 962,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker

Anmodningsvedtak om dagligvaremarkedet

SAMMENDRAG

Ved behandlingen av Dokument 8:12 S (2014–2015) 12. februar 2015 om å lovfeste god handelsskikk for å sikre viktige forbrukerinteresser, vedtok Stortinget følgende anmodningsvedtak:

Nr. 416: «Stortinget ber regjeringen fremme forslag til virkemidler for å bedre konkurransen og effektiviteten i dagligvaremarkedet.»

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2016 fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak:

Nr. 218: «Stortinget ber regjeringen styrke Konkurransetilsynets innsats overfor dagligvaremarkedet, og hvis behov, på egnet måte komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer av konkurranseloven.»

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2015–2016) Nærings- og fiskeridepartementet mente flertallet i Stortinget at det er mer hensiktsmessig å styrke Konkurransetilsynets innsats overfor dagligvaremarkedet og eventuelt foreslå endringer i konkurranseloven enn å etablere en egen lov om god handelsskikk. Dette er viktige signaler til regjeringens arbeid med tiltak for å bedre effektivitet og konkurranse i dagligvaremarkedet.

For å følge opp Stortingets vedtak har regjeringen igangsatt viktige tiltak:

- Norgesgruppen er i dag pålagt utvidet informasjonsplikt om fusjoner og oppkjøp. Dette vil også pålegges de øvrige dagligvarekjedene.
- Konkurransetilsynet skal undersøke informasjonsutvekslingen som skjer blant dagligvarekjedene.
- Regjeringen setter i gang en ekstern utredning av hva som hindrer nyetablering.
- Inngrepshjemmel mot ensidige handlinger uten at aktørene er dominerende skal utredes.

I dag er Norgesgruppen ASA pålagt utvidet informasjonsplikt om oppkjøp og fusjoner i verdikjeden for mat. Denne informasjonsplikten gjelder i alle deler av verdikjeden for mat, herunder både horisontale og vertikale oppkjøp. Regjeringen vil be Konkurransetilsynet om å pålegge de øvrige dagligvarekjedene den samme utvidede informasjonsplikten. Tiltaket vil gjøre Konkurransetilsynet bedre i stand til å vurdere om mindre sammenslåinger/oppkjøp begrenser konkurransen. Dette er særlig viktig for å kunne vurdere konkurransen i små lokale markeder.

Endret inngrepsvilkår i fusjonskontrollen som Stortinget nylig har vedtatt vil også kunne gjøre det lettere å gripe inn mot foretakssammenslutninger i dagligvaremarkedene som forbrukerne vil tape på.

Konkurransetilsynets undersøkelse av informasjonsdelingen mellom dagligvarekjedene er et viktig konkurransetiltak. Informasjonsdeling av visse typer informasjon kan ha store effekter og påvirke konkurranse, prisnivå og produktutvikling negativt – noe som også slår uheldig ut for forbrukerne. Det er derfor viktig at Konkurransetilsynet hele tiden følger nøye med på hva som skjer av denne type handlinger i markedene. Derfor vil Konkurransetilsynet intensivere arbeidet sitt med å overvåke informasjonsutvekslingen i verdikjeden for mat.

Nyetableringer er viktig for å utøve et konkurransepress overfor de eksisterende dagligvarekjedene. På grunn av omfattende etableringshindre skjer ikke dette i dagligvaremarkedene. Regjeringen vil derfor sette i gang en ekstern utredning av hva som hindrer nyetableringer, og hva som vil skje om man endrer på noen av de etableringshindrene som finnes.

En inngrepshjemmel mot ensidige handlinger, selv uten at en aktør er dominerende, skal utredes. En slik eventuell hjemmel kan gjøre Konkurransetilsynet i stand til å fremme konkurranse på en måte som konkurranseloven i dag ikke åpner for. Det vil fortsatt være Konkurransetilsynets faglige vurdering som avgjør om det skal gripes inn eller ikke.

De forholdene som nå skal kartlegges, er to avgrensede spørsmål som ikke har vært kartlagt tidligere. Dette er forhold som kan ha stor betydning for konkurransen i dagligvaremarkedene, og det er derfor viktig at de blir forsvarlig utredet.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Anmodningsvedtak om havbruksfond

SAMMENDRAG

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 16 (2014–2015) Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett vedtok Stortinget den 15. juni 2015 følgende:

Nr. 682: «Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2016, legge frem forslag om et havbruksfond som skal fordele kommunenes og fylkeskommunenes inntekter fra vederlagene fra nye konsesjoner og vekst på eksisterende, samt legge fram en vurdering av de mest tjenlige fordelingsnøkklene for å sikre en rimelig fordeling av inntektene til alle kommuner og fylkeskommuner med oppdrettsvirksomhet.»

Inntektene fra framtidig vekst i oppdrettsnæringen skal fordeles med 20 pst. til staten og 80 pst. til kommunal sektor. Kommunal sektors andel skal fordeles gjennom et havbruksfond. Regjeringen foreslår at fordelingen mellom kommuner og fylkeskommuner settes til hhv. 87,5 og 12,5 pst. av havbruksfondet. Lokalitets-MTB (maksimal tillatt biomasse) for alminnelige matfisktillatelser og tillatelser til særlige formål benyttes som fordelingsnøkkel. Kun lokaliteter for laks, ørret og regnbueørret i sjøvann vil inngå i fordelingsnøkkel. Det holdes av en del av kommunenes andel, tilsvarende 12,5 pst. av havbruksfondet, til fordeling blant kommuner som har klarert ny lokalitets-MTB innenfor siste toårsperiode, med en øvre grense på 5 mill. kroner til en enkeltkommune. Det eventuelt overskytende beløpet fordeles på alle kommuner basert på andel av lokalitets-MTB. Fiskeridirektoratet har det administrative ansvaret for utbetalinger til kommunal sektor. Det vil være behov for å avklare visse konkrete, administrative momenter i forbindelse med hver kapasitetsøkning, eksempelvis hvilken dato som skal legges til grunn for fordelingen mv. Dette vil departementet spesifisere nærmere i egen instruks til Fiskeridirektoratet.

De første utbetalingene fra havbruksfondet vil gjøres når det tildeles ny kapasitet til oppdrettsnæringen. Dette vil mest sannsynlig skje i forbindelse med første kapasitetsjustering etter det nye systemet for vekst i oppdrettsnæringen, jf. Meld. St. 16 (2014–2015). Den første vurderingen av kapasitetsjustering vil trolig gjennomføres i 2017.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

U-landsordning GIEK

SAMMENDRAG

Det vises til følgende merknad fra næringskomiteens i Innst. 8 S (2015–2016):

«Komiteen viser til Innst. 360 S (2014–2015) (revidert nasjonalbudsjett 2015), der flertallet ba regjeringen vurdere rammene for GIEKs u-landsordning med særlig tanke på å fremme norsk næringslivs virksomhet i fattige land. Komiteen peker på at regjeringen tar sikte på å komme tilbake til dette i revidert nasjonalbudsjett 2016.»

GIEK har som formål å fremme norsk eksport og investeringer i utlandet gjennom å utstede garantier. Når bedrifter søker om eksportgarantier fra GIEK, vurderes søknadene først under Alminnelig garantiordning. Dersom risikoen er høyere enn det som er akseptabelt under Alminnelig garantiordning, kan GIEK vurdere søknadene under U-landsordningen. Formålet med U-landsordningen er å fremme investeringer i og eksport til mindre utviklede land, og der risikoen i prosjektene er høyere enn det som er akseptabelt under Alminnelig garantiordning.

U-landsordningen har i 2016 en ramme på 3,15 mrd. kroner, men rammen kan ikke overstige sju ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond. Per 31. desember 2015 var ordningens grunnfond på de innskutte 450 mill. kroner, samt at GIEK har bygget opp en likviditet på 68 mill. kroner. Ordningen skal gå i balanse på lang sikt, medregnet grunnfondet. Rammen dekker både utestående garantier og tilbud om nye garantier.

Etter flere år med lite aktivitet under U-landsordningen opplevde GIEK i 2015 en økning i søknader som etter GIEKs vurdering faller inn under U-landsordningen. I første kvartal 2016 har imidlertid en del av søknadsmassen falt bort. Erfaringsmessig faller også en del av tilsagnene bort uten å resultere i faktisk garantiansvar for GIEK. Per 31. mars 2016 er utestående garantiansvar på 0,9 mrd. kroner, mens det er gitt tilbud om garanti for 1,4 mrd. kroner, noe som gjorde at tilgjengelig ramme per 31. mars 2016 var på om lag 0,8 mrd. kroner. Regjeringen har vurdert U-landsordningens ramme, men har ikke sett grunnlag for å foreslå endringer.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.10 Landbruks- og matdepartementet

3.3.10.1 KAP. 1100 LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) overtok fra 1. januar 2016 forvaltningen av statens eierskap i Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS (VESO) fra Landbruks- og matdepartementet. Det foreslås derfor at bevilgningen på posten reduseres med 20 000 kroner, mot tilsvarende økning under kap. 900 post 1, på NFDs budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen oppnevnte i mars 2016 et lovutvalg som skal gjennomgå lovverket for statsallmenningene. Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 2,6 mill. kroner. Kostnadene foreslås dekket ved å omdisponere 2,6 mill. kroner fra kap. 1138 post 71.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 50 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til et nytt og fremtidsrettet forsøksveksthus ved Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) enhet på Særheim i Klepp kommune på Jæren. Dagens veksthus på Særheim er fra 1998 og er lite egnet for fremtidsrettet forsøksvirksomhet. Bevilgningen på posten foreslås økt med 18,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.2 KAP. 1138 STØTTE TIL ORGANISASJONER M.M.

Post 70 Støtte til organisasjoner, kan overføres

Sammendrag

I forbindelse med behandling av budsjettet for 2016, jf. Innst. 8 S (2015–2016), var næringskomiteen enig om å opprette en ny post 72 under kap. 1138 knyttet til Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk. Samtidig skulle det overføres 5 mill. kroner fra post 70 til denne posten. Dette ble ved en feil uteglemt ved sluttbehandlingen av statsbudsjettet for 2016, og det foreslås derfor å korrigere for dette nå. Ny post 72 Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK) foreslås opprettet med en bevilgning på 5 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon under kap. 1138 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 2,6 mill. kroner, mot tilsvarende økning under kap. 1100 post 21. Det vises til omtale under kap. 1100 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 (Ny) Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)

Sammendrag

Det vises til omtalen under kap. 1138 post 70. I tråd med Stortingets forutsetninger opprettes post 72 Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK) under kap. 1138. Det foreslås en bevilgning på 5 mill. kroner på posten, mot tilsvarende reduksjon under kap. 1138 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.3 KAP. 1142 LANDBRUKSDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Korreksjon av merverdiavgift

Som følge av feil ved merverdiavgiftsberegning ble det vedtatt å korrigere budsjettposten i 2015, jf. Innst. 116 S (2015–2016). En tilsvarende korreksjon foreslås også for 2016-budsjettet. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 4,6 mill. kroner.

Omstilling og utvikling av fylkesmannen som regional reindriftsmyndighet

Det foreslås økt bevilgning på posten knyttet til omstilling og utvikling av fylkesmannen som regional reindriftsmyndighet. Bevilgningen på posten foreslås økt med 1,5 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon under kap. 1142 post 80.

Til sammen foreslås posten økt med 6,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det er et behov for å styrke arbeidet mot antibiotikaresistente bakterier og bedre kompensasjonsordningene for bruk som rammes av MRSA. Dette medlem viser til at Senterpartiet i sitt alternative

statsbudsjett satte av penger til full kompensasjon ved utbrudd av MRSA. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 16,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1142		Landbruksdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 219 711 000 til kr 235 811 000»	16 100 000

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Som følge av feil ved merverdiavgiftsberegning ble det vedtatt å korrigere budsjettposten i 2015, jf. Innst. 116 S (2015–2016). En tilsvarende korreksjon foreslås også for 2016-budsjettet. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 0,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Tilskudd til erstatninger m.m., overslagsbevilgning

Sammendrag

Det anslås noe høyere utbetalinger til lovbestemte erstatninger, spesielt knyttet til påvisninger av antibiotikaresistente bakterier (MRSA) i svinebesetninger. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 80 Radioaktivitetstiltak, kan overføres

Sammendrag

For å dekke økte utgifter knyttet til omstilling og utvikling av Fylkesmannen som regional reindriftsmyndighet, foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 1142 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.4 KAP. 1149 VERDISKAPINGS- OG UTVIKLINGSPROGRAMMET I SKOGBRUKET

Post 71 Tilskudd til verdiskapings tiltak i skogbruket

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil framheve det store potensialet for økt verdiskaping i skogbruket. Norge trenger en massiv satsing på skogen gjennom en egen skogpakke for å stimulere til økt verdiskaping fra skogen gjennom en satsing på alle deler av verdikjeden. Å utløse potensialet for å skape verdier fra skogen krever en kraftfull innsats.

Dette medlem foreslår at det bevilges til sammen 25 mill. kroner til kap. 1149, fordelt på post 71 med: 15 mill. kroner til bygging av skogsbilveier, 5 mill. kroner til gjødsling av skog og 5 mill. kroner til utbedring av kaianlegg.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 25 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapings tiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 66 175 000 til kr 91 175 000»	25 000 000

3.3.10.5 KAP. 1150 TIL GJENNOMFØRING AV JORDBRUKSAVTALEN M.M.

Post 50 Fondsavsetninger

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det er behov for nyinvesteringer i landbruket. Økt støtte til investeringer i landbruket vil også ha positiv effekt for sysselsettingen i bygge- og anleggsnæringen. Dette medlem mener at investeringer på små og mellomstore bruk må prioriteres.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en investeringspakke for landbruket der målet er å bidra til for-

nyelse og nyinvesteringer særlig for små og mellomstore bruk.»

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 36,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 36,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Fondsavsetninger, økes med fra kr 1 203 053 000 til kr 1 239 553 000»	36 500 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å redusere bevilgningen til skogsbilveier. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 30 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Fondsavsetninger, reduseres med fra kr 1 203 053 000 til kr 1 173 053 000»	30 000 000

Post 77 Utviklingstiltak, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 7 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med 7 000 000 fra kr 246 880 000 til kr 239 880 000»	

3.3.10.6 KAP. 4162 STATSKOG SF – FORVALTNING AV STATLIG EIERSKAP

Post 90 Avdrag på lån

Sammendrag

I forbindelse med at Statskog SF i 2010 kjøpte skog fra Orkla ASA fikk foretaket et statlig lån på 475 mill. kroner. Årlig minsteavdrag er 10 mill. kroner. Med grunnlag i justert nedbetalingsplan fra Statskog SF forventer LMD at foretaket vil innbetale 25 mill. kroner i avdrag i 2016. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.7 KAP. 5651 AKSJER I SELSKAPER UNDER LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 1100 post 1, om overføring av forvaltningen av VESO fra LMD til NFD. Det er budsjettert med et utbytte fra VESO på 5 mill. kroner i 2016. Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres til 0, mot tilsvarende økning under kap. 5656 post 85.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.8 KAP. 5652 STATSKOG SF – RENTER OG UTBYTTE

Post 80 Renter

Sammendrag

Posten omfatter renter på statlig lån til Statskog SF i forbindelse med kjøp av skog fra Orkla ASA i 2010, jf. kap. 4162 post 90. Renten fastsettes årlig med utgangspunkt i pengemarkedsrenten og et risikotillegg i henhold til avtale med Statskog SF. Det forventes at foretaket vil innbetale 3,3 mill. kroner i

rente på det statlige lånet i 2016. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 1,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Utbytte fra Statskog SF settes til 40 pst. av årsresultatet etter skatt, jf. Prop. 1 S (2015–2016). Årsregnskapet for 2015 viser at Statskog SFs resultat etter skatt er på 27,1 mill. kroner. 40 pst. av årsresultatet etter skatt er beregnet til 10,8 mill. kroner. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 9,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker

NIBIO – Fullmakt til kjøp av aksjer i innovasjonsselskap

SAMMENDRAG

SIVA, NMBU, NIBIO, Kjeller Innovasjon AS og Akershus fylkeskommune planlegger et felles innovasjonsselskap for kunnskapsmiljøene på Campus Ås. Denne aktøren kan bli en bidragsyter til å skape verdier av kunnskap fra forskning. Regjeringen mener det er i tråd med NIBIOs samfunnsoppdrag om å satse på innovasjonsrettede aktiviteter å være medeier i det nye innovasjonsselskapet.

Det foreslås, jf. forslag til romertallsvedtak, at NIBIO gis fullmakt til å kjøpe aksjer for inntil 500 000 kroner i det planlagte innovasjonsselskapet på Ås. Midlene hentes fra instituttets virksomhetskapital.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XVIII under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Oppfølging av anmodningsvedtak

SAMMENDRAG

Stortinget fattet 8. desember 2015 anmodningsvedtak nr. 141 a), jf. Innst. 56 S (2015–2016), der regjeringen anmodes om å:

«legge fram i revidert nasjonalbudsjett for 2016 positive virkemidler for kommunene som vil gjøre det enklere å unngå utbygging av dyrka mark.»

Jordvernpolitikken er en viktig del av den samlede arealpolitikken. Kommunene er gjennom sin rolle som lokal arealplanmyndighet den viktigste aktøren

for konkret oppfølging innen dette politikkområdet. Virkemidlene som det redegjøres for her, er først og fremst virkemidler som berører kommunene direkte, men noen retter seg også mot andre aktører. Utgangspunktet er roller og virkemidler som disse aktørene har, og som derved gir dem mulighet for påvirkning av kommunenes muligheter for å unngå utbygging av dyrket mark.

Plan- og bygningsloven gir kommunene de viktigste virkemidlene for å unngå nedbygging av dyrket mark. Innenfor rammene av plan- og bygningslovens formål, uttrykt i § 1-1, skal planer etter loven blant annet sikre jordressursene.

Nasjonale føringer for den lokale arealpolitikken foreligger i flere oppdaterte dokumenter:

- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR BATP). Fastsatt ved kongelig resolusjon 26. september 2014.
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015.
- Stortinget vedtok 8. desember 2015: «Stortinget fastsetter det årlige målet for omdisponering av dyrka mark til 4 000 dekar. Stortinget ber regjeringen sørge for at målet nås gradvis innen 2020.»

Stortinget har vedtatt et mål om at maksimalt 4 000 dekar dyrket jord skal omdisponeres årlig innen 2020. Jordvernet må balanseres mot storsamfunnets behov, og kommuner og fylkeskommuner står overfor avveininger mellom jordvern og andre samfunnsbehov, som infrastruktur og næringsutvikling.

Det er nødvendig å prioritere mellom jordvern og storsamfunnets behov. Regjeringen og Stortinget har også satt ambisiøse mål når det gjelder infrastruktur-utbygging, og mange av vedtakene Stortinget har gjort vil legge beslag på dyrka jord. Til neste år vil Nasjonal transportplan legges fram for Stortinget, og det er viktig at Stortinget der får grunnlag til å prioritere mellom jordvern og utbygging av infrastruktur. Regjeringen vil derfor i Nasjonal transportplan omtale jordvernet og gi Stortinget et grunnlag for å ta avgjørelser om samferdselsutbygging ved å veie disse opp mot hensynet til jordvernet. Målet om jordvern blir derfor lagt inn i Nasjonal transportplan for å gi Stortinget mulighet til å prioritere.

Samferdselsprosjekter som nye vei- og jernbanestrekninger påvirker i stor grad kommunenes arealplanlegging og framtidig utbyggingsmønster. Det er derfor viktig at hensyn til jordressurser inngår i vurderingene både i Nasjonal transportplan og i planlegging av konkrete prosjekter innenfor samferdselssek-

toren. Prinsippene for verdsetting av landbruksjord i konsekvensutredninger og konseptvalgutredninger som berører dyrket mark, skal gjennomgås. Selv om vurderinger av jordvern inngår i KVVU-ene med dagens metodikk, vil regjeringen som en del av oppfølgingen av jordvernstrategien vurdere hvordan dette hensynet blir ivaretatt.

Det eksisterer en omfattende veiledning til støtte for kommunenes arbeid både generelt i planleggingen og for å ivareta jordressursene. I tillegg til veiledning knyttet til plandelen av plan- og bygningsloven (pbl) generelt, er det utarbeidet en temaveileder «Landbruk og planlegging etter pbl». Veiledningen overfor og dialogen med kommunale og regionale planmyndigheter om hvordan hensynet til jordressursene kan ivaretas mer effektivt enn i dag, vil bli styrket. Dette vil både være tiltak rettet mot kommunene og mot øvrige aktører som kan påvirke premissene for kommunale beslutninger, for eksempel regionalt politisk nivå og regional stat.

KS vil bli trukket inn i arbeidet med å styrke veiledningen til lokale myndigheter om hvordan kommunal planlegging kan bidra effektivt til å nå nasjonale jordvernmål.

Fylkesmennene har fått i oppdrag å gjennomføre opplæringstiltak for lokalpolitikere i løpet av 2016, og det er gjennom brev fra landbruks- og matministeren understreket den viktige rollen de har som veiledere overfor kommunene i plansaker.

Kommunene har etter plan- og bygningsloven § 2-1 en plikt til å sørge for at det foreligger et oppdatert offentlig kartgrunnlag for de formål som omhandles i loven. Etter jordlova § 8 er det en generell driveplikt på jordbruksareal. Likevel finnes det eksempler på at kvaliteten på jordressursene er dårlig kartlagt og redegjort for i forbindelse med vedtak av planer som innebærer omdisponering av dyrket mark. Det arbeides for å oppnå bedre informasjon om jordressursene i kommunale arealplaner, blant annet gjennom veiledning om hvordan dette kan gjøres og utvikling av kunnskapsgrunnlag om arealressursene.

Kommunene rapporterer omdisponering av areal og nydyrking gjennom KOSTRA (Kommune-statrapportering). Omdisponering rapporteres på reguleringsstidspunktet, noe som innebærer at statistikken ikke fanger opp faktisk nedbygging av areal. Noen reguleringsplaner blir aldri gjennomført, mens noe nedbygging skjer uten reguleringsplan og blir dermed ikke registrert. For nydyrking er det omsøkt og innvilget tillatelse som registreres, og ikke faktisk utført nydyrking. Landbruksdirektoratet i samarbeid med SSB gjør nå en vurdering av om KOSTRA kan forbedres for å registrere faktisk nedbygging og nydyrking. NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi) er dessuten i gang med en utredning av bruk av flyfoto

og digitale kart som grunnlag for kartlegging av arealbruksendringer i kommunene.

Som en del av regionreformen vil regjeringen vurdere å gjøre oppfølgingen av regionale planer mer forpliktende for regionalt folkevalgt nivå og for kommunene, samt for de regionale statlige aktørene som deltar i planprosessene, jf. Meld. St. 22 (2015–2016) Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver. Vedtak om regionale planer der jordvern er en del av premissene, kan være et aktuelt virkemiddel. Det er utarbeidet flere regionale planer med et slikt jordvernperspektiv, blant annet i Rogaland (Nord-Jæren) og Østfold. Regionale avklaringer av arealpolitikken vil kunne bidra til å beskytte de store sammenhengende landbruksarealene, samtidig som hovedtrekkene i den framtidige arealbruken blir mer forutsigbar for kommuner, utbyggere og andre aktører.

Arealavklaringer over kommunale grenser skjer best gjennom regional eller interkommunal planlegging, der staten og kommunene deltar aktivt. Byutviklingsavtaler skal være et verktøy for forpliktende samarbeid mellom staten, fylkeskommunen og kommunene om arealbruken. Arbeidet med byutviklingsavtaler er startet opp og det tas sikte på at slike avtaler i første omgang inngås for Oslo/Akershusområdet, Bergensområdet, Trondheimsområdet og Stavangerområdet. Slike avtaler kan bidra til oppfølgingen av tiltakene i handlingsprogrammet til interkommunale arealplaner og regionale planer gjennom konkretisering og forpliktelse. En slik arealstrategi med vekt på økt arealutnyttelse i disse områdene, vil samtidig gjøre det lettere å trekke langsiktige grenser for jordvernet, som sikrer de store sammenhengende landbruksarealene.

Regjeringen arbeider for at kommunereformen skal bidra til mer rasjonelle grenseinndelinger og bedre arealarrangeringer på kommunalt nivå enn i dag, og derved bedre forutsetninger for å gjøre gode arealpolitiske prioriteringer hvor også jordvern hensyntas. Større kommuner vil også lettere kunne bygge opp mer solide planfaglige miljøer i kommuneadministrasjonen, noe som vil styrke mulighetene til å drive en god og framtidsrettet strategisk arealplanlegging.

Landbruksdirektoratet er gitt i oppdrag å vurdere forsterking av vernebestemmelsene i jordloven, og muligheten for å begrense og sikre åpenhet rundt opsjonsavtaler om kjøp av dyrket og dyrkbar jord for utbygging.

I arbeidet med endringer i jordlov og konsesjonslov vil det bli redegjort for regelverket knyttet til drveplikt for jordbruksarealer og situasjonen for omdisponert dyrket mark inntil arealet faktisk er bygd ned.

KOMITEENS MERKNADER

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

3.3.11 Samferdselsdepartementet

3.3.11.1 KAP. 1300 SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Forvaltningen av statens eierskap i Baneservice AS ble 1. januar 2016 overført fra Samferdselsdepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 0,2 mill. kroner mot tilsvarende økning under Nærings- og fiskeridepartementet, jf. omtale under kap. 900 post 1.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Tilskudd til Redningsselskapet

Sammendrag

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2016 fattet Stortinget anmodningsvedtak nr. 320 (2015–2016), jf. likelydende vedtak nr. 102:

«Stortinget ber regjeringen vurdere behovet for økte bevilgninger til Redningsselskapet i revidert nasjonalbudsjett 2016.»

For å legge til rette for bedre sjøsikkerhet og beredskap langs norskekysten foreslår regjeringen å øke tilskuddet til Redningsselskapet med 10 mill. kroner, som et engangstiltak i 2016.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.2 KAP. 1310 FLYTRANSPORT

Post 70 Kjøp av innenlandske flyruter, kan overføres, kan nyttes under kap. 1311 post 71

Sammendrag

Reduksjon i utgiftene til statlig kjøp

I 2015 gjennomførte Samferdselsdepartementet anbuds konkurranse for drift av regionale flyruter i Sør-Norge for perioden 1. april 2016 til 31. mars 2020. Som følge av at enkelte strekninger er tatt ut av anbudet, samt endrede konkurransevilkår, reduseres utgiftene til statlig kjøp av flyruter med 5,3 mill. kroner i 2016. Helårseffekten er 8 mill. kroner fra og med 2017.

Flypassasjeravgiften

Det vises til beslutningen om å utsette innføring av flypassasjeravgiften til 1. juni 2016. Se omtale i kapittel 5 i Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 10 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 15,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.3 KAP. 1320 STATENS VEGVESEN

Post 23 Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72

Sammendrag

Økt vedlikehold og dekkelegging i Rogaland

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen med 25 mill. kroner til å legge asfalt, og øvrig vedlikehold i Rogaland.

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for drifts- og vedlikeholdsarbeider

Samferdselsdepartementet har i 2016 fullmakt til å forplikte staten for framtidige budsjettår utover gitt bevilgning for drifts- og vedlikeholdsarbeider med en samlet ramme for gamle og nye forpliktelser på 5 900 mill. kroner og en ramme for forpliktelser som forfaller hvert år på 2 500 mill. kroner, jf. Prop. 1 S (2015–2016) og Innst. 13 S (2015–2016). Fullmakten omfatter kap. 1320 Statens vegvesen, post 23 Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., og post 34 Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift.

Vegdirektoratet foretok i 2015 en gjennomgang av fullmakten for 2015. Gjennomgangen viste at det var mangler i tidligere rapporteringer, og at den samlede fullmaktsrammen for gamle og nye forpliktelser ble overskredet i 2015. Den vedtatte fullmaktsrammen for 2016 er derfor også for lav. Økningen skyldes flere langsiktige kontrakter som strekker seg utover budsjettåret. Det foreslås derfor å øke den samlede rammen for gamle og nye forpliktelser til 7 200 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XI under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning, jf. forslag til vedtak I.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til effektiviseringsprogrammet til Statens vegvesen og mener regjeringens krav til effektiviseringsprogrammet er for høye. Dette medlem vil heller la midlene bli igjen i Statens vegvesen for å løse uløste oppgaver i Statens vegvesen. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen til effektiviseringsprogrammet med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72, reduseres med	25 000 000
		fra kr 10 502 030 000 til kr 10 477 030 000»	

Post 30 Riksveginvesteringer, kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72

Sammendrag

Investeringsiltak

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 125 mill. kroner til ulike investeringstiltak på riksveger i Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og Møre og Romsdal. Forslaget omfatter blant annet trafiksikkerhetstiltak, oppgradering av holdeplasser, rasteplasser, veglys og kryss, samt gang- og sykkelvegtiltak. Alle tiltak som inngår i forslaget framgår av tabellen i proposisjonen.

Statlig delfinansiering av Superbuss i Trondheim

I saldert budsjett 2016 er det bevilget 300 mill. kroner til programområdetiltak langs riksveg i bymiljøavtalene på kap. 1320 post 30. Staten, Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune inngikk i februar 2016 en bymiljøavtale for perioden 2016–2023. Avtalen skal godkjennes av bystyret i Trondheim, fylkestinget i Sør-Trøndelag og regjeringen før den trer i kraft.

Bymiljøavtalen for Trondheim omfatter statlig finansiering av 50 pst. av prosjektkostnadene for det fylkeskommunale kollektivinfrastrukturprosjektet omtalt som Superbuss. Det statlige bidraget fastsettes av Stortinget i de årlige budsjettene.

I bymiljøavtalen er det lagt til grunn et statlig bidrag til trinn 1 av Superbussprosjektet på 1,4 mrd. kroner i avtaleperioden. Av dette påløper 90 mill. kroner i 2016.

Midler til statlig delfinansiering av fylkeskommunale kollektivprosjekter gjennom bymiljøavtalene bevilges over kap. 1330 Særskilte transporttiltak, post 63 Særskilt tilskudd til store kollektivprosjekter. Det er ikke bevilget midler til Superbuss i Trondheim på denne posten i saldert budsjett 2016.

For å dekke statens andel til Superbuss i Trondheim i 2016 foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 1320 post 30, med 90 mill. kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 1330 post 63.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 35 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 75 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 110 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72, økes med</i>	110 000 000
		fra kr 14 514 000 000 til kr 14 624 000 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at regjeringen ligger bak gjeldende nasjonal transportplan når det gjelder statlig pengebruk til riksveininvesteringer. Det er et stort behov for investeringer over hele landet, og spesielt flaskehals

trenger utbedring raskt for å sikre effektiv nærings- og persontransport. Dette medlem viser til utbyggingen av E6 på Helgeland hvor det er blitt kjent at prosjektet overskrider fastsatt kostnadsramme. Dette medlem mener der er nødvendig med en tilleggsløyving for å sikre rasjonell fremdrift i prosjektet.

Dette medlem viser til gjeldende NTP hvor utbygging av E39 er et høyt prioritert prosjekt. Strekningen Bjørset–Skei er ikke en tilfredsstillende kvalitet, er ferdig planlagt og har vært lovet oppstart. Dette medlem mener at det er på høy tid med en oppstart av dette prosjektet.

Dette medlem viser til prosjektet Betna-Stormyra på E39, et prosjekt som er prioritert med midler i 2016 i gjeldende NTP, er prioritert i Statens Veivesen sitt handlingsprogram (gjennomføringsstrategien) og som er ferdig planlagt. Dette medlem mener NTP skal fylles opp, og foreslår oppstartsbevilgning til dette prosjektet nå.

Dette medlem viser til prosjektet planlegging av bru på strekningen Anda-Lote på E39. Dette medlem vil sette av 5 mill. kroner til dette prosjektet.

Dette medlem minner om problemstillingen knyttet til «flaskehals» på riksveinettet næringstransporten generelt og tømmertransporten spesielt.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 325 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 360 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72, økes med</i>	360 000 000
		fra kr 14 514 000 000 til kr 14 874 000 000»	

Post 31 Skredsikring av riksvei

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det må være en målsetting at alle offentlige veger i Norge skal være sikret mot skred. Klimaendringene vil bety et større sikringsbehov mot skred i fremtiden. Dette medlem vil derfor understreke nødvendigheten av skredsikring både på riksvei og fylkesvei i årene som kommer. Dette medlem minner også om at skredsikringsutfordringene er

størst på Vestlandet og i Nord-Norge, og at det foreligger mange prosjekter som er ferdig planlagt. En økning i tilskuddet til skredsikring på fylkesveinettet vil derfor være et godt tiltak for å øke aktiviteten i anleggsbransjen og dermed motvirke økningen i arbeidsledighet på Vestlandet og i distriktene. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	31	Skredsikring riksveger, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30, økes med</i>	50 000 000
		fra kr 662 700 000 til kr 712 700 000»	

Post 34 Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen med 40 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag som følge av lavere kostnader for prosjektet E6 Kvæangsfjellet, tilsvarende en reduksjon på 40 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	34	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres, reduseres med</i>	40 000 000
		fra kr 339 900 000 til kr 299 900 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til forliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre der det er enighet om å redusere bevilgningene til E6 Kvæangsfjellet på grunn av

lavere kostnader for prosjektet. Dette medlem minner om at regjeringen tidligere har lovet at økt arbeidsgiveravgift skal kompenseres krone for krone. Kutt i kompensasjonsordningen som Høyre, Framskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre her foreslår, er vanskelig forenlig med dette. For Senterpartiet er det uaktuelt å kutte i denne posten. Vi foreslår i stedet å overføre midlene, 40 mill. kroner, til et annet samferdselsprosjekt i regionen: E6 Helgeland.

Post 37 E6 vest for Alta

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag som følge av redusert behov i 2016, E6 vest for Alta, tilsvarende en reduksjon på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	37	E6 vest for Alta, <i>kan overføres, reduseres med</i>	20 000 000
		fra kr 357 600 000 til kr 337 600 000»	

Post 62 Skredsikring av fylkesvei

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det må være en målsetting at alle offentlige veier i Norge skal være sikret mot skred. Klimaendringene vil bety et større sikringsbehov mot skred i fremtiden. Dette medlem vil derfor understreke nødvendigheten av skredsikring både på riksvei og fylkesvei i årene som kommer. Dette medlem minner også om at skredsikringsutfordringene er størst på Vestlandet og i Nord-Norge, og at det foreligger mange prosjekter som er ferdig planlagt. En økning i tilskuddet til skredsikring på fylkesveinettet vil derfor være et godt tiltak for å øke aktiviteten i anleggsbransjen og dermed motvirke økningen i arbeidsledighet på Vestlandet og i distriktene.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 121 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 121 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	62	Skredsikring fylkesveger, kan overføres, økes med fra kr 671 000 000 til kr 792 000 000»	121 000 000

Post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen med 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag som følge av lavere kostnader ved kjøp av riksvegferjetjenester, oppdatert kostnadsindeks, tilsvarende en reduksjon på 30 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30, reduseres med fra kr 984 300 000 til kr 954 300 000»	30 000 000

3.3.11.4 KAP. 4322 SVINESUNDSFORBINDELSEN AS

Post 90 Avdrag på lån

Sammendrag

Avdraget på statens lån til Svinesundsforbindelsen AS skal betales to ganger i året (juni og desember). For andre halvår 2015 ble imidlertid avdraget først betalt i januar 2016. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.5 KAP. 5624 RENTER AV SVINESUNDSFORBINDELSEN AS

Post 80 Renter

Sammendrag

Renter på statens lån til Svinesundsforbindelsen AS skal betales to ganger i året (juni og desember). For andre halvår 2015 ble imidlertid rentene først be-

talt i januar 2016. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 14,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.6 KAP. 1324 TILTAK FOR Å REDUSERE BOMPENGEKOSTNADER FOR NÆRINGS-LIVET

Post 81 (Ny) kompensasjon til bompengeselskapene

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker å prioritere tiltak for sysselsetting som treffer hele landet. Derfor ønsker dette medlem å prioritere å halvere bompengesatsene for tungtransport. Dette er et velegnet tiltak for å lette transportkostnadene til bedrifter over hele landet, og spesielt bedrifter som ligger i distriktene ettersom disse ofte har store transportkostnader.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen halvere bompengekostnadene for tungtransport i næringsvirksomhet for å minske næringslivets transportkostnader.»

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 180 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 180 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1324		Tiltak for å redusere bompengekostnader for næringslivet	
	81	(Ny) Kompensasjon til bompengeselskapene, bevilges med	180 000 000»

3.3.11.7 KAP. 1330 SÆRSKILTE TRANSPORTILTAK

Post 63 Særskilt tilskudd til store kollektivprosjekter

Sammendrag

Det vises til omtale av bymiljøavtale for Trondheim under kap. 1320 post 30. Bevilgningen på kap. 1330 post 63 foreslås økt med 90 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1320 post 30. Utbetaling av midlene vil først skje etter at bymiljøavtalen er trådt i kraft.

Bevilgningen på posten har tidligere omfattet kun tilskudd til Fornebubanen. Det foreslås at tilskudd til Superbuss i Trondheim også bevilges på

kap. 1330 post 63, og postbetegnelsen foreslås derfor endret til Særskilt tilskudd til store kollektivprosjekter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 81 (Ny) Tilskudd til inndekking av kostnader for fylkeskommunen som følge av tunnelsikkerhetsforskriften

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til tunnelsikkerhetsforskriften, en forskrift som pålegger fylkeskommunene store kostnader som det ikke er tatt tilstrekkelig høyde for i overføringene til fylkeskommunene. Dette medlem vil påpeke at de fylkene som har flest tunneler som er omfattet av forskriften, er de fylkene som har fått den største inntektsreduksjonen som følge av det nye inntektssystemet. Dette medlem mener innføring av slike forskrifter må kompenseres, og foreslår en tilskuddsordning til dette formålet. Dette medlem viser til Senterpartiets alternative RNB-forslag der vi oppretter en ny tilskuddsordning med 50 mill. kroner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1330		Særskilte transporttiltak	
	81	(Ny) Tilskudd til inndekking av merkostnad for fylkeskommunene som følge av tunnelforskriften, bevilges med»	50 000 000»

3.3.11.8 KAP. 1350 JERNBANEVERKET

Post 23 Drift og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 30

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen på posten med 74,5 mill. kroner til tiltak innen vedlikehold og fornying av jernbanestrekninger i Agder-fylkene og Rogaland. Fordeling av den foreslåtte bevilgningsøkningen på posten framgår av tabellen i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen til vedlikehold av jernbanen, sør- og vestlandsfylker, med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 94,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1350		Jernbaneverket	
	23	Drift og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 30, økes med fra kr 8 093 094 000 til kr 8 187 594 000»	94 500 000

Post 30 Investeringer i linjen, kan overføres, kan nyttes under post 23

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen på posten med 32 mill. kroner til tiltak innen programområdet Sikkerhet og miljø. Fordeling av den foreslåtte bevilgningsøkningen på posten framgår av tabellen i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å styrke vedlikeholdet og utbyggingen av jernbane, og bevilger derfor 307 mill. kroner til dette arbeidet, samt en tilsagnsfullmakt på 400 mill. kroner. Særlig prioritet har vedlikeholdsarbeid på Sør-Vestlandet og framdrift av dobbeltspor på Jærbanen til Egersund samt oppgradering og gjenåpning av Ålgårdbanen. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 307 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 340 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1350		Jernbaneverket	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, økes med</i>	339 910 000
		fra kr 5 824 600 000 til kr 6 164 510 000»	

«Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2016 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1350		Jernbaneverket	
	30	Investeringer i linjen	400 mill. kroner»

3.3.11.9 KAP. 1357 (NYTT)

TOGVEDLIKEHOLDSSLESKAP

Post 96 (Ny) Aksjekapital

Sammendrag

Som en del av jernbanereformen legger regjeringen opp til å restrukturere NSB AS, jf. Meld. St. 27 (2014–2015) På rett spor. Reform av jernbanesektoren. Hensikten er å legge til rette for en konkurranseøytral jernbanesektor.

Regjeringen legger opp til at NSB AS' datterselskap Mantena AS skal skilles ut fra morselskapet og overføres til Samferdselsdepartementet. Selskapets hovedvirksomhet er vedlikehold og verkstedtjenester til skinnegående kjøretøy i Norden.

Det foreslås på denne bakgrunn å bevilge 0,1 mill. kroner i aksjekapital på nytt kap. 1357 post 96 for å opprette et interimsselskap for togvedlikehold. Interimsselskapet skal forberede utskilling av Mantena AS fra NSB AS. Regjeringen legger opp til at hoveddelen av de strukturelle endringene i jernbanesektoren kan gjennomføres per 1. januar 2017.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vi-

ser til at regjeringen i RNB varsler opprettelse av flere selskap som skal overta deler av aktiviteten til NSB slik at en kan berede grunnen for konkurranseutsetting av flere togstrekninger. Disse medlemmer er uenig i denne privatiseringen av togtilbudet og tror ikke dette vil medføre et bedre tilbud til de reisende.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag.

3.3.11.10 KAP. 1358 (NYTT)

TOGMATERIELLSLESKAP

Post 96 (Ny) Aksjekapital

Sammendrag

Det legges opp til å overføre persontogmateriell fra NSB AS og stille det til rådighet for togselskapene som vinner konkurranser om statlig kjøp av persontransport med tog, jf. Meld. St. 27 (2014–2015) På rett spor. Reform av jernbanesektoren. I Prop. 1 S Tillegg 2 (2015–2016) opplyses det at Samferdselsdepartementet vil vurdere ulike organisatoriske plasseringer av eierskapet til togmateriellet. Regjeringen mener at den mest hensiktsmessige løsningen er å legge eierskapet av materiellet til et eget selskap, eid av staten ved Samferdselsdepartementet.

Det foreslås på denne bakgrunn å bevilge 0,1 mill. kroner på nytt kap. 1358 post 96 for å opprette et interimsselskap for togmateriell. Interimsselskapet skal forberede utskilling av togmateriellet fra NSB AS. Tidspunkt for utskillingen er ikke fastsatt, men det tas sikte på at dette kan skje i 2017.

Fullmakt til restverdigaranti for togmateriell

Samferdselsdepartementet er gitt fullmakter til å gi restverdigaranti til NSB AS for togmateriellet som inngår i statens kjøp av persontransporttjenester med tog. Når togmateriellet skilles ut fra NSB AS legges det opp til at restverdigarantien følger togene. Dette innebærer at fullmakten om restverdisikring ikke lenger knyttes til eieren av togmateriellet (NSB AS), men til togmateriell som inngår i statens kjøp av persontransport med tog på kap. 1351 post 70. Dette innebærer at fullmakten til å gi restverdigaranti også vil gjelde materiell eid av togmateriellselskapet, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XIX under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning, jf. forslag til vedtak I.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen i RNB varsler opprettelse av flere selskap som skal overta deler av aktiviteten til NSB slik at en kan berede grunnen for konkurranseutsetting av flere togstrekninger. Disse medlemmer er uenig i denne privatiseringen av togtilbudet og tror ikke dette vil medføre et bedre tilbud til de reisende.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag.

3.3.11.11 KAP. 1359 (NYTT) SALGS- OG BILLETTERINGSSLESKAP

Post 96 (Ny) Aksjekapital

Sammendrag

Regjeringen legger opp til at alle togselskapene som vinner trafikkpakker skal tilbys et felles og nasjonalt system for salg og billettering for persontransport med tog på ikke-diskriminerende vilkår, jf. Meld. St. 27 (2014–2015) På rett spor. Reform av jernbanesektoren. Et slikt selskap skal sørge for at passasjerene kan kjøpe togbilletter like enkelt og sømløst som i dag, også med flere tilbydere av persontogtjenester.

Det foreslås på denne bakgrunn å bevilge 0,1 mill. kroner på nytt kap. 1359 post 96 for å opprette et interimsselskap for salg og billettering. Interimsselskapet skal forberede overdragelsen av salg og billettering fra NSB AS. Tidspunkt for overføring er ikke fastsatt, men det tas sikte på at dette kan skje i 2017.

Samferdselsdepartementet foreslår at selskapet også får oppgaver knyttet til drift av rutedatabase, nasjonal reiseplanlegger og elektronisk billettering for all kollektivtrafikk, jf. omtale i Samferdselsdepartementets Prop. 126 S (2015–2016) Nokre saker om luftfart, veg, særskilte transporttiltak og jernbane.

Fullmakt til å regnskapsføre utgifter for de tre interimsselskapene

Det vil påløpe driftsutgifter for de tre nye interimsselskapene omtalt under kap. 1357, 1358 og 1359, blant annet til styrehonorarer, revisor, rådgivning og andre forberedende arbeider. Driftsutgiftene er anslått til om lag 2 mill. kroner for togvedlikeholdsselskapet og om lag 2,5 mill. kroner for henholdsvis togmateriellselskapet og salgs- og billetteringsselskapet. Ettersom det er usikkerhet om utgiftsbehovet til interimsselskapene, foreslås det ikke enkeltvis driftsbevilgninger til enhetene.

For å dekke driftsutgiftene foreslås det at Samferdselsdepartementet gis fullmakt til å utgiftsføre tilskudd til driftsutgifter for de tre interimsselskapene mot tilsvarende innsparing på kap. 1350

Jernbaneverket, post 23 Drift og vedlikehold, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak III under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning, jf. forslag til vedtak I.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen i RNB varsler opprettelse av flere selskap som skal overta deler av aktiviteten til NSB slik at en kan berede grunnen for konkurranseutsetting av flere togstrekninger. Disse medlemmer er uenig i denne privatiseringen av togtilbudet og tror ikke dette vil medføre et bedre tilbud til de reisende.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag.

3.3.11.12 KAP. 5623 AKSJER I BANESERVICE AS

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Forvaltningen av statens eierskap i Baneservice AS ble fra 1. januar 2016 overført fra Samferdselsdepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 5623 post 85 med 8,3 mill. kroner, mot tilsvarende økning under Nærings- og fiskeridepartementet, jf. omtale under kap. 5656 post 85.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.13 KAP. 1360 KYSTVERKET

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 45

Sammendrag

Fjerning av eierløse blåskjellanlegg og flomoppyrdding

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen på posten med 12 mill. kroner til fjerning av eierløse blåskjellanlegg langs kysten av Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane, og til å framskynde arbeidet med opprydding etter flom i Aurlandsfjorden.

Ompostering av midler til vedlikehold i Borg havn

I saldert budsjett 2016 er det bevilget 10 mill. kroner til vedlikeholdstiltak i Borg havn. Tiltaket er reelt sett et farledsprosjekt som belastes kap. 1360 post 30. Det foreslås derfor å ompostere 10 mill. kroner fra post 1 til post 30.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til Kystverket med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 15 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1360		Kystverket	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	15 000 000
		fra kr 51 736 000 til	
		kr 36 736 000»	

Post 30 Nyanlegg og større vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Borg havn – Øra kanalen

Bevilgningen på posten foreslås økt med 15 mill. kroner til å mudre Øra kanalen ved Borg havn. Tiltaket skal sørge for ferskvannstilførsel inn i våtmarksområdet utenfor Øra i Fredrikstad.

Ompostering av midler til vedlikehold i Borg havn

Det vises til omtale under kap. 1360 post 1. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 125 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1360		Kystverket	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	125 000 000
		fra kr 553 200 000 til	
		kr 678 200 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener tilskudd til nyanlegg og vedlikehold under Kystverket er viktig for hele landet, spesielt med tanke på godsoverføring fra vei til sjø. Det er et stort behov for fornying og vedlikehold langs hele kysten, og vi viser til at regjeringen ligger langt bak gjeldende transportplan på dette området. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 75 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1360		Kystverket	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	75 000 000
		fra kr 553 200 000 til	
		kr 628 200 000»	

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 1

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de om-

rådene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen på posten med 15 mill. kroner for å anskaffe to nye arbeidsbåter til Kystverket. Arbeidsbåtene benyttes til transport av Kystverkets fagarbeidere for å utføre bygge- og vedlikeholdsoppdrag. Flere arbeidsbåter gir Kystverket økt fleksibilitet i planlegging og gjennomføring av arbeidsoppgaver.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Tilskudd til fiskerihavner

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at tilskudd til lokale fiskerihavner i en årrekke har bidratt sterkt til fornying av mange havneanlegg. Dette medlem vil understreke at stadig økte sikkerhets- og miljøkrav har blitt en forutsetning for modernisering av lokale havner. Det vil i tiden fremover være viktig å sikre og utvikle moderne fiskerihavneanlegg som er tilpasset en moderne fiskeflåte der lengre, bredere og djupere fartøy stiller nye krav til både kai og landareal tilknyttet kaia. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1360		Kystverket	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres</i> , økes med	50 000 000
		fra kr 60 500 000 til kr 110 500 000»	

3.3.11.14 KAP. 1380 NASJONAL KOMMUNIKASJONSMYNDIGHET

Post 71 Tilskudd til bredbåndsutbygging, *kan overføres*

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 55 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 55 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	71	Tilskudd til bredbåndsutbygging, <i>kan overføres</i> , økes med	55 000 000
		fra kr 126 500 000 til kr 181 500 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at den samlede utbyggingskostnaden for bredbåndsutbygging er estimert til 12 mrd. kroner av Norsk bredbåndsforum. Videre vurderer de et behov på 3,2–4 mrd. kroner i offentlige midler for å sikre hele befolkningen tilgang til tilstrekkelig bredbånd. Likevel vil ikke aktørene i bransjen kunne håndtere et større løyvningsnivå enn 4–500 mill. kroner årlig. Dette medlem mener satsingen på bredbånd må forsterkes kraftig slik at hele befolkningen blir sikret tilgang til høyhastighetsbredbånd.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 55 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 55 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	71	Tilskudd til bredbåndsutbygging, <i>kan overføres</i> , økes med	55 000 000
		fra kr 126 500 000 til kr 181 500 000»	

3.3.11.15 KAP. 5618 AKSJER I POSTEN NORGE AS

Post 85 Utbytte

Sammendrag

I saldert budsjett 2016 er det lagt til grunn et utbytte fra Posten Norge AS på 320 mill. kroner. Selskapets årsresultat etter skatt i 2015 er negativt med 61 mill. kroner. Reduksjonen i resultat sammenlignet med anslaget i saldert budsjett 2016 skyldes hovedsakelig nedgangskonjunkturen i Norge, et tiltakende fall i brevmengden, samt avskrivninger og avsetninger. I tråd med gjeldende utbyttepolitikk, som tilsier

et utbytte på 50 pst. av årsresultatet i konsernet etter skatt, foreslås det derfor at staten ikke tar utbytte fra Posten Norge AS i 2016. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 320 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.16 KAP. 5611 AKSJER I NSB AS

Post 85 Utbytte

Sammendrag

I saldert budsjett 2016 er det på kap. 5611 Aksjer i NSB AS, post 85 Utbytte lagt til grunn et utbytte fra NSB AS på 595 mill. kroner. NSB AS har for regnskapsåret 2015 et resultat etter skatt og minoriteter på 2 149 mill. kroner. Økningen i resultat sammenlignet med anslaget i saldert budsjett 2016 skyldes blant annet at inntektene fra billettsalg og eiendomsvirksomheten er høyere enn anslått, og reduserte kostnader som følge av lave energipriser.

Gjeldende utbyttepolitikk innebærer at det i utgangspunktet skal tas et utbytte på 50 pst. av konsernresultat etter skatt. Dette tilsier at inntektsbevilgningen for utbytte fra NSB AS økes til 1 074 mill. kroner for 2016. I forbindelse med jernbanereformen skal NSB AS restruktureres, og det legges opp til å opprette nye selskaper basert på utskilt virksomhet fra NSB AS, med påfølgende restrukturering av NSB AS' eksterne finansiering. Det er usikkerhet om blant annet kapitalbehov knyttet til restruktureringen. Det foreslås derfor at utbyttet fra NSB AS ikke økes utover nivået i saldert budsjett 2016 på 595 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 479 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 479 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 595 000 000 til kr 1 074 000 000»	479 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at en utbyttepolitikk der staten som eier tar ut 50 pst. av et eventuelt overskudd, er en fornuftig politikk. Når det gjelder utbytte i NSB, har regjeringen foreslått at en lar være å ta ut utbytte i tråd med denne politikken fordi selskapet vil trenge disse pengene for å møte en omstrukturering som følge av jernbanereformen. Dette medlem mener regjeringen bør være tydeligere på hvorfor en slik omstrukturering er nødvendig, hva den skal bidra til og hva den skal koste. Dette medlem foreslår å øke inntektene med 450 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 450 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 595 000 000 til kr 1 045 000 000»	450 000 000

3.3.11.17 KAP. 5622 AKSJER I AVINOR

Post 85 Utbytte

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet ikke vil stemme for at det innføres en flypassasjeravgift i Norge. Senterpartiets alternative forslag til revidert nasjonalbudsjett vil derfor gi Avinor økte inntekter, noe som igjen gir rom for å ta noe mer utbytte fra selskapet. Dette medlem foreslår å øke inntektene med 135 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 135 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5622		Aksjer i Avinor AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 500 000 000 til kr 635 000 000»	135 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å øke utbyttet fra Avinor med 212,5 mill. kroner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 212,5 mill. kroner i forhold til

regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 212,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5622		Aksjer i Avinor AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 500 000 000 til kr 712 500 000»	212 500 000

3.3.12 Andre forslag

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen følge utviklingen og endringene i rammebetingelser og muligheter for flyplassene nøye og gi en grundig vurdering av situasjonen, spesielt av de ikke-statlige flyplassers fremtidige rolle i Østlandsområdet, i forbindelse med budsjettet for 2017.»

3.3.13 Klima- og miljødepartementet

3.3.13.1 KAP. 1400 KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Post 71 Internasjonale organisasjoner

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1400 post 71, med 20,2 mill. kroner for å dekke Norges deltakelse i EUs kjemikaliebyrå (ECHA). Byråets aktiviteter har i hovedsak vært gebyrfinansiert i perioden 2011–2015. Fra og med 2016 vil byråets aktiviteter avhenge av tilskudd fra EU/EFTA. Som EØS-medlem er Norge forpliktet til å betale på lik linje med land i EU.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår at kap. 1400 post 71 reduseres med 2,7 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Kuttet deles forholdsmessig mellom de aktører som får tilskudd fra den norske stat. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 2,7 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 17,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1400		Klima- og miljødepartementet	
	71	Internasjonale organisasjoner, økes med fra kr 48 509 000 til kr 66 009 000»	17 500 000

Post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å øke bevilgningen med støtte til Bellona miljø og atomsikkerhet i Russland knyttet til arbeid med sivilsamfunn og problematikken knyttet til Black Carbon og sotforurensning i arktiske strøk med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1400		Klima- og miljødepartementet	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres, økes med fra kr 53 305 000 til kr 53 805 000»	500 000

3.3.13.2 KAP. 1420 MILJØDIREKTORATET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1420 post 1 med 1 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon under kap. 1420 post 37. Midlene skal benyttes til en prosjektlederstilling for arbeidet med skogplanting.

Det foreslås videre å øke bevilgningen med 3 mill. kroner grunnet forventet merinntekt under kap. 4420 post 1. Det foreslås samtidig å endre en merinntektsfullmakt knyttet til kap. 4420 post 1 slik at bevilgningen på kap. 1420 post 1, kan overskrides ved merinntekter istedenfor kap. 1420 post 23, jf. forslag til romertallsvedtak. Utgiftene forbundet med merinntektene føres i dag primært på kap. 1420 post 1.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 1420 post 1 med 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak IV under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning, jf. forslag til vedtak I.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet går inn for å samle Miljødirektoratets virksomhet i Trondheim og mener derfor at deler av driftsutgiftene kan reduseres. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 11 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 596 440 000 til kr 585 440 000»	11 000 000

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1420 post 21 med 2,2 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon under kap. 1420 post 82. Midlene skal benyttes til gjennomføring av den internasjonale Trondheimskonferansen om biologisk mangfold.

Videre foreslås det å øke bevilgningen under kap. 1420 post 21 med 7 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon under kap. 1420 post 82. Midlene benyttes til statlig arbeid med truede arter og naturtyper, og bør føres på post 21.

Totalt foreslås posten økt med 9,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Statlige vannmiljøtiltak

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 7,5 mill. kroner på kap. 1420 post 22 til bruk på kalkingstiltak

som staten selv iverksetter, mot en tilsvarende reduksjon under kap. 1420 post 70. Det har ikke kommet inn nok søknader om tilskudd til kalkingstiltak under kap. 1420 post 70 til at hele bevilgningen kan benyttes.

Videre foreslås posten økt med 6,2 mill. kroner ettersom for høyt beløp ble trukket ut fra posten ved innføringen av ordningen med nettoføring av merverdiavgift i staten.

Samlet sett foreslås posten økt med 13,7 mill. kroner.

Det foreslås i tillegg å øke bestillingsfullmakten knyttet til posten med 21,5 mill. kroner til 40,5 mill. kroner som følge av at ferdigstillingen av genbanken for laksefiskbestander i Hardangerfjorden er utsatt til 2017, jf. forslag til romertallsvedtak. Bevilgningen ble redusert med 21,5 mill. kroner i nysalderingen av 2015-budsjettet, samtidig som bestillingsfullmakten ble økt tilsvarende. Selve byggingen av genbanken starter ikke før høsten 2016, og dermed kommer ikke 21,5 mill. kroner til utbetaling før i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og romertallsvedtak XII under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Post 32 Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1420 post 32 med 2,9 mill. kroner. På grunn av forsinkelser i ferdigstillingen av erstatningsoppgjør i 2015 for allerede vernede områder, ble ikke hele bevilgningen på posten benyttet i 2015. 2,9 mill. kroner i ubrukte midler ble ikke overført til 2016. Det er forventet at erstatningene kommer til utbetaling i 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 34 Statlige erverv, nasjonalparker, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1420 post 34 med 64 mill. kroner. Erstatningsoppgjør for områder vernet i 2015 er forsinket. Dette medførte at den samlede bevilgningen til formålet i 2015 ikke ble benyttet, og deler av forpliktelsene er ventet å komme til utbetaling i 2016. 68 mill. kroner i ubrukte midler ble ikke overført til 2016.

Videre foreslås det at tilsagnsfullmakten knyttet til kap. 1420 post 34 økes med 56 mill. kroner, fra 1

mill. kroner til 57 mill. kroner, for å ha dekning for utestående tilsagn, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og romertallsvedtak XIII under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Post 37 Skogplanting, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 1420 post 37 med 1 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 1420 post 1 knyttet til arbeidet med skogplanting.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 61 Tilskudd til klimatilpassingstiltak

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at kommunene har en viktig rolle i å bidra til en klimavennlig utvikling og ønsker derfor å styrke dette arbeidet med 50 mill. kroner. En slik styrking kan bidra til økt aktivitet og dermed ha positiv sysselsettingseffekt. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	61	Tilskudd til klimatilpassingstiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 104 058 000 til kr 154 058 000»	50 000 000

Post 69 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke posten med 20 mill. kroner til opprydding i Stavanger havn. Tiltaket er ettårig, kan iverksettes raskt og er ventet å ha en sysselsettingseffekt i Stavangerområdet.

Videre foreslås det at tilsagnsfullmakten knyttet til posten økes med 6 mill. kroner, fra 151,7 mill. kroner til 157,7 mill. kroner, for å ha dekning for utestående tilsagn i forbindelse med opprydding i Sandefjord, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og romertallsvedtak XIV under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Post 70 Tilskudd til vannmiljøtiltak, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 7,5 mill. kroner fordi det ikke har kommet inn nok søknader om tilskudd til kalkingstiltak under kap. 1420 post 70 til at hele bevilgningen kan benyttes. Det foreslås at midlene omdisponeres til kap. 1420 post 22, til bruk på kalkingstiltak som staten selv iverksetter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Marin forsøpling, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås at posten tilføyes stikkordet «kan overføres» fordi utbetalingstidspunktet for noen av prosjektene det gis tilskudd til er usikker, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXIII under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Post 73 Tilskudd til rovvilttiltak

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det i ulveforvaltningen er viktig med økt satsing på forebyggende tiltak for å dempe konflikt og tap av beitedyr, og foreslår derfor økt satsing på dette. Økt satsing på forebygging burde vært et reelt alternativ også for regjeringspartiene, men stortingsflertallet har dessverre isteden vedtatt å svekke bestandsmålet for ulv så mye at det er tvilsomt om Stortingets ulvepolitikk nå er i tråd med internasjonale konvensjoner Norge har forpliktet seg til.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 40 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 40 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, kan overføres, økes med fra kr 70 051 000 til kr 110 051 000»	40 000 000

Post 82 Tilskudd til truede arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 1420 post 82 med 2,2 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 1420 post 21. Midlene skal benyttes til gjennomføring av den internasjonale Trondheimskonferansen om biologisk mangfold.

Videre foreslås det å redusere bevilgningen under posten med 7 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 1420 post 21. Midlene benyttes til statlig arbeid med truede arter og naturtyper, og bør føres på post 21.

Samlet foreslås posten redusert med 9,2 mill. kroner.

3.3.13.3 KAP. 4420 MILJØDIREKTORATET

Post 1 Oppdrag og andre diverse inntekter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 4420 post 1 med 3 mill. kroner grunnet forventet merinntekt, jf. kap. 1420 post 1. Det foreslås videre å endre en merinntektsfullmakt knyttet til kap. 4420 post 1 slik at bevilgningen på kap. 1420 post 1 kan overskrides ved merinntekter istedenfor kap. 1420 post 23, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og romertallsvedtak IV under kapittel 7 Komiteens tilråding.

3.3.13.4 KAP. 1422 MILJØVENNLIG SKIPSFART

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under postene 60 og 70

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Det foreslås samlet å øke bevilgningene under kap. 1422 med 65 mill. kroner til klima- og mil-

jøvenlig skipsfart. Formålet med bevilgningene er å stimulere til bygging av klima- og miljøvennlige skip i innenriks transport og spesielt utvikling og innføring av lav- og nullutslippsteknologi. Forslaget er en oppfølging av regjeringens klimapolitikk hvor miljøvennlig skipsfart er et prioritert innsatsområde, og regjeringens arbeid med å stimulere til grønn konkurransekraft. Kap. 1422 post 21 foreslås økt med 4 mill. kroner til ekstern bistand knyttet til utforming av ordningene. Ettersom ordningene er under utvikling og det er noe usikkerhet knyttet til bevilgningsbehovet under de ulike postene, foreslås stikkordet «kan nyttes under» gjensidig tilført post 21, 60 og 70.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener regjeringens satsing på grønn skipsfart er positiv, men mener den bør økes betraktelig. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 65 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 69 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1422		Miljøvennlig skipsfart	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under postene 60 og 70, økes med fra kr 5 219 000 til kr 74 219 000»	69 000 000

Post 60 (Ny) Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, kan nyttes under postene 21 og 70

Sammendrag

Det foreslås å bevilge 20 mill. kroner til fylkeskommuner og kommuners arbeid med utvikling og innføring av lav- og nullutslippsteknologi i fergesektoren og i andre rutegående samband. Formålet med ordningen er å stimulere til økt bruk av klima- og miljøvennlige skip. Ordningen er under utvikling.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 (Ny) Tilskudd til private, kan nyttes under postene 21 og 60

Sammendrag

Det foreslås å bevilge 41 mill. kroner til utvikling og innføring av lav- og nullutslippsteknologi i innenriks skipsfart. Ordningen skal i første rekke rettes mot aktører innenfor maritim næring, slik som rederier, verft og utstyrsleverandører. Formålet med ordningen er å stimulere til bygging av klima- og miljøvennlige skip. Ordningen er under utvikling.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.5 KAP. 1429 RIKSANTIKVAREN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1429 post 1 med 1,7 mill. kroner for å dekke uforutsette driftsutgifter, mot en tilsvarende samlet reduksjon under kap. 1429 post 71, 72 og 74.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 1429 post 71 med 1 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 1429 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 1429 post 72 med 0,4 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 1429 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1429 post 73 med 5 mill. kroner til brannsikring av stavkirker.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Tilskudd til fartøyvern, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 1429 post 74 med 0,3 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 1429 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.6 KAP. 1471 NORSK POLARINSTITUTT

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1471 post 21 med 2 mill. kroner for å dekke tap av utstyr som følge av ekstremvær på forskningsstasjonen Troll i Antarktis.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.7 KAP. 1481 KLIMAKVOTER

Post 22 Kvotekjøp, generell ordning, kan overføres

Sammendrag

På grunnlag av Stortingets behandling av Prop. 20 S (2015–2016) Endringer i statsbudsjettet 2015 under Klima- og miljødepartementet, ble det åpnet for at Norge i 2015 kunne gi tilsagn om 25 mill. USD til Verdensbankens nye fond, Transformative Carbon Asset Facility (TCAF). Fullmakten ble gitt ved at henvisningene til Kyoto-mekanismene utgikk fra fullmakten for kvotekjøp. Fullmakten ble imidlertid ikke utnyttet i 2015, og det foreslås derfor tilsvarende endring for 2016.

TCAF skal levere målbare resultater i form av kvoter som bidragsyttere eventuelt kan bruke til å oppfylle forpliktelser under den nye klimaavtalen for perioden etter 2020. Norge har et potensielt behov for klimakvoter etter 2020. Dersom en løsning om felles oppfyllelse med EU ikke fører fram, vil målet om minst 40 pst. utslippsreduksjon i 2030 sammenlignet med 1990 være Norges forpliktelse. Målet er betinget av tilgang på fleksible mekanismer under Paris-avtalen og en godskrivning av vår deltakelse i EUs kvotesystem som bidrag til å oppfylle forpliktelsen.

Fullmakten for 2016 har en henvisning til «Kyoto-mekanismene». De fleksible mekanismene under Paris-avtalen er ikke knyttet til Kyoto-avtalen. Det foreslås derfor å endre fullmakten ved å ta ut

henvisningen til «Kyoto-mekanismene», jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XX under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til kjøp av klimavoter med 22 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 22 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1481		Klimavoter	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> , reduseres med	22 000 000
		fra kr 200 000 000 til kr 178 000 000»	

3.3.13.8 KAP. 1482 INTERNASJONALE KLIMA- OG UTVIKLINGSTILTAK

Post 73 Klima- og skogsatsingen, kan overføres

Sammendrag

Utbetalinger til Karbonfondet under Verdensbanken

Klima- og skogsatsingen betaler for verifiserte utslippsreduksjoner fra avskoging bl.a. gjennom å bidra til multilaterale fond. Ved Stortingets behandling av Prop. 20 S (2015–2016) Endringer i statsbudsjettet 2015 under Klima- og miljødepartementet ble det gitt fullmakt til å utbetale midler til Forest Carbon Partnership Facility Carbon Fund, administrert av Verdensbanken. Det norske bidraget er begrenset oppad til 1,1 mrd. kroner, hvorav 510 mill. kroner ble utbetalt i 2015. Ved utbetaling til Verdensbankens Karbonfond er det nødvendig med unntak fra Stortingets vedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger. Det er behov for en tilsvarende fullmakt i 2016 som i 2015 for å kunne utbetale resterende midler til Verdensbanken, jf. forslag til romertallsvedtak. Størrelsen på utbetalingen vil avhenge av framdrift og behov i fondet, samt framdrift i de andre prosjektene Klima- og skogsatsingen finansierer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXI under kapittel 7 Komiteens tilråding.

3.3.13.9 KAP. 1482 INTERNASJONALE KLIMA- OG UTVIKLINGSTILTAK

Post 73 Klima- og skogsatsingen, kan overføres

Sammendrag

Utbetaling av tilskudd til offentlig-privat samarbeid

Klima- og skogsatsingen har som mål å utvikle samarbeidet med privat sektor for å bidra til bærekraftig og avskogingsfri råvareproduksjon (jf. Prop. 1 S (2015–2016) for Klima- og miljødepartementet). For å nå satsingens mål om utslippsreduksjoner fra tropisk skog samtidig som etterspørselen etter mat, fôr, fiber og energi øker, må offentlig sektor søke å tilrettelegge for at produksjonen av slike varer skjer på en bærekraftig og avskogingsfri måte.

En hindring for private investeringer i bærekraftig og avskogingsfri råvareproduksjon er at risikoen i slike investeringer vurderes å være for høy. Offentlig sektor kan bidra til å redusere risiko i produksjon av slike råvarer. Klima- og skogsatsingen gjør allerede dette bl.a. gjennom bilaterale samarbeid der skogland forplikter seg til å etablere og implementere strategier og forvaltningsregimer for å hindre avskoging. Utprøving av nye, mer bærekraftige forretningsmodeller, til dels under krevende politiske og forretningsmessige forhold, vil likevel kunne vurderes som så risikofylt at investeringer uteblir. I tråd med kriteriene for kap. 1482 post 73 vil det kunne utbetales tilskudd til private aktører for å direkte redusere investors risiko knyttet til investeringer i avskogingsfri og bærekraftig råvareproduksjon, jf. Prop. 20 S (2015–2016) Endringer i statsbudsjettet 2015 under Klima- og miljødepartementet. Utbetalinger til slike prosjekter vil utgjøre en liten del av klima- og skogsatsingens portefølje og prosjektene skal evalueres underveis. Det kan være et skjønsspørsmål hva som anses som tidspunktet for behov for tilskudd ved slike utbetalinger. Det kan derfor i enkelte tilfeller være nødvendig med unntak fra Stortingets vedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXII under kapittel 7 Komiteens tilråding.

3.3.13.10 KAP. 4481 SALG AV KLIMAKVOTER

Post 1 Salgsinntekter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 4481 post 1 med 427,6 mill. kroner som følge av oppdaterte anslag for salgsinntekter. Nedgangen skyldes i hovedsak lavere kvotepris.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker***Oppfølging av anmodningsvedtak – Handlingsplan om miljøgifter***

SAMMENDRAG

Ved behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen (Innst. 146 S (2014–2015), jf. Dokument 8:87 S (2013–2014) og Dokument 8:104 S (2013–2014), fattet Stortinget 3. februar 2015 vedtak nr. 382:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for en giftfri hverdag. Handlingsplanen må inkludere tiltak mot miljøgifter både nasjonalt og internasjonalt, tiltak for økt tilsyn og kontroll, forbrukerinformasjon og bransjedialog.»

Regjeringen la 15. desember 2015 frem handlingsplanen «Et miljø uten miljøgifter – Handlingsplan for å stanse utslipp av miljøgifter».

Norge har et nasjonalt mål om at «utslipp og bruk av miljøgifter kontinuerlig skal reduseres i den hensikt å stanse utslippene innen 2020». De prioriterte miljøgiftene som omfattes av 2020-målet – prioritetslisten – omfatter nå over 30 stoffer eller stoffgrupper som til sammen representerer over 350 enkeltstoffer. Handlingsplanen danner rammen for myndighetenes videre arbeid frem mot 2020-målet for miljøgifter og redegjør for de viktigste prioriteringene i arbeidet med miljøgifter framover.

Handlingsplanen omfatter forskning og overvåking, arbeidet med felleseuropeisk og global regulering av miljøgifter, og regulering av nasjonale utslipp. Den omfatter videre miljøgifter i produkter, og næringslivets og forbrukernes rolle, inkludert omtale av forbrukerinformasjon og muligheter for videre bransjedialog. Mulige tiltak for å få mindre miljøgifter fra avfall blir også redegjort for. En viktig del av handlingsplanen er videre omtalen av tilsyn og kontroll med at regelverket om miljøgifter overholdes. Tilsyn og kontroll av miljøgifter i forbrukerprodukter er høyt prioritert, og arbeidet er ytterligere forsterket i 2016.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Regulering av miljøgifter og innholdsdeklarasjon for produkter

SAMMENDRAG

Ved behandlingen av innstilling fra energi- og miljøkomiteen (Innst. 146 S (2014–2015), jf. Dokument 8:87 S (2013–2014) og Dokument 8:104 S (2013–2014), fattet Stortinget 3. februar 2015 vedtak nr. 383:

«Stortinget ber regjeringen arbeide for raskest mulig internasjonal regulering og forbud mot de farligste ikke-regulerte giftstoffene i produkter tilgjengelig i Norge, basert på oppdaterte faglige anbefalinger fra Miljødirektoratet. I tillegg bes regjeringen om å arbeide internasjonalt for at alle produkter som inneholder skadelige kjemikalier, skal ha en innholdsdeklarasjon som viser hvilke stoffer og mengden av disse som produktene inneholder.»

I Meld. St. 15 (2015–2016) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2014–2015, står det at «Regjeringen vil redegjøre for oppfølging av vedtaket i RNB 2016». Regjeringen legger imidlertid opp til at Klima- og miljødepartementet kommer tilbake med en grundig redegjørelse i statsbudsjettet for 2017.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Overføring av nasjonalt pilegrimssenter til Kulturdepartementet

SAMMENDRAG

Nasjonalt pilegrimssenter (NPS) er del av den statlige pilegrimssatsingen. Senteret er lokalisert i Trondheim og har fire ansatte. NPS er organisatorisk tilknyttet Riksantikvaren og i hovedsak finansiert med midler fra Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Kulturdepartementet. NPS forvalter i tillegg et driftstilskudd til fem regionale pilegrimssentre langs pilegrimsleden til Nidaros.

Det foreslås at virksomheten og finansieringen av NPS overføres til Kulturdepartementet ved Nidaros domkirkes restaureringsarbeider (NDR) fra 1. juli 2016. Endringen er tatt hensyn til ved oppnevning av nytt styre for NDR fra 2016.

Overføring av budsjettmidlene fra de andre departementene til Kulturdepartementet vil bli foreslått i statsbudsjettet for 2017.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Utsatt endring i personavgiften for laksefiske med garnredskaper i sjøen

SAMMENDRAG

I Prop. 1 S (2015–2016) for Klima- og miljødepartementet ble det redegjort for at personavgiften for laksefiske med garnredskaper i sjøen blir erstattet med en avgift per redskap fra og med 2016. I ettertid har Sametinget bedt om en konsultasjon om denne endringen, og Klima- og miljødepartementet har i lys av dette kommet til at avgiftsomleggingen bør utsettes. Dette innebærer at innretningen og nivået på avgiften for 2015 videreføres i 2016. Personavgiften for fiske med faststående redskap i sjøen med sesongstart før 1. juli får således en årsavgift på 616 kroner, mens satsen for de som har fiskestart etter 1. juli blir 374 kroner. Sjølaksefiskerne er gjennom Miljødirektoratet allerede orientert om at avgiftsomleggingen er utsatt og at innretningen og nivået på avgiften fra 2015 videreføres i 2016.

Utsettelsen forventes ikke å få konsekvenser for budsjetterte inntekter til Statens fiskefond, og det foreslås derfor heller ingen endringer i vedtatte bevilgninger tilknyttet fondet.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14 Finansdepartementet

3.3.14.1 KAP. 20 STATS MINISTERENS KONTOR

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Fra 1. mai 2016 ble biltjenestene i Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet innlemmet i regjeringens biltjeneste. Lønnsutgifter til biltjenesten føres på kap. 20 Statsministerens kontor, mens øvrige utgifter føres på kap. 21 Statsrådet. Økt utgiftsbehov på kap. 20 og kap. 21 dekkes ved tilsvarende reduksjoner på kap. 100 Utenriksdepartementet, post 1 og kap. 1700 Forsvarsdepartementet, post 1.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 20 post 1 økes med 3,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.2 KAP. 21 STATS RÅDET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Endringer i regjeringens biltjeneste øker utgiftsbehovet på kap. 21 post 1 med 1,1 mill. kroner.

I statsråd 16. desember 2015 ble det gjort endringer blant regjeringens medlemmer og øvrig politisk ledelse. Som følge av endringene skal det ut-

betales lønn til fire flere politikere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette gir en merutgift på 4,2 mill. kroner.

Endringene blant regjeringens medlemmer og øvrig politisk ledelse ga også engangsutgifter på 3 mill. kroner. Utgiftene er knyttet til fratredelsesytelser for avgåtte politikere og installering og demontering av sikkerhetsutstyr.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 21 post 1 med 8,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Norge fra og med høsten 2013 fikk en europaminister. Europaministeren har overtatt oppgaver som inntil da lå under utenriksministerens portefølje. Senterpartiet mener prinsipielt at dette kan være problematisk ettersom det kan gi rom for misforståelser blant våre utenlandske samarbeidspartnere om hvilken minister som har ansvaret i en rekke saker. Videre mener dette medlem at europaministeren i flere tilfeller har opptrådt i strid med norske interesser overfor EU og har bidratt til å svekke norske forhandlingsposisjoner. Dette var for eksempel tilfellet da tidligere europaminister Vidar Helgesen varslet sine motparter i EU om at regjeringen ønsket å reversere den såkalte «ostetollen» uten at han hadde flertall for en slik drastisk endring på Stortinget. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 3 333 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 159 600 000 til kr 162 933 000»	3 333 000

3.3.14.3 KAP. 24 REGJERINGSADVOKATEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I Prop. 34 S (2015–2016) Ny saldering av statsbudsjettet 2015 ble det opplyst om et behov for tilleggslokaler for å gi plass til bemanningsøkning ved

Regjeringsadvokatembetet. Ved behandlingen av proposisjonen, jf. Innst. 150 S (2015–2016), ble det gitt fullmakt til å inngå leiekontrakt for tilleggslokaler. I saldert budsjett 2016 er det ikke tatt høyde for utgifter til større lokaler. Det ble i stedet varslet at regjeringen ville komme tilbake til Stortinget med forslag om bevilgningsøkning når utgiftene til tilleggslokaler er utredet nærmere.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 24 post 1, med 16,5 mill. kroner. Av dette gjelder 1,7 mill. kroner husleie, 7 mill. kroner kostnader til ombygging mv., 6,9 mill. kroner lønn til nyansatte og 0,9 mill. kroner andre driftskostnader.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.4 KAP. 3024 REGJERINGSADVOKATEN

Post 1 Erstatning for utgifter i rettsaker

Sammendrag

Inntekter fra tilkjente saksomkostninger i sivile saker med Regjeringsadvokaten som prosessfullmektig føres på kap. 3024 post 1. Det er usikkert hva de samlede inntektene på posten vil bli. I 2014 og 2015 ble det regnskapsført hhv. 16,2 mill. kroner og 21,9 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2016 økt med 3,2 mill. kroner fra 14,8 mill. kroner, til 18 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.5 KAP. 41 STORTINGET

Stortingets presidentskap har formidlet følgende bevilgningsendringer på kap. 41 Stortinget:

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 3 mill. kroner for å dekke merbehov på post 73 og post 74. Det vises til omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til drift Stortinget med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 23 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 935 800 000 til kr 912 800 000»	23 000 000

3.3.14.6 KAP. 51 RIKSREVISJONEN

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere driftsbevilgningen til Riksrevisjonen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 15 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
51		Riksrevisjonen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 486 200 000 til kr 471 200 000»	15 000 000

Post 73 Kontingenter, internasjonale delegasjoner

Sammendrag

Som følge av økt kontingentbidrag til Nordisk råd og andre internasjonale delegasjoner, samt en svakere norsk krone, foreslås det at bevilgningen på post 73 økes med 1,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Reisetilskudd til skoler

Sammendrag

Skoleklasser som skal besøke «MiniTinget» eller «2050 – Valget er ditt» har siden 1. januar 2014 kunnet søke om reisestøtte hvis de har lang reisevei. Det har siden vært en økning i antall søkere til støtteordningen. Det foreslås derfor at bevilgningen på posten økes med 1,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.7 KAP. 3041 STORTINGET

Stortingets presidentskap har formidlet følgende bevilgningsendringer på kap. 3041 Stortinget:

Post 1 Salgsinntekter

Sammendrag

På bakgrunn av økte salgsinntekter i Stortingets kafeteriaer i 2015 foreslås det at bevilgningen for 2016 økes med 0,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 3 Leieinntekter

Sammendrag

Stortingets eiendom i Parkveien 17 i Oslo har vært leid ut de siste årene. På grunn av større oppussingsarbeider har leietaker sagt opp avtalen. Det foreslås derfor at bevilgningen reduseres med 0,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.8 KAP. 1600 FINANSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Norge er forpliktet til å etablere et register for offentlig støtte innen 1. juli 2016. Det legges opp til at utgiftene i 2016 skal deles mellom Finansdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Olje- og energidepartementet, Kunnskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. For å dekke Finansdepartementets andel av utgiftene foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 1600 post 1 med 2,8 mill. kroner, mot tilsvarende økning under 1 kap. 904 Brønnøysundregistrene, post 21 Spesielle driftsutgifter. Det vises til nærmere omtale om saken under Nærings- og fiskeridepartementet kap. 904 post 21.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til administrasjon med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 800 000
		fra kr 332 258 000 til	
		kr 326 458 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

På grunn av blant annet lavere utredningsbehov enn lagt til grunn i saldert budsjett 2016 foreslås bevilgningen på post 21 redusert med 5,1 mill. kroner. Reduksjonen motsvares av forslag om bevilgningsøkninger under kap. 1602 Finanstilsynet, post 1 (2 mill. kroner) og kap. 1610 Tolletaten, post 1 (3,1 mill. kroner). Det vises til omtalen under disse kapitlene.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til administrasjon med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 8,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1600		Finansdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, reduseres med	8 100 000
		fra kr 60 496 000 til	
		kr 52 396 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.9 KAP. 1602 FINANSTILSYNET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Finanstilsynet betaler bidrag til elleve internasjonale organisasjoner, der nivået på bidragene er fast-

satt i utenlandsk valuta. Valutakursutviklingen gjør at utgiftene til bidragene øker målt i norske kroner.

Utgiftene til klagenemnda for revisor- og regnskapsførersaker betales av Finanstilsynet. I 2016 forventes det nå høyere utgifter til klagenemnda enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Samlet foreslås det at bevilgningen på kap. 1602 post 1 økes med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.10 KAP. 1605 DIREKTORATET FOR ØKONOMISTYRING

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

DFØ overtok 1. mars 2016 ansvaret for forvaltningen av utredningsinstruksen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Dette gir økte utgifter på 0,4 mill. kroner som motsvares av tilsvarende reduksjon på kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1. De resterende 30,1 mill. er knyttet til en tilsvarende inntektsøkning, jf. omtalen under kap. 4605 post 1 nedenfor.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1605 post 1 økt med 30,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.11 KAP. 4605 DIREKTORATET FOR ØKONOMISTYRING

Post 1 Økonomitjenester

Sammendrag

Det meste av inntektene på kap. 4605 post 1 gjelder DFØs viderefakturering av utgifter i forbindelse med elektronisk fakturabehandling, programvarevedlikehold og teknisk drift av lønssystemer. Et økende antall kunder overflyttes fra en ordning med belastningsfullmakt for DFØ til fakturering fra DFØ. Dette vil øke inntektene og medfører en tilsvarende økning av utgiftene på kap. 1605 post 1.

Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 4605 post 1, økes med 30,1 mill. kroner.

Inntektsøkningen er midlertidig og begrenset til 2016. Det legges opp til at DFØ fra og med 2017 vil motta rammeoverføringer fra de aktuelle departementene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.12 KAP. 1610 TOLLETATEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Fra 1. januar 2017 skal innførselsmerverdiavgift for alle registrerte merverdiavgiftspliktige innberettes og betales i det innenlandske merverdiavgiftssystemet under Skatteetaten. Beregningsgrunnlaget for avgiften skal fortsatt oppgis i tolldeklarasjonen.

Omleggingen fra dagens ordning der avgiften betales ved innførsel eller kort tid etter forutsetter systemutvikling og ny IT-infrastruktur i Tolletaten. De samlede kostnadene er beregnet til om lag 15 mill. kroner. Behovet for 2016 er 10 mill. kroner, mens 5 mill. kroner ble gitt som en tilleggsbevilgning for 2015 ved behandlingen av Prop. 119 S (2014–2015) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2015.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1610 post 1 med 10 mill. kroner. Utgiftsøkningen foreslås dekket inn gjennom tilsvarende utgiftsreduksjoner, jf. forslag om bevilgningsreduksjoner på kap. 1600 Finansdepartementet, post 21 (3,1 mill. kroner) og kap. 1618 Skatteetaten, post 22 (6,7 mill. kroner) og post 70 (0,2 mill. kroner).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.13 KAP. 1618 SKATTEETATEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 11 mill. kroner knyttet til en tilsvarende inntektsreduksjon på kap. 4618 post 3. Det vises til omtalen under kap. 4618 post 3.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at regjeringen i oppdragsbrev til Skatteetaten av 16. februar 2016 har bedt om at Skatteetaten vurderer sin kontorstruktur med sikte på å redusere antall kontorsteder. Dette medlem påpeker at denne sentraliseringen vil flytte enda flere arbeidsplasser fra distriktene til mer sentrale deler av landet. Dette medlem viser i denne sammenhengen til avtalen som ble inngått mellom regjeringspartiene og Venstre i forbindelse med nytt inntektssystem for kommunene hvor det skal legges fram. Dette medlem viser til at NTL Skatt, som organiserer mange av de ansatte i Skatteetaten, betviler at innsparingene ved omorga-

niseringen vil bli så stor som regjeringen anslår og frykter i stedet at omorganiseringen vil føre til økte utgifter for staten. Dette medlem viser for øvrig til at Stortinget to ganger har stemt nei til regjeringens forslag om å statliggjøre den kommunale skatteopprevingen. I begge tilfeller var bekymring for reduksjon av antall kontorsteder en del av begrunnelsen for at Stortinget stemte nei til forslaget fordi et flertall på Stortinget fryktet at økt sentralisering ville gi dårligere og mer byråkratiske tjenester knyttet til skatt. Det er grunn til å tro at en sentralisering av Skatteetatens kontorer vil ha samme effekt. På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av Skatteetatens forslag til ny kontorstruktur for etaten.»

Dette medlem viser ellers til at Senterpartiet i kap. 5521 post 70 har foreslått å utvikle det delvise merverdiavgiftsfritaket for utenlandske nettbutikker. For å sikre effektiv ekspedering og minst mulig heft for forbrukerne foreslås det samtidig å øke Skatteetatens bevilgning med 10 mill. kroner som øremerkes utvikling av et brukervennlig og kostnadseffektivt elektronisk system for innbetaling av avgift ved innførsel.

Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		fra kr 5 113 954 000 til	
		kr 5 112 954 000»	

Post 22 Større IT-prosjekter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med totalt 62,4 mill. kroner. Reduksjonen gjelder flere prosjekter:

- EDAG-prosjektet
Prosjektet Elektronisk dialog med arbeidsgivere (EDAG-prosjektet) som ledet frem til a-meldingen, ble formelt avsluttet i 2015. Det gjenstår

likevel en del avsluttende aktiviteter i 2016 innenfor rammen av prosjektformålet. På bakgrunn av lavere behov i 2016 enn tidligere antatt foreslås det å redusere utgiftene med 14 mill. kroner. En ytterligere reduksjon vil bli vurdert ifm. nysalderingen av statsbudsjettet for 2016.

- MAG-prosjektet
Prosjektet for modernisering av grunnlagsdata (MAG-prosjektet) avsluttes våren 2016. På bakgrunn av lavere behov i 2016 enn tidligere antatt reduseres utgiftene på post 22 med 15 mill. kroner nå. En ytterligere reduksjon vil bli vurdert ifm. nysalderingen.
- SAFIR-prosjektet
I bevilgningen til nytt system for avgiftsforvaltning (SAFIR-prosjektet) ligger det inne en avsetning til uforutsette forhold, som det ikke vil være behov for i 2016. Dette reduserer utgiftene på posten med 8,2 mill. kroner.
- SOFUS-prosjektet
I bevilgningen til modernisering av systemene for forskuddsutskriving og skatteberegning (SOFUS-prosjektet) ligger det inne en avsetning til uforutsette forhold, som det ikke vil være behov for i 2016. Dette reduserer utgiftene på posten med 17 mill. kroner.
- Innloggingsløsning skattelister
Ved innføringen av ny ordning for offentliggjøring av skattelister ble det bevilget 10,5 mill. kroner til utvikling av en innloggingsløsning. Det vises til omtale i Prop. 120 S (2010–2011) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2011. Det er tidligere lagt til grunn at 1,5 mill. kroner til prosjektet ville bli benyttet i 2016. Det viser seg ikke å være behov for dette i 2016, og dette reduserer bevilgningsbehovet på posten med tilsvarende beløp.
- Mindre utviklingstiltak
Det er gjennomført mindre utviklingstiltak der utgiftene er blitt lavere enn forventet. Dette reduserer utgiftene på posten med 6,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Skatteetaten gir tilskudd til Norsk senter for skatteforskning ved Norges Handelshøgskole. Avtalt tilskudd er 3 mill. kroner, men bevilgningen er på 3,2 mill. kroner. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 0,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.14 KAP. 4618 SKATTEETATEN

Post 1 Refunderte utleggs- og tinglysningsgebyr

Sammendrag

På kap. 4618 Skatteetaten har det etter hvert skjedd en forskyvning av inntekter fra post 1 Refunderte utleggs- og tinglysningsgebyr til post 5 Gebyr for utleggsforretninger på grunn av økt bruk av særnamsmannskompetansen. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 3 mill. kroner, mens bevilgningen på post 5 foreslås økt tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 3 Andre inntekter

Sammendrag

På kap. 4618 post 3 Andre inntekter, føres diverse inntekter og refusjoner fra andre statsorganer. Inntektene fra trykningsoppdrag og portorefusjoner har de siste årene falt. Reduksjonen antas varig. Inntektsnivået i 2015 (36,2 mill. kroner) anses som mer realistisk enn bevilgningen i saldert budsjett 2016 på 46,3 mill. kroner. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 11 mill. kroner, til 35,3 mill. kroner. Inntektsreduksjonen følges av en tilsvarende utgiftsreduksjon på kap. 1618 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 5 Gebyr for utleggsforretninger

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner. Det vises til omtale under post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 89 Overtredelsesgebyr

Sammendrag

På post 89 føres inntekter fra gebyrer som ilegges arbeidsgivere som ikke kan legge frem oppdatert personalliste. Gebyrordningen ble innført fra og med 2014. På grunn av kort erfaring med ordningen er det usikkerhet om hvor store inntekter som bør forventes. Ettersom de regnskapsførte inntektene på posten i 2015 var på 13,7 mill. kroner, foreslås bevilgningen på posten økt med 8,6 mill. kroner, fra 4,4 mill. kroner til 13 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.15 KAP. 2309 TILFELDIGE UTGIFTER

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på kap. 2309 post 1 er motpost til tilleggsbevilgninger til blant annet forhandlinger hvor staten er part, herunder lønnsoppgjøret for statsansatte, takstoppjøret for privatpraktiserende leger, fysioterapeuter og psykologer og regulering av godtgjørelsen til vernepliktige, og til uforutsette utgifter.

Bevilgningsbehovet til inntektsoppgjør mv. er usikkert og avhenger av utfallet av lønnsforhandlingene. I lys av at lønnsvekstanslaget for 2016 nå er lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2016, foreslås bevilgningen på kap. 2309 post 1 redusert med 225 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til ymse med 52,6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 277 600 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 400 000 000 til kr 4 122 400 000»	277 600 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til eget forslag om å redusere utgiftene til statlig konsulentbruk. Kuttet legges av praktiske årsaker på kapittel 2309.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 351 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 576 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 400 000 000 til kr 3 824 000 000»	576 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å redusere konsulentbruken i staten med 125 mill. kroner. I tillegg foreslås det økt gjenbruk og standardisering i offentlige IKT-prosjekter, noe som forventes å gi en besparelse på 100 mill. kroner. For øvrig vises det til forliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre og reduserte generelle driftsutgifter.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 279,4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 504,4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 400 000 000 til kr 3 895 600 000»	504 400 000

3.3.14.16 KAP. 4620 STATISTISK SENTRALBYRÅ

Post 2 Oppdragsinntekter

Sammendrag

På kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle driftsutgifter, og kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 2 Oppdragsinntekter, budsjetteres brukerfinansierte oppdrag. Utgifter og inntekter budsjetteres likt. Fordi merverdiavgift på utgifter til slike oppdrag belastes kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 1, budsjetteres inntektsposten likevel høyere enn inntektsposten. Anslått merverdiavgiftsbetaling utgjør differansen.

Budsjettert forskjell for 2016 på nærmere 3,3 mill. kroner ble anslått på grunnlag av regnskapstall for 2014. På bakgrunn av regnskapstall for 2015 forventes inntektene fra merverdiavgiftsbetaling å bli 6,9 mill. kroner.

Det foreslås på denne bakgrunn at inntektsbevilgningen økes med 3,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.17 KAP. 5309 TILFELDIGE INNTEKTER

Post 29 Ymse

Sammendrag

På dette kapitlet inntektsføres uforutsette inntekter det ikke er naturlig å føre under andre kapitler. I saldert budsjett 2016 er det på kap. 5309 post 29 bevilget 150 mill. kroner. Blant annet i lys av regnskapsførte inntekter i første kvartal 2016 foreslås bevilgningen økt med 100 mill. kroner, til 250 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.18 KAP. 5351 OVERFØRING FRA NORGES BANK

Post 85 Overføring

Sammendrag

Ifølge retningslinjer for Norges Banks årsoppgjørdisposisjoner skal eventuelt overskudd avsettes til bankens kursreguleringsfond inntil fondet utgjør en viss størrelse av bankens innenlandske og utenlandske aktiva som innebærer en kursrisiko for banken. Et eventuelt overskudd etter avsetninger til kursreguleringsfondet settes i et overføringsfond. Ifølge retningslinjene skal det ved hvert årsoppgjør foretas en overføring fra overføringsfondet til statskassen med et beløp svarende til en tredel av innstående midler i overføringsfondet.

I Norges Banks årsmelding for 2015, fremlagt 9. mars 2016, er overføringen fastsatt til 26 588,8 mill. kroner. I saldert budsjett 2016 er overføringen anslått til 14 800 mill. kroner. Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 5351 Overføring fra Norges Bank, post 85 Overføring økes med 11 788,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.19 KAP. 5491 AVSKRIVNING PÅ STATENS KAPITAL I STATENS FORRETNINGSDRIFT

Post 30 Avskrivninger

Sammendrag

På denne posten inntektsføres summen av avskrivninger på statens kapital som bevilges på underpost 3 i statens forretningsdrift (kap. 2445–2490). På bakgrunn av endringer på disse underpostene foreslås bevilgningen på kap. 5491 post 30 redusert med 3,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.20 KAP. 5501 SKATTER PÅ FORMUE OG INNTEKT

Post 70 Trinnskatt, formuesskatt mv.

Sammendrag

Det vises til forslag om at trinnskattens trinn 1 og 2 skal inngå ved beregning av skatt etter skattebegrensingsregelen. Se omtale i kapittel 8 i Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivinga. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener det var svært uheldig at Stortinget i forbindelse med budsjettet for 2016 vedtok å skattlegge sluttvederlag. Dette rammer først og fremst eldre arbeidstakere som mister arbeidet ufri-villig som følge av konkurs, reduksjon i arbeidsstokken eller sykdom. Disse medlemmer viser til at sluttvederlag nå regnes som pensjonsgivende inntekt. Dette medfører avkorting mot ytelser fra Nav.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen reversere vedtaket om å skattlegge sluttvederlag, og sikre at ytelser fra folketrygden ikke avkortes med bakgrunn i sluttvederlag.»

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 24 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 31 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med fra kr 46 543 000 000 til kr 46 512 000 000»	31 000 000

3.3.14.21 KAP. 5521 MERVERDIAVGIFT

Post 70 Merverdiavgift

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til respektive hovedmerknader. Disse medlemmer viser til at det ved kjøp fra utenlandsk nettbutikk gis fritak for merverdiavgift for sendinger med verdi (inkludert frakt og forsikring) under 350 kroner. Tilsvarende fritak gis ikke for kjøp fra norske virksomheter. Disse medlemmer mener det er svært uheldig at norske næringsdrivende gjennom dette blir påført en betydelig konkurranseulempe og at konkurransen på dette markedet dermed hverken er effektiv eller rettferdig. Sett hen til den økende arbeidsledigheten landet nå opplever, er virkningen ordningen har gjennom å redusere norsk sysselsetting også stadig vanskeligere å forsvare.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å redusere grensen for unntak fra merverdiavgift ved netthandel fra utlandet til 200 kroner eksklusive transportkostnader.

Disse medlemmer viser til Finansdepartementet i svar på budsjettspørsmål (2014) anslø provenytapet ved å heve grensen fra 200 til 500 kroner til 180 mill. kroner i redusert merverdiavgiftsinnbetaling, og at tapet vil øke over tid. Tapte skatteinntekter (etableringer, inntekter, lønninger) er ikke beregnet.

Disse medlemmer viser til Finansdepartementets svar på spørsmål 45 fra finanskomiteen/Senterpartiets fraksjon av 12. oktober 2015, der departementet ikke ser seg i stand til å gi et tilfredsstillende anslag på provenyeffekten av å redusere grensen for avgiftsfrie vareforsendelser til 200 kroner i 2016. Disse medlemmer ser seg derfor nødt til å beregne provenyeffekten på annen måte.

Disse medlemmer viser til Virkes rapport «Netthandel fra utlandet og 200-kronersgrensen for momsfrie kjøp – Ringvirkninger for norsk handelsnæring og offentlige inntekter» (Menon, september 2014). Disse medlemmer viser til at årlig omsetning i netthandel med utlandet beregnes til om lag 10 mrd. kroner, og at skatte- og avgiftsreduksjonen anslås til om lag 2,3 mrd. kroner. Disse medlemmer viser til utviklingen i norsk økonomi og kronekurs, og legger til grunn et konservativt anslag på usikkert grunnlag om et årlig provenytap på 400 mill. kroner. Halvårseffekten blir 200 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 200 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 200 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med 200 000 000 fra kr 263 560 000 000 til kr 263 760 000 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å legge frem et forslag som gir like konkurransevilkår for norske og utenlandske nettbutikker når det gjelder merverdiavgift.»

«Stortinget ber regjeringen om gjennom forskrift å endre tollforskriften § 5-9-1 slik at tollfritaket for varer med verdi under 350 kroner avvikes fullstendig med virkning fra 1. juli 2016. Stortinget ber også regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endring i merverdiavgiftsloven § 7-2 og oppheving av tolloven § 5-9 for å gjenspeile denne endringen.»

Dette medlem viser til at en fjerning av 350 kroner-grensen vil gi økte inntekter på anslagsvis 1 150 mill. kroner. Anslaget er basert på Virkes rapport «Netthandel fra utlandet og 200-kronersgrensen for momsfrie kjøp-ringvirkninger for norsk handelsnæring og offentlige inntekter» (Menon september 2014) og justeringer av denne opp mot dagens forhold. Det vises til Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2016 for en mer utførlig gjennomgang av dette.

For å sikre effektiv ekspedering og minst mulig heft for forbrukerne foreslår dette medlem samtidig å øke Skatteetatens bevilgning (kap. 1618 post 1) med 10 mill. kroner som øremerkes utvikling av et brukervennlig og kostnadseffektivt elektronisk system for innbetaling av avgift ved innførsel.

Dette medlem viser videre til at regjeringen har prioritert å utvide kvoten for avgiftsfri innførsel av tobakk og alkohol. Dette er ikke et prioritert satsingsområde for Senterpartiet, og dette medlem vil følgelig halvere den avgiftsfrie tobakskvoten. Dette vil øke statens inntekter med om lag 265 mill. kroner i halvårsvirkning. Dette medlem foreslår å øke inntektene med 1 415 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 415 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med 1 415 000 000 fra kr 263 560 000 000 til kr 264 975 000 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under kapittel 3.2.7, og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med 40 000 000 fra kr 263 560 000 000 til kr 263 600 000 000»	

3.3.14.22 KAP. 5526 AVGIFT PÅ ALKOHOL

Post 70 Avgift på alkohol

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 136 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 136 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol, økes med 136 000 000 fra kr 13 000 000 000 til kr 13 136 000 000»	

3.3.14.23 KAP. 5531 AVGIFT PÅ TOBAKKVARER MV.

Post 70 Avgift på tobakkvarer mv.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 77,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 77,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5531		Avgift på tobakkvarer mv.	
	70	Avgift på tobakkvarer mv., økes med fra kr 7 200 000 000 til kr 7 277 500 000»	77 500 000

3.3.14.24 KAP. 5536 AVGIFT PÅ MOTORVOGNER MV.

Post 71 Engangsavgift

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 34,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 34,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift, økes med fra kr 17 700 000 000 til kr 17 734 500 000»	34 500 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under kapittel 3.2.7, og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift, økes med fra kr 17 700 000 000 til kr 18 520 000 000»	820 000 000

3.3.14.25 KAP. 5537 AVGIFT PÅ BÅTMOTORER MV.

Post 71 (Ny) Avgift på båtmotorer mv.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under kapittel 3.2.7, og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5537		Avgift på båtmotorer mv.	
	71	(Ny) Avgift på båtmotorer mv., bevilges med	75 000 000»

3.3.14.26 KAP. 5538 VEIBRUKSAVGIFT PÅ DRIVSTOFF

Post 70 Veibruksavgift på bensin

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under kapittel 3.2.7 og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin, økes med fra kr 5 500 000 000 til kr 5 690 000 000»	190 000 000

Post 71 Veibruksavgift på autodiesel

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 674 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 674 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	71	Veibruksavgift på autodiesel, økes med fra kr 10 800 000 000 til kr 11 474 000 000»	674 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under kapittel 3.2.7 og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	71	Veibruksavgift på auto-diesel, økes med fra kr 10 800 000 000 til kr 12 000 000 000»	1 200 000 000

Post 72 Veibruksavgift på naturgass og LPG

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår redusert veibruksavgift på LPG, gradvis innfasing og å redusere bevilgningen med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag

Flertallet foreslår videre at veibruksavgift på naturgass reduseres med 81 mill. kroner. Ny bevilgning på posten blir dermed 15 mill. kroner. Dette blir tilsvarende en reduksjon på 94 000 000 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG, reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 6 000 000»	94 000 000

3.3.14.27 KAP 5541 AVGIFT PÅ ELEKTRISK KRAFT

Post 70 Avgift på elektrisk kraft

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det i statsbudsjettet for 2016 ble vedtatt redusert sats i elavgiften for store datasentre (over 5 MW), noe som vil legge til rette for flere etableringer i Norge. Dette medlem minner om at få eller ingen datasentre har kunnet nytte denne fordelene, siden ingen til nå har hatt et uttak av elektrisitet over 5 MW. Dette medlem er av den oppfatning at mindre datasentre som tilbyr lagring for mindre aktører, må få styrket sin konkurransekraft. Det er viktig for å understøtte en næring med betydelig sysselsettingspotensial, hvor det er viktig å hegne om de bedriftene som er i gründer- og oppbyggingsfase. Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere redusert elavgift også for datasentre med uttak under 5 MW som kraftkrevende industri med redusert sats i elavgiften.»

3.3.14.28 KAP. 5542 GRUNNAVGIFT PÅ MINERALOLJE MV.

Post 70 Grunnavgift på mineralolje mv.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 39,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 39,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv., økes med fra kr 1 850 000 000 til kr 1 889 500 000»	39 500 000

3.3.14.29 KAP. 5543 MILJØAVGIFT PÅ MINERALSKE PRODUKTER MV.

Post 70 CO₂-avgift

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 140 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 140 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, økes med fra kr 6 800 000 000 til kr 6 940 000 000»	140 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under kapittel 3.2.7 og fremmer følgende forslag:

I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, økes med fra kr 6 800 000 000 til kr 7 550 000 000»	750 000 000

3.3.14.30 KAP. 5548 MILJØAVGIFT PÅ VISSE KLIMAGASSER

Post 70 Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5548		Miljøavgift på visse klimagasser	
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), økes med fra kr 451 000 000 til kr 461 000 000»	10 000 000

3.3.14.31 KAP. 5556 AVGIFT PÅ ALKOHOLFRIE DRIKKEVARER MV.

Post 70 Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv., økes med fra kr 2 040 000 000 til kr 2 050 000 000»	10 000 000

3.3.14.32 KAP. 5561 FLYPASSASJERAVGIFT

Post 70 Flypassasjeravgift

Sammendrag

Det vises til beslutningen om å utsette innføring av flypassasjeravgiften til 1. juni 2016. Se omtale i kapittel 5 i Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 260 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet foreslår å redusere bevilgningen med 785 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1 045 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5561		Flypassasjeravgift	
	70	Flypassasjeravgift, reduseres med fra kr 1 045 000 000 til kr 0»	1 045 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at flertallspartiene står fast på standpunktet om å innføre flypassasjeravgiften fra 1. juni. Dette er en fiskal-avgift som vil ramme distriktene og arbeidsplasser i Norge. Det er også kommet frem at innkrevingen vil bli både byråkratisk og kostbar. Regjeringen har i svar til Stortinget bekreftet at avgiften bare i svært begrenset grad har en miljøeffekt. Dette

medlem viser til at høye miljøavgifter uten effekt kan svekke folks vilje til å akseptere grønne avgifter. Dette medlem mener også at det er kritikkverdig at regjeringen ikke har tatt med økte kostnader og tapte inntekter for staten som en følge av Moss lufthavn Rygge.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre videre drift av Moss lufthavn Rygge.»

3.3.14.33 KAP. 5603 RENTER AV STATENS KAPITAL I STATENS FORRETNINGSDRIFT

Post 80 Renter av statens faste kapital

Sammendrag

På denne posten inntektsføres summen av renter av statens kapital som bevilges på underpost 4 i statens forretningsdrift (kap. 2445–2490). På bakgrunn av endringer på disse underpostene foreslås bevilgningen på kap. 5603 post 80 redusert med 1,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker

Anskaffelse av ny skanner til Tolletaten

SAMMENDRAG

Det er avsatt midler på kap. 1610 Tolletaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold til tilpasninger av (daværende) Toll- og avgiftsetatens IT-systemer til nytt Autosys i Statens vegvesen. Autosys-prosjektet er betydelig forsinket. Deler av avsetningen ble derfor senere omdisponert til andre formål i etaten. Da ansvaret for bl.a. motorvognavgiftene nå er overført til Skatteetaten, vil gjenstående avsetning (om lag 4,8 mill. kroner) bli nyttet som delfinansiering av en ny CT-skanner. En slik skanner representerer den mest moderne teknologien for å avdekke smugling i post- og kurersendinger, og forventes å gi betydelig effekt i denne kontrollen.

Komiteen tar omtalen til orientering.

IMFs låneordninger for lavinntektsland (PRGT) – Bilateralt lån

SAMMENDRAG

Norge inngikk i 2010 en bilateral avtale med Det internasjonale pengefondet (IMF) om å stille inntil 300 mill. SDR i lån til disposisjon for IMFs spesielle ordninger for lavinntektsland (PRGT), jf. Prop. 83 S (2009–2010) og Innst. 242 S (2009–2010). IMFs administrasjon har anmodet Norge om å øke den bilaterale avtalen med 300–500 mill. SDR.

En økning i det norske lånet med 300 mill. SDR vil bety et samlet norsk lånebidrag til PRGT-ordningene på 600 mill. SDR. Låneordningen er utformet slik at tilbakebetalte midler ikke kan lånes ut på nytt. Avdragene på utlånene fra låneavtalen som ble inngått med IMF i 2010 er begynt å komme inn. Norges samlede utestående lån til PRGT vil dermed starte lavere enn lånerammen på 600 mill. SDR og deretter avta gradvis etter hvert som ytterligere avdrag kommer inn.

Den administrative oppfølgingen av låneavtaler med IMF skjer i hovedsak i Norges Bank. Avtalen om lån til IMFs spesielle ordninger for lavinntektsland er inngått med Staten v/Finansdepartementet som motpart. Norges Bank ivaretar Norges forpliktelser under avtalen med hjemmel i sentralbankloven § 25. Sikkerheten for långiverne i PRGT anses som svært god. PRGT har ikke hatt tap på sine utlån og har bare ett tilfelle av langvarig restanse.

Trekk under avtalen vil kreve omplassering av Norges Banks valutareserver. Kostnadene er knyttet til eventuelt merarbeid eller lavere avkastning som følge av dette. Norges Bank vurderer denne utvidelsen av låneavtalen som uproblematisk for forvaltningen av valutareservene. For en nærmere beskrivelse av Norges lån til IMF og IMFs virksomhet vises det til Finansmarkedsmeldingen 2015 (Meld. St. 29 (2015–2016)).

På denne bakgrunn foreslås det at det inngås en avtale med Det internasjonale valutafondet (IMF) om å stille lånemidler til disposisjon for IMFs låneordninger for lavinntektsland med en ramme på 300 mill. SDR, jf. forslag til romertallsvedtak.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXIV under kapittel 7 Komiteens tilråding.

3.3.15 Forsvarsdepartementet

3.3.15.1 KAP. 1700 FORSVARSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 21 mill. kroner mot en tilsvarende inntektsøkning, jf. omtale under kap. 4700 post 1. Forslagene gjelder brukerbetalinger og forvaltning av Nasjonalt begrenset nett samt husleie fra Statsministerens kontor.

Videre foreslås bevilgningen økt med 6,7 mill. kroner til sikringstiltak i forbindelse med at Statsministerens kontor flyttet inn i deler av Forsvarsdepartementets lokaler på Akershus festning. Beløpet foreslås omdisponert fra kap. 1710 post 1. Posten foreslås videre økt med 4,7 mill. kroner til drift av et beslutningsstøtte- og loggføringssystem. Bevilgningen til

formålet har hittil vært gitt over Justis- og beredskapsdepartementets budsjett. Forslaget om bevilgningsøkning motsvares av tilsvarende forslag om bevilgningsreduksjon på kap. 452 post 1 under Justis- og beredskapsdepartementet.

Videre foreslås det å øke bevilgningen med 0,7 mill. kroner til økte lønnsutgifter til stillinger i utlandet forbindelse med Særavtale om tillegg, ytelser og godtgjørelser i utenriktjenesten mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1725 post 1.

Posten foreslås redusert med 6,4 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1760 post 1. Midlene dekker økte husleieutgifter for Militærhospitalet på Grev Wedels plass 1 i Oslo. Posten foreslås videre redusert med 1,5 mill. kroner som følge av at biltjenestene i Forsvarsdepartementet skal slå sammen med regjeringens biltjeneste. Forslaget om bevilgningsreduksjon motsvares av et tilsvarende forslag om bevilgningsøkning på kap. 20 post 1 og kap. 21 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 25,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.2 KAP. 4700 FORSVARSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 14,6 mill. kroner til viderefakturering av husleie og andre driftsutgifter ved Forsvarsdepartementets lokaler på Akershus festning. I tillegg foreslås bevilgningen økt med 6,4 mill. kroner til brukerbetaling for tilkobling til Nasjonalt begrenset nett. Inntektene motsvares av tilsvarende utgifter på kap. 1700 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 21 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.3 KAP. 1710 FORSVARSBYGG OG NYBYGG OG NYANLEGG

Post 1 Driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 6,7 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1700 post 1. Midlene forslås benyttet til sikringstiltak på Akershus festning som følge av at Statsministerens kontor flyttet inn i deler av Forsvarsdepartementets lokaler på Akershus festning. Bevilgningen foreslås videre redusert med 1,4 mill. kroner som følge av merbehov i forbindelse med flytting av Forsvarets materielltilsyn fra Forsvaret til Forsvarsdepartementet. I tillegg

foreslås det å redusere bevilgningen med 0,7 mill. kroner på grunn av at Forsvarsdepartementets internrevisjon har overtatt driften av varslingskanalen i Forsvarsbygg. Begge reduksjonene motsvares av tilsvarende forslag om bevilgningsøkning på kap. 1719 post 1.

Det foreslås også å øke bevilgningen med 40 mill. kroner til et prosjekt i Forsvarsbygg om forhold rundt regjeringen og mulighet for effektiv krisehåndtering.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 31,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår reduksjon i vedlikehold av eiendommer, bygg og anlegg med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 26 159 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, kan overføres, økes med fra kr 3 457 740 000 til kr 3 483 899 000»	26 159 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti går imot regjeringens forslag.

Post 47 Nybygg og nyanlegg, kan overføres, kan nyttes under kap. 1761 post 47

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 100 mill. kroner mot en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1760 post 45. Økningen gjelder investeringer i eiendom, bygg og anlegg, som skal føres på kap. 1710 post 47.

Videre foreslås det å redusere bevilgningen med 3,4 mill. kroner blant annet som følge av oppdatert utgiftsanslag for dekning av merutgifter til The bilateral Marine Corps Prepositioning Program-Norway.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 96,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener Norge bør prioritere investeringene i sitt forsvar til å styrke forsvarsevnen i Nord og de operative grenene i Forsvaret, og går dermed inn for reduksjoner til Forsvarsbygg. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 31,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 64,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Nybygg og nyanlegg, kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 47, økes med	64 838 000
		fra kr 1 472 025 000 til kr 1 536 863 000»	

3.3.15.4 KAP. 4710 FORSVARSBYGG OG NYBYGG OG NYANLEGG

Post 47 Salg av eiendom

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 300 mill. kroner som forventes innbetalt i 2016 i forbindelse med en tvistesak om fastsettelse av pris for avhending av areal ved Værnes til Avinor AS. Det foreslås også å øke bevilgningen med 20,1 mill. kroner som følge av økte inntekter fra avhending av boliger.

Bevilgningen foreslås redusert med 90 mill. kroner grunnet utsatte inntekter fra salg av eiendom og redusert med 30 mill. kroner knyttet til prosjekter der kostnaden ved avhendingen har vært større enn salgssummen, blant annet som følge av miljøopprydning eller rivning.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 200,1 mill. kroner.

Forslaget til bevilgningsøkning motsvares av forslag om bevilgningsøkninger på en rekke utgiftskapitler på Forsvarsdepartementets budsjett. Dette gjelder blant annet merutgifter til etablering av den nye etaten Forsvarsmateriell og innføring av felles integrerte forvaltningssystem på kap. 1760 post 45

(77,9 mill. kroner), implementering av det nye logistikksystemet i Forsvaret på kap. 1720 post 1 (35,0 mill. kroner) samt økte driftskostnader for forsvarsgrenene på kap. 1731, 1733 og 1734 post 1 (59,5 mill. kroner).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.5 KAP. 1716 FORSVARETS FORSKNINGSINSTITUTT

Post 51 Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 1,2 mill. kroner som følge av lavere investeringsbehov ved Forsvarets forskningsinstitutt enn tidligere antatt. Forslaget til bevilgningsreduksjon motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsøkning på kap. 1760 post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.6 KAP. 1719 FELLESUTGIFTER OG TILSKUDD TIL FORETAK UNDER FORSVARSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 9,8 mill. kroner. Av dette gjelder 3 mill. kroner oppussing av dampskipet Hestmanden, som motsvares av tilsvarende merinntekter, jf. omtale under kap. 4719 post 1. Videre gjelder 3 mill. kroner økte lønnsutgifter som følge av ny Særavtale om tillegg, ytelser og godtgjørelser i utenriktjenesten. Beløpet foreslås omdisponert fra kap. 1725 post 1. Bevilgningen foreslås også økt med 1,8 mill. kroner som følge av merbehov ved flytting av Forsvarets materielltilsyn fra Forsvaret til Forsvarsdepartementet.

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner grunnet merbehov ifm. revisjon av sikkerhetsloven, og 0,8 mill. kroner knyttet til et årsverk i sentral strukturforvaltningsenhet i Forsvarsstaben. Økningene motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1719 post 43. Bevilgningen foreslås også økt med 0,7 mill. kroner som følge av at Forsvarsdepartementets internrevisjon har overtatt driften av varslingskanalen i Forsvarsbygg. Forslaget til bevilgningsøkning motsvares av et tilsvarende forslag til reduksjon på kap. 1710 post 1.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,5 mill. kroner mot en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1720 post 1 til prosjektstøtte til et av Forsvarets høgskoles forskningsprosjekter.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 9,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 43 Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner knyttet til revisjon av sikkerhetsloven og 0,8 mill. kroner knyttet til et årsverk i sentral strukturforvaltningsenhet i Forsvarsstaben. Beløpene foreslås omdisponert til kap. 1719 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 1,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen gjelder blant annet Norges bidrag til NATOs driftsbudsjetter. Som følge av valutendringer har utgiftene til formålet blitt høyere enn tidligere ventet. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 15 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 44.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.7 KAP. 4719 FELLESINNTEKTER TIL FORETAK UNDER FORSVARSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 3 mill. kroner som følge av tilskudd fra Nærings- og fiskeridepartementet til oppussing av dampskipet Hestmanden. Den foreslåtte inntektsøkningen motsvares av tilsvarende forslag til bevilgningsøkning på kap. 1719 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.8 KAP. 1720 FELLES LEDELSE OG KOMMANDOAPPARAT

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 46,2 mill. kroner mot en tilsvarende inntektsøkning, jf. omtale under kap. 4720 post 1. Forslaget til bevilgningsøkning gjelder blant annet levekostnader som strøm, mat, bolig og andre kostnader til allierte styrker som påføres Forsvaret under fellesøvelsene.

Videre foreslås det å øke bevilgningen på posten med 35 mill. kroner til merutgifter ved innføring av nytt logistikkssystem i Forsvaret, samt 7,5 mill. kroner til merutgifter til omorganisering av HR-arbeid i Forsvaret. Bevilgningsforslaget motsvares av forslag til inntektsøkninger på kap. 4710 post 47.

Opgaven til lokal koordineringsmyndighet er å støtte avdelinger med tjenester innenfor vakt og sikring, velferd, forpleining, transport, grafiske tjenester, bolig og idrett. Ved opprettelsen av den nye etaten Forsvarsmateriell (FMA) var det tiltenkt at oppgaven som lokal koordineringsmyndighet skulle tilfalle etaten. Etter en ny vurdering av hvilke oppgaver FMA er best egnet til å løse ble det besluttet at FMA ikke skal ta over denne oppgaven likevel, men at den beholdes av Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) på kap. 1740 post 1 og Cyberforsvaret (CYFOR) på kap. 1720 post 1. Bevilgningen på kap. 1720 post 1 foreslås derfor økt med 15,3 mill. kroner mot en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1760 post 1. Det vises også til omtale under kap. 1740 post 1 og kap. 1760 post 1. Videre foreslås det å øke bevilgningen på posten med 6,2 mill. kroner til overføring av IKT-midler og årsverk fra Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) til Forsvarets hovedkvarter. Bakgrunnen for overføringen er et større ressursbehov hos Forsvarets hovedkvarter enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1740 post 1.

I 2015 ble det installert en ny alarmsentral på Haakonssvern. Bevilgningen foreslås økt med 1,2 mill. kroner til drift av alarmsentralen på Haakonssvern, som motsvares av et forslag til bevilgningsreduksjon på flere driftsposter på Forsvarsdepartementets budsjett. Videre foreslås bevilgningen økt med 0,7 mill. kroner som følge av at driftsansvaret for deler av et bygg overføres til Forsvarets spesialstyrker fra FLO. Det foreslås også å øke bevilgningen med 0,6 mill. kroner til sikringstjenester i forbindelse med opprettelsen av Forsvarets spesialstyrker som egen driftsenhet i Forsvaret.

Bevilgningen foreslås økt med 1,4 mill. kroner til støtte av masterutdanning ved Naval Postgraduate School i USA, midler til opprettholdelse av planlagt aktivitet (nærmere omtalt under kap. 1740 post 1) og

finansiering av et forskningsprosjekt ved Forsvarets høyskole. For å dekke disse merutgiftene foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 1732 post 1 (0,5 mill. kroner) og kap. 1719 post 1 (0,5 mill. kroner) og 1740 post 1 (0,4 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås redusert med 183,9 mill. kroner som følge av fordeling av midler til gjennomføring av fellesøvelser i 2016. Da budsjettforslaget for 2016 ble lagt fram for Stortinget, var fordelingen av utgifter til fellesøvelser ikke endelig avklart. I saldert budsjett 2016 er derfor midlene til gjennomføring av fellesøvelser samlet på kap. 1720 post 1. Bevilgningen til fellesøvelser foreslås nå fordelt på de kapitlene hvor utgiftene påløper. Dette gjelder kap. 1731 post 1 (91,8 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (23,5 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (25 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (10,6 mill. kroner) og kap. 1740 post 1 (33,0 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås redusert med 13,1 mill. kroner som følge av overføring av Forsvarets Narkotikagruppe fra Forsvarets operative hovedkvarter til Forsvarets personell- og vernepliktsenter. Forslaget om bevilgningsreduksjon motsvares av tilsvarende forslag om bevilgningsøkning på kap. 1725 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 11,5 mill. kroner til Luftforsvarets deltakelse i NATO-operasjonen Icelandic Air Policing. Midlene foreslås om-disponert til kap. 1733 post 1. Det foreslås også å redusere bevilgningen med 5,4 mill. kroner knyttet til styrkebeskyttelse for utenlandske avdelinger under NATO-øvelsen Cold Response 2016 mot en tilsvarende økning på kap. 1734 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 4,9 mill. kroner til kurs og utdanning for Alliert kompetansesenter for operasjoner under vinterforhold, mot en tilsvarende bevilgningsøkning til formålet på kap. 1731 post 1.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 4,2 mill. kroner for å dekke merutgifter til et prosjekt om Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet på kap. 1731 post 1 samt merutgifter til PhD-stipendiater ved Krigsskolen og Luftkrigsskolen på kap. 1731 post 1 og kap. 1733 post 1. Bevilgningen på posten foreslås også redusert med 1,4 mill. kroner for å dekke merutgifter til opprettelsen av den nye etaten Forsvarsmateriell på kap. 1760 post 1. Videre foreslås det å redusere bevilgningen med 1,4 mill. kroner knyttet til system- og artikkelforvaltning, mot en tilsvarende bevilgningsøkning til formålet på kap. 1760 post 1.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,7 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1740 post 1. Utgiftene gjelder ansettelse av nye rådgivere i Forsvarets sikkerhetsavdeling som skal gjennomføre sikkerhetsklarering av personell og til ivaretagelse av ansvar for renhold i forsvarssektoren. Bevilgningen foreslås også redusert med 0,5 mill. kroner knyttet til utgifter til drivstoff (0,2 mill. kro-

ner), merutgifter på systemet for utsending av digitale lønsslipper (0,2 mill. kroner) og garnisonstjenester ved Ramsund orlogsstasjon (0,1 mill. kroner). Midlene foreslås omdisponert til hhv. kap. 1740 post 1, kap. 1725 post 1 og kap. 1732 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 112,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.9 KAP. 4720 FELLES LEDELSE OG KOMMANDOAPPARAT

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med til sammen 46,2 mill. kroner. Av økningen gjelder 36,4 mill. kroner inntekter fra allierte i forbindelse med alliert trening og øving i Norge, og 7,8 mill. kroner gjelder inntekter for fellesprosjekter ved Forsvarets høyskole. Bevilgningen foreslås videre økt med 2 mill. kroner knyttet til inntekter fra Forsvarets forskningsinstitutt. Inntektene motsvares av tilsvarende utgiftsøkning på kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 46,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.10 KAP. 1725 FELLESINSTITUSJONER OG -UTGIFTER UNDER FORSVARSSTABEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 13,1 mill. kroner som følge av overføring av Forsvarets Narkotikagruppe fra Forsvarets operative hovedkvarter til Forsvarets personell- og vernepliktsenter. Videre foreslås posten økt med 10,3 mill. kroner blant annet knyttet til økte lønnsutgifter som følge av ny Særavtale om tillegg, ytelser og godtgjørelser i utenrikstjenesten. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1760 post 45. Som følge av høyere husleieutgifter enn forutsatt, foreslås 10 mill. kroner omdisponert fra kap. 1710 post 47. Bevilgningen foreslås videre økt med 3,6 mill. kroner til opprettelse av en sentral enhet for strukturforvaltning. Formålet med denne enheten er å oppdatere og vedlikeholde informasjon om Forsvarets struktur og logistikk i en sentral database. Databasen utgjør en viktig informasjonskilde i flere drifts- og planleggingsprosesser. Midlene foreslås omdisponert fra flere driftsposter. Videre foreslås det å øke posten med 2,1 mill. kroner knyttet til ansettelse av nye rådgivere i Forsvarets sikkerhetsav-

deling som skal gjennomføre sikkerhetsklarering av personell. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1731 post 1. Videre foreslås en omdisponering av 0,2 mill. kroner fra kap. 1720 post 1 knyttet til merutgifter til systemet for utsending av digitale lønnslipper.

Bevilgningen foreslås redusert med 4,1 mill. kroner tilknyttet merutgifter for vakt- og sikringstroppen ved 135 Luftving mot en tilsvarende økning på kap. 1733 post 1. Videre foreslås det å redusere bevilgningen med til sammen 2,1 mill. kroner som følge av flere mindre omdisponeringer. Forslaget til omdisponeringer er blant annet knyttet til ansvar for renhold i forsvarssektoren, drift av alarmsentralen på Haakonsværn og inndekning til utdanning av vernepliktige på Vardøhus festning.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 33,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.11 KAP. 1731 HÆREN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 91,8 mill. kroner som følge av fordeling av midler til gjennomføring av fellesøvelser i 2016, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås det å omdisponere 13,4 mill. kroner fra kap. 1710 post 47 til opprettholdelse av planlagt aktivitet i Hæren i 2016. Bevilgningen foreslås økt med 8,3 mill. kroner til videreføring av prosjekt for Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet. Kompetansesenteret har som oppgave å samordne og lage systemer og planer for å sikre verdier og objekter i Forsvaret. Bevilgningsøkningen motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon fordelt på flere driftsposter på Forsvarsdepartementets budsjett.

Bevilgningen foreslås økt med 6,2 mill. kroner som følge av en endring i grunnlaget for merverdiavgiftsreformen og fordelingen mellom Hæren og Forsvarets logistikkorganisasjon ved innføring av ordningen. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1740 post 1. Det foreslås også å øke bevilgningen med 4,9 mill. kroner til Alliert kompetansesenter for operasjoner under vinterforhold mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 4,2 mill. kroner til å opprettholde planlagt aktivitet. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1740 post 1 som følge av et lavere behov til oppgradering av materiell gjennom system- og artikkelforvaltningen. Videre foreslås posten økt med 1,3 mill. kroner knyttet til PhD-stipendiat ved Krigsskolen mot tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1. Bevilgningen på posten foreslås

økt med 0,4 mill. kroner til utdanning av vernepliktige ved Forsvarets avdeling for kultur og tradisjon ved Vardøhus festning mot tilsvarende reduksjon på kap. 1725 post 1. Videre foreslås det å øke bevilgningen med 0,9 mill. kroner som følge av at forsyningsutgifter og leie for eiendom, bygg og anlegg (EBA) som brukes til øvelser og trening belastes forsvarsgrene. Beløpet foreslås omdisponert fra kap. 1710 post 47.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 19,6 mill. kroner for å dekke kjøp av reservedeler og drivstoff på kap. 1740 post 1. Ved opprettelsen av den nye etaten Forsvarsmateriell ble det lagt til grunn en effektivisering av utgiftene til materiellinvesteringer og materiellforvaltning. Effektiviseringen har imidlertid ikke vært like høy som ventet, og medfører et merbehov på kap. 1740 post 1 og kap. 1760 post 1. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 1731 post 1 med 29 mill. kroner mot en tilsvarende bevilgningsøkning fordelt på kap. 1740 post 1 og kap. 1760 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 7,7 mill. kroner som følge av at deler av system- og artikkelforvaltningen blir bevilgningsfinansiert, jf. omtale under kap. 1760 post 1. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1760 post 1. Bevilgningen foreslås også redusert med 3,3 mill. kroner knyttet til utgifter til drivstoff mot en tilsvarende økning på kap. 1740 post 1.

Videre foreslås det å redusere bevilgningen med til sammen 4,4 mill. kroner som følge av flere mindre omdisponeringer. Forslaget til omdisponeringer gjelder blant annet inndekning av utgifter til ansettelse av nye rådgivere i Forsvarets sikkerhetsavdeling og drift av alarmsentralen på Haakonsværn.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 67,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Forsvarets årsrapport for 2015, der det fremgår at driftssituasjonen er Forsvarets største utfordring, og at det har vært nødvendig for Forsvaret å iverksette uønskede tiltak for å balansere Forsvarets budsjett. I rapporten går det frem at forsvarskonomen nå ikke er bærekraftig og at beredskapen på styrker med lengre oppsettingstid er for dårlig. Dette medlem viser til at Senterpartiet foreslår å omprioritere regjeringens forslag om å bevilge om lag 82 mill. kroner inneværende år til administrasjon av EØS-midler for perioden 2014 til 2021, og benytte disse pengene til styrking av beredskapen i Forsvaret. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen

med 52 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 119 414 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med 119 414 000 fra kr 5 262 935 000 til kr 5 382 349 000»	

3.3.15.12 KAP. 1732 SJØFORSVARET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 23,5 mill. kroner som følge av fordeling av midler til gjennomføring av fellesøvelser i 2016, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 0,2 mill. kroner til å opprettholde planlagt aktivitet. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1740 post 1 som følge av et lavere behov til oppgradering av materiell gjennom system- og artikkelforvaltningen. Videre foreslås bevilgningen økt med 0,2 mill. kroner knyttet til garnisonstjenester ved Ramsund orlogsstasjon mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med til sammen 79,3 mill. kroner. Av dette gjelder 40 mill. kroner en ompostering av for betaling av regninger til vedlikehold av kystvaktfartøyet KV Svalbard til kap. 1790 post 1, og 25 mill. kroner omdisponering til investeringsformål på kap. 1760 post 1. Den øvrige reduksjon på til sammen 14,3 mill. kroner gjelder flere mindre omdisponeringer blant annet knyttet til Forsvarets system- og artikkelforvaltning (nærmere omtalt under kap. 1760 post 1), personellutgifter i Forsvarsmateriell som følge av økt tilstedeværelse med ubåt i nordområdene og dekning av utgifter til prosjekt om Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 55,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Forsvarets årsrapport for 2015, der det fremgår at driftssituasjonen er Forsvarets største utford-

ring, og at det har vært nødvendig for Forsvaret å iverksette uønskede tiltak for å balansere Forsvarets budsjett. Dette medlem peker på at det i rapporten går frem at forsvarsøkonomien nå ikke er bærekraftig og at beredskapen på styrker med lengre oppsettningstid er for dårlig. Dette medlem viser til at Senterpartiet foreslår å omprioritere regjeringens forslag om å bevilge om lag 82 mill. kroner inneværende år til administrasjon av EØS-midler for perioden 2014 til 2021, og benytte disse pengene til styrking av beredskapen i Forsvaret. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 40 441 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, reduseres med 40 441 000 fra kr 3 890 479 000 til kr 3 850 038 000»	

3.3.15.13 KAP. 1733 LUFTFORSVARET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 50 mill. kroner som følge av økte utgifter til importert materiell på grunn av valutaendringer. Merutgiftene foreslås dekket ved en reduksjon av bevilgningen på kap. 1760 post 45. Videre foreslås bevilgningen økt med 26,5 mill. kroner som følge av at forsyningsutgifter og leie av EBA som benyttes til øvelser og trening belastes av forsvarsgrenene. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1710 post 47. Bevilgningen foreslås også økt med 25 mill. kroner som følge av fordeling av midler til gjennomføring av fellesøvelser i 2016, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 11,5 mill. kroner som følge av deltakelse i NATO-operasjonen Icelandic Air Policing og 5,5 mill. kroner for å opprettholde planlagt aktivitet i Luftforsvaret i 2016. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås også økt med 7,1 mill. kroner som følge av flere mindre omdisponeringer. Forslagene til omdisponering gjelder blant annet utgifter for vakt- og sikringstroppen ved 135 Luftving, drivstoffkjøp og merutgifter knyttet til et PhD-stipendiat ved Luftkrigsskolen.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 34,3 mill. kroner mot en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1740 post 1. Forslaget til reduksjon gjelder effektiviseringsgevinster som foreslås omdisponert til kjøp av nødvendige reservedeler. Videre foreslås posten redusert med 31,7 mill. kroner knyttet til at det var forutsatt en for høy effektivisering av materiellforvaltningen ved opprettelsen av den nye materiellstaten (FMA). Midlene foreslås omdisponert til kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 29,1 mill. kroner knyttet til utgifter til drivstoff, mot en tilsvarende økning på kap. 1740 post 1. Videre foreslås bevilgningen på posten redusert med 7,3 mill. kroner som følge av flere mindre omdisponeringer. Dette gjelder blant annet prosjekt for Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet, system- og artikkelforvaltning (nærmere omtalt under kap. 1760 post 1), nye rådgivere i Forsvarets sikkerhetsavdeling samt drift av alarmsentralen på Haakonvern.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 23,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.14 KAP. 1734 HEIMEVERNET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 13,2 mill. kroner for å opprettholde planlagt aktivitet i Heimevernet for 2016 mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1710 post 47. Videre foreslås bevilgningen økt med 10,6 mill. kroner som følge av fordeling av midler til gjennomføring av fellesøvelser i 2016, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Posten foreslås økt med 5,4 mill. kroner knyttet til styrkebeskyttelse for utenlandske avdelinger under NATO-øvelsen Cold Response 2016. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 7,7 mill. kroner som følge av at kjøp av reservedeler og drivstoff kan føres på kap. 1740 post 1. Videre foreslås bevilgningen på posten redusert med 5,9 mill. kroner som følge av flere mindre omdisponeringer. Dette gjelder blant annet prosjekt for Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet, system- og artikkelforvaltning (nærmere omtalt under kap. 1760 post 1), nye rådgivere i Forsvarets sikkerhetsavdeling samt drift av alarmsentralen på Haakonvern.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 15,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Forsvarets årsrapport for 2015, der det fremgår at driftssituasjonen er Forsvarets største utfordring, og at det har vært nødvendig for Forsvaret å iverksette uønskede tiltak for å balansere Forsvarets budsjett. Dette medlem peker på at det i rapporten går frem at forsvarsøkonomien nå ikke er bærekraftig og at beredskapen på styrker med lengre oppsettingstid er for dårlig. Dette medlem viser til at Senterpartiet foreslår å omprioritere regjeringens forslag om å bevilge om lag 82 mill. kroner inneværende år til administrasjon av EØS-midler for perioden 2014 til 2021, og benytte disse pengene til styrking av beredskapen i Forsvaret. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 30 638 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 213 630 000 til kr 1 244 268 000»	30 638 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å redusere bevilgningen til Heimevernsungdommen. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 11,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 213 630 000 til kr 1 225 268 000»	11 638 000

3.3.15.15 KAP. 1740 FORSVARETS LOGISTIKKORGANISASJON

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I forbindelse med internasjonale øvelser kjøper og bruker Norges allierte drivstoff fra Forsvaret. Dette drivstoffet må erstattes for å unngå at Forsvarets reserve reduseres. Bevilgningen foreslås økt med 60,1 mill. kroner til innkjøp av drivstoff og drift av flystripe på Kjeller. Utgiftene motsvares av tilsvarende merinntekter blant annet knyttet til salg av drivstoff til allierte, jf. omtale under kap. 4740 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 135,4 mill. kroner til innkjøp av reservedeler, drivstoff og annet driftsmateriell. Utgiftsøkningen foreslås dekket ved bevilgningsreduksjoner på flere andre kapitler, herunder kap. 1716 post 1 (1,2 mill. kroner), kap. 1720 post 1 (0,2 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (42 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (3 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (61,2 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (8,7 mill. kroner), kap. 1790 post 1 (1,1 mill. kroner), kap. 1791 post 1 (2 mill. kroner), kap. 1792 post 1 (14 mill. kroner) og kap. 1791 post 1 (2,1 mill. kroner). Bevilgningen foreslås også økt med 33 mill. kroner som følge av fordeling av midler til gjennomføring av fellesøvelser i 2016, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 15,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 1, for å dekke økte leieutgifter til bygninger på Kjeller. Videre foreslås bevilgningen økt med 10,5 mill. kroner knyttet til anskaffelse av reservedeler til hovedmaterieell til NATO Response Force 2016 mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1710 post 47.

Det foreslås å overføre færre årsverk i 2016 fra materiellavdelingen i FLO til den nye etaten Forsvarsmateriell enn tidligere lagt til grunn. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 9,9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 1. Det foreslås også å øke bevilgningen med 7,3 mill. kroner fordi oppgaven som lokal koordineringsmyndighet ikke skal overføres til FMA, men beholdes av FLO og CYFOR. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 1. Det vises til omtale om lokal koordineringsmyndighet under kap. 1720 post 1 og kap. 1760 post 1.

Videre foreslås bevilgningen på posten økt med 10,5 mill. kroner som følge av flere mindre omdisponeringer. Dette gjelder blant annet overtakelse av personell fra Forsvarsbygg til ivaretagelse av ansvar for renhold i forsvarssektoren, merutgifter til The

Bilateral Marine Corps Prepositioning Program-Norway og et nytt stipendiatårsverk.

Bevilgningen foreslås redusert med 20,8 mill. kroner knyttet til opprettelsen av etaten Forsvarsmateriell og overføring av personell fra Forsvarets logistikkorganisasjons stab til den nye etaten. Forslaget til bevilgningsreduksjon motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsøkning på kap. 1760 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 6,2 mill. kroner knyttet til en endring i merverdiavgiftssatsene som ligger til grunn i utgiftsfordelingen mellom Hæren og Forsvarets logistikkorganisasjon. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1731 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 5,3 mill. kroner, ettersom behovet for oppgradering av materiell gjennom system- og artikkelforvaltningen har vært lavere enn antatt. Beløpet foreslås benyttet til drift av forsvarsgrenene og dermed omdisponert til kap. 1720 post 1 (0,2 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (4,2 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (0,3 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (0,4 mill. kroner) og kap. 1795 post 1 (0,1 mill. kroner). Videre foreslås bevilgningen redusert med 4,6 mill. kroner knyttet til overføring av IKT-tjenester, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen på posten redusert med 12 mill. kroner som følge av flere mindre omdisponeringer. Dette gjelder blant annet ompostering av utgifter til felles integrert forvaltningssystem i Forsvaret, dekking av utgifter til kompetanseheving, prosjekt for Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet samt opprettelse av sentral enhet for strukturforvaltning.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 233,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og romertallsvedtak XV under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener Norge bør prioritere investeringene i sitt forsvar til å styrke forsvarsevnen i nord og de operative grenene i Forsvaret, og går dermed inn for reduksjoner til FLO. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 173 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 60 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 295 007 000 til kr 1 355 107 000»	60 100 000

3.3.15.16 KAP. 4740 FORSVARETS LOGISTIKKORGANISASJON

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 55 mill. kroner knyttet til inntekter fra salg av drivstoff til allierte ifm. alliert trening og øving. Videre foreslås bevilgningen økt med 4,7 mill. kroner som følge av at oppgaven som lokal koordineringsmyndighet ikke skal overføres til FMA, men beholdes av FLO og CYFOR. Koordineringsmyndigheten har blant annet ansvar for å kreve inne leieinntekter fra private aktører som benytter rullebanen på Kjeller. Disse inntektene er budsjettet på kap. 4760 post 1, men foreslås nå ført på kap. 4740 post 1 ettersom oppgaven beholdes av FLO. Bevilgningsøkningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 4760 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 0,4 mill. kroner knyttet til refusjoner fra The Bilateral Marine Corps Prepositioning Program-Norway. Inntektene motsvares av tilsvarende utgifter på kap. 1740 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 60,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.17 KAP. 1760 NYANSKAFFELSER AV MATERIELL OG NYBYGG OG NYANLEGG

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 1760 post 45

Sammendrag

I forbindelse med opprettelsen av den nye etaten Forsvarsmateriell (FMA) ble det besluttet at etaten skulle flytte inn på militærhospitalet på Grev Wedels plass. Opprettelsen av FMA har blitt dyrere enn tidligere antatt. Det har påløpt en rekke uforutsette utgifter i forbindelse med innflyttingen, blant annet til IKT, telefoni, husleie, bemanning og diverse materiell og tjenester. Bevilgningen foreslås derfor økt med 52,9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1710 post 47. Videre ble det forutsatt en årlig effektivisering i bruken av materiell og forvaltning, som har vist seg å

være urealistisk høy. For å dekke merutgiftene som følge av lavere effektivisering foreslås det å øke bevilgningen på posten med 61,5 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert fra flere kapitler, herunder kap. 1720 post 1 (1,4 mill. kroner), kap. 1725 post 1 (0,8 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (9,9 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (2,1 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (31,7 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (1,6 mill. kroner), kap. 1740 post 1 (13,5 mill. kroner), kap. 1790 post 1 (0,1 mill. kroner) og kap. 1795 post 1 (0,4 mill. kroner). Videre foreslås det å øke bevilgningen med 25 mill. kroner til gjennomføringen av et logistikkprogram, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1710 post 47.

Utgifter til system- og artikkelforvaltning har til nå vært brukerfinansiert av ulike avdelinger innad i Forsvaret. System- og artikkelforvaltning omfatter modifisering og oppgradering av materiell og utstyr. Bevilgningen til system- og artikkelforvaltning foreslås samlet på én post. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 14,9 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert fra flere kapitler, herunder kap. 1720 post 1 (1,4 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (7,7 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (1,8 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (2,3 mill. kroner) og kap. 1734 post 1 (1,7 mill. kroner). Det foreslås også å øke bevilgningen med 12,8 mill. kroner til verkstedtjenester fra Forsvarets verksteder mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 45. Bevilgningen foreslås økt med 8,3 mill. kroner knyttet til overføring av personell fra Forsvarets logistikkorganisasjons stab til Forsvarsmateriell. Utgiftene foreslås videre økt med 6,4 mill. kroner for å dekke husleieutgiftene til Militærhospitalet. Beløpet foreslås omdisponert fra kap. 1700 post 1.

Videre foreslås bevilgningen på posten økt med 14,8 mill. kroner som følge av flere mindre omdisponeringer. Dette gjelder blant annet prosjekt for tilrettelegging av data i Forsvaret, økte personellutgifter knyttet til økt tilstedeværelse med undervannsbåt i nordområdene og drift av det felles integrerte forvaltningssystemet for Forsvaret.

Utgiftene på posten foreslås redusert med 22,7 mill. fordi oppgaven som lokal koordineringsmyndighet ikke skal overføres til FMA, men beholdes av FLO og CYFOR. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1720 post 1 (15,4 mill. kroner) og kap. 1740 post 1 (7,3 mill. kroner). Flyttingen av oppgaven medfører også en ompostering av inntekter jf. omtale under kap. 4740 post 1 og kap. 4760 post 1. Utgiftene foreslås videre redusert med 15,5 mill. kroner som følge av at leieutgiftene til enkelte bygg var større enn det som var lagt til grunn i saldert budsjett. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1740 post 1. Bevilgningen foreslås også redusert med 9,9 mill. kroner som følge av justering av antall årsverk som overføres fra materiellavdelingen i FLO til Forsvarsmateriell. Beløpet foreslås omdisponert til kap. 1740 post 1.

Videre foreslås bevilgningen på posten redusert med 4,4 mill. kroner som følge av flere mindre om-disponeringer. Dette gjelder blant annet reduserte utgifter til flystripen på Kjeller og dekning av merutgifter til et stipendiatårsverk.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 144 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og romertallsvedtak XV under kapittel 7 Komiteens tilråding.

Post 44 Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 15 mill. kroner knyttet til forsinkelser i flere NATO-prosjekter, blant annet Air Command and Control System. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1719 post 78.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1761 post 45

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 12,2 mill. kroner til drift av Nasjonalt begrenset nett. Utgiftsøkningen motsvares av tilsvarende økte inntekter, jf. omtale under kap. 4760 post 45.

Det foreslås å øke bevilgningen med 25 mill. kroner til innkjøp av reservedeler, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1732 post 1. Det foreslås også å øke bevilgningen med 15 mill. kroner til utvikling av Nasjonalt hemmelig nett. Videre foreslås bevilgningen økt med 3,1 mill. kroner til diverse mindre investeringsbehov gjennom omdisponering fra flere kapitler. Det er blant annet behov for midler til teknisk drift av et beslutningsstøtte- og loggføringssystem, som foreslås dekket inn gjennom en bevilgningsreduksjon på kap. 452 post 1 under Justis- og beredskapsdepartementet.

Bevilgningen foreslås redusert med 100 mill. kroner knyttet til en teknisk ompostering av utgifter til eiendom, bygg og anleggsinvesteringer på kap. 1710 post 47. Videre foreslås det å redusere bevilgningen med 76 mill. kroner til inndekning av økte valutautgifter i Luftforsvaret og økte lønnsutgifter som følge av ny Særavtale om tillegg, ytelser og godtgjørelser i utenriktjenesten. Bevilgningen foreslås i til-

legg redusert med 12,8 mill. kroner tilknyttet tjenester fra Forsvarets verksteder, og med 4,5 mill. kroner til tilrettelegging av data i Forsvaret, begge deler som inndekning for utgiftsøkninger på kap. 1760 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 138,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 44

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til et lavere investeringsbehov i NATO. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1760 post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.18 KAP. 4760 NYANSKAFFELSER AV MATERIELL OG NYBYGG OG NYANLEGG

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 3,3 mill. kroner knyttet til økte inntekter fra politiet og Rygge lufthavn. Bevilgningen foreslås redusert med 4,7 mill. kroner, ettersom oppgaven som lokal koordineringsmyndighet og ansvaret for innkreving av leieinntekter fra flystripen på Kjeller ikke skal overføres til FMA, men beholdes av FLO, jf. omtale under kap. 4740 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 1,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 (Ny) Store nyanskaffelser

Sammendrag

Det foreslås en bevilgning på 12,2 mill. kroner på (ny) post 45 Store nyanskaffelser. Forslaget skyldes økt brukerbetalning fra brukere av Nasjonalt begrenset nett. Inntektene motsvares av tilsvarende utgifter på kap. 1760 post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.19 KAP. 1790 KYSTVAKTEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Utgiftene på posten foreslås økt med 40 mill. kroner knyttet til vedlikehold av kystvaktfartøyet KV Svalbard. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1732 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,8 mill. kroner som følge av at investeringsbehovet er lavere enn tidligere antatt. Beløpet foreslås omdisponert til kap. 1760 post 45.

Videre foreslås bevilgningen på posten redusert med 0,5 mill. kroner som følge av flere mindre omdisponeringer. Dette gjelder blant annet ansettelse av nye rådgivere i Forsvarets sikkerhetsavdeling.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 38,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener Norge bør prioritere investeringene i sitt forsvar til å styrke forsvarsevnen i nord. Dette medlem foreslår derfor en økning til Kystvakten på 100 mill. kroner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 138 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 043 933 000 til kr 1 182 625 000»	138 692 000

3.3.15.20 KAP. 1791 REDNINGSHELIKOPTERTJENESTEN

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 67,7 mill. kroner til økt aktivitet i Redningshelikoptertjenesten. Det vises til forslag om tilsvarende inntektsøkning på kap. 4791 post 1.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 4,2 mill. kroner som inndekning for økte drivstoffutgifter på kap. 1733 post 1 og 1740 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 63,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.21 KAP. 4791 REDNINGSHELIKOPTERTJENESTEN

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 67,7 mill. kroner. Beløpet gjelder inntekter fra Justis- og beredskapsdepartementet som følge av Forsvarets bidrag til redningshelikoptertjenesten. Inntektene motsvares av tilsvarende utgifter på kap. 1791 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.22 KAP. 1792 NORSKE STYRKER I UTLANDET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner til forlengelse av det militære bidraget til EU-operasjonen Triton i Middelhavet. Utgiftsøkningen motsvares delvis av en inntektsøkning, jf. omtale under kap. 4792 post 1.

Den internasjonale koalisjonen mot ISIL trapper opp innsatsen mot terrororganisasjonen. I likhet med våre allierte har regjeringen besluttet å øke vårt militære bidrag. Bevilgningen foreslås økt med 71 mill. kroner for å dekke merutgifter knyttet til operasjonen.

Bevilgningen foreslås økt med 12 mill. kroner blant annet knyttet til økte lønnsutgifter som følge av ny Særavtale om tillegg, ytelser og godtgjørelser i utenriktjenesten. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1760 post 45.

Bevilgningen foreslås redusert med 14 mill. kroner som følge av omdisponering til kap. 1740 post 1 til kjøp av reservedeler.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 79 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets standpunkt angående

de operasjonen for å bekjempe ISIL i Syria, og foreslår denne posten redusert med 71 mill. kroner tilsvarende de antatte kostnadene for oppdraget i 2017. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 71 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 7,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 959 000»

3.3.15.23 KAP. 4792 NORSKE STYRKER I UTLANDET Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner. Økningen skyldes refusjoner fra EU knyttet til operasjonen Triton. Inntektene motsvares av tilsvarende utgifter på kap. 1792 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.24 KAP. 1795 KULTURELLE OG ALLMENNUTTYTIGE FORMÅL

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 2,3 mill. kroner. Av dette gjelder 1,7 mill. kroner dekning av merutgifter til kjøp av reservedeler, 0,4 mill. kroner dekning av merutgifter til den nye materielletaten og 0,2 mill. kroner dekning av merutgifter knyttet til drift som dekkes inn gjennom et redusert behov i system- og artikkelforvaltning (nærmere omtalt under kap. 1740 post 1), drift av alarmsentralen på Haakonsværn og ansettelse av nye rådgivere i Forsvarets sikkerhetsavdeling.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti,

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er bekymret for kuttene til Forsvarets musikk og konsekvensene de kan få både det profesjonelle musikklivet både i Forsvaret og i distriktene, og mener en bør opprettholde dagens fem korps og et høyt nivå på budsjettene til Forsvarets Musikk. Dette medlem foreslår derfor å reverse-

re kuttet på denne posten. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 2,3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 48 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1795		Kulturelle og allmenntnyttige formål	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 264 839 000 til kr 264 887 000»	48 000

3.3.16 Olje- og energidepartementet

3.3.16.1 KAP. 1800 OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Post 21 spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til spesielle driftsutgifter med 1,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 72, reduseres med fra kr 24 450 000 til kr 22 950 000»	1 500 000

Post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv., kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 0,7 mill. kroner som inndekning for forslag til økt bevilgning på kap. 1830 post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.16.2 KAP. 1810 OLJEDIREKTORATET

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Paris-avtalen og ønsker å kutte bevilgningen til seismikkskyting. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 29 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 29 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	29 000 000
		fra kr 185 732 000 til	
		kr 156 732 000»	

3.3.16.3 KAP. 1815 PETORO AS

Post 70 Administrasjon

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 5,3 mill. kroner til juridisk bistand og saksomkostninger i pågående rettstvister. Petoro har behov for ekstern juridisk bistand og annen teknisk bistand i pågående rettstvister for å sikre statens interesser (SDØE) mot økonomisk tap. Det vises til omtale i Prop. 119 S (2014–2015).

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å redusere bevilgningen med 31 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 25,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon, reduseres med	25 700 000
		fra kr 338 356 000 til	
		kr 312 656 000»	

Post 72 Administrasjon, Petoro Iceland AS

Komiteen viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen administrasjon, Petoro Iceland AS, med 1,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1815		Petoro AS	
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS, reduseres med	1 500 000
		fra kr 3 000 000 til	
		kr 1 500 000»	

Post 73 Statlig deltagelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til statlig deltagelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel med 1,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1815		Petoro AS	
	73	Statlig deltagelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 500 000
		fra kr 10 600 000 til	
		kr 9 100 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker å avvike statlig deltagelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 9,2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 9,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1815		Petoro AS	
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres</i> , reduseres med	9 200 000
		fra kr 10 600 000 til kr 1 400 000»	

3.3.16.4 KAP. 1820 NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til spesielle driftsutgifter med 1,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 500 000
		fra kr 93 050 000 til kr 91 550 000»	

Post 22 *Flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under post 60 og 72*

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 1,5 mill. kroner knyttet til snøskredet på Svalbard i desember 2015. Snøskredet medførte uforutsette utgifter til varsling og naturfarekartlegging. Det har i tillegg vært nødvendig å følge opp situasjonen med statlig personell og innleid bistand.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 *Tilskudd til flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under post 22 og 72*

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til flomtiltak. Ekstremværet Synne rammet flere kommuner på Sør- og Vestlandet i desember i 2015. Norges vassdrags og energidirektorat har anslått omfanget av hastetiltak til 23 mill. kroner. Statens andel er 21 mill. kroner etter retningslinjene for distriktsbidrag. Hastetiltak er tiltak etter flom- og skredhendelser som må gjennomføres raskt for å avverge eller redusere ytterligere skadeutvikling, men der det likevel er tid til forenklet planlegging og saksbehandling. De planlagte hastetiltakene ligger i kommunene Eigersund, Lund og Kvinesdal. Statens andel foreslås gitt som tilskudd til kommunene.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 21 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.16.5 KAP. 1825 ENERGIOMLEGGING, ENERGI- OG KLIMATEKNOLOGI

Post 50 Overføring til Energifondet

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 2,8 mill. kroner, mot tilsvarende økning under Nærings- og fiskeridepartementet på kap. 904 post 21 til etablering av et register for offentlig støtte. Det vises til nærmere omtale under kap. 904 post 21.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti minner om at etter hvert som utbyggingsaktiviteten i oljeindustrien avtar, må det satses på andre prosjekter som bidrar til arbeidsplasser og utnytter Norges store teknologiske kompetanse fra oljealderen. Dette medlem mener Norge bør starte arbeidet med et demonstrasjonsanlegg for havvind, og foreslår bevilgning og tilsagnsfullmakt til dette arbeidet. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 47,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet, økes med fra kr 1 566 000 000 til kr 1 613 200 000»	47 200 000

«Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2016 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for på opptil 400 mill. kroner for investeringer i å bygge opp et fullskala demonstrasjonsanlegg for havvind.

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet	400 mill. kroner»

3.3.16.6 KAP. 1830 FORSKNING

Post 50 Overføring til Norges forskningsråd

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett styrker regjeringen innsatsen for arbeid, aktivitet og omstilling i de områdene og næringene som er sterkest berørt av lavere oljepris. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til DEMO 2000. DEMO 2000 er et program under Norges forskningsråd som gir støtte til prosjekter i petroleumssektoren. Programmet retter seg spesielt mot leverandørindustrien. Ordningen har som hensikt å øke kompetanse i leverandørindustrien og skal bidra til at mer miljøvennlig og energieffektiv teknologi blir demonstrert. Dette kan gi reduserte utslipp og mer kostnadseffektiv utnyttelse av petroleumsressene.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 50 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Paris-avtalen og behovet for omstilling av norsk næringsliv. Dette medlem mener forsknings og utvikling på prioriteres bort fra

petroleum og over på fornybar energi og andre bærekraftige næringer vi kan leve av i framtiden. Dette medlem ber om at årets utlysninger innen programmene Petromaks 2 og Demo2000 kanselleres, og at midlene sammen med de 50 mill. kroner tilført i regjeringens forslag overføres til programmet Energix. Av disse 330 mill. kroner øremerkes ytterligere 70 mill. kroner til E-pilot, samt 20 mill. kroner til forskning på og modellering av økt stokastikk i energimarkeder i Europa grunnet større andeler fornybar energi.

Post 70 Internasjonale samarbeids- og utviklings-tiltak, kan overføres

Sammendrag

Norge har deltatt i EUs rammeprogram for konkurranseevne og innovasjon (CIP). CIP-programmet ble avsluttet i 2013, men det gjenstår anslagsvis 5,7 mill. euro i utestående forpliktelser. Av dette vil i underkant av 3,4 mill. euro måtte utbetales i 2016. Anslaget er høyere enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2016. Hovedårsaken til økningen er justert utbetalingstakt og at den norske kronen har svekket seg mot euroen.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 13 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Tilskudd til INTSOK

Sammendrag

Olje- og energidepartementet har tatt initiativ til at INTSOK og INTPOW slås sammen til en felles organisasjon. Formålet med sammenslåingen er å skape en organisasjon som bedre kan betjene bedrifter som leverer både til petroleums- og energimarkedene, og å utnytte potensialet for anvendelse av offshore-teknologi i fornybarindustrien. En sammenslåing vil medføre merutgifter i 2016. Dette omfatter blant annet juridiske tjenester, samt teknisk og annen bistand i forbindelse med prosessen.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,7 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1800 post 70.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser igjen til at Paris-avtalen ønsker å redusere bevilgningen til INTSOK, uten at

det går utover anvendelse av offshoreteknologi i fornybarindustrien. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 4,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I

I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1830		Forskning og næringsutvikling	
	72	Tilskudd til INTSOK, reduseres med fra kr 20 200 000 til kr 15 900 000»	4 300 000

II

«Stortinget ber regjeringen ved eierstyring sørge for at Statoil i så stor grad som mulig benytter seg av lokale leverandører.»

3.3.16.7 KAP. 1840 CO₂-HÅNDBTERING

Post 50 Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO₂-håndtering

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO₂-håndtering med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 15 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1840		CO ₂ -håndtering	
	50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering, reduseres med fra kr 254 600 000 til kr 239 600 000»	15 000 000

Post 71 Forskningstjenester, TCM DA, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen til kjøp av forskningstjenester dekker driftsutgifter ved teknologisenteret for CO₂-

fangst på Mongstad (TCM) og nedbetaling av selskaps lån og kapitalkostnader.

Statens andel av driftsutgiftene til TCM DA anslås til 204 mill. kroner i 2016, en reduksjon på 26 mill. kroner fra saldert budsjett 2016. Reduksjonen skyldes i hovedsak reduserte kostnader til damp, eiendomsskatt og leie av areal fra Mongstad-raffineriet. I tillegg har TCM DA godskrevet staten om lag 31 mill. kroner i overfakturerte utgifter fra 2015 etter avregning.

Avdrag og renter på lån reduseres samlet med 160 mill. kroner (inkludert merverdiavgift) som følge av forskyving av lånebehov og nedjustering av rentesats, jf. kap. 4840 post 80 og 86.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 217 mill. kroner.

Den eksisterende deltakeravtalen mellom staten, Statoil, Shell og Sasol utløper august 2017. Gassnova forvalter statens eierandel i TCM og er i dialog med de industrielle partnerne om rammene for teknologisenteret på Mongstad etter utløpet av eksisterende deltakerperiode. Regjeringen kommer tilbake til dette i budsjettet for 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.16.8 KAP. 4840 CO₂-HÅNDBTERING

Post 80 Renter, TCM DA

Sammendrag

Renteinntekter fra teknologisenteret for CO₂-fangst på Mongstad (TCM) anslås til 19 mill. kroner i 2016, en reduksjon på 6 mill. kroner fra saldert budsjett 2016. Reduksjonen skyldes nedjustering av rentesatsen fra 2,7 pst. til 2,1 pst. og forskyving av lånebehov. Det vises til omtale og utgiftsreduksjon under kap. 1840 post 71.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 86 Avdrag, TCM DA

Sammendrag

Avdrag på lån fra teknologisenteret for CO₂-fangst på Mongstad (TCM) anslås til 1 114 mill. kroner i 2016, en reduksjon på 122 mill. kroner fra saldert budsjett 2016. Reduksjonen skyldes forskyving av låneopptak. Det vises til omtale og utgiftsreduksjon under kap. 1840 post 71.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 122 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.16.9 KAP. 2440/5440 STATENS DIREKTE
ENGASJEMENT I PETROLEUMSSEKTOREN

Sammendrag

Bevilgningen under kap. 2440, post 30 Investeringer foreslås økt med 1 000 mill. kroner, til 30 000 mill. kroner. Økningen skyldes hovedsakelig framskynding av investeringene i Johan Sverdrup-utbyggingen og økte investeringer ved Oseberg. Investeringsanslaget på porteføljenivå er justert opp fra anslaget i saldert budsjett 2016. De største investeringene for SDØE i 2016 knyttes til feltene Troll, Johan Sverdrup, Oseberg, Gullfaks og Martin Linge.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.1 Driftsinntekter er redusert med 29 600 mill. kroner, til 123 800 mill. kroner. Reduksjonen skyldes lavere olje- og gassprisforutsetninger. Anslagene baserer seg på en oljepris for 2016 på 346 kroner per fat sammenlignet med 440 kroner per fat i saldert budsjett 2016.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.3 Lete- og feltutviklingskostnader er økt med 800 mill. kroner, til 2 300 mill. kroner. Økningen skyldes endringer i boreplaner og prioritering av brønner. I tillegg er det foretatt en regnskapsmessig endring som gjør at feltevaluering av Johan Castberg og Johan Sverdrup blir definert som leteutgifter.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.4 Avskrivninger er redusert med 200 mill. kroner, til 23 500 mill. kroner. Reduksjonen skyldes en justering som følge av endringer i anslag for investeringer, reserver og produksjon.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat er redusert med 30 200 mill. kroner, fra 92 200 mill. kroner til 62 000 mill. kroner.

Netto kontantstrøm fra SDØE er redusert fra 90 900 mill. kroner til 59 500 mill. kroner, en reduksjon på 31 400 mill. kroner fra saldert budsjett 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.16.10 KAP. 2490 NVE ANLEGG

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold,
kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forlik om revidert nasjonalbudsjett 2016 og foreslår å redusere bevilgningen til større utstyrsanskaffelser og vedlikehold med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2490		NVE Anlegg	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 000 000
		fra kr 3 500 000 til kr 2 500 000»	

3.3.16.11 KAP. 5680 STATNETT SF

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Konsernets overskudd etter skatt for 2015, justert for endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt, ble 1 427 mill. kroner. For regnskapsåret 2015 er utbyttet fastsatt til 25 pst. av konsernets årsresultat etter skatt, justert for endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 117 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Andre saker

Status for arbeidet med å kartlegge mulighetene for et fullskala demonstrasjonsanlegg for CO₂-håndtering

SAMMENDRAG

Det pågår arbeid med å kartlegge mulighetene for fullskala demonstrasjon av CO₂-håndtering. Arbeidet med studier av mulige fullskala demonstrasjonsprosjekter i Norge er delt opp i tre deler; fangst, transport og lagring. Formålet med mulighetsstudiene er å gjennomføre tekniske og økonomiske studier som definerer de aktuelle prosjektene i detalj og vurderer teknisk gjennomførbarhet. Studiene skal også inneholde klassifiserte estimater for investerings- og driftskostnader.

Det er inngått kontrakter for mulighetsstudier av alle tre ledd i CO₂-håndteringskjeden. Gassnova SF har inngått kontrakter med Norcem Brevik, Yara Porsgrunn og Energigjenvinningsetaten (Klemetsrudanlegget) i Oslo kommune om studier av CO₂-fangst fra deres anlegg. Gassco AS har inngått kontrakt med rederiene Larvik Shipping og Knutsen OAS Shipping om studier av ulike skipstransportløsninger. Videre har Olje- og energidepartementet inn-

gått kontrakt med Statoil ASA om studier av aktuelle CO₂-lager og tilknyttede utbyggingsløsninger. Lagringsarbeidet blir fulgt opp av Gassnova.

Mulighetsstudiene skal ferdigstilles innen 1. juli 2016. Parallelt med mulighetsstudiearbeidet har Olje- og energidepartementet gjennomført en konseptvalgutredning og det gjennomføres nå kvalitets-sikring av denne etter Statens ordning for kvalitets-sikring av store statlige investeringer.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Andre saker

«Fornybar AS»

SAMMENDRAG

I forbindelse med statsbudsjettet for 2016, jf. Innst. 2 S (2015–2016), vedtok Stortinget 3. desember 2015 anmodning nr. 69 til regjeringen:

«Stortinget ber regjeringen forberede opprettelse av Fornybar AS («Greenfund»). Fondet skal sammen med private kunne investere i selskaper som utvikler og benytter grønn teknologi, herunder for eksempel fornybar energi, hydrogen, energilagring, transportløsninger med lave klimetrykk, reduksjon, fjerning, transport og lagring av CO₂, energieffektive industriprosesser, og innrettet slik at selskapet forventes å gi markedsmessig avkastning over tid. Stortinget ber regjeringen utrede hvordan et slikt selskap kan operasjonaliseres når det gjelder investeringsmandat, organisering, budsjettering og om det vil virke utløsende på denne typen investeringer i lys av eksisterende virkemidler, samt om slike investeringer bør begrenses til Norge eller ha globalt mandat, og komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2016. Det tas sikte på at fondet over tid får en forvaltningskapital på 20 mrd. kroner.»

I nasjonalbudsjettet 2016 beskriver regjeringen en politikk for arbeid, aktivitet og omstilling. Forskning, innovasjon og teknologiutvikling er viktige elementer i en slik politikk. Politikken skal bidra til at vi på effektiv måte utvikler oss til et lavutslippssamfunn. Et bærekraftig og konkurransedyktig lavutslippssamfunn forutsetter at bruken av nye klimavennlige teknologier og ny grønn næringsaktivitet må være lønnsom. Vi må skape lønnsomme arbeidsplasser.

Paris-avtalen har styrket muligheten for felles global innsats for å løse klimautfordringen. Avtalen er den første rettslig bindende klimaavtalen med reell deltakelse fra alle land. Avtalen vil bidra til økt innsats for utslippsreduksjoner, og forsterke arbeidet med klimatilpasning. Sammen med verdenssamfunnet må vi ta vare på denne muligheten til en felles innsats for å nå Paris-avtalens målsettinger.

Regjeringen fører en offensiv klimapolitikk og forsterker klimaforliket. De viktigste virkemidlene i

klimapolitikken er avgifter og deltakelse i det europeiske klimavotesystemet. Klimapolitikken er styrket i statsbudsjettet for 2016, blant annet gjennom økt innskudd i Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging, og styrking av miljøteknologiordningen i Innovasjon Norge.

Regjeringen vil styrke innsatsen ytterligere, og arbeider med et forslag til hvordan et selskap som skissert i anmodningsvedtak nr. 69, «Fornybar AS», kan operasjonaliseres. Regjeringen vil komme tilbake til hvordan dette konkret kan gjøres i statsbudsjettet for 2017. Anmodningsvedtaket har en bred innfallsvinkel, og tar sikte på en stor statlig forvaltningskapital. Det er nødvendig med et godt utredningsarbeid i tråd med utredningsinstruksens krav.

Med sikte på en god oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak, vurderer regjeringen det som hensiktsmessig med enkelte overordnede avklaringer for arbeidet med «Fornybar AS». Grønn teknologi kan generelt forstås som alle teknologier som direkte eller indirekte forbedrer miljøet. Det kan omfatte mer miljøvennlige produkter og produksjonsprosesser, mer effektiv ressurs håndtering og teknologier som reduserer forurensning eller annen miljøpåvirkning. Med teknologi forstås både kunnskap, tjenester og fysiske innretninger som bidrar til forbedring. I det videre arbeidet legges det til grunn at grønn teknologi avgrenses til tiltak som direkte eller indirekte bidrar til reduserte klimagassutslipp. Tiltakene bør ikke ha andre vesentlige miljøkonsekvenser. Avgrensingen samsvarer på en god måte med eksemplene Stortinget peker på i anmodningsvedtaket: «... fornybar energi, hydrogen, energilagring, transportløsninger med lave klimetrykk, reduksjon, fjerning, transport og lagring av CO₂, energieffektive industriprosesser». «Fornybar AS» vil med denne avgrensingen kunne investere i alle typer teknologi som reduserer klimagassutslippene, også utover de Stortinget peker på, for eksempel energieffektivisering, reduserte prosessutslipp i industrien, utslippsreduksjoner i landbruket og avfallshåndtering.

Utsiktene til kraftoverskudd og lave kraftpriser i det nordiske markedet tilsier at det ikke er grunn til å stimulere spesielt til utbygging av ny kraftproduksjon i Norge, jf. Meld. St. 25 (2015–2016) om energipolitikken mot 2030. Prosjekter med produksjon av fornybar energi i andre land kan vurderes.

Den økonomiske politikken og de sektorovergripende virkemidlene som CO₂-avgift og kvotesystemet legger viktige rammer for beslutninger om å investere i klimavennlig teknologiutvikling og næringsaktivitet. Prising av klimagassutslipp skaper et marked for miljøteknologi og gir insentiver til teknologiutvikling i tillegg til direkte utslippsreduksjoner. Når utslipp prises, vil forurenser etterspørre teknologiske løsninger fordi det er lønnsomt å redusere ut-

slippene. Dette gjør at utviklingen av miljøteknologi samsvarer med hva næringslivet trenger. Videre vil markedet etterspørre klimavennlige alternativer til forurensende varer og tjenester, når disse blir dyrere som følge av utslippsprising. Da styrkes insentivene til å utvikle slike klimavennlige alternativer. I tillegg til prising av utslipp kan også reguleringer bidra til utvikling av grønn teknologi. Eksempler på slike reguleringer er forbud mot faking på sokkelen og fastsatte krav til produkter og bygninger. Implisitt kan det ligge høye utslippspriser i slike krav.

Ved siden av de sektorovergripende virkemidlene finnes en rekke virkemidler og annen statlig involvering som fremmer grønn teknologi. Økonomisk støtte og tilrettelegging er nødvendig for å bidra til at teknologiutvikling som er samfunnsøkonomisk lønnsom blir gjennomført. Studier, blant annet av OECD, viser at støtte til utvikling av utslippsreducerende teknologi gir svært små effekter dersom støtten ikke går sammen med prising av utslipp. Uten prising vil markedet ofte ikke ha insentiv til å ta i bruk den nye teknologien. Regjeringen mener en styrket innsats for å utvikle klimavennlige teknologier og aktivitet så langt som mulig bør supplere eksisterende virkemidler og gi en merverdi.

Noen av dagens virkemidler kan være supplerende til formålet som følger av Stortingets anmodningsvedtak, mens andre kan virke overlappende. Det finnes ordninger rettet mot fornybarinvesteringer og miljøteknologi, blant annet gjennom:

- Investinor
- Enova
- elsertifikatordningen
- Forskningsrådet
- Innovasjon Norge (miljøteknologiordningen, bioenergiprogrammet, trebasert innovasjonsprogram, bioraffineringsprogrammet)
- Norfund og de store internasjonale utviklingsbankene

I tillegg finnes generelle ordninger, som blant annet bidrar med kapital eller støtte til kommersialisering av grønn teknologi, gjennom:

- Argentum
- såkornfondene
- SIVA
- GIEK
- Eksportkreditt Norge
- Skattefunn

Gjennom Statkraft har staten omfattende investeringer i fornybar energi nasjonalt og internasjonalt. Bevilgninger til grønn teknologi er økt betydelig de

senere år, særlig til Enova og Miljøteknologiordningen.

Stortinget ber i anmodningsvedtaket om at regjeringen utreder om «Fornybar AS» vil virke utløsende i lys av eksisterende virkemidler. Investinor, Enova, Innovasjon Norge og Norfund har alle virksomhet eller formål som ligner på det som skisseres for «Fornybar AS». Det er derfor naturlig å vurdere både hvordan «Fornybar AS» på en god måte kan supplere disse virkemidlene og om det eventuelt er behov for å justere eksisterende virkemidler for å få en hensiktsmessig arbeidsdeling.

Kapitaltilgangen for forventet lønnsomme investeringer i miljø- og klimateknologi synes generelt å være god, både nasjonalt og internasjonalt. De globale investeringene i fornybar energi har også økt betydelig de siste årene. I 2015 var de samlede investeringene i verden om lag 330 mrd. USD, nær seks ganger nivået i 2004. Samtidig er det fortsatt behov for store investeringer i klimateknologi for å nå målene i Paris-avtalen. Lønnsomheten i investeringer i klimateknologi vil øke med økt pris på klimagassutslipp og skjerpet regulering. Regjeringen ønsker at innsatsen gjennom «Fornybar AS» skal være et bidrag til at vi når klimamålene.

Selv om kapitaltilgangen generelt er god kan det finnes udekkede finansieringsbehov i bedrifter i noen livsfaser og bransjer innen grønn teknologi. Virksomheter kan oppleve det utfordrende å skaffe risikokapital i overgangen fra oppfinnelse til kommersialisering og internasjonalisering. For mange bedrifter kan dette skyldes grunnleggende forhold ved prosjektet, men det kan også skyldes behov for annen risikoavlastning eller veiledning.

Produktivitetskommissjonen vurderer at kapitalmarkedet i Norge er åpent og rimelig velfungerende. Kommisjonen peker imidlertid på at staten er en tynne aktør i kapitalmarkedet i Norge enn i andre land, og at det private eierskapet er fragmentert og begrenset. Den mener derfor det er behov for mer «kompetent kapital» i Norge. Kommisjonen viser også til at Norge har et noe lavt nivå på oppstart av selskaper. Tilgjengelig forskning peker på at den offentlige innsatsen bør vris mot tiltak som styrker kommersialiseringen, og at offentlige midler til virksomheter i oppstartsfasen bør skje gjennom ordninger der også private aktører er med.

Regjeringen vurderer derfor at en innsats i form av statlig kapital i størst grad kan gi en merverdi dersom den rettes mot ny teknologi i overgangen fra teknologiutvikling til kommersialisering. Det legges imidlertid til grunn at det i denne fasen ikke nødvendigvis bare er tilgang på kapital som er utfordringen for markedsaktørene, og at styrket innsats også bør rettes mot å bedre kunnskap og veiledning.

Et annet sentralt tema det må tas stilling til, er om statlige midler bør gis som støtte til teknologiutvikling eller være investeringer med forventet markedsmessig avkastning. Eventuelt kan økte midler på området rettes inn mot begge typer tiltak. Stortinget har i anmodningsvedtaket slått fast at «Fornybar AS» skal være innrettet slik at selskapet forventes å gi markedsmessig avkastning over tid. Regjeringen vurderer at denne forutsetningen tilsier at aktiviteten under «Fornybar AS» ikke bør innebære subsidier.

Regjeringen legger videre til grunn at «Fornybar AS» skal investere sammen med private i primært unoterte selskaper som utvikler og benytter grønn teknologi. «Fornybar AS» skal ikke være majoritetseier.

Dersom investeringene til «Fornybar AS» forutsettes å gi markedsmessig avkastning, vil de statlige investeringene i stor grad måtte skje i konkurranse med private investorer. Aktuelle prosjekter for «Fornybar AS» vil i utgangspunktet være interessante for private investorer. Dermed kan det være en fare for at en slik innretning bidrar til å undergrave det private kapitalmarkedets funksjon som sorteringsmekanisme. Det må vurderes om det finnes innretninger av «Fornybar AS» som kan bidra til å utløse private investeringer heller enn å fortrenge dem. Det er en trend i OECD-området at det offentlige i større grad bruker fond-i-fond-modeller eller andre investeringsmodeller hvor man hviler på kompetansen til private eiermiljø i utvelgelse og oppfølgingen av enkeltinvesteringer. En slik tilnærming antas også ofte å ha en større effekt på å bygge opp bærekraftige private eiermiljø.

Historisk avkastning for investeringer innen fornybar energi har vært varierende. Svingningene i avkastningen innebærer at investeringene er tilknyttet høy risiko. I et diskusjonsnotat fra Norges Bank vises det til at fornybarinvesteringer i stor grad er utsatt for regulatorisk risiko, hvor innføring eller endring av statlige subsidier drastisk kan endre lønnsomheten i prosjekter. I tillegg er det en høy teknologisk risiko ved at teknologien ofte er umoden.

Realistisk forventning om markedsmessig avkastning er en forutsetning for at et statlig investeringsselskap skal håndteres som en statlig formuessplassering. Erfaringene fra tidligere statlige tiltak, kapitaltilgangen i markedet og forutsetningene en statlig aktør vil ha målt opp mot de private investorene, gjør at det ikke er rimelig å forvente markedsmessig avkastning samlet sett for «Fornybar AS». En entydig forutsetning om markedsmessig avkastning ville også innebære at investeringene i liten eller ingen grad er utløsende for prosjekter innen grønn teknologi. Dette kan tale for et mandat som åpner for å ta noe større risiko enn en ren finansiell aktør ville gjort, og at budsjetteringen tillater at porteføljen samlet sett ikke forventes å gi markedsmessig avkastning innenfor en tidshorisont som en privat aktør ville krevd.

Hensynet til avkastning tilsier samtidig et bredest mulig investeringsunivers for «Fornybar AS», både med tanke på type investeringer og geografi. Det samme gjelder dersom formålet er størst mulig klimagassreduksjon. Hensynet til nærings- og teknologiutvikling og fremme av lavutslippssamfunnet i Norge kan imidlertid tilsa at aktiviteten skal ha en norsk forankring og rette seg spesielt inn mot prosjekter i noen livsfaser eller bransjer hvor det kan være et udekket behov. Det bør likevel legges til rette for at investeringsuniverset er så vidt at «Fornybar AS» kan utnytte investeringsmuligheter som passer med selskapets kompetanse og risikoprofil.

Det er erfaringsmessig kostnads- og tidkrevende å etablere et nytt organ, og det vil ta tid før et slikt selskap får resultater. Regjeringen vurderer derfor muligheten for å oppnå raskere resultater og å unngå oppbygging av en stor administrasjon, ved å se etableringen av «Fornybar AS» i sammenheng med eksisterende investeringsselskaper. Innfasingstakten av forvaltningskapital og administrasjon må tilpasses en forsvarlig vekstrate.

Staten har allerede et betydelig engasjement i kapitalmarkedet gjennom investeringsselskapene Investinor, Norfund og Argentum, samt virkemidler som såkornfond og pre-såkornfond. Særlig Investinor har et investeringsmandat som kan overlappes med formålene ved opprettelsen av «Fornybar AS», og som det er naturlig å se i sammenheng med «Fornybar AS». Formålene med opprettelsen av «Fornybar AS» grenser også mot Argentums investeringsmandat. Argentum er et statlig investeringsselskap som investerer i aktive eierfond, og er rettet mot Norge og Nord-Europa. Selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag og med sikte på å levere markedsmessig avkastning. Argentum investerer imidlertid i fond og ikke direkte i selskaper. «Fornybar AS» kan ha en blandet portefølje bestående av både direkteinvesteringer og investeringer i andre fond for fornybar energi. Regjeringen vil vurdere en slik kombinasjon i det videre arbeidet.

På denne bakgrunn vil regjeringen komme tilbake med et konkret forslag til investeringsmandat, organisering og budsjettering for «Fornybar AS» i forbindelse med statsbudsjettet for 2017. Regjeringen legger til grunn at «Fornybar AS» ikke skal være majoritetseier, men investere sammen med private i primært unoterte selskaper som utvikler og benytter grønn teknologi. Grønn teknologi avgrenses til tiltak som direkte eller indirekte bidrar til reduserte klimagassutslipp. Det skal ikke være et mål å spesielt stimulere til utbygging av ny kraftproduksjon i Norge. Prosjekter med produksjon av fornybar energi i andre land kan vurderes. Satsingen gjennom «Fornybar AS» skal så langt som mulig supplere eksisterende virkemidler og gi en merverdi. Satsingen skal inklud

dere innsats rettet mot ny teknologi i overgangen fra teknologiutvikling til kommersialisering.

Regjeringen legger til grunn at «Fornybar AS» skal være et kapitalvirkemiddel. Erfaringene fra tidligere statlige tiltak, kapitaltilgangen i markedet og forutsetningene en statlig aktør vil ha målt opp mot de private investorene, gjør at det ikke er rimelig å forvente markedsmessig avkastning samlet sett for «Fornybar AS». For å oppnå utløsende virkning, vil kravet om avkastning vurderes i lys av behovet for å kunne ta noe større risiko enn en ren finansiell aktør ville gjort, slik at porteføljen samlet sett ikke kan forventes å gi markedsmessig avkastning innenfor en tidshorisont som en privat aktør ville krevd. Forholdet til statsstøtteregele vil vurderes. Det legges til rette for at investeringsuniverset er så vidt at «Fornybar AS» kan utnytte investeringsmuligheter som passer med selskapets kompetanse og risikoprofil. Regjeringen legger samtidig til grunn at aktiviteten skal ha en norsk forankring. Etableringen av «Fornybar AS» vurderes i sammenheng med eksisterende investeringsselskaper.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

4. Andre merknader og forslag fremkommet under komiteens behandling

Elferge

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det bør settes i gang et pilotprosjekt på utviklingen av elferge for persontrafikkmarkedet. Næringsaktører har jobbet lenge med å utvikle disse mulighetene både for norsk marked, men ikke minst rettet mot eksportmarkedet. Et eksempel på en slik løsning er utredet av Urban Water Shuttle (UWS) sammen med Hurum og Nesodden. Der kan det etableres et nytt samband – Fjordbanen (Sætre – Fagerstrand – Aker Brygge) som vil bli et elektrisk nullutslippsfartøy. Dette er fullt ut teknologisk gjennomførbart. Urban Water Shuttle er utviklet av et konsortium av bedrifter med ekspertise innen design, bygging og utrusting av hurtigbåter med nullutslippsteknologi. Det er disse aktørene som eventuelt kunne bygge og utruste et slikt fartøy, og de er alle lokalisert i på Sørvestlandet.

Utviklingen av denne typen konsept kan bety ny og viktig eksport for Norge. Byer som London, Paris, Berlin med flere vil lett kunne sette inn denne typen nullutslippsfartøy på eksisterende elver og erstatte arealkrevende trafikk som også har høye klimautslipp.

Disse medlemmer mener dette må settes i gang som et prøveprosjekt. Prosjektet bør være teknologinøytralt, og rettet mot nullutslippsteknologi der energieffektivitet ligger til grunn. Disse medlemmer mener dette bør finansieres av ordningen for ny teknologi i fergeflåten og miljøteknologiordningen.

Disse medlemmer vil at staten i en overgangsfase skal dekke merkostnader ved bruk av ny teknologi i fergeanbud, og foreslår å bevilge 50 mill. kroner til dette formålet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at staten i en overgangsfase dekker merkostnader ved bruk av ny teknologi i fergeanbud.»

Bekjempelse av vold i nære relasjoner

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til viktigheten av å følge opp satsingen på vold og overgrep med tilstrekkelig kunnskap. Årsstudiet «Vold mot kvinner og barn – retten til et liv uten vold» og deltidsstudiet «Det juridiske grunnlaget for et liv uten vold» ved Universitet Nord, et samarbeidsprosjekt mellom Kvinneuniversitetet i Norden (KvinNor) og Den Norske Jordmorforening, er en bidragsyter i denne sammenheng. Tiltaket har tidligere fått tilskudd fra blant annet Justisdepartementet. Disse medlemmer viser til at sistnevnte deltidsstudium har fått avslag på søknad fra Justisdepartementet i årets tildeling, rett før studieopplegget skal realiseres. Dette står derfor i fare for å måtte legges ned. Disse medlemmer viser til behovet for utdanninger som samler fagmiljøer innen eksempelvis barnevern, politi, barnehage og skole, øker kunnskapen om barns rettigheter, og som er i tråd med satsingene i arbeidet mot vold og overgrep. Disse medlemmer mener det er uheldig at regjeringen ikke følger opp tiltak som vil realisere mål i arbeidet mot vold og overgrep, med midler.

Barnevern

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Oslo kommune har ansvaret for hele linjen innenfor barnevernet. Når det nå etableres en forsøksordning der tre andre kommuner også får dette ansvaret, har det blitt synliggjort at Oslos barnevern er underfinansiert med 160 mill. kroner. På bakgrunn av dette fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2017 sørge for å rette opp skjevhet i finansiering av barnevernstjenesten i Oslo.»

Riksvei 19

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det arbeides med å få på plass en bypakke for Moss der utbygging av rv. 19 er et svært sentralt prosjekt, og hvor det samtidig skal etableres dobbeltspor for jernbanen. Pågående planlegging av jernbanen antas å legge en del premisser for valg av løsning for rv. 19. Disse medlemmer ber Samferdselsdepartementet bidra til fortgang i planleggingen, slik at det i størst mulig grad sikres at planlegging og gjennomføring av KVVU veisystem for Moss/Rygge samordnes med dobbeltsporet gjennom Moss.

Dagpenger under etablering

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett ber Arbeids- og velferdsdirektoratet om å endre praksis slik at fare for fortrenning av annen virksomhet ikke lenger er et vilkår for å få dagpenger under etablering. For kort tid siden behandlet Stortinget endringer i dagpengeregelverket, Prop. 64 S (2015–2016), herunder endringer i reglene for å få dagpenger under etablering. Disse medlemmer merker seg at regjeringen i Prop. 64 S (2015–2016) ikke opplyste om at de ville gå inn for regelendring som beskrevet i revidert nasjonalbudsjett, og kan ikke se at det er fremlagt informasjon om eventuelle konsekvenser av denne endringen. Disse medlemmer er skeptiske til å gjøre slike endringer dersom det skulle vise seg at konsekvensene av endringen ikke er utredet.

Lønnstilskudd

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til den økende inkluderingsutfordringen i det norske arbeidsmarkedet. Andelen unge som ikke er sysselsatt har økt de siste årene. Ifølge SSB er 72 000 under 30 år hverken i jobb eller under utdanning. Antallet unge med nedsatt arbeidssevne har økt, og ledigheten blant unge har gått opp. Om lag 1/3 av de registrerte ledige i Navs statistikker er under 30 år. Samtidig sitter om lag 20 000 flyktninger som vil få opphold på asylmottak og venter på å bli bosatt og komme i arbeid.

Disse medlemmer viser til at passive perioder, særlig i ungdomsårene, øker risikoen for lange og tilbakevendende perioder med arbeidsledighet eller varig ekskludering fra arbeidslivet. Det er et stort behov for en tidlig, målrettet og helhetlig innsats overfor disse gruppene. Disse medlemmer mener det er nødvendig med et krafttak for å løfte de store gruppene som i dag står utenfor arbeidslivet,

inn på det ordinære, anstendige arbeidsmarkedet vi alle ønsker å være en del av. Å ha en jobb å gå til er avgjørende for den enkeltes livskvalitet, for en god integrering i det norske samfunnet, for finansieringen av fremtidig velferd, og for videreføringen av den norske arbeidslivsmodellen.

Disse medlemmer mener at en stor satsing på kompetanse bør være hovedsporet for å få flere inn i arbeidslivet. Kvalifisering til deltakelse i det produktive norske arbeidslivet er avgjørende for å ivareta den norske modellen som har gitt høy sysselsetting, god omstillingsevne og læring i arbeidslivet. Samtidig kan tiltak som midlertidig senker terskelen for deltakelse i arbeidslivet være et viktig bidrag for økt inkludering, uten at dette må gå på bekostning av opparbeidede rettigheter eller presser lønnsnivået nedover for utsatte yrkesgrupper. Disse medlemmer viser til Meld. St. 33 (2015–2016) Nav i en ny tid, og forsøk med arbeidsavklaringspenger som lønnsstilskudd, der foreløpige vurderinger viser at prøveordningen har positive effekter.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en strategi for hvordan lønnsstilskudd kan tas i bruk som arbeidsmarkedstiltak i langt større grad enn i dag, samt en vurdering av innretningen på en slik ordning.

Følgende hovedkriterier legges til grunn:

- Arbeidsgiver mottar et opplæringstilskudd per time per person tilknyttet ordningen
 - Ordningen er tidsbegrenset
 - Bedriften skal følge vilkår i gjeldende tariffavtale
 - Det stilles krav om samarbeid mellom arbeidsgiver, arbeidstaker og myndigheter for relevant språkopplæring, fagopplæring eller annen opplæring
- Unge skal prioriteres»

Trygdeoppgjøret

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til merknader i Dokument 8:96 S (2015–2016) der Arbeiderpartiets representanter foreslår at trygdeoppgjørene fra og med 2017 skal behandles av Stortinget. Disse medlemmer viser til at regjeringen kan vurdere å fravike hovedregelen med 0,75 pst. fratrukk ved å bruke unntaksbestemmelsen om særskilte hensyn, dersom også framtidige oppgjør gir negativ utvikling som gjør at pensjonistene over tid kommer dårligere ut enn gjennomsnitt av pris og lønn.

Sametinget

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at budsjettet til samiske formål de senere årene har hatt en klart svakere utvikling enn finansieringen av tilsvarende formål i statsbudsjettet for øvrig. Denne utviklingen har skjedd uten at dette har vært gjenstand for dialog med Sametinget. Utviklingen er heller ikke et resultat av en oppfølging av prinsipper og føringer fra Stortingets side for hva som skal gjelde for budsjettarbeidet til samiske formål.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til endringer av budsjettering og tildeling av midler til Sametinget i forbindelse med statsbudsjettet 2017. Hensikten er å få utformet løsninger som er forenlige, skaper forutsigbarhet og som bygger på de samme premisser som for andre folkevalgte nivå. Stortinget legger til grunn at regjeringen konsulterer Sametinget om forslaget.»

Tilskuddsordning til rettshjelpstiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti, viser til at midlene i tilskuddsordningen til spesielle rettshjelpstiltak (kap. 470 post 72) også skal kunne benyttes til rettspolitisk arbeid, ettersom rettspolitisk arbeid er en naturlig del av rettssikkerhetsarbeidet som de frivillige organisasjonene bedriver. På denne bakgrunn fremmer flertallet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen åpne for at midlene som gis gjennom tilskuddsordningen til spesielle rettshjelpstiltak (kap. 470 post 72) også skal kunne benyttes til rettspolitisk arbeid, ettersom rettspolitisk arbeid er en naturlig del av rettssikkerhetsarbeidet som de frivillige organisasjonene bedriver.»

Mobbing

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med budsjettet for 2017 med en ambisiøs plan for oppfølging av Djupedal-utvalgets 100 forslag.»

Avgift på privatisteksamen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av fylkenes reelle utgifter for å avholde privatisteksamen, og ut fra dette vurdere nivået på dagens avgift med utgangspunkt i at avgiften kun skal gå til dette formålet.»

Rentefrie lån

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag om endringer i Husbankens lånerammer og bevilgninger 'under streken' for 2016 som følge av økningen i rammene for rentekompensasjonsordningene for kommuner og fylkeskommuner til rehabilitering, tilrettelegging og nybygging av skole- og svømmeanlegg med 10 mrd. kroner og investeringsrammen for rentekompensasjonsordningen for kommuner til istandsetting av kirkebygg med 1 mrd. kroner.»

Likestilling i innovasjon

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre et likestillingsperspektiv på innovasjonstiltak og at likestillingssektorene og forskningsrådet får i oppdrag å vurdere hvordan økt likestilling kan danne grunnlag for innovasjon.»

Statsgaranti for låneforpliktelser

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og legge fram for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet 2017 forslag til en ordning med statsgaranti for låneforpliktelser til landbasert industri innenfor reglene i EØS-avtalen, eller andre tilsvarende mekanismer som sikrer kapitalmarkedets funksjon i forhold til investeringer i lønnsom landbasert industri, for eksempel en statlig låneforsterkningsordning.»

Låneordning nærskipfart

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil legge til rette for at nær-

skipsfarten skal kunne ta i bruk ny og miljøvennlig teknologi og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprette en låneordning i Innovasjon Norge for nærskipfarten slik at denne raskere skal kunne ta i bruk ny og miljøvennlig teknologi.»

Internatskoler og momskompensasjon

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at frittstående skoler med internat og skoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående skole er økonomisk rammet av gjeldende praksis knyttet til regelverket for momskompensasjon. Dette innebærer for disse skolene bl.a. krav om tilbakebetaling for tidligere mottatt kompensasjon, redusert kompensasjon

og omgjøring av vedtak fra skattemyndighetenes side. Disse medlemmer forutsetter at samtlige skoler får kompensert for den tapte momskompensasjonen som følge av praktiseringen av eksisterende regelverk. Kompensasjonen skal også gjelde for de krav og avkortninger som fremsettes inntil nytt regelverk er kommet på plass, og det forutsettes at et slikt nytt regelverk gjøres gjeldende fra 1. januar 2017. Disse medlemmer viser til at kompensasjonen som både skal gjelde internat og voksne elever uten rett til videregående skole, bevilges over KDs budsjett kap. 228 post 71, men kan også omfatte skoler som får sine driftstilskudd over poster også utenfor kap. 228.

Disse medlemmer viser til at denne situasjonen har skapt utfordrende betingelser for de skoler dette gjelder, og vil understreke behovet for mer forutsigbare og bestandige regelfortolkninger over tid.

5. Oversikt over primærforslag

Oversikt over fraksjonenes forslag til primærstandpunkt i forhold til regjeringens forslag

Kap.	Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
Utgifter (i tusen kroner)							
21		Statsrådet					
	1	Driftsutgifter	167 933	167 933 (0)	167 933 (0)	162 933 (-5 000)	167 933 (0)
41		Stortinget					
	1	Driftsutgifter	932 800	912 800 (-20 000)	912 800 (-20 000)	912 800 (-20 000)	912 800 (-20 000)
51		Riksrevisjonen					
	1	Driftsutgifter	486 200	471 200 (-15 000)	471 200 (-15 000)	471 200 (-15 000)	471 200 (-15 000)
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål					
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	49 242	48 242 (-1 000)	48 242 (-1 000)	49 242 (0)	48 242 (-1 000)
117		EØS-finansieringsordningene					
	77	EØS-finansieringsordningen 2014–2021	45 000	45 000 (0)	45 000 (0)	0 (-45 000)	45 000 (0)
	78	Den norske finansieringsordningen 2014–2021	37 000	37 000 (0)	37 000 (0)	0 (-37 000)	37 000 (0)
118		Nordområdetiltak mv.					
	71	Støtte til utvikling av samfunn, demokrati og menneskerettigheter mv.	60 905	56 905 (-4 000)	56 905 (-4 000)	56 905 (-4 000)	60 905 (0)

Kap. Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
150	Bistand til Afrika					
78	Regionbevilgning for Afrika	2 070 640	2 094 640 (+24 000)	2 070 640 (0)	2 070 640 (0)	2 094 640 (+24 000)
151	Bistand til Asia					
78	Regionbevilgning for Asia	591 500	581 500 (-10 000)	591 500 (0)	581 500 (-10 000)	591 500 (0)
152	Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika					
78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika	584 000	574 000 (-10 000)	584 000 (0)	584 000 (0)	584 000 (0)
160	Sivilt samfunn og demokratiutvikling					
70	Sivilt samfunn	1 942 688	1 955 488 (+12 800)	1 942 688 (0)	1 942 688 (0)	1 955 488 (+12 800)
163	Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter					
72	Menneskerettigheter	298 300	298 300 (0)	298 300 (0)	298 300 (0)	298 800 (+500)
164	Fred, forsoning og demokrati					
72	Global sikkerhet, utvikling og nedrustning	181 600	181 600 (0)	181 600 (0)	181 600 (0)	191 600 (+10 000)
170	FN-organisasjoner mv.					
70	FNs utviklingsprogram (UNDP)	565 000	560 900 (-4 100)	565 000 (0)	565 000 (0)	565 000 (0)
74	FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR)	350 000	350 000 (0)	350 000 (0)	350 000 (0)	400 000 (+50 000)
75	FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA)	125 000	112 500 (-12 500)	125 000 (0)	125 000 (0)	175 000 (+50 000)
222	Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat					
1	Driftsutgifter	90 133	93 433 (+3 300)	93 433 (+3 300)	93 433 (+3 300)	93 433 (+3 300)
225	Tiltak i grunnopplæringen					
65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg	334 218	334 218 (0)	380 118 (+45 900)	334 218 (0)	334 218 (0)
226	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen					
22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	1 243 332	1 243 332 (0)	1 243 332 (0)	1 243 332 (0)	1 283 332 (+40 000)

Kap. Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
228	Tilskudd til frittstående skoler mv.					
71	Frittstående videregående skoler	1 520 416	1 532 416 (+12 000)	1 532 416 (+12 000)	1 532 416 (+12 000)	1 520 416 (0)
231	Barnehager					
21	Spesielle driftsutgifter	410 505	410 505 (0)	410 505 (0)	410 505 (0)	430 505 (+20 000)
255	Tilskudd til freds- og menneskerettssentre					
72	Stiftelsen Arkivet	25 522	26 122 (+600)	26 122 (+600)	25 522 (0)	26 122 (+600)
260	Universiteter og høyskoler					
50	Statlige universiteter og høyskoler	31 339 996	31 355 396 (+15 400)	31 539 896 (+199 900)	31 356 196 (+16 200)	31 414 996 (+75 000)
70	Private høyskoler	1 279 859	1 281 859 (+2 000)	1 284 359 (+4 500)	1 279 859 (0)	1 279 859 (0)
270	Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter					
75	Tilskudd til bygging av studentboliger	717 446	717 446 (0)	717 446 (0)	717 446 (0)	763 046 (+45 600)
280	Felles enheter					
1	Driftsutgifter	86 691	86 691 (0)	94 691 (+8 000)	86 691 (0)	86 691 (0)
281	Felles tiltak for universiteter og høyskoler					
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	37 767	37 767 (0)	37 767 (0)	52 767 (+15 000)	37 767 (0)
285	Norges forskningsråd					
53	Strategiske satsinger	1 256 047	1 256 047 (0)	1 256 047 (0)	1 256 047 (0)	1 456 047 (+200 000)
287	Forskningsinstitutter og andre tiltak					
60	Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning	267 462	267 462 (0)	267 462 (0)	282 462 (+15 000)	267 462 (0)
315	Frivillighetsformål					
73	Støtte til idrettsanlegg	0	0 (0)	50 000 (+50 000)	0 (0)	0 (0)
80	Integrering	0	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)	0 (0)
82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	192 919	192 919 (0)	192 919 (0)	200 019 (+7 100)	192 919 (0)
86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge	26 000	27 000 (+1 000)	27 000 (+1 000)	26 000 (0)	27 000 (+1 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
	87	Tilskudd til X Games Oslo	0	8 000 (+8 000)	8 000 (+8 000)	0 (0)	8 000 (+8 000)
320		Allmenne kulturformål					
	78	Ymse faste tiltak	37 298	39 298 (+2 000)	39 298 (+2 000)	37 298 (0)	39 298 (+2 000)
	85	Gaveforsterkningsordning	45 000	45 000 (0)	22 500 (-22 500)	30 000 (-15 000)	45 000 (0)
328		Museums- og andre kulturvernformål					
	70	Det nasjonale museumsnettverket	1 173 881	1 174 881 (+1 000)	1 194 881 (+21 000)	1 173 881 (0)	1 174 881 (+1 000)
340		Den norske kirke					
	1	Driftsutgifter	1 289 538	1 289 538 (0)	1 289 538 (0)	1 289 538 (0)	1 263 614 (-25 924)
342		Kirkebygg og gravplasser					
	60	Rentekompensasjon – kirkebygg	44 407	44 407 (0)	50 007 (+5 600)	44 407 (0)	44 407 (0)
410		Domstolene					
	1	Driftsutgifter	2 094 833	2 098 833 (+4 000)	2 104 833 (+10 000)	2 098 833 (+4 000)	2 094 833 (0)
430		Kriminalomsorgen					
	1	Driftsutgifter	4 095 224	4 095 224 (0)	4 095 224 (0)	4 035 224 (-60 000)	4 095 224 (0)
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold	60 872	65 872 (+5 000)	70 872 (+10 000)	70 872 (+10 000)	60 872 (0)
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten					
	1	Driftsutgifter	14 574 199	14 579 199 (+5 000)	14 579 199 (+5 000)	14 558 199 (-16 000)	14 585 999 (+11 800)
	60	Tilskudd til kommuner	10 000	10 000 (0)	10 000 (0)	10 000 (0)	15 000 (+5 000)
	70	Tilskudd	74 033	73 533 (-500)	74 033 (0)	74 033 (0)	74 033 (0)
490		Utlendingsdirektoratet					
	1	Driftsutgifter	1 219 051	1 219 051 (0)	1 219 051 (0)	1 219 051 (0)	1 229 051 (+10 000)
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak	706 695	706 695 (0)	706 695 (0)	706 695 (0)	812 695 (+106 000)
491		Utlendingsnemnda					
	1	Driftsutgifter	270 090	265 090 (-5 000)	265 090 (-5 000)	265 090 (-5 000)	265 090 (-5 000)
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet					
	1	Driftsutgifter	252 251	252 251 (0)	252 251 (0)	252 251 (0)	271 051 (+18 800)

Kap. Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
496	Bosetting av flyktinger og tiltak for innvandrere					
62	Kommunale innvandrer-tiltak	198 157	198 157 (0)	198 157 (0)	198 157 (0)	228 157 (+30 000)
71	Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	81 208	83 708 (+2 500)	83 208 (+2 000)	81 208 (0)	82 291 (+1 083)
497	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere					
60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	2 371 113	2 371 113 (0)	2 371 113 (0)	2 371 113 (0)	2 484 113 (+113 000)
525	Fylkesmannsembetene					
1	Driftsutgifter	1 537 278	1 537 278 (0)	1 537 278 (0)	1 517 278 (-20 000)	1 537 278 (0)
530	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen					
31	Igangsetting av byggeprosjekter	40 000	40 000 (0)	40 000 (0)	40 000 (0)	90 000 (+50 000)
531	Eiendommer til kongelige formål					
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	31 708	31 708 (0)	26 708 (-5 000)	31 708 (0)	31 708 (0)
534	Erstatningslokaler for departementene					
1	Driftsutgifter	386 249	386 249 (0)	386 249 (0)	376 249 (-10 000)	386 249 (0)
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	0	-10 000 (-10 000)	-10 000 (-10 000)	0 (0)	-10 000 (-10 000)
540	Direktoratet for forvaltning og IKT					
25	Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter	35 000	35 000 (0)	-2 500 (-37 500)	35 000 (0)	35 000 (0)
551	Regional utvikling og nyskaping					
60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 176 993	1 176 993 (0)	1 286 993 (+110 000)	1 176 993 (0)	1 226 993 (+50 000)
552	Nasjonalt samarbeid for regional utvikling					
72	Nasjonale tiltak for regional utvikling	441 400	436 400 (-5 000)	436 400 (-5 000)	436 400 (-5 000)	436 400 (-5 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
560		Sametinget					
	50	Sametinget	280 679	280 679 (0)	285 679 (+5 000)	280 679 (0)	295 679 (+15 000)
561		Tilskudd til samiske formål					
	50	Samisk høyskole	4 588	4 588 (0)	4 588 (0)	4 588 (0)	5 588 (+1 000)
571		Rammetilskudd til kommuner					
	60	Innbyggertilskudd	117 979 670	117 979 670 (0)	117 994 670 (+15 000)	117 979 670 (0)	118 079 670 (+100 000)
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner					
	60	Innbyggertilskudd	31 547 475	31 481 975 (-65 500)	31 771 475 (+224 000)	31 781 975 (+234 500)	31 596 475 (+49 000)
573		Kommunereform					
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing	100 000	100 000 (0)	100 000 (0)	50 000 (-50 000)	100 000 (0)
576		Vedlikehold og rehabilitering					
	60	Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner	250 000	400 000 (+150 000)	512 570 (+262 570)	550 000 (+300 000)	577 440 (+327 440)
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.					
	70	Tilskudd	35 130	30 130 (-5 000)	30 130 (-5 000)	30 130 (-5 000)	30 130 (-5 000)
605		Arbeids- og velferds-etaten					
	1	Driftsutgifter	11 226 038	11 226 038 (0)	11 223 788 (-2 250)	11 247 338 (+21 300)	11 226 038 (0)
	70	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte	176 940	176 940 (0)	176 940 (0)	162 940 (-14 000)	176 940 (0)
634		Arbeidsmarkedstiltak					
	21	Forsøk, utviklingstiltak mv.	16 166	16 166 (0)	16 166 (0)	16 166 (0)	16 666 (+500)
	76	Tiltak for arbeidssøkere	7 125 210	7 125 210 (0)	7 290 210 (+165 000)	7 203 910 (+78 700)	7 544 010 (+418 800)
	77	Varig tilrettelagt arbeid	1 290 840	1 290 840 (0)	1 310 840 (+20 000)	1 290 840 (0)	1 290 840 (0)
640		Arbeidstilsynet					
	1	Driftsutgifter	563 258	563 258 (0)	573 258 (+10 000)	563 258 (0)	563 258 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	10 410	10 410 (0)	12 910 (+2 500)	10 410 (0)	10 410 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
642		Petroleumstilsynet					
	1	Driftsutgifter	225 080	225 080 (0)	227 580 (+2 500)	225 080 (0)	230 080 (+5 000)
649		Treparts bransje- programmer					
	21	Spesielle driftsutgifter – Treparts bransje- programmer	2 754	2 754 (0)	5 254 (+2 500)	2 754 (0)	2 754 (0)
714		Folkehelse					
	21	Spesielle driftsutgifter	163 776	163 776 (0)	163 776 (0)	173 776 (+10 000)	163 776 (0)
	74	Skolefrukt	11 802	11 802 (0)	11 802 (0)	35 602 (+23 800)	11 802 (0)
720		Helsedirektoratet					
	1	Driftsutgifter	1 106 777	1 106 777 (0)	1 106 777 (0)	1 031 777 (-75 000)	1 106 777 (0)
732		Regionale helseforetak					
	70	Særskilte tilskudd	800 543	801 543 (+1 000)	801 543 (+1 000)	851 543 (+51 000)	801 543 (+1 000)
	84	MS-tilbud ved Hauke- land sykehus	0	0 (0)	0 (0)	20 000 (+20 000)	0 (0)
761		Omsorgstjeneste					
	62	Dagaktivitetstilbud	276 333	267 333 (-9 000)	267 333 (-9 000)	276 333 (0)	267 333 (-9 000)
	65	Forsøk med statlig finan- siering av omsorgs- tjenestene	1 062 200	1 045 500 (-16 700)	1 045 500 (-16 700)	1 030 600 (-31 600)	1 045 500 (-16 700)
	68	Kompetanse og innova- sjon	346 948	348 948 (+2 000)	348 948 (+2 000)	348 948 (+2 000)	348 948 (+2 000)
762		Primærhelsetjeneste					
	63	Allmennlegetjenester	123 604	99 604 (-24 000)	99 604 (-24 000)	99 604 (-24 000)	99 604 (-24 000)
765		Psykisk helse og rus- arbeid					
	60	Kommunale tjenester	383 171	383 171 (0)	383 171 (0)	383 171 (0)	432 931 (+49 760)
781		Forsøk og utvikling mv.					
	79	Tilskudd	62 318	63 318 (+1 000)	63 318 (+1 000)	62 318 (0)	63 318 (+1 000)
841		Samliv og konflikt- løsning					
	70	Tilskudd til samlivstiltak	6 752	6 752 (0)	6 752 (0)	6 752 (0)	26 752 (+20 000)
846		Familie- og oppvekst- tiltak					
	71	Utviklings- og opplys- ningsarbeid mv.	20 425	20 425 (0)	22 425 (+2 000)	20 425 (0)	22 425 (+2 000)

Kap. Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet					
65	Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	1 758 622	1 758 622 (0)	1 758 622 (0)	1 758 622 (0)	1 868 622 (+110 000)
71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	35 252	34 452 (-800)	34 452 (-800)	35 252 (0)	34 452 (-800)
855	Statlig forvaltning av barnevernet					
1	Driftsutgifter	4 339 388	4 339 388 (0)	4 339 388 (0)	4 339 388 (0)	4 499 388 (+160 000)
22	Kjøp av private barnevernstjenester	1 917 724	1 924 724 (+7 000)	1 924 724 (+7 000)	1 917 724 (0)	1 924 724 (+7 000)
900	Nærings- og fiskeridepartementet					
21	Spesielle driftsutgifter	71 462	71 462 (0)	116 462 (+45 000)	71 462 (0)	71 462 (0)
79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab	20 000	20 000 (0)	30 000 (+10 000)	20 000 (0)	30 000 (+10 000)
904	Brønnøysundregistrene					
1	Driftsutgifter	280 414	280 414 (0)	280 414 (0)	290 614 (+10 200)	280 414 (0)
905	Norges geologiske undersøkelse					
1	Driftsutgifter	148 944	148 944 (0)	148 944 (0)	153 944 (+5 000)	148 944 (0)
911	Konkurransetilsynet					
1	Driftsutgifter	95 166	95 166 (0)	95 166 (0)	85 152 (-10 014)	95 166 (0)
915	Regelrådet					
1	Driftsutgifter	10 186	10 186 (0)	5 086 (-5 100)	0 (-10 186)	10 186 (0)
920	Norges forskningsråd					
50	Tilskudd til forskning	2 296 636	2 316 636 (+20 000)	2 301 636 (+5 000)	2 296 636 (0)	2 316 636 (+20 000)
53	Transferit	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	35 000 (+35 000)
925	Havforskningsinstituttet					
1	Driftsutgifter	412 728	412 728 (0)	412 728 (0)	412 728 (0)	417 728 (+5 000)
1142	Landbruksdirektoratet					
1	Driftsutgifter	225 811	225 811 (0)	225 811 (0)	235 811 (+10 000)	225 811 (0)

Kap. Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket					
71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket	66 175	66 175 (0)	66 175 (0)	91 175 (+25 000)	66 175 (0)
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.					
50	Fondsavsetninger	1 203 053	1 203 053 (0)	1 203 053 (0)	1 239 553 (+36 500)	1 173 053 (-30 000)
77	Utviklingstiltak	246 880	246 880 (0)	239 880 (-7 000)	246 880 (0)	246 880 (0)
1320	Statens vegvesen					
23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m.	10 527 030	10 527 030 (0)	10 527 030 (0)	10 477 030 (-50 000)	10 527 030 (0)
30	Riksveginvesteringer	14 549 000	14 549 000 (0)	14 624 000 (+75 000)	14 874 000 (+325 000)	14 549 000 (0)
31	Skredsikring riksveger	662 700	662 700 (0)	662 700 (0)	712 700 (+50 000)	662 700 (0)
34	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	339 900	299 900 (-40 000)	299 900 (-40 000)	339 900 (0)	299 900 (-40 000)
37	E6 vest for Alta	357 600	337 600 (-20 000)	337 600 (-20 000)	337 600 (-20 000)	337 600 (-20 000)
62	Skredsikring fylkesveger	671 000	671 000 (0)	671 000 (0)	771 000 (+100 000)	671 000 (0)
72	Kjøp av riksvegferjetjenester	984 300	954 300 (-30 000)	954 300 (-30 000)	984 300 (0)	954 300 (-30 000)
1324	Tiltak for å redusere bompengekostnader for næringslivet					
1	Kompensasjon til bompengeselskapene	0	0 (0)	0 (0)	180 000 (+180 000)	0 (0)
1330	Særskilte transporttiltak					
81	Tilskudd til inndekning av merkostnad for fylkeskommunene som følge av tunnelforskriften	0	0 (0)	0 (0)	50 000 (+50 000)	0 (0)
1350	Jernbaneverket					
23	Drift og vedlikehold	8 167 594	8 187 594 (+20 000)	8 187 594 (+20 000)	8 187 594 (+20 000)	8 187 594 (+20 000)
30	Investeringer i linjen	5 856 600	5 856 600 (0)	5 856 600 (0)	5 856 600 (0)	6 164 510 (+307 910)
1360	Kystverket					
21	Spesielle driftsutgifter	51 736	36 736 (-15 000)	36 736 (-15 000)	51 736 (0)	51 736 (0)

Kap. Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
30	Nyanlegg og større vedlikehold	578 200	578 200 (0)	678 200 (+100 000)	628 200 (+50 000)	578 200 (0)
60	Tilskudd til fiskeri-havneanlegg	60 500	60 500 (0)	60 500 (0)	110 500 (+50 000)	60 500 (0)
1380	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet					
71	Tilskudd til bredbåndsutbygging	126 500	126 500 (0)	181 500 (+55 000)	176 500 (+50 000)	126 500 (0)
1400	Klima- og miljødepartementet					
71	Internasjonale organisasjoner	68 709	68 709 (0)	68 709 (0)	66 009 (-2 700)	68 709 (0)
76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	53 305	53 805 (+500)	53 805 (+500)	53 305 (0)	53 805 (+500)
1420	Miljødirektoratet					
1	Driftsutgifter	600 440	600 440 (0)	600 440 (0)	585 440 (-15 000)	600 440 (0)
61	Tilskudd til klimatilpassingstiltak	104 058	104 058 (0)	104 058 (0)	104 058 (0)	154 058 (+50 000)
73	Tilskudd til rovvilttiltak	70 051	70 051 (0)	70 051 (0)	70 051 (0)	110 051 (+40 000)
1422	Miljøvennlig skipsfart					
21	Spesielle driftsutgifter	9 219	9 219 (0)	9 219 (0)	9 219 (0)	74 219 (+65 000)
1481	Klimakvoter					
22	Kvotekjøp, generell ordning	200 000	178 000 (-22 000)	178 000 (-22 000)	178 000 (-22 000)	178 000 (-22 000)
1600	Finansdepartementet					
1	Driftsutgifter	329 458	326 458 (-3 000)	326 458 (-3 000)	326 458 (-3 000)	329 458 (0)
21	Spesielle driftsutgifter	55 396	52 396 (-3 000)	52 396 (-3 000)	52 396 (-3 000)	55 396 (0)
1605	Direktoratet for økonomistyring					
1	Driftsutgifter	353 948	353 948 (0)	353 948 (0)	343 948 (-10 000)	353 948 (0)
1618	Skatteetaten					
1	Driftsutgifter	5 102 954	5 102 954 (0)	5 102 954 (0)	5 112 954 (+10 000)	5 102 954 (0)
1710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg					
1	Driftsutgifter	3 488 899	3 483 899 (-5 000)	3 483 899 (-5 000)	3 488 899 (0)	3 457 740 (-31 159)
47	Nybygg og nyanlegg	1 568 663	1 568 663 (0)	1 568 663 (0)	1 568 663 (0)	1 536 863 (-31 800)

Kap.	Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
1731		Hæren					
	1	Driftsutgifter	5 330 349	5 330 349 (0)	5 330 349 (0)	5 382 349 (+52 000)	5 330 349 (0)
1732		Sjøforsvaret					
	1	Driftsutgifter	3 835 038	3 835 038 (0)	3 835 038 (0)	3 850 038 (+15 000)	3 835 038 (0)
1734		Heimevernet					
	1	Driftsutgifter	1 229 268	1 229 268 (0)	1 229 268 (0)	1 244 268 (+15 000)	1 225 268 (-4 000)
1740		Forsvarets logistikk- organisasjon					
	1	Driftsutgifter	1 528 367	1 528 367 (0)	1 528 367 (0)	1 528 367 (0)	1 355 107 (-173 260)
1790		Kystvakten					
	1	Driftsutgifter	1 082 625	1 082 625 (0)	1 082 625 (0)	1 082 625 (0)	1 182 625 (+100 000)
1792		Norske styrker i utlandet					
	1	Driftsutgifter	782 727	782 727 (0)	782 727 (0)	782 727 (0)	711 727 (-71 000)
1795		Kulturelle og all- mennyttige formål					
	1	Driftsutgifter	262 587	262 587 (0)	262 587 (0)	262 587 (0)	264 887 (+2 300)
1800		Olje- og energi- departementet					
	21	Spesielle driftsutgifter	24 450	22 950 (-1 500)	22 950 (-1 500)	24 450 (0)	22 950 (-1 500)
1810		Oljedirektoratet					
	21	Spesielle driftsutgifter	185 732	185 732 (0)	185 732 (0)	185 732 (0)	156 732 (-29 000)
1815		Petoro AS					
	70	Administrasjon	343 656	343 656 (0)	343 656 (0)	312 656 (-31 000)	343 656 (0)
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS	3 000	1 500 (-1 500)	1 500 (-1 500)	1 500 (-1 500)	1 500 (-1 500)
	73	Statlig deltakelse i petro- leumsvirksomhet på is- landsk kontinentalsokkel	10 600	9 100 (-1 500)	9 100 (-1 500)	9 100 (-1 500)	1 400 (-9 200)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat					
	21	Spesielle driftsutgifter	93 050	91 550 (-1 500)	91 550 (-1 500)	93 050 (0)	91 550 (-1 500)
1825		Energiomlegging, ener- gi- og klimateknologi					
	50	Overføring til Energi- fondet	1 563 200	1 563 200 (0)	1 563 200 (0)	1 563 200 (0)	1 613 200 (+50 000)

Kap. Post Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV	
1830	Forskning og nærings- utvikling					
72	Tilskudd til INTSOK	20 900	20 900 (0)	20 900 (0)	20 900 (0)	15 900 (-5 000)
1840	CO₂-håndtering					
50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ - håndtering	254 600	239 600 (-15 000)	239 600 (-15 000)	254 600 (0)	254 600 (0)
2309	Tilfeldige utgifter					
1	Driftsutgifter	4 175 000	4 122 400 (-52 600)	3 824 000 (-351 000)	3 887 600 (-287 400)	4 122 400 (-52 600)
2410	Statens lånekasse for utdanning					
50	Avsetning til ut- danningsstipend	6 173 579	6 180 079 (+6 500)	6 194 329 (+20 750)	6 180 079 (+6 500)	6 203 829 (+30 250)
72	Rentestøtte	865 662	865 762 (+100)	865 912 (+250)	865 762 (+100)	866 162 (+500)
2412	Husbanken					
1	Driftsutgifter	343 692	343 692 (0)	343 692 (0)	343 692 (0)	368 692 (+25 000)
2421	Innovasjon Norge					
50	Innovasjon – prosjekter, fond	583 500	553 500 (-30 000)	539 500 (-44 000)	583 500 (0)	583 500 (0)
72	Forsknings- og utviklingskontrakter	296 100	306 100 (+10 000)	306 100 (+10 000)	296 100 (0)	306 100 (+10 000)
75	Marin fremtid	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	300 000 (+300 000)
76	Miljøteknologi	424 500	464 500 (+40 000)	524 500 (+100 000)	474 500 (+50 000)	504 500 (+80 000)
77	Tilskudd til pre-såcorn- fond	100 000	100 000 (0)	50 000 (-50 000)	100 000 (0)	100 000 (0)
2426	Siva SF					
70	Tilskudd	69 992	79 992 (+10 000)	84 992 (+15 000)	69 992 (0)	79 992 (+10 000)
2445	Statsbygg					
30	Prosjektering av bygg	122 613	122 613 (0)	122 613 (0)	127 613 (+5 000)	122 613 (0)
2490	NVE Anlegg					
45	Større utstørsanskaffel- ser og vedlikehold	3 500	2 500 (-1 000)	2 500 (-1 000)	3 500 (0)	3 500 (0)
2541	Dagpenger					
70	Dagpenger	15 998 000	15 998 000 (0)	16 103 000 (+105 000)	15 998 000 (0)	15 998 000 (0)
2670	Alderdøm					
70	Grunnpensjon	67 160 000	67 160 000 (0)	67 160 000 (0)	67 360 000 (+200 000)	67 772 000 (+612 000)

Kap. Post	Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
2751	Legemidler mv.					
72	Medisinsk forbruksmaterieil	1 959 250	1 959 250 (0)	1 959 250 (0)	1 979 250 (+20 000)	1 959 250 (0)
	Sum utgifter	1 463 524 210	1 463 430 210 (-94 000)	1 464 516 730 (+992 520)	1 464 749 510 (+1 225 300)	1 466 815 710 (+3 291 500)
Inntekter (i tusen kroner)						
3642	Petroleumstilsynet					
3	Gebyr tilsyn	71 540	71 540 (0)	69 040 (-2 500)	71 540 (0)	71 540 (0)
5501	Skatter på formue og inntekt					
70	Trinnskatt, formuesskatt mv.	46 536 000	46 536 000 (0)	46 512 000 (-24 000)	46 536 000 (0)	46 536 000 (0)
5521	Merverdiavgift					
70	Merverdiavgift	263 560 000	263 560 000 (0)	263 760 000 (+200 000)	264 975 000 (+1 415 000)	263 600 000 (+40 000)
5526	Avgift på alkohol					
70	Avgift på alkohol	13 000 000	13 000 000 (0)	13 136 000 (+136 000)	13 000 000 (0)	13 000 000 (0)
5531	Avgift på tobakkvarer mv.					
70	Avgift på tobakkvarer mv.	7 200 000	7 200 000 (0)	7 277 500 (+77 500)	7 200 000 (0)	7 200 000 (0)
5536	Avgift på motorvogner mv.					
71	Engangsavgift	17 700 000	17 700 000 (0)	17 734 500 (+34 500)	17 700 000 (0)	18 520 000 (+820 000)
5537	Avgift på båtmotorer mv.					
1	Avgift på båtmotorer mv.	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	75 000 (+75 000)
5538	Veibruksavgift på drivstoff					
70	Veibruksavgift på bensin	5 500 000	5 500 000 (0)	5 500 000 (0)	5 500 000 (0)	5 690 000 (+190 000)
71	Veibruksavgift på autodiesel	10 800 000	10 800 000 (0)	11 474 000 (+674 000)	10 800 000 (0)	12 000 000 (+1 200 000)
72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	100 000	6 000 (-94 000)	104 000 (+4 000)	100 000 (0)	100 000 (0)
5542	Avgift på mineralolje mv.					
70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 850 000	1 850 000 (0)	1 889 500 (+39 500)	1 850 000 (0)	1 850 000 (0)

Kap. Post Formål	Prop. 122 S	H, FrP, KrF og V	AP	SP	SV
5543 Miljøavgift på mineral- ske produkter mv.					
70 CO ₂ -avgift	6 800 000	6 800 000 (0)	6 940 000 (+140 000)	6 800 000 (0)	7 550 000 (+750 000)
5548 Miljøavgift på visse klimagasser					
70 Avgift på hydrofluorkar- boner (HFK) og per- fluorkarboner (PFK)	451 000	451 000 (0)	461 000 (+10 000)	451 000 (0)	451 000 (0)
5556 Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.					
70 Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	2 040 000	2 040 000 (0)	2 050 000 (+10 000)	2 040 000 (0)	2 040 000 (0)
5561 Flypassasjeravgift					
70 Flypassasjeravgift	785 000	785 000 (0)	0 (-785 000)	0 (-785 000)	785 000 (0)
5611 Aksjer i NSB AS					
85 Utbytte	595 000	595 000 (0)	1 074 000 (+479 000)	1 045 000 (+450 000)	595 000 (0)
5615 Husbanken					
80 Renter	3 093 000	3 093 000 (0)	3 093 000 (0)	3 093 000 (0)	3 097 000 (+4 000)
5617 Renter fra Statens låne- kasse for utdanning					
80 Renter	3 669 249	3 669 349 (+100)	3 669 249 (0)	3 669 249 (0)	3 669 249 (0)
5622 Aksjer i Avinor AS					
85 Utbytte	500 000	500 000 (0)	500 000 (0)	635 000 (+135 000)	712 500 (+212 500)
Sum inntekter	1 437 359 331	1 437 265 431 (-93 900)	1 438 352 331 (+993 000)	1 438 574 331 (+1 215 000)	1 440 650 831 (+3 291 500)
Sum netto	26 164 879	26 164 779 (-100)	26 164 399 (-480)	26 175 179 (+10 300)	26 164 879 (0)

6. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at staten i en overgangsfase dekker merkostnader ved bruk av ny teknologi i fergeanbud.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til endringer av budsjettering og tildeling av midler til Sametinget i forbindelse med statsbudsjettet 2017. Hensikten er å få utformet løsninger som er forenkende, skaper forutsigbarhet og som bygger på de samme premisser som for andre folkevalgte nivå. Stortinget legger til grunn at regjeringen konsulterer Sametinget om forslaget.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med budsjettet for 2017 med en ambisiøs plan for oppfølging av Djupedalutvalgets 100 forslag.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen utrede og legge fram for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet 2017 forslag til en ordning med statsgaranti for låneforpliktelse til landbasert industri innenfor reglene i EØS-avtalen, eller andre tilsvarende mekanismer som sikrer kapitalmarkedets funksjon i forhold til investeringer i lønnsom landbasert industri, for eksempel en statlig låneforsterkningsordning.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen opprette en låneordning i Innovasjon Norge for nærskipfarten slik at denne raskere skal kunne ta i bruk ny og miljøvennlig teknologi.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:**Forslag 6**

Stortinget ber regjeringen gi klare føringer om at valg av kriterier skal skje på en slik måte at norsk næringsliv er konkurransedyktig i anbudprosesser.

Forslag 7

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om flypassasjeravgift:

§§ 1–4 oppheves.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:**Forslag 8**

Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av fylkenes reelle utgifter for å avholde privatisteksamen, og ut fra dette vurdere nivået på dagens avgift med utgangspunkt i at avgiften kun skal gå til dette formålet.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen sikre et likestillingsperspektiv på innovasjonstiltak og at likestillings-sentrene og forskningsrådet får i oppdrag å vurdere hvordan økt likestilling kan danne grunnlag for innovasjon.

Forslag fra Arbeiderpartiet:**Forslag 10**

I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, <i>kan overføres</i> , reduseres med	24 000 000
		fra kr 2 094 640 000 til kr 2 070 640 000	
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i> , økes med	28 000 000
		fra kr 556 000 000 til kr 584 000 000	
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling	
	70	Sivilt samfunn, <i>kan overføres</i> , reduseres med	12 783 000
		fra kr 1 955 471 000 til kr 1 942 688 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i> , økes med	45 900 000
		fra kr 334 218 000 til kr 380 118 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med	194 180 000
		fra kr 31 345 716 000 til kr 31 539 896 000	
	70	Private høyskoler, økes med	6 500 000
		fra kr 1 277 859 000 til kr 1 284 359 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 80 456 000 til kr 94 691 000	14 235 000
315		Frivillighetsformål	
	73	(Ny) Støtte til idrettsanlegg, bevilges med	50 000 000
	80	(Ny) Integrasjon, bevilges med	10 000 000
320		Allmenne kulturformål	
	85	Gaveforsterkningsordning, reduseres med fra kr 45 000 000 til kr 22 500 000	22 500 000
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med fra kr 1 173 881 000 til kr 1 194 881 000	21 000 000
342		Kirkebygg og gravplasser	
	60	Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 44 407 000 til kr 50 007 000	5 600 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 064 183 000 til kr 2 104 833 000	40 650 000
430		Kriminalomsorgen	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 60 872 000 til kr 70 872 000	10 000 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 76 333 000 til kr 74 033 000	2 300 000
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med fra kr 82 208 000 til kr 83 208 000	1 000 000
531		Eiendommer til kongelige formål	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 31 708 000 til kr 26 708 000	5 000 000
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	25	Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 75 000 000 til kr -2 500 000	77 500 000
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, økes med fra kr 1 156 993 000 til kr 1 286 993 000	130 000 000
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med fra kr 279 679 000 til kr 285 679 000	6 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, reduseres med fra kr 119 052 870 000 til kr 117 994 670 000	1 058 200 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 31 547 475 000 til kr 31 771 475 000	224 000 000
576		Vedlikehold og rehabilitering	
	60	(Ny) Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner, bevilges med	512 570 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 211 838 000 til kr 11 223 788 000	11 950 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 7 089 910 000 til kr 7 290 210 000	200 300 000
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 290 840 000 til kr 1 310 840 000	20 000 000
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 564 578 000 til kr 573 258 000	8 680 000
	21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud, økes med fra kr 10 410 000 til kr 12 910 000	2 500 000
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 220 280 000 til kr 227 580 000	7 300 000
649		Treparts bransjeprogrammer	
	21	Spesielle driftsutgifter – Treparts bransjeprogrammer, økes med fra kr 2 754 000 til kr 5 254 000	2 500 000
846		Familie- og oppveksttiltak	
	71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med	15 200 000
		fra kr 7 225 000 til kr 22 425 000	
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 66 462 000 til kr 116 462 000	50 000 000
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med fra kr 20 000 000 til kr 30 000 000	10 000 000
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 10 186 000 til kr 5 086 000	5 100 000
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, økes med fra kr 2 298 036 000 til kr 2 301 636 000	3 600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med	7 000 000
		fra kr 246 880 000 til kr 239 880 000	
1320		Statens vegvesen	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72</i> , økes med	110 000 000
		fra kr 14 514 000 000 til kr 14 624 000 000	
1360		Kystverket	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	125 000 000
		fra kr 553 200 000 til kr 678 200 000	
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	71	Tilskudd til bredbåndsutbygging, <i>kan overføres</i> , økes med	55 000 000
		fra kr 126 500 000 til kr 181 500 000	
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	576 000 000
		fra kr 4 400 000 000 til kr 3 824 000 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	4 031 000
		fra kr 6 190 298 000 til kr 6 194 329 000	
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	55 209 000
		fra kr 921 121 000 til kr 865 912 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	54 627 000
		fra kr 24 343 146 000 til kr 24 397 773 000	
2412		Husbanken	
	90	Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	7 000 000 000
		fra kr 16 791 000 000 til kr 23 791 000 000	
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, økes med	16 000 000
		fra kr 523 500 000 til kr 539 500 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , økes med	20 000 000
		fra kr 504 500 000 til kr 524 500 000	
	77	Tilskudd til pre-så Kornfond, reduseres med	50 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 50 000 000	
2424		Akseleratorprogram	
	90	(Ny) Offentlig kapital, bevilges med	300 000 000
2426		Siva SF	
	70	Tilskudd, økes med	15 000 000
		fra kr 69 992 000 til kr 84 992 000	
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	796 000 000
		fra kr 15 307 000 000 til kr 16 103 000 000	
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, økes med	17 500 000
		fra kr 51 540 000 til kr 69 040 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med fra kr 46 543 000 000 til kr 46 512 000 000	31 000 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med fra kr 263 560 000 000 til kr 263 760 000 000	200 000 000
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol, økes med fra kr 13 000 000 000 til kr 13 136 000 000	136 000 000
5531		Avgift på tobakkvarer mv.	
	70	Avgift på tobakkvarer mv., økes med fra kr 7 200 000 000 til kr 7 277 500 000	77 500 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift, økes med fra kr 17 700 000 000 til kr 17 734 500 000	34 500 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	71	Veibruksavgift på autodiesel, økes med fra kr 10 800 000 000 til kr 11 474 000 000	674 000 000
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG, økes med fra kr 100 000 000 til kr 104 000 000	4 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv., økes med fra kr 1 850 000 000 til kr 1 889 500 000	39 500 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, økes med fra kr 6 800 000 000 til kr 6 940 000 000	140 000 000
5548		Miljøavgift på visse klimagasser	
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), økes med fra kr 451 000 000 til kr 461 000 000	10 000 000
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv., økes med fra kr 2 040 000 000 til kr 2 050 000 000	10 000 000
5561		Flypassasjeravgift	
	70	Flypassasjeravgift, reduseres med fra kr 1 045 000 000 til kr 0	1 045 000 000
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, økes med fra kr 595 000 000 til kr 1 074 000 000	479 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med fra kr 3 800 306 000 til kr 3 669 249 000	131 057 000

Forslag 11

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om avgift på alkohol:

Alkoholholdig drikk	Volumprosent alkohol	Kr
	t.o.m. 0,7	avgiftslegges etter reglene for alkoholfrie drikkevarer
Brennevinsbasert	over 0,7	7,53 per volumprosent og liter
Annen	over 0,7 t.o.m. 2,7	3,37 per liter
	over 2,7 t.o.m. 3,7	12,66 per liter
	over 3,7 t.o.m. 4,7	21,93 per liter
	over 4,7 t.o.m. 22	4,90 per volumprosent og liter
Etanol til teknisk bruk	over 0,7	sats som for alkoholholdig drikk

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om at det skal betales avgift på alkohol som er i varer som ikke er avgiftspliktige etter første ledd, samt om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Forslag 12

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om avgift på tobakksvarer mv.:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Produkt	Kr
Sigarer	2,58 per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,58 per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,58 per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	1,04 per gram av pakningens nettovekt
Snus	1,04 per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarettlyser	0,0393 per stk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

Forslag 14

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 3. desember 2015 om veibruksavgift på drivstoff:

§ 1 første ledd bokstav b skal lyde:

1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,94,
2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 4,00,
3. annen mineralolje: kr 3,50.

Forslag 13

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 3. desember 2015 om avgift på motorvogner mv.:

§ 2 Avgiftsgruppe A, NO_x-utslipp (mg/km) skal lyde:

Over 0 – sats per enhet (kr) – 63,75

Forslag 15

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om grunnavgift på mineralolje mv.:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. januar 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 1,72 per liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,147 per liter.

Avgiftsplikten omfatter ikke

- a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b) drivstoff som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

Forslag 16

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK):

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK. Avgift på HFK og PFK betales med kr 0,402 per kg multiplisert med den GWP-verdi (global warming potential) den enkelte avgiftspliktige HFK- og PFK-gassen representerer.

Avgiftsplikten omfatter alle blandinger av HFK og PFK, både innbyrdes blandinger og blandinger med andre stoffer, samt HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer. Departementet kan gi forskrift om at for HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, skal avgift fastsettes på annen måte enn etter vekt og at avgiften skal betales etter sjablongsatser. Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften, samt fastsettelse av GWP-verdi.

Forslag 17

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om avgifter på alkoholfrie drikkevarer mv.:

§ 1 bokstav a pkt. 2 skal lyde:

Basert på frukt, bær eller frønsaker og tilsatt kunstig søtstoff: kr 3,27

§ 1 bokstav b pkt. 2 skal lyde:

Basert på frukt, bær eller frønsaker og tilsatt kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig framstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 19,92.

Forslag 18

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om CO₂-avgift på mineralske produkter:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) mineralolje (generell sats): kr 0,97 per liter.
 - Mineralolje
 - til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,13 per liter,
 - til annen innenriks luftfart og ikke-kommerisielle privatflyginger: kr 1,13 per liter,
 - til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien: kr 0,33 per liter,
 - til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,29 per liter,
 - som ilegges veibruksavgift på drivstoff: kr 1,18 per liter,
 - b) bensin: kr 1,02 per liter,
 - c) naturgass: kr 0,88 per Sm³,
 - d) LPG: kr 1,32 per kg.

Det skal betales avgift med kr 0,06 per Sm³ naturgass og kr 0 per kg LPG for produkter som leveres til

- a) industri og bergverk som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen,
- b) bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven.
- c) Fritaket i § 2 første ledd bokstav g kommer ikke til anvendelse for naturgass og LPG, samt for mineralolje og bensin til innenriks kvotepliktig luftfart.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag om endringer i Husbankens lånerammer og bevilgninger «under streken» for 2016 som følge av økningen i rammene for rentekompensasjonsordningene for kommuner og fylkeskommuner til rehabilitering, tilrettelegging og nybygging av skole- og

svømmeanlegg med 10 mrd. kroner og investeringsrammen for rentekompensasjonsordningen for kommuner til istandsetting av kirkebygg med 1 mrd. kroner.

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen fremme sak om endring av lov om lønnsplikt under permittering slik at arbeidsgiverperioden ved permitteringer reduseres fra 10 til 5 dager.

Forslag 21

Stortinget ber regjeringen om å ikke innføre en ny arbeidsgiverperiode på fem dager, som inntre etter de første 30 ukene ved permitteringer.

Forslag 22

Stortinget ber regjeringen fremme sak om at delvis permittering ned mot 40 pst. skal gi grunnlag for dagpenger.

Forslag 23

Stortinget ber regjeringen reversere vedtaket om å skattlegge sluttvederlag, og sikre at ytelser fra folketrygden ikke avkortes med bakgrunn i sluttvederlag.

Forslag 24

Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2017 sørge for å rette opp skjevhet i finansiering av barnevernstjenesten i Oslo.

Forslag 25

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en strategi for hvordan lønnstilskudd kan tas i bruk som arbeidsmarkedstiltak i langt større grad enn i dag, samt en vurdering av innretningen på en slik ordning.

Følgende hovedkriterier legges til grunn:

- Arbeidsgiver mottar et opplæringstilskudd per time per person tilknyttet ordningen
- Ordningen er tidsbegrenset
- Bedriften skal følge vilkår i gjeldende tariffavtale
- Det stilles krav om samarbeid mellom arbeidsgiver, arbeidstaker og myndigheter for relevant språkopplæring, fagopplæring eller annen opplæring
- Unge skal prioriteres

Forslag 26

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag om endringer i Husbankens lånerammer og bevilgninger «under streken» for 2016 som følge av økningen i rammene for rentekompensasjonsordningene for kommuner og fylkeskommuner til rehabilitering, tilrettelegging og nybygging av skole- og svømmeanlegg med 10 mrd. kroner og investeringsrammen for rentekompensasjonsordningen for kommuner til istandsetting av kirkebygg med 1 mrd. kroner.

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 27

I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 333 000
		fra kr 159 600 000 til kr 162 933 000	
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, <i>kan overføres</i> , reduseres med	24 000 000
		fra kr 2 094 640 000 til kr 2 070 640 000	
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i> , økes med	28 000 000
		fra kr 556 000 000 til kr 584 000 000	
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling	
	70	Sivilt samfunn, <i>kan overføres</i> , reduseres med	12 783 000
		fra kr 1 955 471 000 til kr 1 942 688 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med	10 480 000
		fra kr 31 345 716 000 til kr 31 356 196 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Private høyskoler, økes med	2 000 000
		fra kr 1 277 859 000 til kr 1 279 859 000	
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	27 900 000
		fra kr 24 867 000 til kr 52 767 000	
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	60	Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning, økes med	30 900 000
		fra kr 251 562 000 til kr 282 462 000	
315		Frivillighetsformål	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	57 100 000
		fra kr 142 919 000 til kr 200 019 000	
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med	21 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 26 000 000	
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	50 000 000
		fra kr 4 085 224 000 til kr 4 035 224 000	
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	10 000 000
		fra kr 60 872 000 til kr 70 872 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	54 900 000
		fra kr 14 503 299 000 til kr 14 558 199 000	
	70	Tilskudd, reduseres med	2 300 000
		fra kr 76 333 000 til kr 74 033 000	
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, reduseres med	1 000 000
		fra kr 82 208 000 til kr 81 208 000	
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	20 000 000
		fra kr 1 537 278 000 til kr 1 517 278 000	
534		Erstatningslokaler for departementene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	10 000 000
		fra kr 386 249 000 til kr 376 249 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	234 500 000
		fra kr 31 547 475 000 til kr 31 781 975 000	
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, reduseres med	50 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 50 000 000	
576		Vedlikehold og rehabilitering	
	60	(Ny) Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner, bevilges med	550 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 211 838 000 til kr 11 247 338 000	35 500 000
	70	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 176 940 000 til kr 162 940 000	14 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 7 089 910 000 til kr 7 203 910 000	114 000 000
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79</i> , økes med fra kr 151 676 000 til kr 173 776 000	22 100 000
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 108 937 000 til kr 1 031 777 000	77 160 000
732		Regionale helseforetak	
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , økes med fra kr 750 543 000 til kr 851 543 000	101 000 000
	84	(Ny) MS-tilbud ved Haukeland sykehus, bevilges med	20 000 000
761		Omsorgstjeneste	
	62	Dagaktivitetstilbud, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 296 333 000 til kr 276 333 000	20 000 000
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 156 000 000 til kr 1 030 600 000	874 600 000
781		Forsøk og utvikling mv.	
	79	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 58 518 000 til kr 62 318 000	3 800 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med ... fra kr 32 252 000 til kr 35 252 000	3 000 000
904		Brønnøysundregistrene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 276 914 000 til kr 290 614 000	13 700 000
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 148 944 000 til kr 153 944 000	5 000 000
911		Konkurransetilsynet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 95 166 000 til kr 85 152 000	10 014 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 10 186 000 til kr 0	10 186 000
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, reduseres med fra kr 2 298 036 000 til kr 2 296 636 000	1 400 000
1142		Landbruksdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 219 711 000 til kr 235 811 000	16 100 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 66 175 000 til kr 91 175 000	25 000 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Fondsavsetninger, økes med fra kr 1 203 053 000 til kr 1 239 553 000	36 500 000
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i> , reduseres med fra kr 10 502 030 000 til kr 10 477 030 000	25 000 000
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72</i> , økes med fra kr 14 514 000 000 til kr 14 874 000 000	360 000 000
	31	Skredsikring riksveger, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , økes med fra kr 662 700 000 til kr 712 700 000	50 000 000
	62	Skredsikring fylkesveger, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 671 000 000 til kr 771 000 000	100 000 000
1324		Tiltak for å redusere bompengekostnader for næringslivet	
	1	(Ny) Kompensasjon til bompengeselskapene, bevilges med	180 000 000
1330		Særskilte transporttiltak	
	81	(Ny) Tilskudd til inndekning av merkostnad for fylkeskommunene som følge av tunnelforskriften, bevilges med	50 000 000
1360		Kystverket	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 553 200 000 til kr 628 200 000	75 000 000
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 60 500 000 til kr 110 500 000	50 000 000
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	71	Tilskudd til bredbåndsutbygging, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 126 500 000 til kr 176 500 000	50 000 000
1400		Klima- og miljødepartementet	
	71	Internasjonale organisasjoner, økes med fra kr 48 509 000 til kr 66 009 000	17 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 596 440 000 til kr 585 440 000	11 000 000
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 323 428 000 til kr 343 948 000	20 520 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 5 113 954 000 til kr 5 112 954 000	1 000 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 457 740 000 til kr 3 488 899 000	31 159 000
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 262 935 000 til kr 5 382 349 000	119 414 000
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 3 890 479 000 til kr 3 850 038 000	40 441 000
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 213 630 000 til kr 1 244 268 000	30 638 000
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon, reduseres med fra kr 338 356 000 til kr 312 656 000	25 700 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 400 000 000 til kr 3 887 600 000	512 400 000
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, økes med fra kr 523 500 000 til kr 583 500 000	60 000 000
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 504 500 000 til kr 474 500 000	30 000 000
2445		Statsbygg	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 102 613 000 til kr 127 613 000	25 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 67 432 000 000 til kr 67 360 000 000	72 000 000
2751		Legemidler mv.	
	72	Medisinsk forbruksmateriell, økes med fra kr 1 929 500 000 til kr 1 979 250 000	49 750 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med	1 415 000 000
		fra kr 263 560 000 000 til kr 264 975 000 000	
5561		Flypassasjeravgift	
	70	Flypassasjeravgift, reduseres med	1 045 000 000
		fra kr 1 045 000 000 til kr 0	
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, økes med	450 000 000
		fra kr 595 000 000 til kr 1 045 000 000	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med	131 057 000
		fra kr 3 800 306 000 til kr 3 669 249 000	
5622		Aksjer i Avinor AS	
	85	Utbytte, økes med	135 000 000
		fra kr 500 000 000 til kr 635 000 000	

Forslag 28

Stortinget ber regjeringen utarbeide en investeringspakke for landbruket der målet er å bidra til fornyelse og nyinvesteringer særlig for små og mellomstore bruk.

Forslag 29

Stortinget ber regjeringen halvere bompengekostnadene for tungtransport i næringsvirksomhet for å minske næringslivets transportkostnader.

Forslag 30

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av Skatteetatens forslag til ny kontorstruktur for etaten.

Forslag 31

Stortinget ber regjeringen om å legge frem et forslag som gir like konkurransevilkår for norske og utenlandske nettbutikker når det gjelder merverdiavgift.

Forslag 32

Stortinget ber regjeringen om gjennom forskrift å endre tollforskriften § 5-9-1 slik at tollfritaket for varer med verdi under 350 kroner avvikles fullstendig med virkning fra 1. juli 2016. Stortinget ber også regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endring i merverdiavgiftsloven § 7-2 og oppheving av tolloven § 5-9 for å gjenspeile denne endringen.

Forslag 33

Stortinget ber regjeringen vurdere redusert elavgift også for datasentre med uttak under 5 MW som kraftkrevende industri med redusert sats i elavgiften.

Forslag 34

Stortinget ber regjeringen sikre videre drift av Moss lufthavn Rygge.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 35*

I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i> , økes med	28 000 000
		fra kr 556 000 000 til kr 584 000 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , økes med	500 000
		fra kr 298 300 000 til kr 298 800 000	
164		Fred, forsoning og demokrati	
	72	Global sikkerhet, utvikling og nedrustning, <i>kan overføres</i> , økes med	36 900 000
		fra kr 154 700 000 til kr 191 600 000	
170		FN-organisasjoner mv.	
	74	FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR), økes med	50 000 000
		fra kr 350 000 000 til kr 400 000 000	
	75	FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA), økes med	50 000 000
		fra kr 125 000 000 til kr 175 000 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen	
	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere, reduseres med	40 800 000
		fra kr 1 324 132 000 til kr 1 283 332 000	
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i> , økes med	11 250 000
		fra kr 419 255 000 til kr 430 505 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med	69 280 000
		fra kr 31 345 716 000 til kr 31 414 996 000	
	70	Private høyskoler, økes med	2 000 000
		fra kr 1 277 859 000 til kr 1 279 859 000	
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , økes med	45 600 000
		fra kr 717 446 000 til kr 763 046 000	
285		Norges forskningsråd	
	53	Strategiske satsinger, økes med	200 000 000
		fra kr 1 256 047 000 til kr 1 456 047 000	
340		Den norske kirke	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	25 924 000
		fra kr 1 289 538 000 til kr 1 263 614 000	
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med	30 650 000
		fra kr 2 064 183 000 til kr 2 094 833 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 14 503 299 000 til kr 14 585 999 000	82 700 000
	60	Tilskudd til kommuner, økes med fra kr 10 000 000 til kr 15 000 000	5 000 000
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 76 333 000 til kr 74 033 000	2 300 000
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 212 951 000 til kr 1 229 051 000	16 100 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, økes med fra kr 599 500 000 til kr 812 695 000	213 195 000
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 252 460 000 til kr 271 051 000	18 591 000
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	62	Kommunale innvandrertiltak, økes med fra kr 198 157 000 til kr 228 157 000	30 000 000
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med fra kr 82 208 000 til kr 82 291 000	83 000
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med fra kr 1 985 608 000 til kr 2 484 113 000	498 505 000
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 40 000 000 til kr 90 000 000	50 000 000
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, økes med fra kr 1 156 993 000 til kr 1 226 993 000	70 000 000
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med fra kr 279 679 000 til kr 295 679 000	16 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, reduseres med fra kr 119 052 870 000 til kr 118 079 670 000	973 200 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 31 547 475 000 til kr 31 596 475 000	49 000 000
576		Vedlikehold og rehabilitering	
	60	(Ny) Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner, bevilges med	577 440 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	21	Forsøk, utviklingstiltak mv., <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 16 166 000 til kr 16 666 000	500 000
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 7 089 910 000 til kr 7 544 010 000	454 100 000
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 220 280 000 til kr 230 080 000	9 800 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	60	Kommunale tjenester, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 383 171 000 til kr 432 931 000	49 760 000
841		Samliv og konfliktløsning	
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i> , økes med fra kr 6 752 000 til kr 26 752 000	20 000 000
846		Familie- og oppveksttiltak	
	71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 7 225 000 til kr 22 425 000	15 200 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 578 134 000 til kr 1 868 622 000	290 488 000
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i> , økes med fra kr 4 267 388 000 til kr 4 499 388 000	232 000 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med fra kr 20 000 000 til kr 30 000 000	10 000 000
920		Norges forskningsråd	
	53	(Ny) Transferit, bevilges med fra kr 30 000 000 til kr 35 000 000	35 000 000
925		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 412 728 000 til kr 417 728 000	5 000 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Fondsavsetninger, reduseres med fra kr 1 203 053 000 til kr 1 173 053 000	30 000 000
1350		Jernbaneverket	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 23</i> , økes med fra kr 5 824 600 000 til kr 6 164 510 000	339 910 000
1420		Miljødirektoratet	
	61	Tilskudd til klimatilpassingstiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 104 058 000 til kr 154 058 000	50 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i> , økes med	40 000 000
		fra kr 70 051 000 til kr 110 051 000	
1422		Miljøvennlig skipsfart	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 60 og 70</i> , økes med	69 000 000
		fra kr 5 219 000 til kr 74 219 000	
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 800 000
		fra kr 332 258 000 til kr 329 458 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	5 100 000
		fra kr 60 496 000 til kr 55 396 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 47</i> , økes med	64 838 000
		fra kr 1 472 025 000 til kr 1 536 863 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	11 638 000
		fra kr 1 213 630 000 til kr 1 225 268 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	60 100 000
		fra kr 1 295 007 000 til kr 1 355 107 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, økes med	138 692 000
		fra kr 1 043 933 000 til kr 1 182 625 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 959 000
		fra kr 703 768 000 til kr 711 727 000	
1795		Kulturelle og allmennyttige formål	
	1	Driftsutgifter, økes med	48 000
		fra kr 264 839 000 til kr 264 887 000	
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	29 000 000
		fra kr 185 732 000 til kr 156 732 000	
1815		Petoro AS	
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres</i> , reduseres med	9 200 000
		fra kr 10 600 000 til kr 1 400 000	
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet, økes med	47 200 000
		fra kr 1 566 000 000 til kr 1 613 200 000	
1830		Forskning og næringsutvikling	
	72	Tilskudd til INTSOK, reduseres med	4 300 000
		fra kr 20 200 000 til kr 15 900 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 6 190 298 000 til kr 6 203 829 000	13 531 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 921 121 000 til kr 866 162 000	54 959 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 24 343 146 000 til kr 24 440 683 000	97 537 000
2412		Husbanken	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 343 692 000 til kr 368 692 000	25 000 000
	90	Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 16 791 000 000 til kr 17 231 000 000	440 000 000
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, økes med fra kr 523 500 000 til kr 583 500 000	60 000 000
	75	(Ny) Marin fremtid, <i>kan overføres</i> , bevilges med	300 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 67 432 000 000 til kr 67 772 000 000	340 000 000
5312		Husbanken	
	90	Avdrag, økes med fra kr 11 000 000 000 til kr 11 003 000 000	3 000 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med fra kr 263 560 000 000 til kr 263 600 000 000	40 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift, økes med fra kr 17 700 000 000 til kr 18 520 000 000	820 000 000
5537		Avgift på båtmotorer mv.	
	1	(Ny) Avgift på båtmotorer mv., bevilges med	75 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin, økes med fra kr 5 500 000 000 til kr 5 690 000 000	190 000 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel, økes med fra kr 10 800 000 000 til kr 12 000 000 000	1 200 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, økes med fra kr 6 800 000 000 til kr 7 550 000 000	750 000 000
5615		Husbanken	
	80	Renter, økes med fra kr 3 093 000 000 til kr 3 097 000 000	4 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med	131 057 000
		fra kr 3 800 306 000 til kr 3 669 249 000	
5622		Aksjer i Avinor AS	
	85	Utbytte, økes med	212 500 000
		fra kr 500 000 000 til kr 712 500 000	

Forslag 36

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om CO₂-avgift på mineralske produkter:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) mineralolje (generell sats): kr 1,12 per liter.
 - Mineralolje
 - til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,40 per liter,
 - til annen innenriks luftfart og ikke-kommerisielle privatflyginger: kr 1,40 per liter,
 - til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien: kr 0,40 per liter,
 - til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,36 per liter,
 - som ilegges veibruksavgift på drivstoff: kr 1,46 per liter,
- b) bensin: kr 1,26 per liter,
- c) naturgass: kr 1,09 per Sm³,
- d) LPG: kr 1,64 per kg.

Forslag 37

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om båtmotoravgift:

§ 1 Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av båtmotorer (framdriftsmotorer) på minst 9 hk med kr 170,00 per hk. Avgiftsplikten omfatter også båtmotorer til bruk i vannscootere eller jetski og motorblokker til båtmotorer, men ikke elektriske motorer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på båtmotorer som

- a) fra produsents, importørs eller forhandlers lager
 - 1. utføres til utlandet,
 - 2. legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- b) innføres som reisegods, flyttegods eller arvegods etter tolloven § 5-1,
- c) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents, importørs eller forhandlers lager,
- e) skal gjenutføres etter reglene i tolloven kapittel 6,
- f) fra produsents, importørs eller forhandlers lager leveres til bruk i fartøy som er registrert i registret over merkepliktige norske fiskefarkoster, unntatt utenbordsmotorer og hekkaggregater,
- g) fra produsents, importørs eller forhandlers lager leveres til bruk i fartøy mv. som er registrert i skipsregisteret, unntatt fritidsbåter,
- h) brukes i Forsvarets marinefartøy,
- i) returneres til selger i utlandet på grunn av reklamasjon.
- j) Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Forslag 38

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 14. desember 2015 om veibruksavgift på drivstoff:

§ 1 skal lyde:

§ 1 Fra 1. juli 2016 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales veibruksavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende drivstoff:

- a) Bensin per liter
 1. svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 5,49,
 2. lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 5,53,
 3. annen bensin: kr 5,53.
- b) mineralolje til framdrift av motorvogn (autodiesel) per liter
 1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 4,44,
 2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 4,44,
 3. annen mineralolje: kr 4,50,
- c) naturgass per Sm³: kr 5,95.

Andel bioetanol innblandet i bensin, andel biodiesel innblandet i mineralolje og andel biogass innblandet i naturgass, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregning av avgiften etter første ledd bokstav a til c.

For bioetanol og biodiesel som omfattes av omsetningskravet i produktforskriften § 3-3 svares avgift etter satsene som gjelder for henholdsvis bensin og mineralolje til framdrift av motorvogn etter første ledd.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift og svovelavgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

Forslag 39

Stortinget ber regjeringen reversere omleggingen av tollfri kvote for alkohol og tobakk.

Forslag 40

Stortinget ber regjeringen innføre elleve måneders studiefinansiering umiddelbart med første fulle utbetaling juni 2017. Alle grupper unnlatt i gjeldende opptrappingsplan, tas med.

Forslag 41

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en opptrappingsplan for økning av utdanningsstøtten til 1,5 G innen 2020 ved behandlingen av statsbudsjettet for 2017.

Forslag 42

Stortinget ber regjeringen inkludere deltidsstudenter i tertiærutdanning, folkehøgskolestudenter og voksne som tar videregående opplæring eller grunnskoleopplæring i opptrappingen av utdanningsstøtten. Dersom utdanningsløpet er ferdig tidlig i semesteret, skal siste utbetaling av utdanningsstøtte være måneden etter semesterets slutt.

Forslag 43

Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til endringer av budsjettering og tildeling av midler til Sametinget i forbindelse med statsbudsjettet 2017. Hensikten er å få utformet løsninger som er forenlende, skaper forutsigbarhet og som bygger på de samme premisser som for andre folkevalgte nivå. Komiteen legger til grunn at regjeringen konsulterer Sametinget om forslaget.

Forslag 44

Stortinget ber regjeringen innføre strengere krav om bruk av lærlinger som betingelse ved offentlige anbud.

Forslag 45

Stortinget ber regjeringen påse at kommuner og fylkeskommuner tar inn flere lærlinger i sine velferdstilbud.

Forslag 46

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2016 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3012,7 mill. kroner

Forslag 47

Stortinget ber regjeringen styrke muligheten for mottakere av dagpenger til å styrke sin kompetanse og sine muligheter i arbeidsmarkedet gjennom å endre forskrift om dagpenger slik at formuleringen «(e)nhver deleksamen regnes i denne sammenheng som del av et lengre utdanningsløp» i § 4-3 tas bort.

Forslag 48

Stortinget ber regjeringen innføre rett til utdanning, kompetansegivende aktivitet og/eller veiledning og arbeidstilbud innen tre måneder for ungdom under 25 som ikke er i utdanning eller arbeid. Denne retten skal ikke erstatte ordinær studiefinansiering.

Forslag 52

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2016 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1350		Jernbaneverket	
	30	Investeringer i linjen	400 mill. kroner

Forslag 53

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2016 kan pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for på opptil 400 mill. kroner for investeringer i å bygge opp et fullskala demonstrasjonsanlegg for havvind.

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet ...	400 mill. kroner

Forslag 54

Stortinget ber regjeringen ved eierstyring sørge for at Statoil i så stor grad som mulig benytter seg av lokale leverandører.

Forslag 49

Stortinget ber regjeringen påse at oljeselskapene raskt tar i bruk ledig riggkapasitet for permanent å plugge brønner som i dag er midlertidig plagget på norsk sokkel.

Forslag 50

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å sikre kjøpekraften for uføretrygdete og andre grupper som taper på regjeringens system.

Forslag 51

Stortinget ber regjeringen i kommende års trygdeoppgjør sikre at kjøpekraften til pensjonister og uføre ikke svekkes.

7. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til meldingen og proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

A.

Forslag til bevilgningsvedtak

I

I statsbudsjettet for 2016 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
20		Statsministerens kontor	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 267 000
		fra kr 100 300 000 til kr 103 567 000	
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	8 333 000
		fra kr 159 600 000 til kr 167 933 000	
24		Regjeringsadvokaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	16 450 000
		fra kr 63 000 000 til kr 79 450 000	
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	23 000 000
		fra kr 935 800 000 til kr 912 800 000	
73		Kontingenter, internasjonale delegasjoner, økes med	1 500 000
		fra kr 14 000 000 til kr 15 500 000	
74		Reisetilskudd til skoler, økes med	1 500 000
		fra kr 3 500 000 til kr 5 000 000	
51		Riksrevisjonen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	15 000 000
		fra kr 486 200 000 til kr 471 200 000	
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 800 000
		fra kr 94 997 000 til kr 96 797 000	
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	67 000
		fra kr 2 100 185 000 til kr 2 100 252 000	
45		Større utstyrskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	3 000 000
		fra kr 17 250 000 til kr 20 250 000	
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , reduseres med	1 000 000
		fra kr 49 242 000 til kr 48 242 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	90	Innskudd i Den asiatiske investeringsbanken for infrastruktur (AIIB), økes med	17 620 000
		fra kr 175 000 000 til kr 192 620 000	
117		EØS-finansieringsordningene	
	75	EØS-finansieringsordningen 2009–2014, <i>kan overføres</i> , økes med	257 428 000
		fra kr 1 250 000 000 til kr 1 507 428 000	
	76	Den norske finansieringsordningen 2009–2014, <i>kan overføres</i> , økes med	156 624 000
		fra kr 1 150 000 000 til kr 1 306 624 000	
	77	(Ny) EØS-finansieringsordningen 2014–2021, <i>kan overføres</i> , bevilges med	45 000 000
	78	(Ny) Den norske finansieringsordningen 2014–2021, <i>kan overføres</i> , bevilges med	37 000 000
118		Nordområdetiltak mv.	
	71	Støtte til utvikling av samfunn, demokrati og menneskerettigheter mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i> , reduseres med	4 000 000
		fra kr 60 905 000 til kr 56 905 000	
151		Bistand til Asia	
	78	Regionbevilgning for Asia, <i>kan overføres</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 591 500 000 til kr 581 500 000	
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i> , økes med	18 000 000
		fra kr 556 000 000 til kr 574 000 000	
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling	
	70	Sivilt samfunn, <i>kan overføres</i> , økes med	17 000
		fra kr 1 955 471 000 til kr 1 955 488 000	
161		Næringsutvikling	
	75	NORFUND – tapsavsetting, reduseres med	5 500 000
		fra kr 375 000 000 til kr 369 500 000	
	95	NORFUND – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland, reduseres med	16 500 000
		fra kr 1 125 000 000 til kr 1 108 500 000	
164		Fred, forsoning og demokrati	
	72	Global sikkerhet, utvikling og nedrustning, <i>kan overføres</i> , økes med	26 900 000
		fra kr 154 700 000 til kr 181 600 000	
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	21 000 000
		fra kr 237 000 000 til kr 258 000 000	
	70	Forskning, <i>kan overføres</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 148 000 000 til kr 138 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.	
	72	Internasjonale miljøprosesser og bærekraftig utvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med	13 400 000
		fra kr 767 200 000 til kr 753 800 000	
	74	Fornybar energi, <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 800 000
		fra kr 470 000 000 til kr 468 200 000	
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	10 317 000
		fra kr 7 381 924 000 til kr 7 371 607 000	
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, <i>kan overføres</i> , reduseres med	35 000 000
		fra kr 3 065 000 000 til kr 3 030 000 000	
170		FN-organisasjoner mv.	
	70	FNs utviklingsprogram (UNDP), reduseres med	4 100 000
		fra kr 565 000 000 til kr 560 900 000	
	75	FNs organisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA), reduseres med	12 500 000
		fra kr 125 000 000 til kr 112 500 000	
	78	Bidrag andre FN-organisasjoner mv., <i>kan overføres</i> , økes med	25 000 000
		fra kr 187 300 000 til kr 212 300 000	
171		Multilaterale finansinstitusjoner	
	70	Verdensbanken, <i>kan overføres</i> , økes med	25 000 000
		fra kr 841 000 000 til kr 866 000 000	
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres</i> , økes med	3 400 000
		fra kr 820 500 000 til kr 823 900 000	
200		Kunnskapsdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	350 000
		fra kr 11 197 000 til kr 11 547 000	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 791 000
		fra kr 88 642 000 til kr 93 433 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 491 000
		fra kr 1 491 000 til kr 0	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, økes med	1 325 000
		fra kr 492 063 000 til kr 493 388 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 823 398 000 til kr 828 398 000	
	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere, reduseres med	80 800 000
		fra kr 1 324 132 000 til kr 1 243 332 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	71	Frittstående videregående skoler, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 1 520 416 000 til kr 1 532 416 000	12 000 000
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51,</i> <i>reduseres med</i> fra kr 419 255 000 til kr 410 505 000	8 750 000
252		EUs utdannings- og ungdomsprogram	
	70	Tilskudd, <i>økes med</i> fra kr 513 780 000 til kr 547 134 000	33 354 000
253		Folkehøyskoler	
	70	Tilskudd til folkehøyskoler, <i>økes med</i> fra kr 791 630 000 til kr 796 528 000	4 898 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	72	Stiftelsen Arkivet, <i>økes med</i> fra kr 25 522 000 til kr 26 122 000	600 000
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 157 818 000 til kr 177 818 000	20 000 000
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, <i>økes med</i> fra kr 31 345 716 000 til kr 31 355 396 000	9 680 000
	70	Private høyskoler, <i>økes med</i> fra kr 1 277 859 000 til kr 1 281 859 000	4 000 000
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, <i>økes med</i> fra kr 87 311 000 til kr 93 311 000	6 000 000
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 80 456 000 til kr 86 691 000	6 235 000
	73	Tilskudd til NORDU-nett, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 33 352 000 til kr 35 399 000	2 047 000
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70, reduseres med</i> fra kr 209 461 000 til kr 203 226 000	6 235 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 24 867 000 til kr 37 767 000	12 900 000
	73	Tilskudd til internasjonale programmer, <i>økes med</i> fra kr 73 351 000 til kr 73 851 000	500 000
283		Meteorologiformål	
	50	Meteorologisk institutt, <i>økes med</i> fra kr 301 171 000 til kr 311 171 000	10 000 000
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, <i>reduseres med</i> fra kr 127 345 000 til kr 124 034 000	3 311 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71,</i> reduseres med	1 000 000
		fra kr 15 571 000 til kr 14 571 000	
	60	Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning, økes med	15 900 000
		fra kr 251 562 000 til kr 267 462 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, økes med	7 459 000
		fra kr 306 024 000 til kr 313 483 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres, økes med</i>	189 000 000
		fra kr 2 325 815 000 til kr 2 514 815 000	
315		Frivillighetsformål	
	21	Forskning og utredning, økes med	835 000
		fra kr 5 879 000 til kr 6 714 000	
	74	Frivillighetsregister, <i>kan overføres, reduseres med</i>	835 000
		fra kr 835 000 til kr 0	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	50 000 000
		fra kr 142 919 000 til kr 192 919 000	
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med	22 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 27 000 000	
	87	(Ny) Tilskudd til X Games Oslo, bevilges med	8 000 000
320		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 900 000
		fra kr 133 683 000 til kr 141 583 000	
	53	Sametinget, økes med	2 000 000
		fra kr 80 487 000 til kr 82 487 000	
	55	Norsk kulturfond, reduseres med	9 400 000
		fra kr 81 256 000 til kr 71 856 000	
	78	Ymse faste tiltak, økes med	2 000 000
		fra kr 37 298 000 til kr 39 298 000	
323		Musikkformål	
	1	Driftsutgifter, økes med	8 484 000
		fra kr 163 950 000 til kr 172 434 000	
	78	Ymse faste tiltak, reduseres med	6 984 000
		fra kr 124 264 000 til kr 117 280 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 600 000
		fra kr 523 931 000 til kr 525 531 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med	1 000 000
		fra kr 1 173 881 000 til kr 1 174 881 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 395 080 000 til kr 406 080 000	11 000 000
	22	Anslag økte asylankomster – avsetning til senere fordeling, reduseres med fra kr 2 000 000 000 til kr 0	2 000 000 000
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 27 336 000 til kr 24 836 000	2 500 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 064 183 000 til kr 2 098 833 000	34 650 000
414		Forliksråd og andre domsutgifter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 185 710 000 til kr 205 710 000	20 000 000
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 085 224 000 til kr 4 095 224 000	10 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 60 872 000 til kr 65 872 000	5 000 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 14 503 299 000 til kr 14 579 199 000	75 900 000
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 76 333 000 til kr 73 533 000	2 800 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 786 848 000 til kr 859 173 000	72 325 000
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 671 002 000 til kr 706 202 000	35 200 000
452		Sentral krisehåndtering	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 27 836 000 til kr 26 186 000	1 650 000
454		Redningshelikoptertjenesten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 879 034 000 til kr 862 468 000	16 566 000
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 113 931 000 til kr 94 331 000	19 600 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 12 045 000 til kr 8 245 000	3 800 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres,</i> reduseres med	46 841 000
		fra kr 549 588 000 til kr 502 747 000	
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.	
	1	Driftsutgifter, økes med	110 000 000
		fra kr 956 792 000 til kr 1 066 792 000	
470		Fri rettshjelp	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 250 000
		fra kr 719 091 000 til kr 720 341 000	
471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning	
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning,</i> økes med	600 000
		fra kr 70 916 000 til kr 71 516 000	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med	35 000 000
		fra kr 22 502 000 til kr 57 502 000	
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med	30 000 000
		fra kr 331 229 000 til kr 361 229 000	
473		Statens sivilrettsforvaltning	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 500 000
		fra kr 42 160 000 til kr 39 660 000	
480		Svalbardbudsjettet	
	50	Tilskudd, økes med	10 004 000
		fra kr 302 891 000 til kr 312 895 000	
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	6 100 000
		fra kr 1 212 951 000 til kr 1 219 051 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, økes med	772 585 000
		fra kr 4 995 249 000 til kr 5 767 834 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, økes med	107 195 000
		fra kr 599 500 000 til kr 706 695 000	
	70	Stønader til beboere i asylmottak, reduseres med	141 095 000
		fra kr 861 113 000 til kr 720 018 000	
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med	3 000 000
		fra kr 122 254 000 til kr 119 254 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres,</i> økes med	1 422 000
		fra kr 19 250 000 til kr 20 672 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21,</i> reduseres med	5 000 000
		fra kr 270 090 000 til kr 265 090 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	209 000
		fra kr 252 460 000 til kr 252 251 000	
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , økes med	750 000
		fra kr 39 686 000 til kr 40 436 000	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med	1 653 182 000
		fra kr 8 393 128 000 til kr 10 046 310 000	
	61	Særskilte tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	166 753 000
		fra kr 596 383 000 til kr 763 136 000	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	1 500 000
		fra kr 82 208 000 til kr 83 708 000	
	73	Tilskudd, økes med	2 500 000
		fra kr 5 871 000 til kr 8 371 000	
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, opplæring i norsk og samfunnskunnskap, <i>kan overføres</i> , økes med	5 700 000
		fra kr 31 868 000 til kr 37 568 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	385 505 000
		fra kr 1 985 608 000 til kr 2 371 113 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 920 000
		fra kr 352 587 000 til kr 349 667 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 850 000
		fra kr 78 942 000 til kr 76 092 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , reduseres med	15 000 000
		fra kr 130 000 000 til kr 115 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	90 000 000
		fra kr 1 752 925 000 til kr 1 662 925 000	
534		Erstatningslokaler for departementene	
	45	(Ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , bevilges med	-10 000 000
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	25	Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	40 000 000
		fra kr 75 000 000 til kr 35 000 000	
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til samordning av IKT-politikken, <i>kan nyttes under kap. 541 post 22</i> , økes med	350 000
		fra kr 5 896 000 til kr 6 246 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, økes med fra kr 1 156 993 000 til kr 1 176 993 000	20 000 000
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 444 200 000 til kr 436 400 000	7 800 000
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med fra kr 279 679 000 til kr 280 679 000	1 000 000
561		Tilskudd til samiske formål	
	50	Samisk høgskole, reduseres med fra kr 5 588 000 til kr 4 588 000	1 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, reduseres med fra kr 119 052 870 000 til kr 117 979 670 000	1 073 200 000
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post 64</i> , økes med fra kr 1 854 000 000 til kr 1 854 500 000	500 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, reduseres med fra kr 31 547 475 000 til kr 31 481 975 000	65 500 000
573		Kommunereform	
	61	(Ny) Engangskostnader ved fylkessammenslåing, bevilges med fra kr 2 763 000 000 til kr 3 069 000 000	30 000 000
576		Vedlikehold og rehabilitering	
	60	(Ny) Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner, bevilges med	400 000 000
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 2 763 000 000 til kr 3 069 000 000	306 000 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	76	Tilskudd til utleieboliger, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 888 270 000 til kr 926 070 000	37 800 000
590		Planlegging og byutvikling	
	71	Internasjonale organisasjoner, økes med fra kr 720 000 til kr 817 000	97 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 61 126 000 til kr 60 596 000	530 000
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 35 400 000 til kr 30 130 000	5 270 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 211 838 000 til kr 11 226 038 000	14 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 31 278 000 til kr 32 778 000	1 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
606		Trygderetten	
	1	Driftsutgifter, økes med	800 000
		fra kr 68 856 000 til kr 69 656 000	
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	473 000 000
		fra kr 10 350 000 000 til kr 10 823 000 000	
	22	(Ny) Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	-3 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 115 000 000 til kr 120 000 000	
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	55 000 000
		fra kr 1 177 000 000 til kr 1 122 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 12 000 000	
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 41 000 000 til kr 37 000 000	
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	1 400 000 000
		fra kr 6 200 000 000 til kr 4 800 000 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , økes med	35 300 000
		fra kr 7 089 910 000 til kr 7 125 210 000	
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 47 000 000 til kr 48 000 000	
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 320 000
		fra kr 564 578 000 til kr 563 258 000	
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med	4 800 000
		fra kr 220 280 000 til kr 225 080 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	3 200 000
		fra kr 30 938 000 til kr 27 738 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	1 000 000
		fra kr 95 000 000 til kr 96 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	5 000 000
		fra kr 245 000 000 til kr 240 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 1 660 000 000 til kr 1 650 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 383 700 000 til kr 380 000 000	3 700 000
701		Direktoratet for e-helse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 254 316 000 til kr 260 655 000	6 339 000
	70	Norsk Helsenett SF, reduseres med fra kr 124 758 000 til kr 109 758 000	15 000 000
702		Beredskap	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 70</i> , reduseres med fra kr 30 111 000 til kr 24 111 000	6 000 000
710		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 897 284 000 til kr 900 034 000	2 750 000
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 70, 74 og 79</i> , økes med fra kr 151 676 000 til kr 163 776 000	12 100 000
	74	Skolefrukt, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 35 602 000 til kr 11 802 000	23 800 000
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 108 937 000 til kr 1 106 777 000	2 160 000
721		Statens helsetilsyn	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 114 859 000 til kr 114 629 000	230 000
723		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 103 887 000 til kr 113 887 000	10 000 000
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 19 303 000 til kr 15 403 000	3 900 000
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , økes med fra kr 750 543 000 til kr 801 543 000	51 000 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 54 037 454 000 til kr 51 588 454 000	2 449 000 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 19 074 231 000 til kr 18 210 231 000	864 000 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 14 422 443 000 til kr 13 768 443 000	654 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 12 869 307 000 til kr 12 286 307 000	583 000 000
733		Habilitering og rehabilitering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med fra kr 12 526 000 til kr 22 526 000	10 000 000
	72	Kjøp av opptrening mv., <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 3 374 000 til kr 1 674 000	1 700 000
750		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 273 646 000 til kr 267 686 000	5 960 000
761		Omsorgstjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , økes med fra kr 134 116 000 til kr 138 116 000	4 000 000
	60	Kommunale kompetansetiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 114 150 000 til kr 110 150 000	4 000 000
	62	Dagaktivitetstilbud, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 296 333 000 til kr 267 333 000	29 000 000
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 156 000 000 til kr 1 045 500 000	889 500 000
	67	Utviklingstiltak, økes med fra kr 67 889 000 til kr 84 850 000	16 961 000
	68	Kompetanse og innovasjon, økes med fra kr 336 948 000 til kr 348 948 000	12 000 000
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , økes med fra kr 63 419 000 til kr 67 419 000	4 000 000
	63	Allmennlegetjenester, reduseres med fra kr 128 904 000 til kr 99 604 000	29 300 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , økes med fra kr 122 847 000 til kr 123 847 000	1 000 000
	72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 262 378 000 til kr 258 878 000	3 500 000
	75	Vold og traumatisk stress, reduseres med fra kr 162 520 000 til kr 161 520 000	1 000 000
781		Forsøk og utvikling mv.	
	79	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , økes med fra kr 58 518 000 til kr 63 318 000	4 800 000
783		Personell	
	61	Turnustjeneste, reduseres med fra kr 141 661 000 til kr 131 661 000	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 26 692 000 til kr 19 992 000	6 700 000
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1,</i> økes med fra kr 46 983 000 til kr 47 483 000	500 000
841		Samliv og konfliktløsning	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med fra kr 7 542 000 til kr 6 000 000	1 542 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med fra kr 1 510 000 000 til kr 1 580 000 000	70 000 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning,</i> reduseres med fra kr 15 170 000 000 til kr 15 140 000 000	30 000 000
846		Familie- og oppveksttiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50 og post 71,</i> økes med fra kr 9 235 000 til kr 12 235 000	3 000 000
	62	Utvikling i kommunene, reduseres med fra kr 80 727 000 til kr 70 727 000	10 000 000
	71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21,</i> økes med fra kr 7 225 000 til kr 20 425 000	13 200 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres,</i> økes med fra kr 10 171 000 til kr 11 171 000	1 000 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	60	Kommunalt barnevern, reduseres med fra kr 683 371 000 til kr 681 371 000	2 000 000
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning,</i> økes med fra kr 1 578 134 000 til kr 1 758 622 000	180 488 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21,</i> økes med fra kr 32 252 000 til kr 34 452 000	2 200 000
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet, <i>kan overføres,</i> reduseres med fra kr 71 794 000 til kr 69 794 000	2 000 000
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60,</i> økes med fra kr 4 267 388 000 til kr 4 339 388 000	72 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> økes med fra kr 20 689 000 til kr 22 689 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1, økes med</i>	7 000 000
		fra kr 1 917 724 000 til kr 1 924 724 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	201 000 000
		fra kr 1 391 839 000 til kr 1 592 839 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1, økes med</i>	209 000
		fra kr 254 125 000 til kr 254 334 000	
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	180 000
		fra kr 335 058 000 til kr 335 238 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i>	5 000 000
		fra kr 66 462 000 til kr 71 462 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss, <i>økes med</i>	3 500 000
		fra kr 1 200 000 til kr 4 700 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres, reduseres med</i>	215 000
		fra kr 15 000 000 til kr 14 785 000	
904		Brønnøysundregistrene	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	3 500 000
		fra kr 276 914 000 til kr 280 414 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i>	14 000 000
		fra kr 20 000 000 til kr 34 000 000	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres, økes med</i>	5 000 000
		fra kr 235 306 000 til kr 240 306 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	100 000 000
		fra kr 1 892 000 000 til kr 1 992 000 000	
911		Konkurransetilsynet	
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser, <i>økes med</i>	515 000
		fra kr 9 400 000 til kr 9 915 000	
919		Diverse fiskeriformål	
	60	Tilskudd til kommuner, <i>kan overføres, økes med</i>	417 820 000
		fra kr 270 000 000 til kr 687 820 000	
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, <i>økes med</i>	18 600 000
		fra kr 2 298 036 000 til kr 2 316 636 000	
922		Romvirksomhet	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA), <i>økes med</i>	18 700 000
		fra kr 198 700 000 til kr 217 400 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet, <i>økes med</i>	33 400 000
		fra kr 339 100 000 til kr 372 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
926		Forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 173 934 000 til kr 193 934 000	20 000 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	70	(Ny) Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, bevilges med	28 800 000
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 145 916 000 til kr 145 896 000	20 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med fra kr 962 000 til kr 3 562 000	2 600 000
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter, økes med	18 500 000
1138		Støtte til organisasjoner m.m.	
	70	Støtte til organisasjoner, kan overføres, reduseres med fra kr 34 509 000 til kr 29 509 000	5 000 000
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, kan overføres, reduseres med	2 600 000
	72	(Ny) Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK), bevilges med	5 000 000
1142		Landbruksdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 219 711 000 til kr 225 811 000	6 100 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, reduseres med	600 000
	73	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	10 000 000
	80	Radioaktivitetstiltak, kan overføres, reduseres med	1 500 000
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 173 354 000 til kr 173 194 000	160 000
	74	Tilskudd til Redningssselskapet, økes med	10 000 000
1310		Flytransport	
	70	Kjøp av innenlandske flyruter, kan overføres, kan nyttes under kap. 1311 post 71, reduseres med	15 300 000
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72, økes med	25 000 000
		fra kr 10 502 030 000 til kr 10 527 030 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72, økes med</i>	35 000 000
		fra kr 14 514 000 000 til kr 14 549 000 000	
	34	Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres, reduseres med</i>	40 000 000
		fra kr 339 900 000 til kr 299 900 000	
	37	E6 vest for Alta, <i>kan overføres, reduseres med</i>	20 000 000
		fra kr 357 600 000 til kr 337 600 000	
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30, reduseres med</i>	30 000 000
		fra kr 984 300 000 til kr 954 300 000	
1330		Særskilte transporttiltak	
	63	Særskilt tilskudd til Fornebubanen, <i>økes med</i>	90 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 190 000 000	
1350		Jernbaneverket	
	23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30, økes med</i>	94 500 000
		fra kr 8 093 094 000 til kr 8 187 594 000	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, økes med</i>	32 000 000
		fra kr 5 824 600 000 til kr 5 856 600 000	
1357		Togvedlikeholdsselskap	
	96	(Ny) Aksjekapital, <i>bevilges med</i>	100 000
1358		Togmateriellselskap	
	96	(Ny) Aksjekapital, <i>bevilges med</i>	100 000
1359		Salgs- og billetteringsselskap	
	96	(Ny) Aksjekapital, <i>bevilges med</i>	100 000
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45, økes med</i>	2 000 000
		fra kr 1 709 430 000 til kr 1 711 430 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, reduseres med</i>	15 000 000
		fra kr 51 736 000 til kr 36 736 000	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	25 000 000
		fra kr 553 200 000 til kr 578 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1, økes med</i>	15 000 000
		fra kr 197 300 000 til kr 212 300 000	
1400		Klima- og miljødepartementet	
	71	Internasjonale organisasjoner, <i>økes med</i>	20 200 000
		fra kr 48 509 000 til kr 68 709 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres, økes med</i>	500 000
		fra kr 53 305 000 til kr 53 805 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 596 440 000 til kr 600 440 000	4 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 166 580 000 til kr 175 780 000	9 200 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak, økes med fra kr 277 943 000 til kr 291 643 000	13 700 000
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 2 392 000 til kr 5 292 000	2 900 000
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 32 580 000 til kr 96 580 000	64 000 000
	37	Skogplanting, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 15 000 000 til kr 14 000 000	1 000 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 39 og 79</i> , økes med fra kr 170 568 000 til kr 190 568 000	20 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 33 255 000 til kr 25 755 000	7 500 000
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 64 989 000 til kr 55 789 000	9 200 000
1422		Miljøvennlig skipsfart	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 60 og 70</i> , økes med fra kr 5 219 000 til kr 9 219 000	4 000 000
	60	(Ny) Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>kan nyttes under postene 21 og 70</i> , bevilges med	20 000 000
	70	(Ny) Tilskudd til private, <i>kan nyttes under postene 21 og 70</i> , bevilges med	41 000 000
1429		Riksantikvaren	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 450 000 til kr 131 150 000	1 700 000
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 122 015 000 til kr 121 015 000	1 000 000
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 54 045 000 til kr 53 645 000	400 000
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 45 952 000 til kr 50 952 000	5 000 000
	74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 101 883 000 til kr 101 583 000	300 000
1471		Norsk Polarinstitutt	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 67 535 000 til kr 69 535 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1481		Klimakvoter	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> , reduseres med	22 000 000
		fra kr 200 000 000 til kr 178 000 000	
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 800 000
		fra kr 332 258 000 til kr 326 458 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	8 100 000
		fra kr 60 496 000 til kr 52 396 000	
1602		Finanstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 000 000
		fra kr 332 444 000 til kr 334 444 000	
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med	30 520 000
		fra kr 323 428 000 til kr 353 948 000	
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	10 000 000
		fra kr 1 289 516 000 til kr 1 299 516 000	
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	11 000 000
		fra kr 5 113 954 000 til kr 5 102 954 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , reduseres med	62 400 000
		fra kr 293 600 000 til kr 231 200 000	
	70	Tilskudd, reduseres med	200 000
		fra kr 3 200 000 til kr 3 000 000	
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	25 211 000
		fra kr 378 953 000 til kr 404 164 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med	26 159 000
		fra kr 3 457 740 000 til kr 3 483 899 000	
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 47</i> , økes med	96 638 000
		fra kr 1 472 025 000 til kr 1 568 663 000	
1716		Forsvarets forskningsinstitutt	
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt, reduseres med	1 196 000
		fra kr 188 763 000 til kr 187 567 000	
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	9 843 000
		fra kr 329 345 000 til kr 339 188 000	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i> , reduseres med	1 800 000
		fra kr 15 229 000 til kr 13 429 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, <i>kan overføres, økes med</i>	15 000 000
		fra kr 267 540 000 til kr 282 540 000	
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	112 804 000
		fra kr 3 842 312 000 til kr 3 729 508 000	
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	33 065 000
		fra kr 2 009 923 000 til kr 2 042 988 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	67 414 000
		fra kr 5 262 935 000 til kr 5 330 349 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	55 441 000
		fra kr 3 890 479 000 til kr 3 835 038 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	23 204 000
		fra kr 4 759 844 000 til kr 4 783 048 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	15 638 000
		fra kr 1 213 630 000 til kr 1 229 268 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	233 360 000
		fra kr 1 295 007 000 til kr 1 528 367 000	
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45, økes med</i>	144 036 000
		fra kr 1 408 348 000 til kr 1 552 384 000	
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres, reduseres med</i>	15 000 000
		fra kr 56 546 000 til kr 41 546 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45, reduseres med</i>	138 077 000
		fra kr 5 081 182 000 til kr 4 943 105 000	
	75	Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 44, reduseres med</i>	99 000
		fra kr 87 549 000 til kr 87 450 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	38 692 000
		fra kr 1 043 933 000 til kr 1 082 625 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	63 528 000
		fra kr 865 496 000 til kr 929 024 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 703 768 000 til kr 782 727 000	78 959 000
1795		Kulturelle og allmenntilgittige formål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 264 839 000 til kr 262 587 000	2 252 000
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70 og 72,</i> reduseres med fra kr 24 450 000 til kr 22 950 000	1 500 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv., <i>kan overføres,</i> reduseres med fra kr 2 550 000 til kr 1 850 000	700 000
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon, økes med fra kr 338 356 000 til kr 343 656 000	5 300 000
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS, reduseres med fra kr 3 000 000 til kr 1 500 000	1 500 000
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, <i>kan overføres,</i> reduseres med fra kr 10 600 000 til kr 9 100 000	1 500 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> reduseres med fra kr 93 050 000 til kr 91 550 000	1 500 000
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 72,</i> økes med fra kr 369 484 000 til kr 370 984 000	1 500 000
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes</i> <i>under postene 22 og 72,</i> økes med fra kr 14 000 000 til kr 35 000 000	21 000 000
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet, reduseres med fra kr 1 566 000 000 til kr 1 563 200 000	2 800 000
1830		Forskning og næringsutvikling	
	50	Overføring til Norges forskningsråd, økes med fra kr 848 612 000 til kr 898 612 000	50 000 000
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres,</i> økes med fra kr 31 300 000 til kr 44 300 000	13 000 000
	72	Tilskudd til INTSOK, økes med fra kr 20 200 000 til kr 20 900 000	700 000
1840		CO ₂ -håndtering	
	50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering, reduseres med fra kr 254 600 000 til kr 239 600 000	15 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Forskningstjenester, TCM DA, <i>kan overføres</i> , reduseres med	217 000 000
		fra kr 1 806 000 000 til kr 1 589 000 000	
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	277 600 000
		fra kr 4 400 000 000 til kr 4 122 400 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	45	(Ny) Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 1</i> , bevilges med	11 300 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	10 219 000
		fra kr 6 190 298 000 til kr 6 180 079 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	339 152 000
		fra kr 2 328 416 000 til kr 2 667 568 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	27 736 000
		fra kr 842 305 000 til kr 870 041 000	
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	55 359 000
		fra kr 921 121 000 til kr 865 762 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	94 565 000
		fra kr 509 530 000 til kr 604 095 000	
	74	Tap på utlån, økes med	30 900 000
		fra kr 327 200 000 til kr 358 100 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	24 777 000
		fra kr 24 343 146 000 til kr 24 367 923 000	
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, økes med	30 000 000
		fra kr 523 500 000 til kr 553 500 000	
	70	Basiskostnader, reduseres med	1 400 000
		fra kr 170 370 000 til kr 168 970 000	
	71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i> , økes med	20 000 000
		fra kr 96 500 000 til kr 116 500 000	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i> , økes med	10 000 000
		fra kr 296 100 000 til kr 306 100 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , reduseres med	40 000 000
		fra kr 504 500 000 til kr 464 500 000	
2426		Siva SF	
	70	Tilskudd, økes med	10 000 000
		fra kr 69 992 000 til kr 79 992 000	
2429		Eksportkreditt Norge AS	
	71	Viderefakturerte utgifter, reduseres med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 0	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, økes med	1 000 000 000
		fra kr 29 000 000 000 til kr 30 000 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-4 284 000 000
		2 Driftsutgifter	1 754 155 000
		3 Avskrivninger	1 033 814 000
		4 Renter av statens kapital	69 800 000
		5 Til investeringsformål	1 119 976 000
		Sum	<u>-306 255 000</u>
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres, økes med</i>	<u>20 000 000</u>
		fra kr 102 613 000 til kr 122 613 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i>	<u>39 400 000</u>
		fra kr 372 600 000 til kr 412 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	<u>90 000 000</u>
		fra kr 179 344 000 til kr 269 344 000	
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-640 644 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	468 936 000
		3 Avskrivninger	121 049 000
		4 Renter av statens kapital	5 084 000
		5 Til investeringsformål	18 070 000
		Sum	<u>-27 505 000</u>
2490		NVE Anlegg	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, reduseres med</i>	<u>1 000 000</u>
		fra kr 3 500 000 til kr 2 500 000	
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	<u>270 000 000</u>
		fra kr 19 330 000 000 til kr 19 060 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	<u>8 000 000</u>
		fra kr 468 000 000 til kr 460 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	<u>10 000 000</u>
		fra kr 65 000 000 til kr 55 000 000	
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	<u>691 000 000</u>
		fra kr 15 307 000 000 til kr 15 998 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	<u>20 000 000</u>
		fra kr 860 000 000 til kr 880 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i>	<u>100 300 000</u>
		fra kr 2 580 300 000 til kr 2 480 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	45 300 000
		fra kr 415 300 000 til kr 370 000 000	
	76	Bidragforskott, reduseres med	70 000 000
		fra kr 790 000 000 til kr 720 000 000	
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	145 000 000
		fra kr 36 285 000 000 til kr 36 140 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	130 000 000
		fra kr 1 530 000 000 til kr 1 400 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	15 000 000
		fra kr 595 000 000 til kr 580 000 000	
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	110 000 000
		fra kr 34 230 000 000 til kr 34 120 000 000	
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	746 000 000
		fra kr 78 824 000 000 til kr 79 570 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	6 000 000
		fra kr 51 000 000 til kr 45 000 000	
2661		Grunn- og hjelpetønad, hjelpemidler mv.	
	71	Hjelpetønad, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	10 000 000
		fra kr 1 670 000 000 til kr 1 660 000 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med	17 000 000
		fra kr 155 000 000 til kr 138 000 000	
	74	Tilskudd til biler, reduseres med	61 000 000
		fra kr 721 000 000 til kr 660 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med	10 000 000
		fra kr 275 000 000 til kr 265 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler, reduseres med	50 000 000
		fra kr 1 400 000 000 til kr 1 350 000 000	
	78	Høreapparater, økes med	35 000 000
		fra kr 635 000 000 til kr 670 000 000	
2670		Alderdøm	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	272 000 000
		fra kr 67 432 000 000 til kr 67 160 000 000	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	420 000 000
		fra kr 129 250 000 000 til kr 128 830 000 000	
	72	Ventetillegg, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	17 000 000
		fra kr 145 000 000 til kr 128 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 5 740 000 000 til kr 5 800 000 000	60 000 000
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 165 800 000 til kr 1 170 000 000	4 200 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 895 000 000 til kr 900 000 000	5 000 000
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Gravferdsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 180 000 000 til kr 185 000 000	5 000 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, reduseres med fra kr 1 872 400 000 til kr 1 830 000 000	42 400 000
	71	Psykologhjelp, økes med fra kr 266 000 000 til kr 270 000 000	4 000 000
	72	Tannbehandling, reduseres med fra kr 2 451 000 000 til kr 2 415 000 000	36 000 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, økes med fra kr 880 600 000 til kr 905 000 000	24 400 000
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, økes med fra kr 10 015 500 000 til kr 10 041 000 000	25 500 000
	71	Legeerklæringer, økes med fra kr 5 000 000 til kr 6 000 000	1 000 000
	72	Medisinsk forbruksmateriell, økes med fra kr 1 929 500 000 til kr 1 959 250 000	29 750 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, økes med fra kr 4 470 000 000 til kr 4 630 000 000	160 000 000
	71	Egenandelstak 2, økes med fra kr 169 000 000 til kr 172 000 000	3 000 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , reduseres med fra kr 340 000 000 til kr 339 000 000	1 000 000
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med fra kr 4 607 000 000 til kr 4 575 000 000	32 000 000
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , økes med fra kr 1 880 000 000 til kr 1 920 000 000	40 000 000
	72	Jordmorhjelp, økes med fra kr 55 000 000 til kr 58 000 000	3 000 000
	73	Kiropraktorbehandling, økes med fra kr 145 000 000 til kr 146 000 000	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, økes med	14 000 000
		fra kr 118 000 000 til kr 132 000 000	
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, økes med	10 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 23 000 000	
	71	Helsetjenester i utlandet mv., økes med	30 000 000
		fra kr 395 000 000 til kr 425 000 000	
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., økes med	10 000 000
		fra kr 215 000 000 til kr 225 000 000	
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, økes med	15 000 000
		fra kr 180 000 000 til kr 195 000 000	
3024		Regjeringsadvokaten	
	1	Erstatning for utgifter i rettssaker, økes med	3 200 000
		fra kr 14 800 000 til kr 18 000 000	
3041		Stortinget	
	1	Salgsinntekter, økes med	700 000
		fra kr 6 500 000 til kr 7 200 000	
	3	Leieinntekter, reduseres med	700 000
		fra kr 900 000 til kr 200 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med	25 197 000
		fra kr 292 298 000 til kr 317 495 000	
3334		Film- og medieformål	
	70	Gebyr, reduseres med	7 500 000
		fra kr 10 000 000 til kr 2 500 000	
3400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	4	Anslag økte asylankomster – avsetning til senere fordeling, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	1 000 000 000
		fra kr 1 000 000 000 til kr 0	
3410		Domstolene	
	2	Saks- og gebyrinntekter jordskiftedomstolene, reduseres med	2 500 000
		fra kr 20 440 000 til kr 17 940 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	2	Refusjoner mv., reduseres med	12 500 000
		fra kr 438 800 000 til kr 426 300 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker, økes med	6 607 000
		fra kr 198 182 000 til kr 204 789 000	
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	1	Brukerbetaling, reduseres med	7 000 000
		fra kr 311 701 000 til kr 304 701 000	
	2	Variable refusjoner, økes med	36 500 000
		fra kr 11 562 000 til kr 48 062 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
3490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	2 600 000
		fra kr 130 913 000 til kr 128 313 000	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med	2 454 000
		fra kr 20 218 000 til kr 22 672 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, økes med	715 476 000
		fra kr 3 962 304 000 til kr 4 677 780 000	
3496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	18 700 000
		fra kr 266 475 000 til kr 285 175 000	
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	13 813 000
		fra kr 85 108 000 til kr 71 295 000	
3497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, økes med	63 269 000
		fra kr 333 878 000 til kr 397 147 000	
3540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	86	(Ny) Tvangsmulkt, bevilges med	100 000
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, reduseres med	4 000 000
		fra kr 34 000 000 til kr 30 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, økes med	1 600 000 000
		fra kr 17 000 000 000 til kr 18 600 000 000	
3616		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, økes med	3 000 000
		fra kr 105 000 000 til kr 108 000 000	
3635		Ventelønn mv.	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv., reduseres med	3 030 000
		fra kr 31 030 000 til kr 28 000 000	
3640		Arbeidstilsynet	
	1	Diverse inntekter, reduseres med	1 320 000
		fra kr 1 320 000 til kr 0	
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, økes med	20 000 000
		fra kr 51 540 000 til kr 71 540 000	
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, reduseres med	4 050 000 000
		fra kr 4 350 000 000 til kr 300 000 000	
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, økes med	1 900 000
		fra kr 2 300 000 til kr 4 200 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	60	Kommunale egenandeler, r e d u s e r e s med fra kr 1 496 745 000 til kr 1 372 945 000	123 800 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, ø k e s med fra kr 1 217 364 000 til kr 1 398 364 000	181 000 000
3911		Konkurransetilsynet	
	87	(Ny) Overtredelsesgebyr, b e v i l g e s med	100 000
3917		Fiskeridirektoratet	
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner, ø k e s med fra kr 540 000 000 til kr 746 000 000	206 000 000
3961		Selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA, r e d u s e r e s med fra kr 9 000 000 til kr 3 750 000	5 250 000
4162		Statskog SF – forvaltning av statlig eierskap	
	90	Avdrag på lån, ø k e s med fra kr 10 000 000 til kr 25 000 000	15 000 000
4322		Svinesundsforbindelsen AS	
	90	Avdrag på lån, ø k e s med fra kr 25 000 000 til kr 45 000 000	20 000 000
4420		Miljødirektoratet	
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter, ø k e s med fra kr 1 166 000 til kr 4 166 000	3 000 000
4481		Salg av klimakvoter	
	1	Salgsinntekter, r e d u s e r e s med fra kr 1 854 050 000 til kr 1 426 410 000	427 640 000
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, ø k e s med fra kr 41 900 000 til kr 72 000 000	30 100 000
4618		Skatteetaten	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr, r e d u s e r e s med fra kr 69 000 000 til kr 66 000 000	3 000 000
	3	Andre inntekter, r e d u s e r e s med fra kr 46 310 000 til kr 35 310 000	11 000 000
	5	Gebyr for utleggsforretninger, ø k e s med fra kr 44 000 000 til kr 47 000 000	3 000 000
	89	Overtredelsesgebyr, ø k e s med fra kr 4 400 000 til kr 13 000 000	8 600 000
4620		Statistisk sentralbyrå	
	2	Oppdragsinntekter, ø k e s med fra kr 218 972 000 til kr 222 600 000	3 628 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
4700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsinntekter, økes med	21 000 000
		fra kr 2 371 000 til kr 23 371 000	
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Salg av eiendom, økes med	200 137 000
		fra kr 99 863 000 til kr 300 000 000	
4719		Fellesinntekter til foretak under Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsinntekter, økes med	3 000 000
		fra kr 791 000 til kr 3 791 000	
4720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsinntekter, økes med	46 161 000
		fra kr 67 066 000 til kr 113 227 000	
4740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsinntekter, økes med	60 112 000
		fra kr 76 263 000 til kr 136 375 000	
4760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsinntekter, reduseres med	1 485 000
		fra kr 29 085 000 til kr 27 600 000	
	45	(Ny) Store nyanskaffelser, bevilges med	12 242 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med	67 728 000
		fra kr 802 216 000 til kr 869 944 000	
4792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsinntekter, økes med	4 000 000
		fra kr 10 296 000 til kr 14 296 000	
4840		CO ₂ -håndtering	
	80	Renter, TCM DA, reduseres med	6 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 19 000 000	
	86	Avdrag, TCM DA, reduseres med	122 000 000
		fra kr 1 236 000 000 til kr 1 114 000 000	
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med	100 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 250 000 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	3 208 000
		fra kr 25 190 000 til kr 21 982 000	
	29	Termingebyr, økes med	215 000
		fra kr 23 244 000 til kr 23 459 000	
	89	Purregebyrer, reduseres med	67 589 000
		fra kr 188 894 000 til kr 121 305 000	
	90	Redusert lån og rentegjeld, økes med	607 626 000
		fra kr 8 914 712 000 til kr 9 522 338 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, økes med	411 507 000
		fra kr 5 689 308 000 til kr 6 100 815 000	
5312		Husbanken	
	1	Gebyrer m.m., reduseres med	997 000
		fra kr 12 797 000 til kr 11 800 000	
5325		Innovasjon Norge	
	56	Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra distriktsrettet låneordning, økes med	5 100 000
		fra kr 43 000 000 til kr 48 100 000	
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, økes med	31 600 000
		fra kr 10 000 000 til kr 41 600 000	
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, økes med	11 788 800 000
		fra kr 14 800 000 000 til kr 26 588 800 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	123 800 000 000
		2 Driftsutgifter	-32 000 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 300 000 000
		4 Avskrivninger	-23 500 000 000
		5 Renter av statens kapital	-4 000 000 000
		Sum	62 000 000 000
	30	Avskrivninger, reduseres med	200 000 000
		fra kr 23 700 000 000 til kr 23 500 000 000	
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med	90 000 000
		fra kr 1 029 976 000 til kr 1 119 976 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, reduseres med	3 141 000
		fra kr 1 181 159 000 til kr 1 178 018 000	
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med	7 000 000
		fra kr 46 543 000 000 til kr 46 536 000 000	
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG, reduseres med	94 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 6 000 000	
5561		Flypassasjeravgift	
	70	Flypassasjeravgift, reduseres med	260 000 000
		fra kr 1 045 000 000 til kr 785 000 000	
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, reduseres med	13 000 000
		fra kr 96 620 000 til kr 83 620 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift	
	80	Renter av statens faste kapital, reduseres med fra kr 76 753 000 til kr 75 158 000	1 595 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, reduseres med fra kr 1 948 000 000 til kr 1 684 000 000	264 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med fra kr 3 800 306 000 til kr 3 669 349 000	130 957 000
5618		Aksjer i Posten Norge AS	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 320 000 000 til kr 0	320 000 000
5623		Aksjer i Baneservice AS	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 8 300 000 til kr 0	8 300 000
5624		Renter av Svinesundsforbindelsen AS	
	80	Renter, økes med fra kr 28 000 000 til kr 42 700 000	14 700 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	80	Renter på lån fra statskassen, reduseres med fra kr 200 000 000 til kr 180 000 000	20 000 000
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, økes med fra kr 6 000 000 til kr 24 400 000	18 400 000
	85	(Ny) Utbytte, lavrisikolåneordningen, bevilges med	189 200 000
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, økes med fra kr 500 000 til kr 3 100 000	2 600 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, økes med fra kr 25 800 000 til kr 58 500 000	32 700 000
5651		Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 5 000 000 til kr 0	5 000 000
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, reduseres med fra kr 4 500 000 til kr 3 300 000	1 200 000
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 20 000 000 til kr 10 800 000	9 200 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, reduseres med fra kr 13 308 000 000 til kr 12 345 500 000	962 500 000
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, økes med fra kr 240 000 000 til kr 357 000 000	117 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, r e d u s e r e s med fra kr 943 480 000 til kr 897 000 000	46 480 000
	73	Refusjon fra bidragspliktige, r e d u s e r e s med fra kr 270 000 000 til kr 250 000 000	20 000 000
	86	Innkrevning feilutbetalinger, ø k e s med fra kr 718 000 000 til kr 820 000 000	102 000 000
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., ø k e s med fra kr 61 000 000 til kr 67 000 000	6 000 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, r e d u s e r e s med fra kr 205 000 000 til kr 200 000 000	5 000 000
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, r e d u s e r e s med fra kr 35 000 000 til kr 25 000 000	10 000 000
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge, r e d u s e r e s med fra kr 500 000 til kr 200 000	300 000

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Fullmakt til å utgifts- og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2016 kan utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten bevilgning under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innenfor gitt garantiramme på 225 mill. kroner.

III

Fullmakt til å regnskapsføre utgifter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2016 kan utgiftsføre uten bevilgning:

1. tilskudd til driftsutgifter i interimfasen for vedlikeholdsselskap jernbane under kap. 1357 Togvedlikeholdsselskap, post 70 Tilskudd til drift,
2. tilskudd til driftsutgifter i interimfasen for materiellsselskap jernbane under kap. 1358 Togmateriellsselskap jernbane, post 70 Tilskudd til drift,
3. tilskudd til driftsutgifter i interimfasen for salgs- og billetteringsselskap under kap. 1359 Salgs- og billetteringsselskap, post 70 Tilskudd til drift, mot tilsvarende innsparing av bevilgningen i 2016 under kap. 1350 Jernbaneverket, post 23 Drift og vedlikehold.

IV

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2016 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1420 post 1	kap. 4420 post 1
kap. 1420 post 23	kap. 4420 postene 4, 6, 8 og 9

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

V

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2016 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter	50,0 mill. kroner

VI

Fullmakt om innkvartering av utlendinger som søker beskyttelse

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2016 kan inngå avtaler med varighet utover 2016 om midlertidig drift av innkvartering for utlendinger som søker beskyttelse i Norge. Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet kan øke innkvarteringskapasiteten selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov over kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak, post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak eller post 70 Stønader til beboere i asylmottak, dersom det er nødvendig for å gi inn-

kvartering av utlendinger som søker beskyttelse. Stortinget samtykker videre i at Justis- og beredskapsdepartementet kan iverksette beredskapstiltak med varighet utover 2016 for eventuelt sterkt økte ankomster av asylsøkere selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov over kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak og kap. 2445 Statsbygg, post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter og post 49 Kjøp av eiendommer og selv om det ikke foreligger fastsatt kostnadsramme. Summen av overskridelser på postene kan ikke overstige 3 mrd. kroner i 2016.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2016 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	25	Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter	70,0 mill. kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	76	Tilskudd til utleieboliger	790,9 mill. kroner

VIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2016 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	2 912,2 mill. kroner

IX

Utlånsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2016 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 800 mill. kroner.

X

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2016 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	300 mill. kroner
	76	Miljøteknologi	300 mill. kroner

XI

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for drifts- og vedlikeholdsarbeider

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2016 kan forplikte staten for framtidige budsjettår ut over gitt bevilgning inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1320		Statens vegvesen		
	23 og 34	Drift og vedlikehold	7 200 mill. kroner	2 500 mill. kroner

XII

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2016 kan foreta bestillinger av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	22	Statlige vannmiljøtiltak	40,5 mill. kroner

XIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2016 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	57,0 mill. kroner

XIV

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2016 kan pådra forpliktelser for framtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 157,7 mill. kroner.

XV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2016 kan foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter	595 mill. kroner
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter	875 mill. kroner

Andre fullmakter

XVI

Pensjoner fra statskassen

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet kan regulere pensjoner fra statskassen på samme måte som for statspensjonister.

XVII

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeri- departementet i 2016 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan

1. redusere eierskapet i Baneservice AS helt eller delvis.
2. redusere eierskapet i Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS helt eller delvis.

XVIII

Kjøp av aksjer

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet kan gi Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) fullmakt til å kjøpe aksjer for inntil 500 000 kroner i det planlagte innovasjonsselskapet på Ås.

XIX

Restverdisikring for eksisterende materiell, oppgraderinger av eksisterende materiell og investeringer i nytt materiell

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet for materiell som inngår i statens kjøp av per-

sontransporttjenester med tog på kap. 1351 post 70 i 2016, kan

1. gi en restverdigaranti for bokførte verdier på inntil 6 162 mill. kroner.
2. gi ytterligere restverdigaranti til oppgraderinger og nyinvesteringer innenfor en ramme på inntil 2 620 mill. kroner knyttet til Gjøvikbanen, Vossabanen, og kapasitetsøkning på Østlandet, Trønderbanen, Eidangerparsellen og ERTMS. Det legges til grunn 75 pst. restverdigaranti.

XX

Kjøp av klimakvoter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2016 kan inngå avtaler om kjøp av klimakvoter innenfor en samlet ramme på 2 000 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Kvotekjøp, generell ordning.

XXI

Utbetaling til Verdensbankens karbonfond

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2016 får unntak fra forutsetningene i Stortingets vedtak fra 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger gjennom at tilskudd til Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility Carbon Fund kan utbetales med det formål å betale for fremtidige verifiserte utslippsreduksjoner.

XXII

Utbetaling av tilskudd til offentlig-privat samarbeid

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet får unntak fra forutsetningene i stortings-

vedtak av 8. november 1984 om at utbetaling av gitte bevilgninger kun skal skje ved behov, slik at det kan utbetales tilskudd til risikoreduksjon for investeringer i avskogingsfri og bærekraftig råvareproduksjon i tråd med kriteriene for kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak, post 73 Klima- og skogsatsingen.

XXIII

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet kan tilføye stikkordet «kan overføres» på bevilgningen under kap. 1420 Miljødirektoratet, post 71 Marin forsøpling.

XXIV

Avtale om å stille lånemidler til disposisjon for IMF's låneordninger for lavinntektsland

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet, på vegne av den norske stat, inngår en avtale med Det internasjonale valutafondet (IMF) om å stille ytterligere lånemidler til disposisjon for IMF's låneordninger for lavinntektsland med en ramme på 300 mill. SDR, slik at nye og gamle avtaler utgjør inntil 600 mill. SDR.

XXV

Meld. St. 2 (2015–2016) – Revidert nasjonalbudsjett 2016 – vedlegges protokollen.

B.**Forslag til avgiftsvedtak****a.*****Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2016*****I**

Frå 1. juli 2016 blir det gjort følgjande endring i Stortingets vedtak 14. desember 2015 nr. 1568 om produktavgift til folketrygda for fiskeri-, kval- og selfangstnæringa for budsjetterminen 2016:

II skal lyde:

Produktavgiften skal være *2,5 prosent fra og med 1. juli 2016.*

II

Vedtaket tek til å gjelde 1. juli 2016.

b.***Forslag til vedtak om endringar i Stortingets vedtak om særavgifter til staten for budsjettåret 2016*****I**

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 14. desember 2015 om veibruksavgift på drivstoff del I:

§ 1 første ledd bokstav c skal lyde:

c) naturgass per Sm³: kr 0,00

II

Endringen under I gjøres gjeldende med virkning fra 1. januar 2016.

III

Fra 1. juli 2016 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff del II:

§ 1 første ledd ny bokstav d skal lyde:

d) LPG per kg: kr 0,69.

§ 6 nytt annet ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

c.***Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om toll for budsjettåret 2016*****I**

Frå 1. juli 2016 blir det gjort følgjande endring i Stortingets vedtak 14. desember 2015 nr. 1571 om toll for budsjettåret 2016:

Ny § 6 skal lyde:

§ 6 Gjennomføring av erklæring om utvidet vareomfang i informasjonsteknologiavtalen

Stortinget samtykker i å binde tollsatsene i henhold til erklæringen fra en gruppe WTO-medlemmer av 16. desember 2015 om en utvidet vareliste for tollfri markedsadgang for informasjonsteknologivarer, som inntatt i uttrykt vedlegg.

II

Vedtaket tek til å gjelde 1. juli 2016.

C.
Anmodningsvedtak

I

Stortinget ber regjeringen sørge for at kriteriene for tilskuddsordningen Aktivitet for seniorer og eldre under kap. 761 post 21 endres slik at Tjukkasgjengen kan omfattes av ordningen.

II

Stortinget ber regjeringen følge utviklingen og endringene i rammebetingelser og muligheter for fly-

plassene nøye og gi en grundig vurdering av situasjonen, spesielt av de ikke-statlige flyplassers fremtidige rolle i Østlandsområdet, i forbindelse med budsjettet for 2017.

III

Stortinget ber regjeringen åpne for at midlene som gis gjennom tilskuddsordningen til spesielle rettshjelpstiltak (kap. 470 post 72), også skal kunne benyttes til rettspolitisk arbeid, ettersom rettspolitisk arbeid er en naturlig del av rettssikkerhetsarbeidet som de frivillige organisasjonene bedriver.

Oslo, i finanskomiteen, den 10. juni 2016

Hans Olav Syversen
leder og ordfører

